

Levekår i Tromsø

Geografisk fordeling

Rapport nr. 3

Kunnskapsgrunnlag 2023

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Bakgrunn for arbeidet.....	3
1.2 Nasjonale og regionale mål	3
1.3 Lokale mål	4
2. Metodiske utfordringer	4
2.1 Datamaterialet.....	4
2.2 Soneinndelingen	4
2.3 Forskning og nasjonale undersøkelser.....	7
3. Befolkning og levestandardkomponenter	8
3.1 Befolkningen.....	8
3.1.1 Folketilvekst	8
3.1.2 Alderssammensetning.....	9
3.1.3 Aleneboende	19
3.1.4 Barn med enslige foreldre.....	22
3.1.5 Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre	25
3.2 Flytting.....	29
3.2.1 Innledning.....	29
3.2.2 Utflyttinger	30
3.2.3 Barneutflyttinger.....	33
3.3 Utdanning	36
3.3.1 Lavt utdanningsnivå – aldersgruppen 30-39 år	37
3.3.2 Høyt utdanningsnivå - aldersgruppen 30-39 år	40
3.3.3 Frafall i videregående utdanning (ikke oppnådd kompetanse).....	43
3.4 Inntekt og gjeld	46
3.4.1 Lav inntekt etter EU-50	47
3.4.2 Lav inntekt etter EU-60	50
3.4.3 Barn 0-17 år i lavinntektshusholdninger (EU-60)	53
3.4.4 Inntekt.....	56
3.4.5 Gjeld	59
3.5 Sosiale og helsemessige forhold.....	62
3.5.1 Arbeidsledighet.....	62
Ungdomsledighet.....	65
3.5.2 Sosialhjelp.....	68
3.5.3 Arbeidsavklaringspenger	71
3.5.4 Unge med uførepensjon.....	74
3.5.5 Barnevernstiltak	77
4. Demokrati – valgdeltakelse	80
5. Bolig	84
5.1 Prisutvikling.....	84
5.2 Leieforhold og utleiepris.....	85
5.3 Boligtyper	89
5.4.1 Enebolig.....	91
5.4.2 Rekkehus m.v.	92
5.4.3 Horisontaldelt tomannsbolig.....	93
5.4.4 Blokk.....	94
6. Samlet presentasjon av åtte indikatorer	95
Vedlegg 1. Folkehelseprofil 2023.....	98
Vedlegg 2. Oppvekstprofil 2023.....	99
Vedlegg 3. Dokumentasjon fra SSB til levestandardindikatorene	100
Diagram, kartoversikt m.v.	108
Sluttnoter og referanser.....	111

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for arbeidet

Gjennom folkehelseloven påpekes det viktigheten av en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Føringer på ivaretagelse av sosial utvikling og levekår i kommuners planlegging er også tydelig i plan- og bygningslovens § 3-1. Nasjonale Folkehelseprofiler¹ viser utviklingstrekk på kommunenivå, men det er kun levekårsanalysen som gir oversikt på lavere geografisk nivå.

Både den første levekårsrapporten fra 2012 og den andre fra 2019, ble godt mottatt. Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitetet har i tillegg presentert data fra Den sjuende Tromsøundersøkelsen 2015-16 på levekårssoner. Rapporten ble utgitt av Tromsøundersøkelsen v/Institutt for samfunnsmedisin i 2019.² Levekårsrapportene viser datamateriale fra bl.a. følgende hovedgrupper: Folketall, flytting, utdanning, inntekt, sosiale og helsemessige forhold. I tillegg er det presentert data om bolig og forhold. Folkehelselovens § 5 krever at kommunene skal ha en løpende skriftlig oversikt over befolkningens helsetilstand. En ny Folkehelseoversikt³ ble lagt fram for kommunestyret i 2023. Her er det sentral informasjon som gir bedre innsikt i befolkningens helsetilstand og levekår, noe som er viktig i planlegging av kommunens tjenesteyting både på kort og lang sikt.

Foreliggende rapport er et kunnskapsgrunnlag som kan brukes i planlegging, utforming av tiltak eller evaluering, samt som evidens for politikk i kommunen. Levekårsanalyser er et grunnlag for arbeid med sosial bærekraft. Formålet er å avdekke områder med utfordringer, slik at tiltak kan vurderes for å forebygge eller forhindre at uønskede forhold utvikles. Dette gjøres gjennom å skape en oversikt over utfordringene, basert på kartlegging av objektive mål på levekår. Det blir ikke de enkelte individenes egen opplevelse av velferd som kommer fram, men indikatorer som kan gi et bilde av de ressursene som befolkningen har til å styre sine liv.

1.2 Nasjonale og regionale mål

Norge har sluttet seg til FNs bærekraftsmål. Hovedmål 3 God helse, innebærer å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle. De fleste av hovedmålene har imidlertid konsekvenser for både helse og sosiale forskjeller. Folkehelsemeldinga (Nasjonal strategi for utjevning av sosiale helse forskjeller)⁴, ble lansert av Helse- og omsorgsdepartementet i mars 2023. Det er enighet om at god helse og gode levekår henger sammen, og at folkehelsearbeidet må legge til rette for å jevne ut sosial ulikhet i samfunnet.

I Nasjonale forventinger til kommunal planlegging⁵ er bedre levekår og folkehelse et sentralt tema. Det pekes på at offentlige planlegging kan bidra til å motvirke økonomisk ulikhet som gir opphopning av levekårsutfordringer. Regjeringen forventer at kommunene bruker planlegging som virkemiddel for å utjevne forskjeller og forebygge levekårsutfordringer. (Side 17, punkt 29)

Det er lagt frem en ny stortingsmelding (Meld. St. 28 2022-2023) «Gode bysamfunn med små skilnader», med fokus på å styrke den sosiale bærekraften i norske byer og nabolag slik at forskjellene kan gå ned. Tromsø kommune har ikke så store forskjeller som de største byene i Norge og det ble derfor ikke tatt med eksempler fra Tromsø i stortingsmeldingen.

Fylkesplan for Troms 2014-2025 har i kapittel 6 Folkehelse følgende målsetting: «Trygge og inkluderende oppvekst- og levekår skal bidra til god helse og utjevning av sosiale forskjeller.» Det er også utarbeidet en Regional plan for folkehelse 2015-2025. Fylkesplanen nevner spesielt

viktigheten av å få flere unge til å fullføre og bestå videregående opplæring, gitt den nære forbindelse det er mellom utdanningsnivå, levekår og helseopplevelse.

1.3 Lokale mål

Kommunens arbeid med levekår og folkehelse er forankret i kommuneplanens samfunnsdel⁶. I kapitlet om sosial bærekraft er en av strategiene at Tromsø kommune vil fremme folkehelse gjennom tiltak som kommer levekårsusatte grupper særlig til gode. (Jf. mål 1.1.1, side 11.)

I kommunens handlingsprogram⁷ er ett av de fem prioriterte områdene god folkehelse: «*God folkehelse er en forutsetning for vekst, trivsel og utvikling.*» (Side 31) Folkehelseperspektivet kommer inn i alle sektors planlegging, og i folkehelsearbeidet er utjevning av sosial ulikhet et viktig element.

2. Metodiske utfordringer

I dette kunnskapsgrunnlaget er det, i likhet med kartleggingen i 2012 og 2019, tatt med ulike indikatorer som til sammen kan gi et mangesidig bilde av levekårssituasjonen til befolkningen i Tromsø. Det er en kunnskapsbase om elementer som berører befolkningens velferd og ikke en analyse av sammenhenger mellom ulike elementers betydning for enkeltpersoner. Kommunens sosiale geografi er kartlagt ved hjelp av tilgjengelige data fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Enkelte datasett er levert av SSB via statistikk- og prognoseverktøyet Kompas.

I kunnskapsgrunnlaget er det ikke foretatt kartlegging av innbyggernes egne opplevelser av sine levekår. Den gir heller ikke grunnlag for å karakterisere områder med en del levekårsutfordringer som dårlige å bo i eller at områder uten levekårsutfordringer er best å bo i. Den positive effekten av å ha større kunnskap om befolkningen i ulike områder oppveier det at noen kan oppfatte det som negativt og stigmatiserende. Dette synspunktet deles av andre kommuner som har arbeidet med presentasjon av levekårsdata, for eksempel Stavanger og Bergen.

I dokumentet er det brukt begrepet 'indikator', som er en statistisk konstruksjon som viser en befolkningstilstand (levetårskomponent).

2.1 Datamaterialet

Datasettene fra SSB gir grunnlag for vurdering av viktige aspekter ved samfunnsutviklingen både i kommunen og på lokalsamfunnsnivå (sone nivå). Mulighetene til å få data er begrenset av de registerdata som er tilgjengelig hos SSB. I vedlegg 2 finnes en dokumentasjon fra SSB til de enkelte indikatorene som er presentert.

Presentasjonen av data er gjort på en enkel måte. Brukere av informasjonen må foreta nærmere vurderinger av materialet ut fra egen kompetanse. Det er tatt med diagrammer som sammenligner Tromsø med større byer i Norge og det er sett på utviklingslinjer fra de to tidligere levekårsundersøkelsene. De nyeste datasettene har noe ulike årstall grunnet hva som var tilgjengelig på leveringstidspunktet.

2.2 Soneinndelingen

Kommunen er delt opp i grunnkretser, som er det laveste geografiske nivået for SSB statistikk. De er byggeklosser som brukes til å sette sammen f.eks. skolekretser og levekårssoner. Sonene må være av en viss størrelse slik at analysenivået ivaretar personvern hensyn og er store nok til å

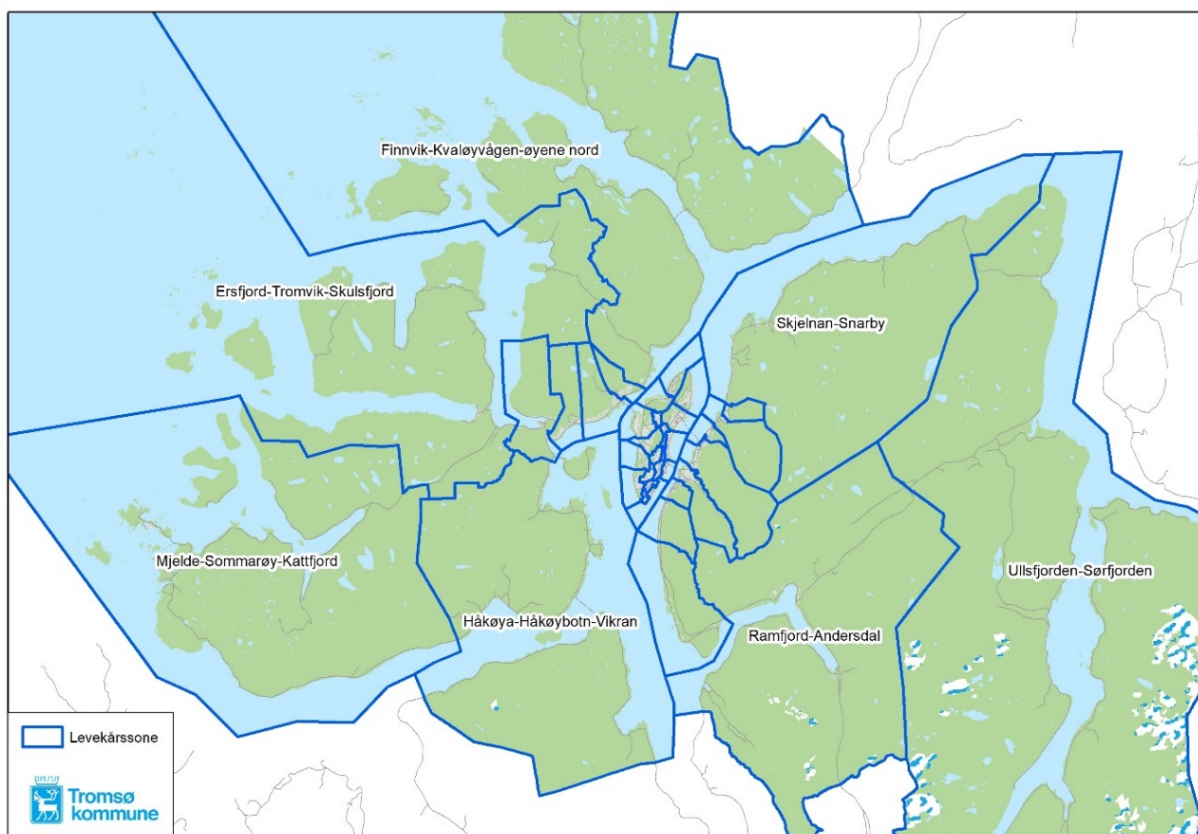
få frem statistisk holdbare resultater. Levekårssonene må kunne avdekke forskjeller og samtidig være mest mulig homogene mht. eksempelvis bebyggelsestype/bomiljø.

I 2012 ble det valgt ikke å ta med distriktene, men det ble endret i 2019. På grunn av lavt befolkningsgrunnlag er distriktsområdene store for å få et grunnlag som sikrer anonyme data. For de nye datasettene gjelder det, som tidligere, «Barn i lavinntektshusholdninger EU-50», der seks av områdene mangler data. «Ungdoms-ledighet» mangler data for tre områder og «Barn med barnevernstiltak» mangler tall for to områder i distriktene.

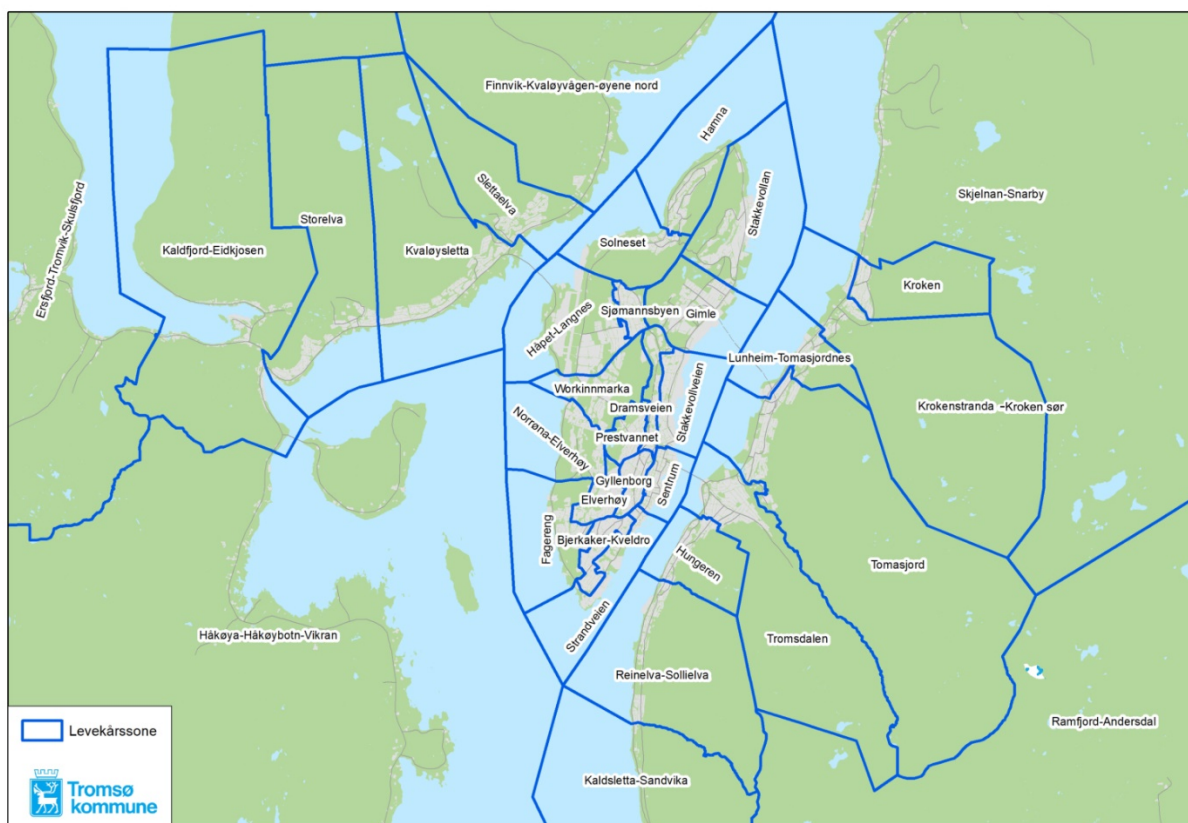
Den minste av de 36 levekårssonene hadde per 1.1 2023 773 innbyggere, mens den største hadde 4081 innbyggere. (Det var 12 kommuner i Norge som per januar 2023 hadde mindre enn 800 innbyggere.) 108 personer er ikke fordelt på soner pga. manglende informasjon om bosted.

Levekårssoner	Folketall 1.1 2019	Folketall 1.1 2023	Endring 2019-2023
Bjerkaker-Kveldro	3 552	3 596	44
Dramsveien	1 925	1 949	24
Elverhøy	2 154	2 217	63
Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord	988	929	-59
Fagereng	2 674	2 652	-22
Finnvik-Kvaløyvågen-øyene nord	977	940	-37
Gimle	1 330	1 318	-12
Gyllenborg	2 488	2 566	78
Hamna	2 419	2 337	-82
Hungeren	1 224	1 200	-24
Håkøya-Håkøybotn-Vikran	1 480	1 409	-71
Håpet-Langnes	1 760	1 757	-3
Kaldfjord-Eidkjosen	1 073	1 139	66
Kaldsletta-Sandvika	1 104	1 103	-1
Kroken	2 400	2 331	-69
Krokenstranda-Kroken sør	1 296	1 272	-24
Kvaløysletta	3 540	3 493	-47
Lunheim-Tomasjordnes	2 828	2 842	14
Mjelde-Sommarøy-Kattfjord	1 084	1 009	-75
Norrøna-Elverhøy	2 111	2 011	-100
Prestvannet	1 748	1 703	-45
Ramfjord-Andersdal	1 228	1 200	-28
Reinelva-Sollielva	2 500	2 867	367
Sentrum	2 749	2 964	215
Sjømannsbyen	1 849	1 880	31
Skjelnan-Snarby	1 763	1 806	43
Slettaelva	1 927	1 815	-112
Solneset	1 789	1 857	68
Stakkevollan	3 071	3 004	-67
Stakkevollveien	3 222	3 339	117
Storelva	2 715	2 665	-50
Strandveien	2 454	3 123	669
Tomasjord	2 950	3 014	64
Tromsdalen	3 951	4 081	130
Ullsfjorden-Sørfjorden	851	773	-78
Workinnmarka	3 256	3 723	467

Tabell 1. Folketallet i levekårssonene. Kilde: Kompas SSB

Kart 1 Inndeling av levekårssoner i distriktene i Tromsø kommune

Kart 2 Inndeling av levekårssoner byområdet i Tromsø kommune

2.3 Forskning og nasjonale undersøkelser

I Stortingsmelding 28 (2022-2023) «Gode bysamfunn med små skilnader» beskrives viktige utviklingstrekk på nasjonalt nivå og momenter som kan ha konsekvenser for sosial mobilitet. Selv om Tromsø har mindre ulikheter enn storbyene, påpekes det viktige sammenhenger som også har betydning for å forstå sammenhenger på lokalt nivå:

«Sammenlignet med andre land har det store flertallet i den norske befolkningen god helse, gode levekår, en stabil bosituasjon og god økonomi. I Norge som i de fleste andre land, har likevel inntektsforskjellene økt noe de siste 30 årene. Andelen av befolkningen som lever med såkalt vedvarende lavinntekt har blitt større over tid. Oppvekst i fattige familier har konsekvenser for levekår, arbeidsdeltakelse og helse som voksen.

Noen områder har hatt en negativ utvikling hvor opphopning av ulike levekårsutfordringer opptrer i sammenheng, som for eksempel dårlig økonomi, lav utdanning, helseplager, manglende nettverk og sosial støtte, dårlige norskkunnskaper og svak boevne.»

SSB pekte i en rapport fra 2016 på «Opphopning av dårlige levekår».⁸ Der er det bl.a. sett på hvilke problemer som har sterkest sammenheng med andre problemer og på gruppene som er mest utsatt. Følgende hovedfunn gjengis fra rapportens side 4:

«Det er framfor alt uføre og arbeidsledige som er overrepresentert blant dem som har mange problemer å stri med. Analysen viser også at enslige med barn og utenlandsfødte, særlig når de er født i Afrika, Asia og Latin-Amerika etc., er blant dem som kommer dårligst ut. I tillegg har sosialhjelpsmottakere en høy problemkonsentrasjon. Fordelt etter utdanningsnivå, er personer som bare har grunnskoleutdanning mest utsatt, mens de med utdanning på videregående nivå er i en mellomstilling. For den mest utbredte problemkombinasjonen, det vil si både vansker med helse og med deltakingen i arbeidslivet, er lav utdanning sterkt utslagsgivende.

Er man først utsatt for et problem, øker sannsynligheten for at en også er utsatt for andre problemer. En vanskelig økonomisk situasjon går særlig ofte sammen med andre problemer, mens vansker i bolig og bomiljø ser ut til å være mer «tilfeldig» fordelt. Den sterkeste enkeltkorrelasjonen er mellom psykiske vansker og dårlig økonomi. Dernest er det også en klar sammenheng mellom dårlig helse og problemer på arbeidsmarkedet, særlig blant middelaldrende (45-66 år).

Det er en sammenheng mellom akkumuleringen av velferdsbelastninger og tilfredsheten med livet. Jo flere problemer, desto lavere tilfredshet.»

3. Befolkning og leveårskomponenter

3.1 Befolkningen

I dette kapitlet vises befolkningens alderssammensetning, familiemønster samt innvandrerbefolkningen både på kommune og sonenivå. Hensikten med denne framstillingen er å gi grunnlag for vurderinger av hvordan ulike levekår kan ha forankring i den demografiske strukturen.

3.1.1 Folketilvekst

Folketilveksten i perioden 2019-2023 var for hele Norge på tre prosent, mens Tromsø hadde en vekst på 1,8 prosent. Trondheim og Oslo hadde den største veksten i denne perioden på henholdsvis 5,2 og 4,1 prosent. De siste fire årene har Tromsø gjennomsnittlig vokst med nær 340 personer hvert år. Fødselsoverskuddet (fødte minus døde) har hatt stor betydning for veksten disse årene, mens kommunen i tre av de fire årene har hatt nettoutflytting. Pandemien har nok hatt betydning for utviklingen, selv om SSB forventer en lavere vekst fremover.

Den største prosentvise folketilveksten siden 2019 har skjedd i levekårssonen Strandveien som byomforming, og ved nyboligbygging i sonene Reinelva-Sollielva og Workinnmarka. Befolkningsnedgangen har vært størst i distriktssonene Ullsfjorden-Sørfjorden og Mjelde-Sommarøy-Kattfjord.

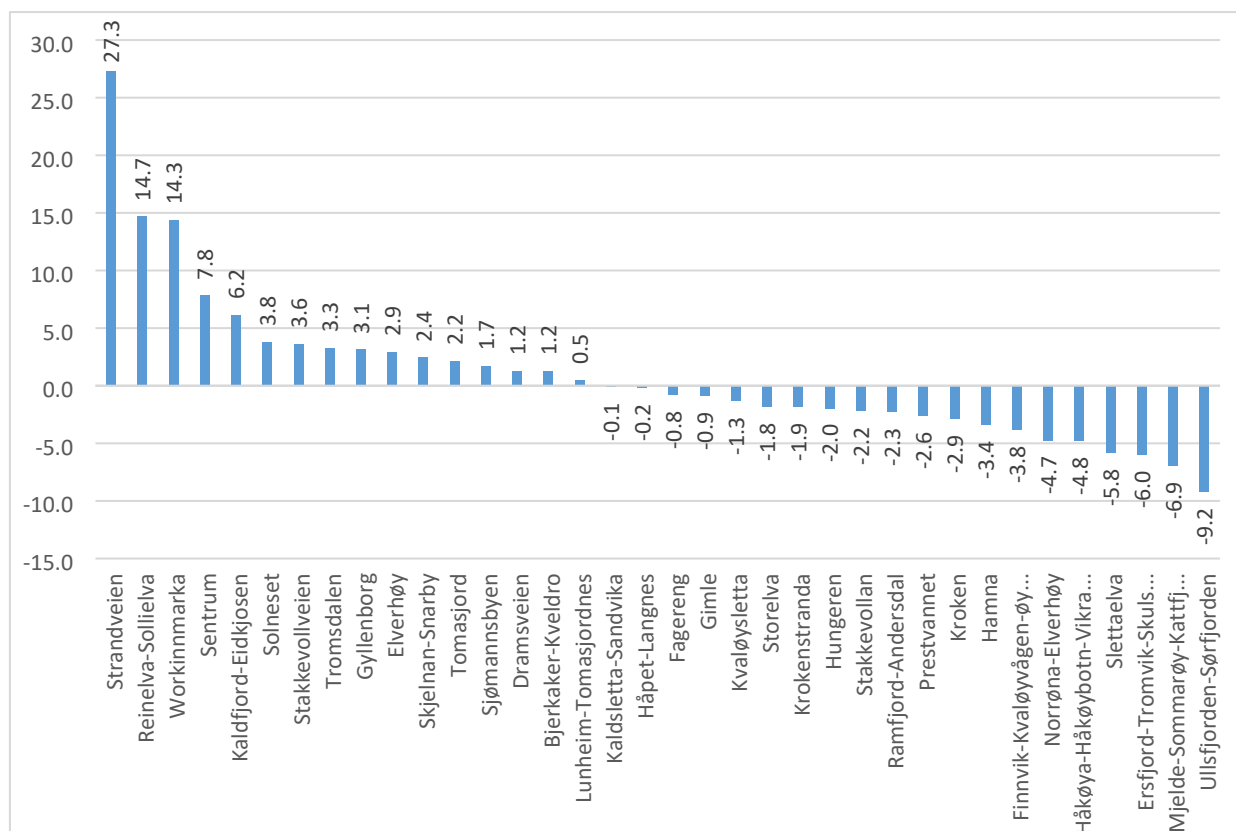
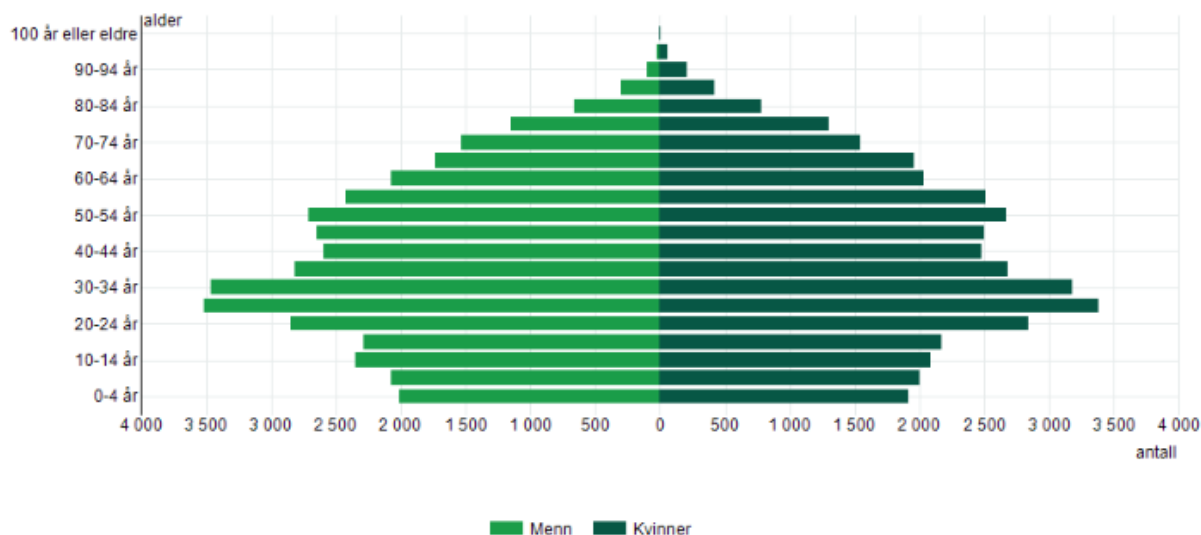

Diagram 1 Befolkningsendring i levekårssonene 2019-2023. Kilde: Kompas SSB

3.1.2 Alderssammensetning

Innledning

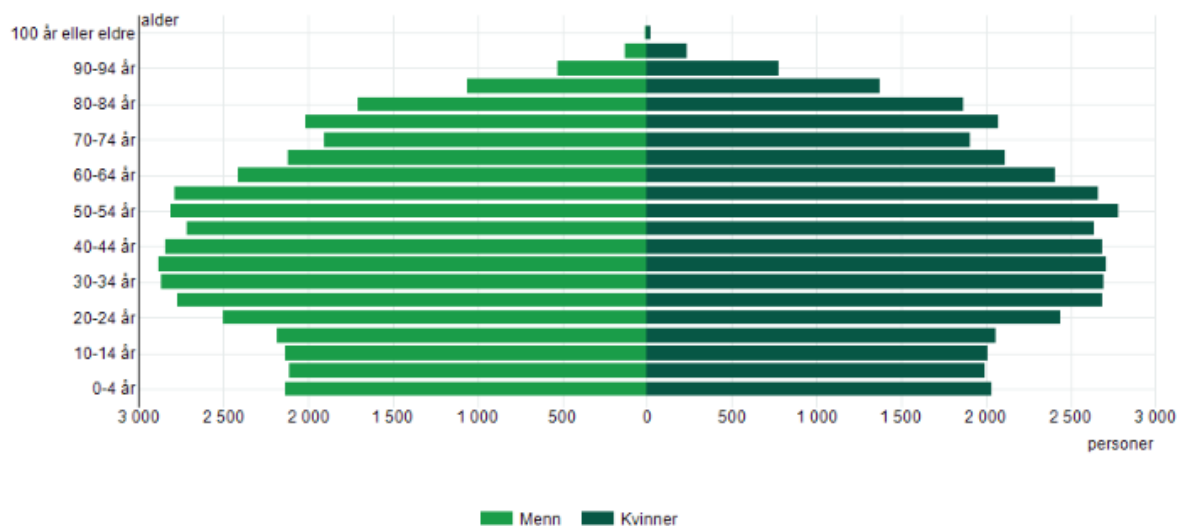
I forhold til mange av våre nabokommuner og også Norge sett under ett, så har Tromsø en ung befolkning med mange i arbeidsdyktig alder.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Diagram 2 Befolkningspyramide for Tromsø etter alder og kjønn, 2023. Kilde: SSB

SSB forventer⁹ en økt andel eldre i befolkningen i Tromsø i 2050 i forhold til det vi har i 2023.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Diagram 3 Befolkningspyramide for Tromsø etter alder og kjønn, beregnet for 2050 etter SSB sitt hovedalternativ. Kilde: SSB

Barn 3-12 år

Kartet viser at det er en høy andel barn i alderen 3-12 år i områder som Kvaløysletta og Solneset, med en barneandel på henholdsvis 16,7 og 16,5 prosent. Lavest andel barn finner vi i Sentrum med kun 3,7 prosent. Samlet sett bor det 104 barn mellom 3-12 år i denne levekårssonen. I ett av de nyeste sentrumsnære utbyggingsområdene, vist ved sone Strandvegen, er det nest lavest barneandel på kun 5,6 prosent. I distriktene er det lavest barneandel i levekårssonen Ullsfjorden-Sørfjorden, men kun 6,7 prosent.

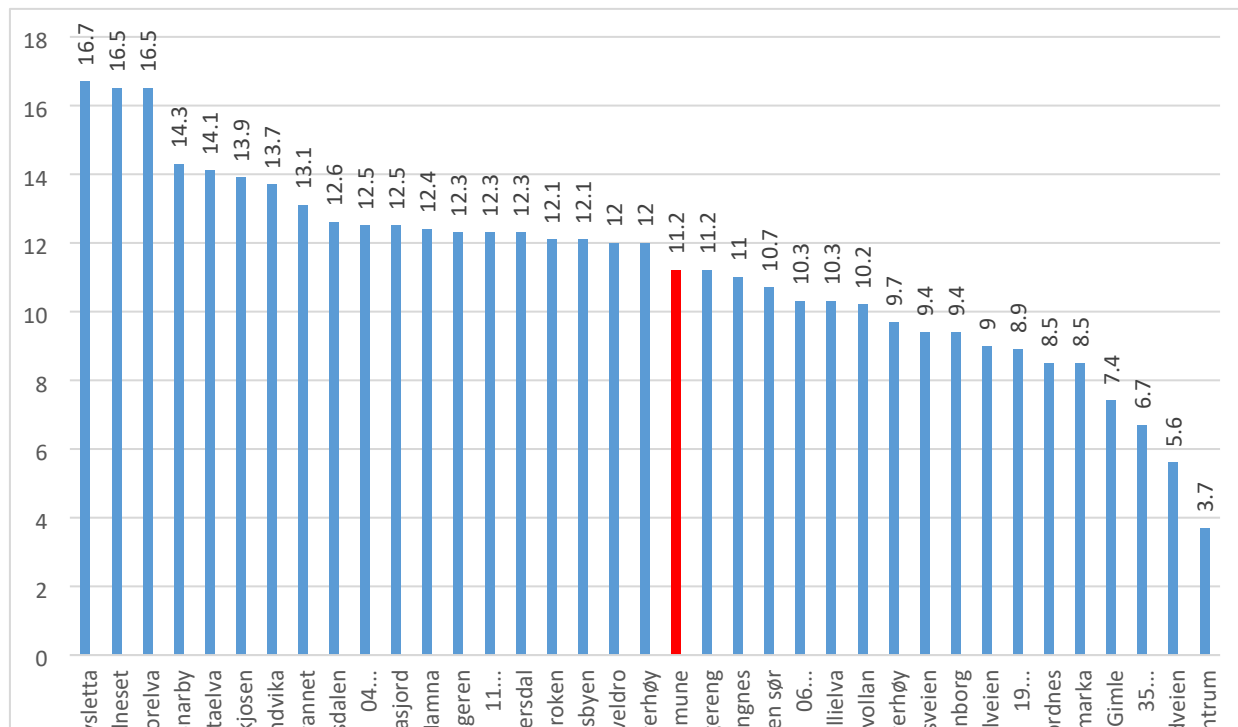

Diagram 4 Barneandel 3-12 år i levekårssonene, 2021. Kilde: SSB

Tromsø har omtrent samme barneandel som storbyene Trondheim og Bergen.

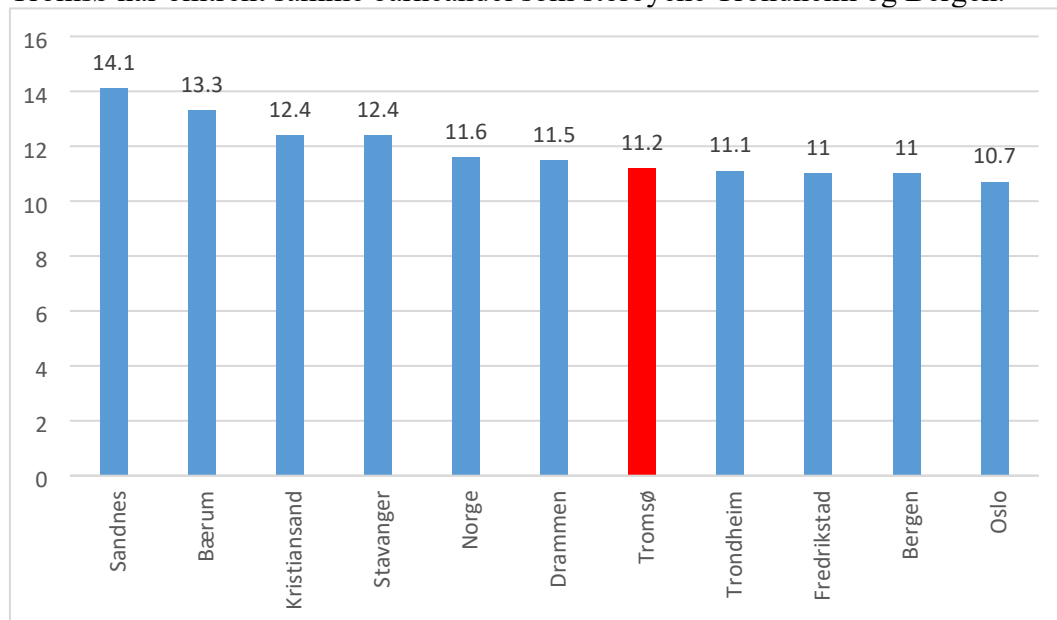
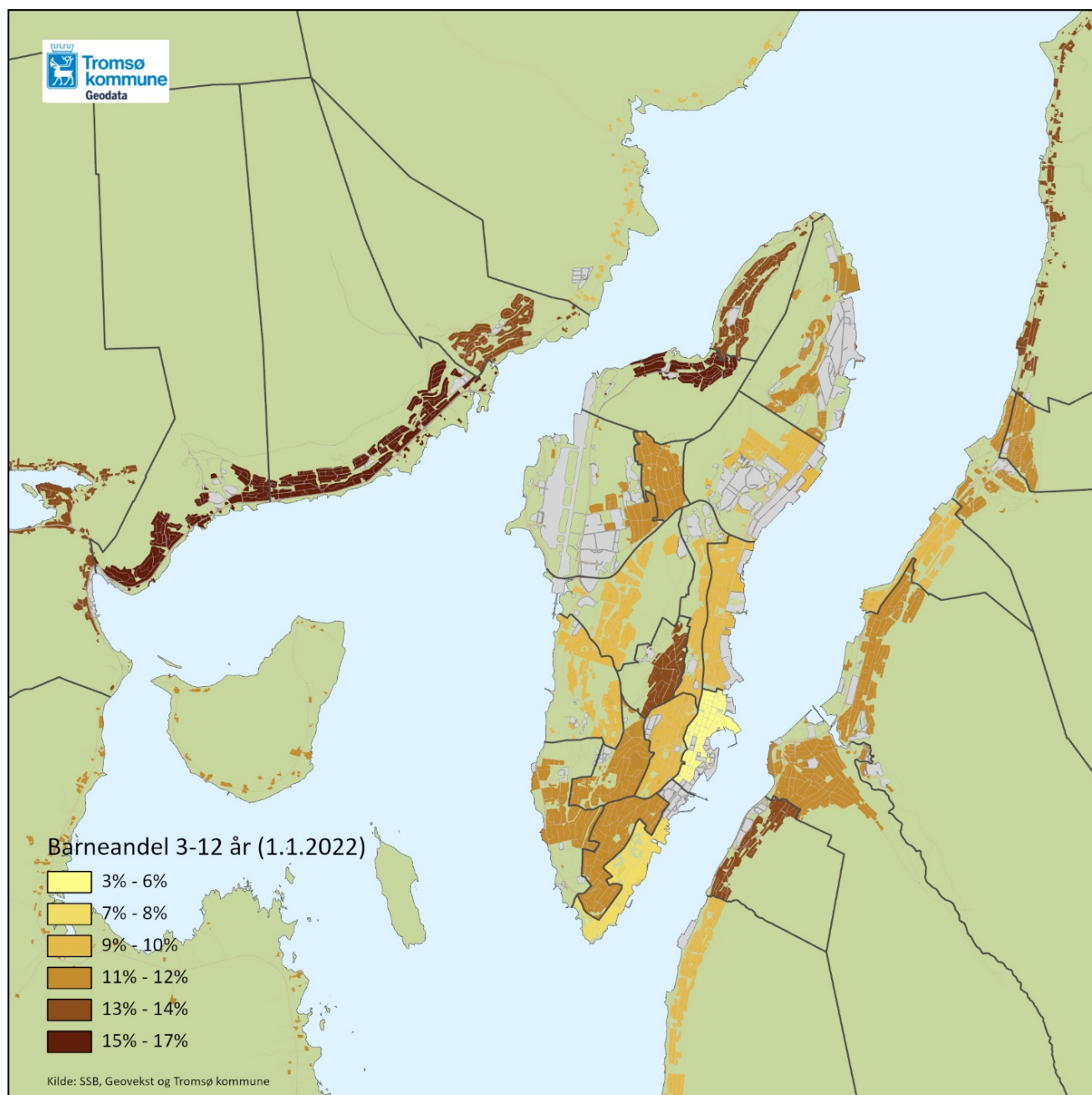
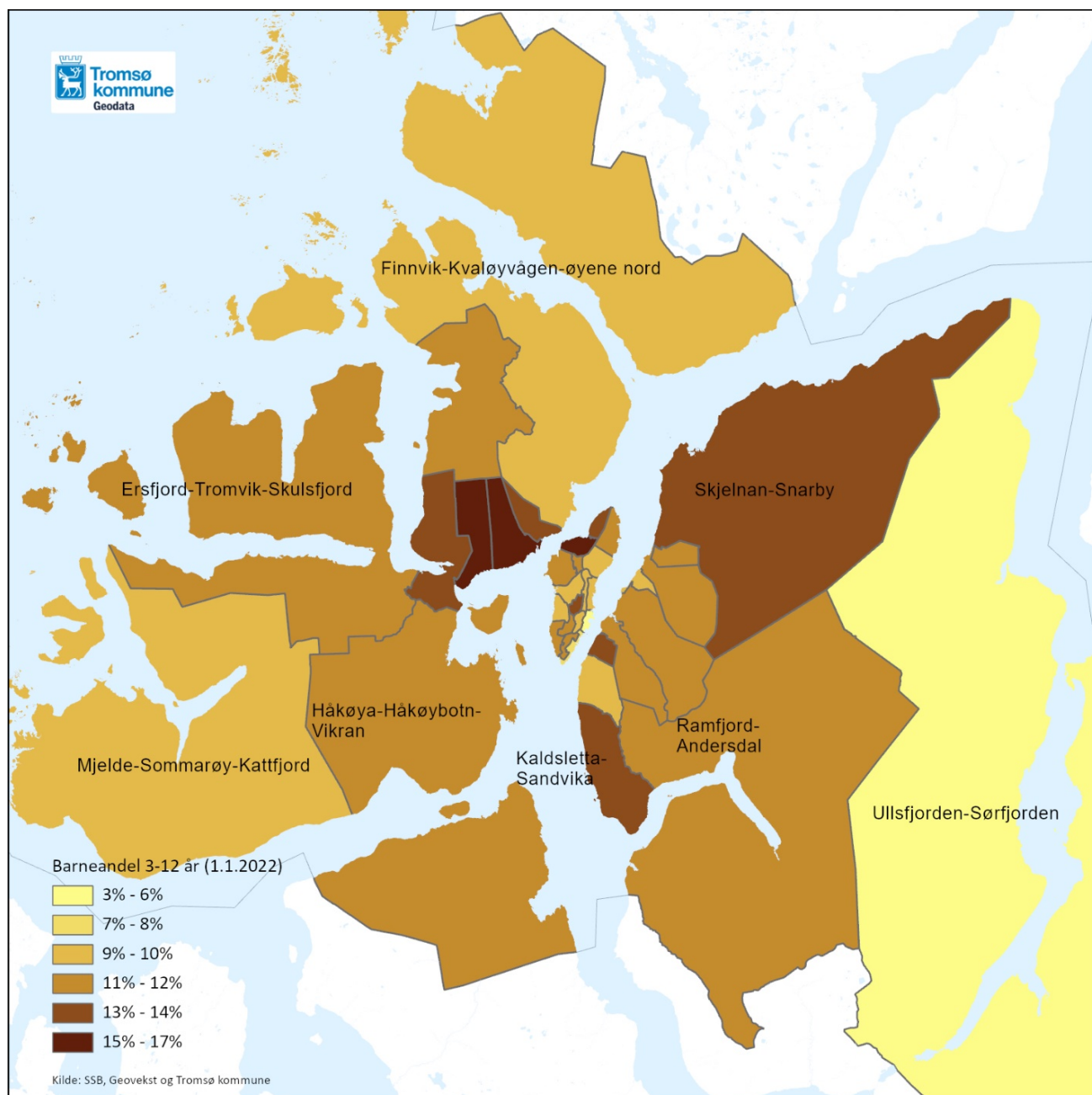

Diagram 5 Barneandel 3-12 år i større kommuner og samlet for Norge. Kilde: SSB

Kart 3 Barneandel 3-12 år

Merk: De grå områdene i kartene for byområdet viser områder i levekårssonene som i hovedsak har annen bebyggelse enn boligbebyggelse slik som bygg til næringsvirksomhet m.v.

Kart 4 Barneandel 3-12 år, distrikt

Unge voksne 20-34 år

Kartet viser at Sentrum har høyes andel unge voksne med 43,8 prosent, dernest følger Strandveien med vel 38 prosent. Det er bysentrum og sentrumsområdet langs Tromsøysundet både sørover og nordover som har høyest andel unge voksne. Den laveste andelen i byområdet finnes på Slettaelva og Kroken. Distriktene ligger alle lavt i forhold til andelen unge voksne.

De unge som ikke fortsetter med utdanning, er svært utsatt for konjunkturer på arbeidsmarkedet og blir derav oftere brukere av sosialtjenester. Noen av de sentrumsnære områdene har boligstørrelser, leieboliger og priser som passer unge voksne. Ved familieetablering vil mange flytte videre til andre deler av kommunen, men også ut av kommunen.

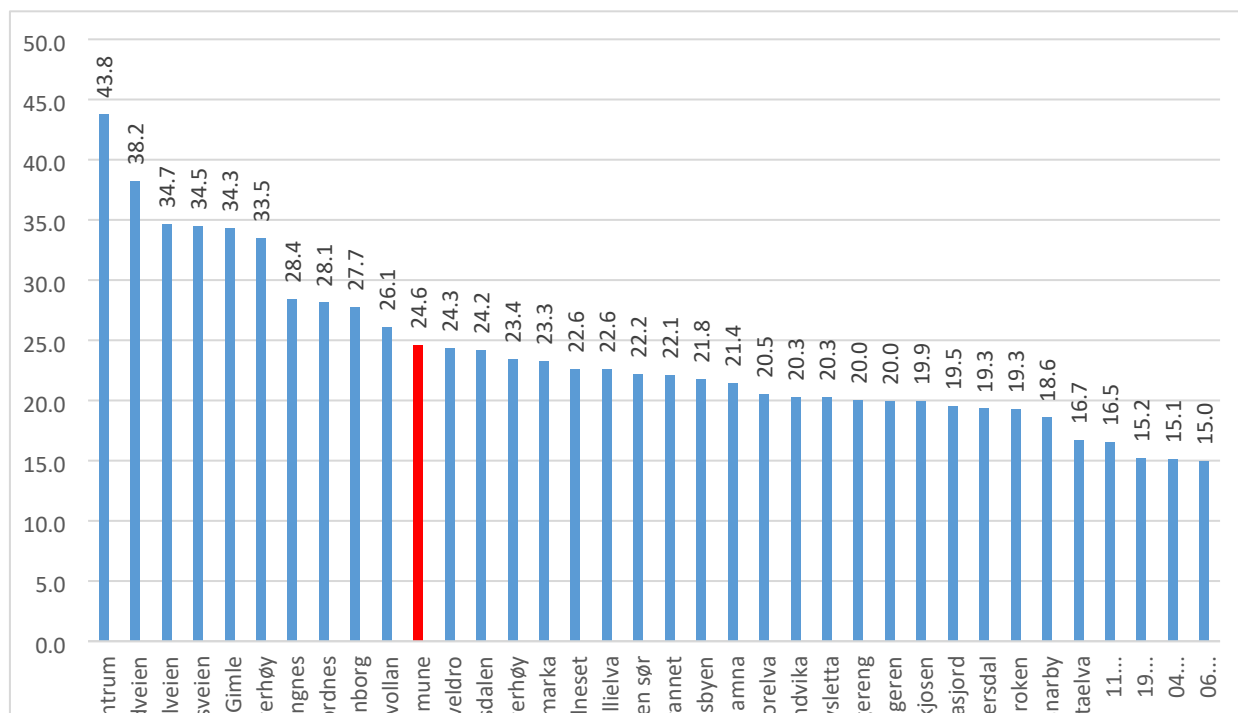
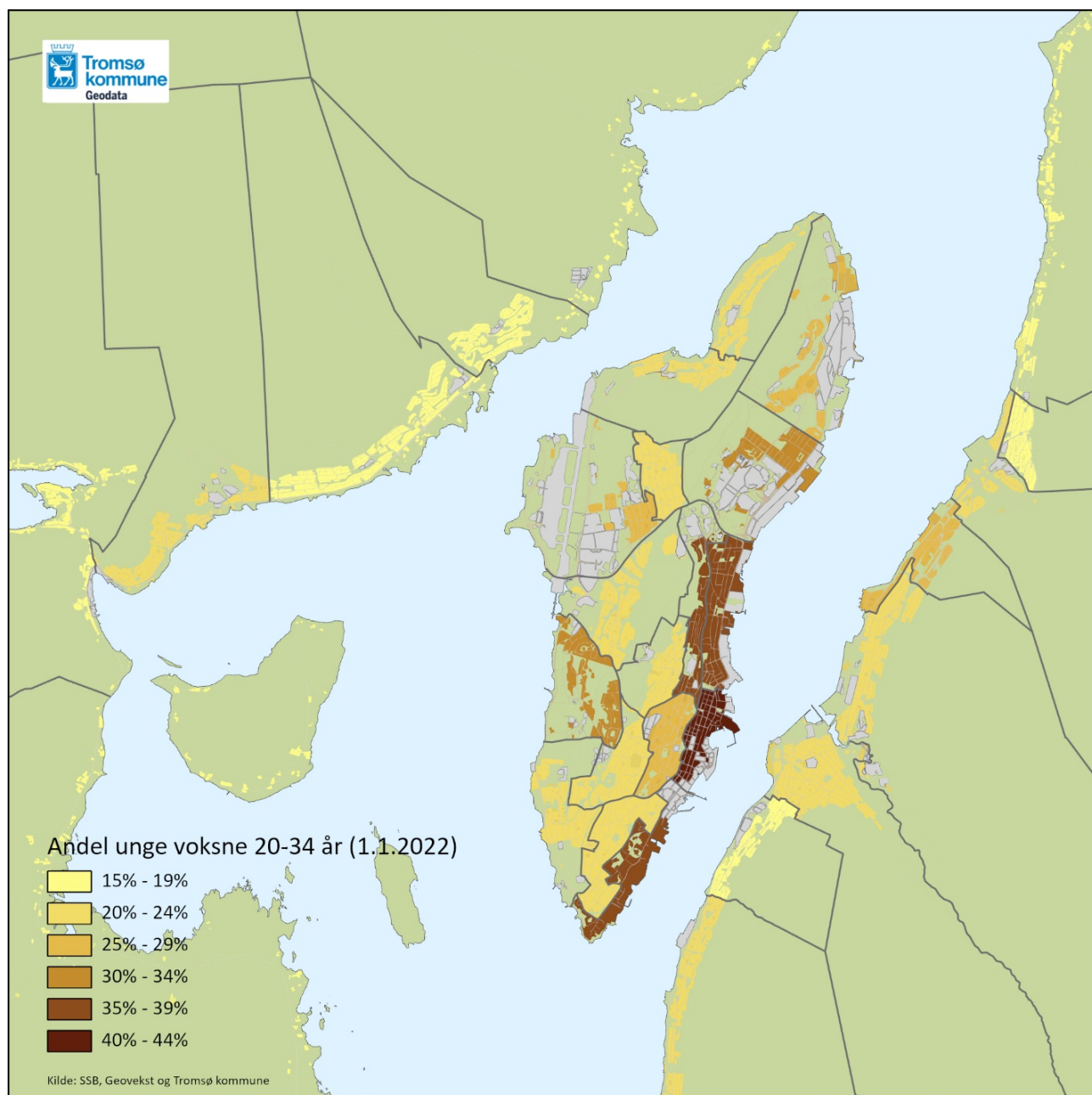
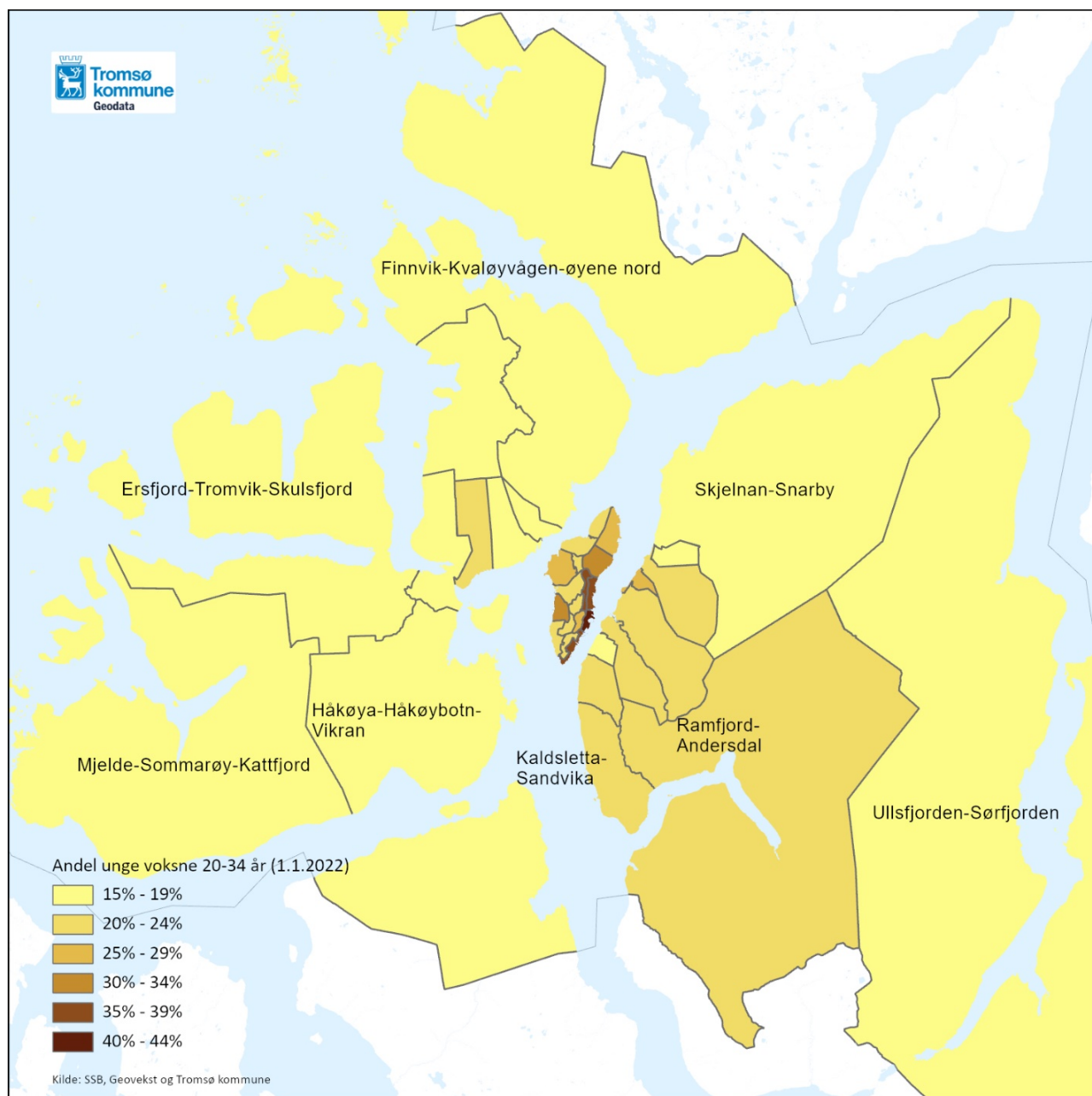

Diagram 6 Andel 20-34 år i levekårssonene i 2021. Kilde: Kompas SSB

Kart 5 Andel unge voksne 20-34 år

Kart 6 Andel unge voksne 20-34 år, distrikt

Eldre 65 år og over

Kartet viser at andelen eldre er høyest i distriktene, spesielt området Ullsfjorden-Sørfjorden kommer høyt ut med en andel på nær 37 prosent. I byområdet er andelen høyest i områdene Fagereng, Tomasjord og Håpet-Langnes. Beliggenheten til sykehjem og omsorgsboliger gjør utslag på denne statistikken. Områder med lavest andel eldre er Solneset, Storelva og Dramsveien.

Personer i 60-70 års alderen kan generelt sies å ha god bolig- og materiell standard. Alderspensionistenes inntekter og levekår varierer selvsagt etter tidligere yrkestilknytning. I landet som helhet er andelen minstepensjonister 13,6 prosent per mars 2023, mens det i Troms og Finnmark fylke er 12,2 prosent. I Tromsø var det per mars 2019 919 minstepensjonister, det er 93 færre enn i 2017.¹⁰

Statistisk sentralbyrå forventer fremdeles en stigning i levealderen og anslår at den vil øke med over fem år fram til 2050.¹¹ Forventet levealder er per mars 2023 80,9 år for menn og 84,4 år for kvinner. Med stigende levealder kan det forventes økt sykkelighet i den eldste delen av befolkningen.

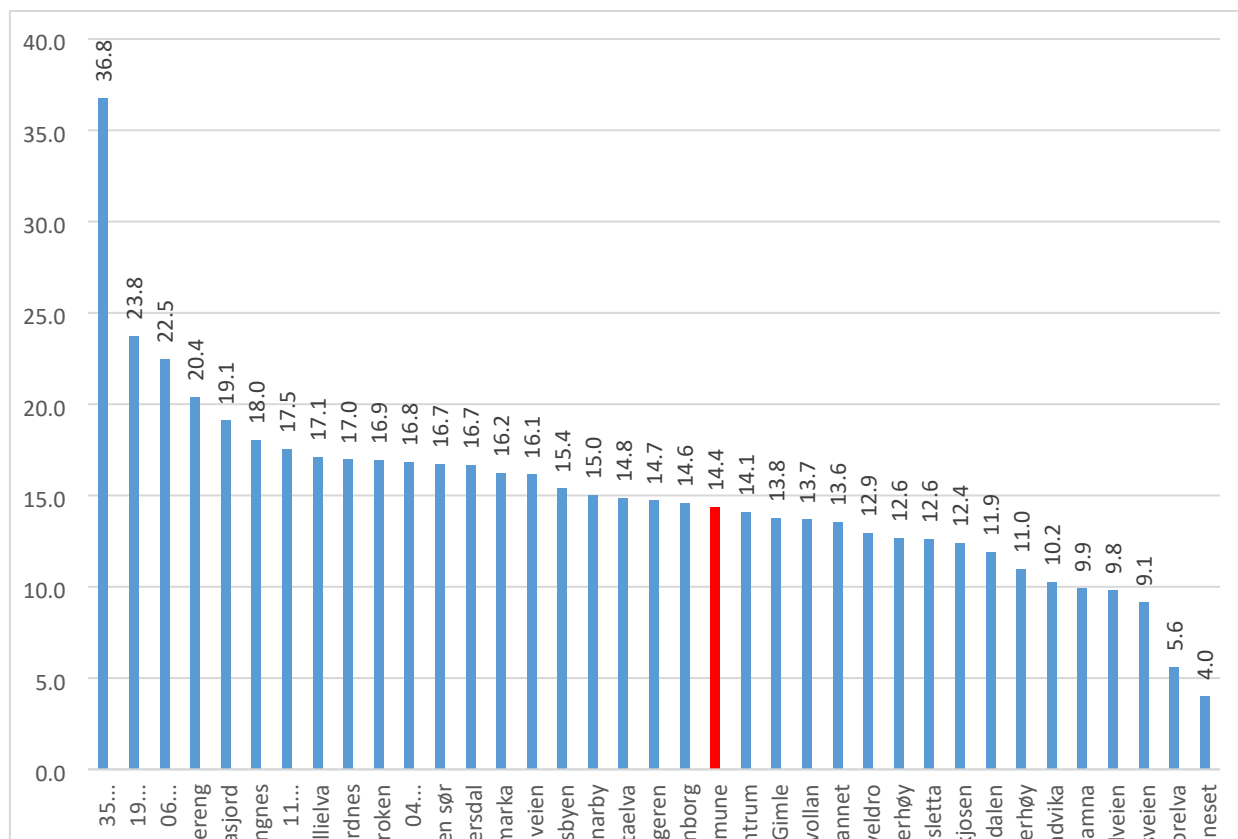
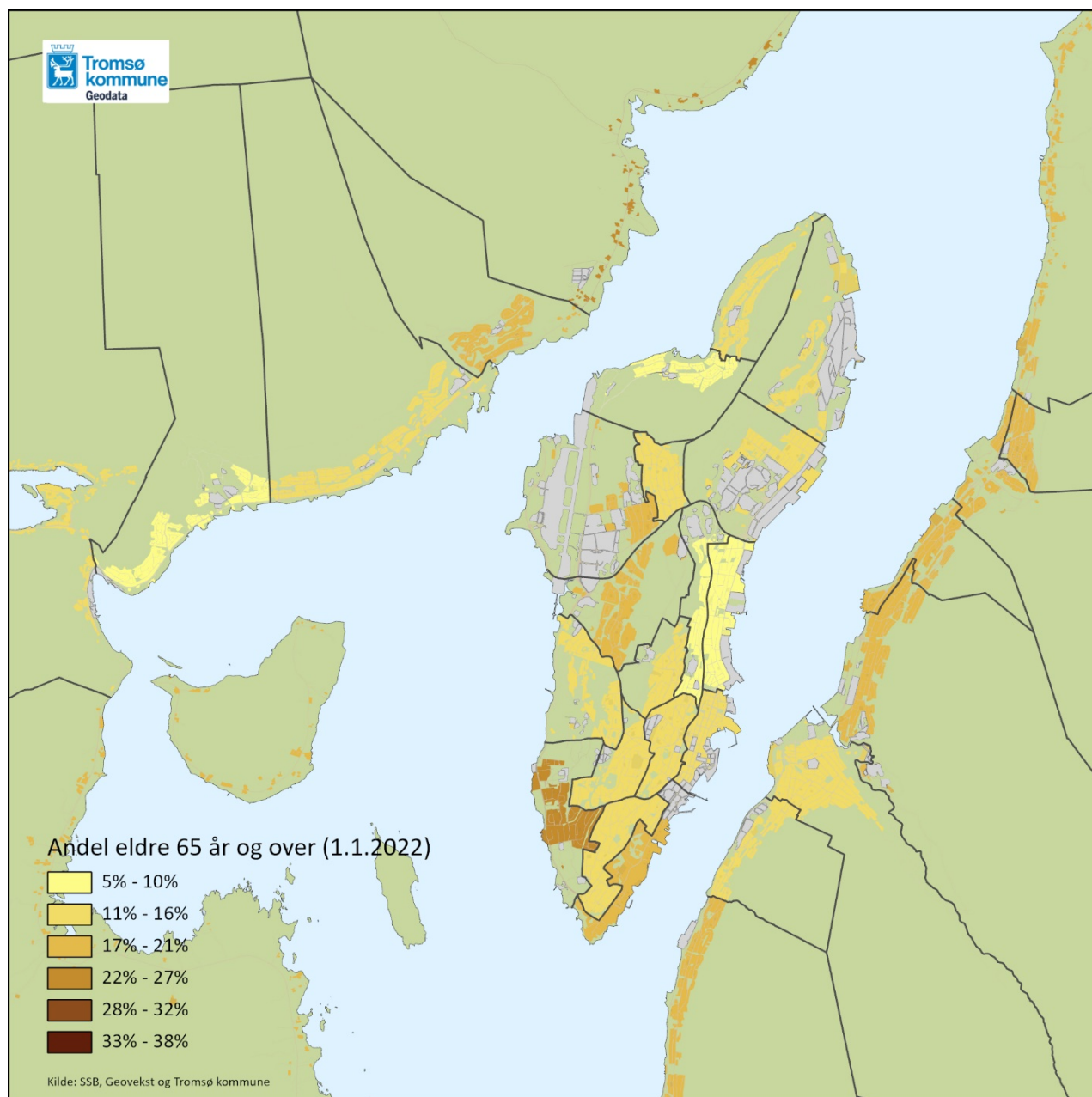
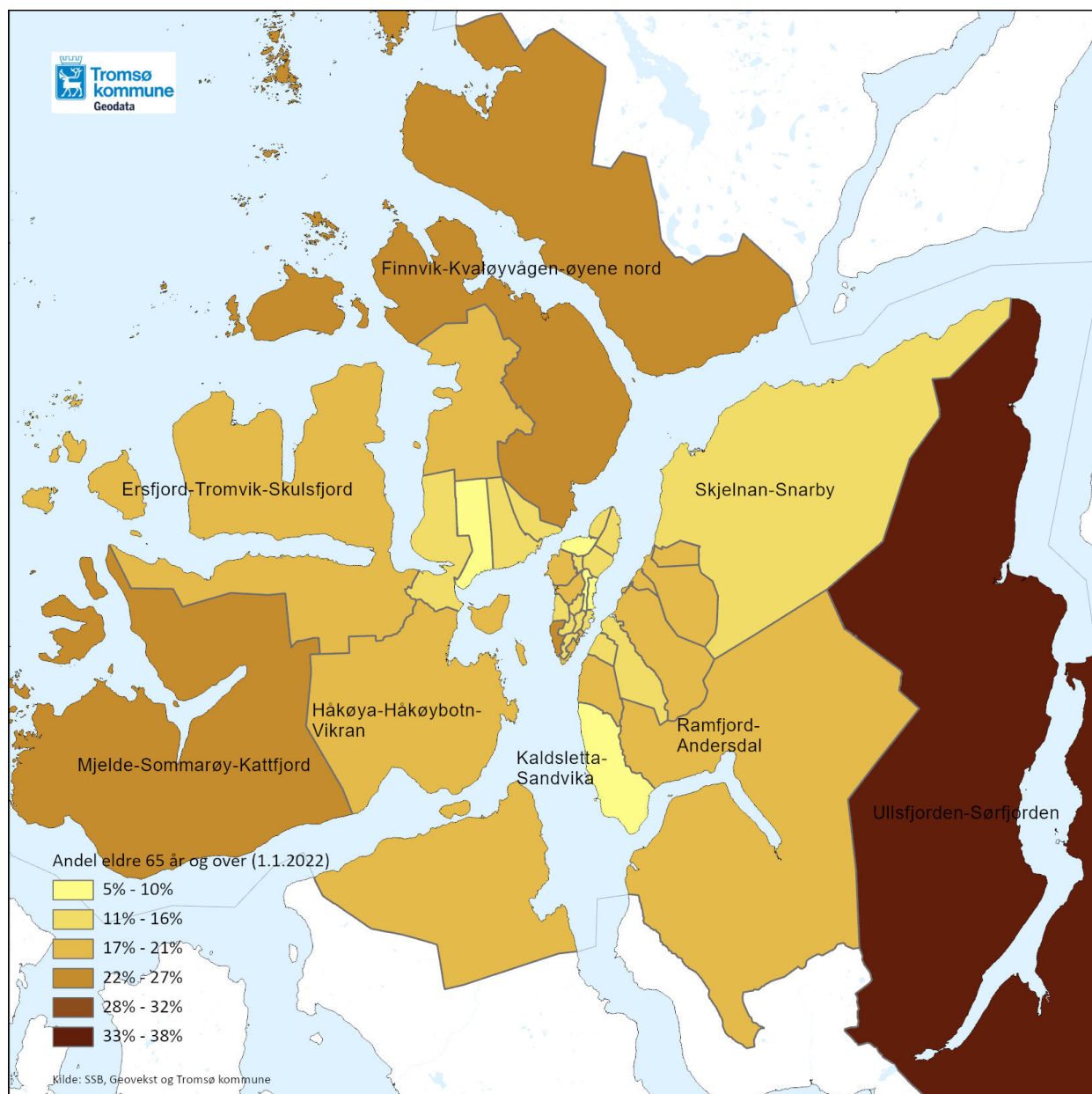

Diagram 7 Andel 65+ år i levekårssonene i 2021. Kilde: Kompas SSB

Kart 7 Andel eldre 65 år og over

Kart 8 Andel eldre 65 år og over, distrikt

3.1.3 Aleneboende

Aleneboende er personer som er bosatt alene i en privathusholdning. De utgjorde i 2021 15448 personer. I sonene Sentrum, Strandveien og Dramsveien utgjør aleneboende henholdsvis 59,7, 55,5 og 53,8 prosent av privathusholdningene. Andelen aleneboende har økt fra 40,7 prosent i 2017 til 41,2 prosent i 2021.

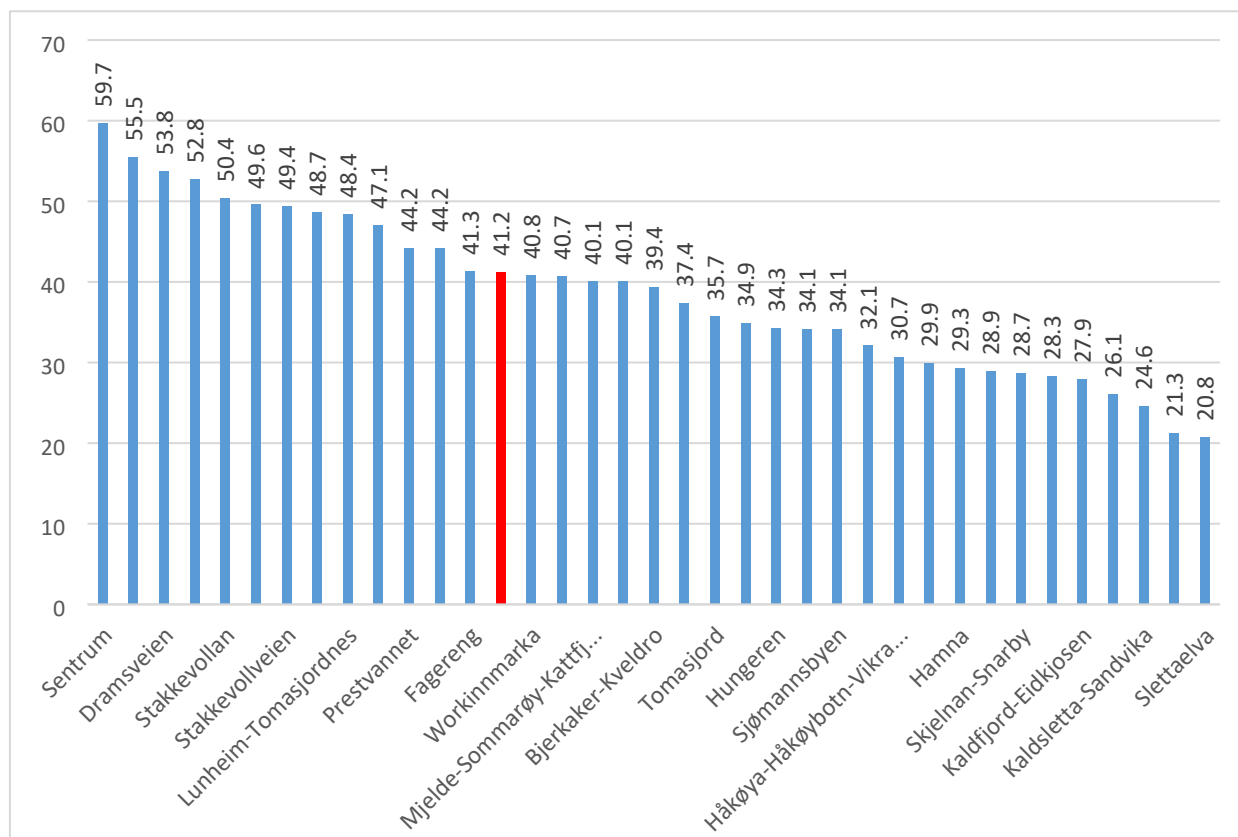

Diagram 8 Andel aleneboende i levekårssonene, 2021. Kilde: SSB

I forhold til andre større byer i Norge er Tromsø den med fjerde høyest andel aleneboende. Oslo topper med en andel på 48,1 prosent.

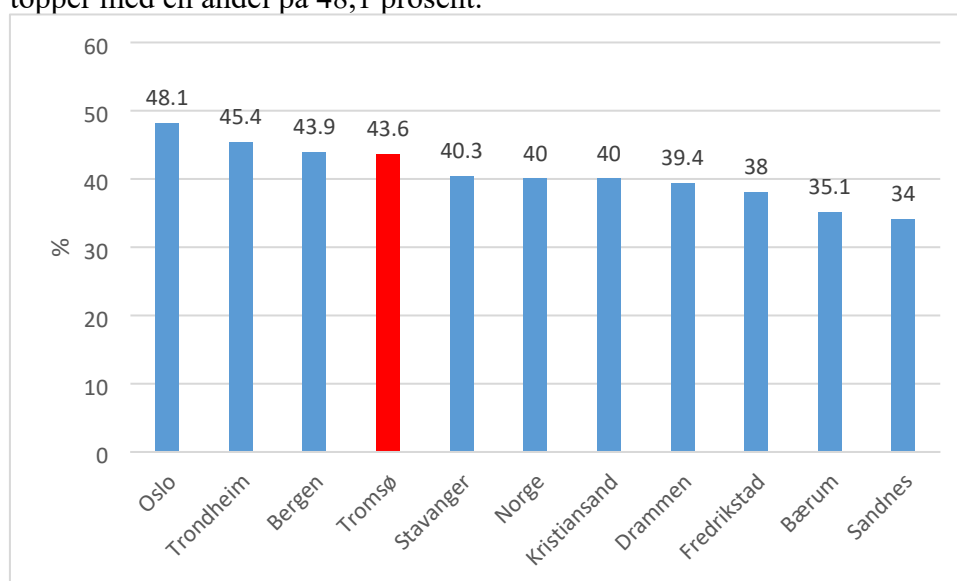
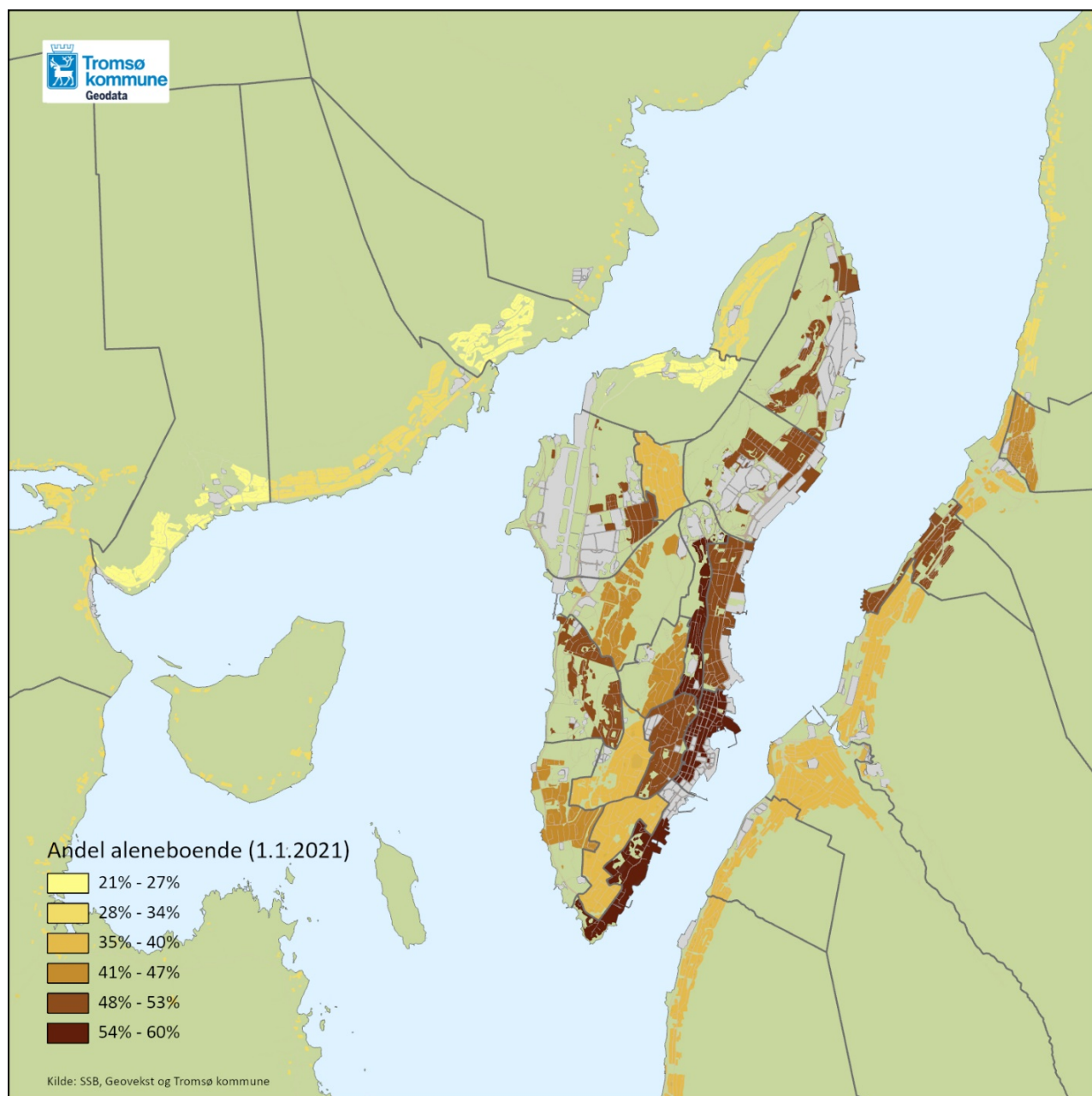
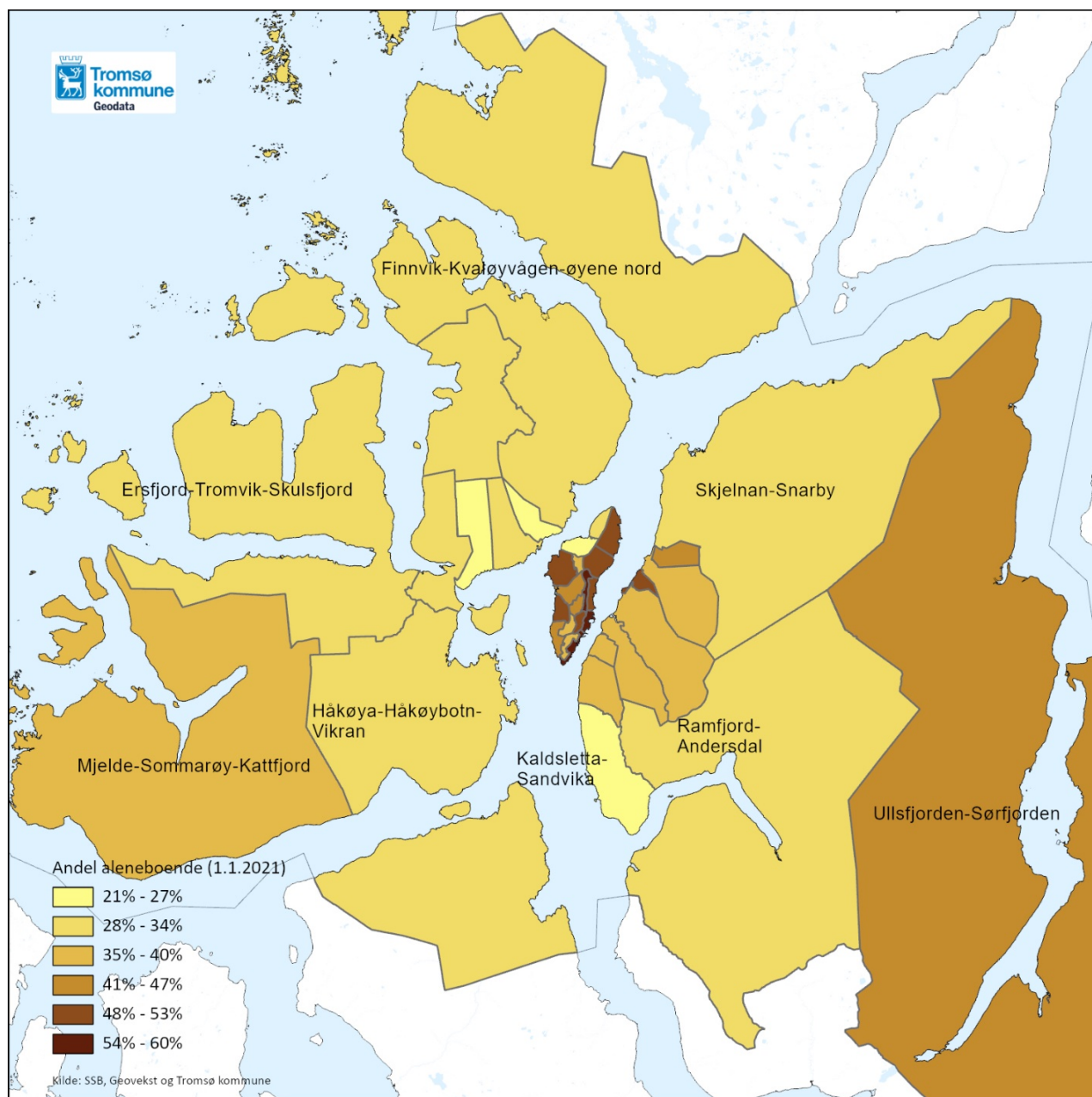

Diagram 9 Andel aleneboende i større byer og samlet for Norge i 2020. Kilde: SSB

Kart 9 Andel aleneboende

Kart 10 Andel aleneboende, distrikt

3.1.4 Barn med enslige foreldre

Indikatoren barn med enslige foreldre omfatter andel barn 0-17 år som bor med bare mor eller bare far, som ikke er i samliv og/eller har egne barn. Barn omfatter biologiske og adoptivbarn, men ikke fosterbarn. Antallet barn med enslige foreldre var 2368 i 2021. I Håpet-Langnes, Lunheim-Tomasjordnes og Norrøna-Elverhøy var andelen barn med enslige foreldre henholdsvis 29,3, 24,5 og 22,3 prosent av barn i samme alder. Andelen i hele kommunen er 15,6 prosent, for hele landet er andelen 16,1 prosent. Det har vært en svak nedgang i andelen barn med enslige foreldre i Tromsø kommune fra 2017 til 2021 på 0,3 prosent.

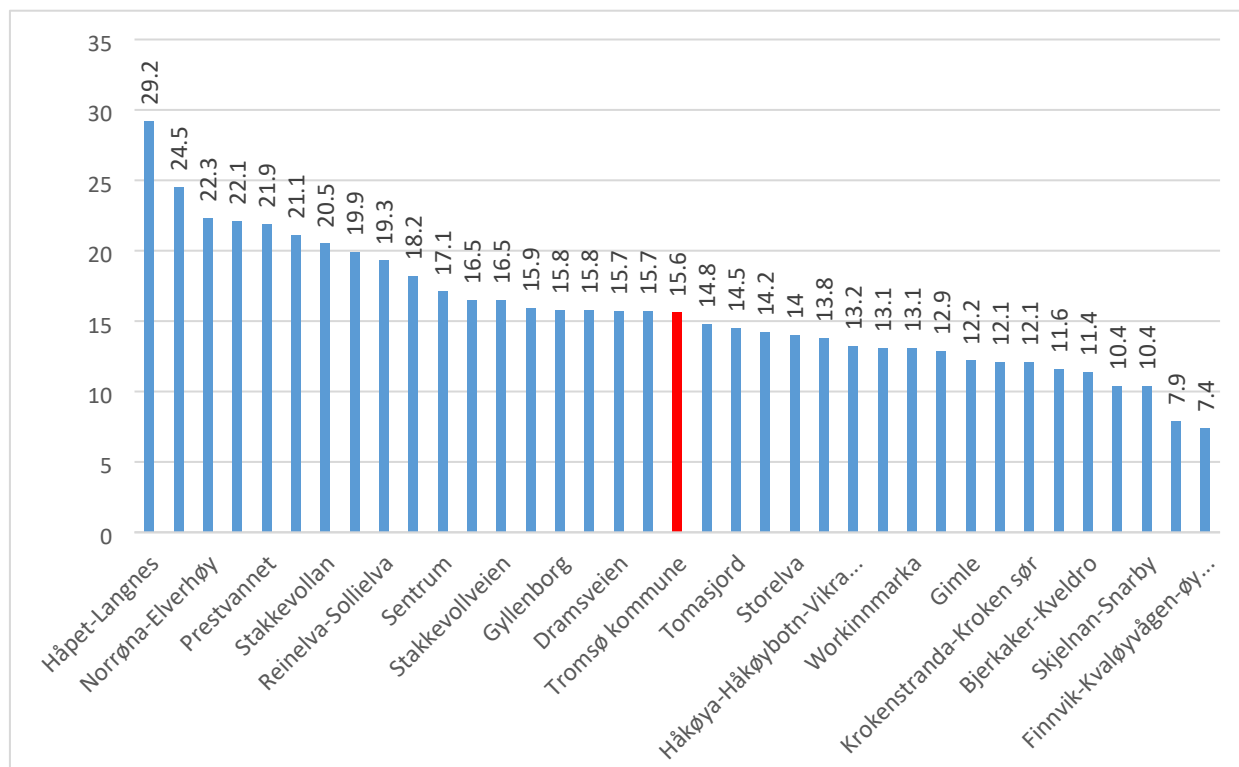

Diagram 10 Andel barn med enslige foreldre i levekårssonene, 2021. Kilde: SSB

Tromsø kommune har lavere andel barn med enslige foreldre enn i Oslo, men høyere enn f.eks. Trondheim.

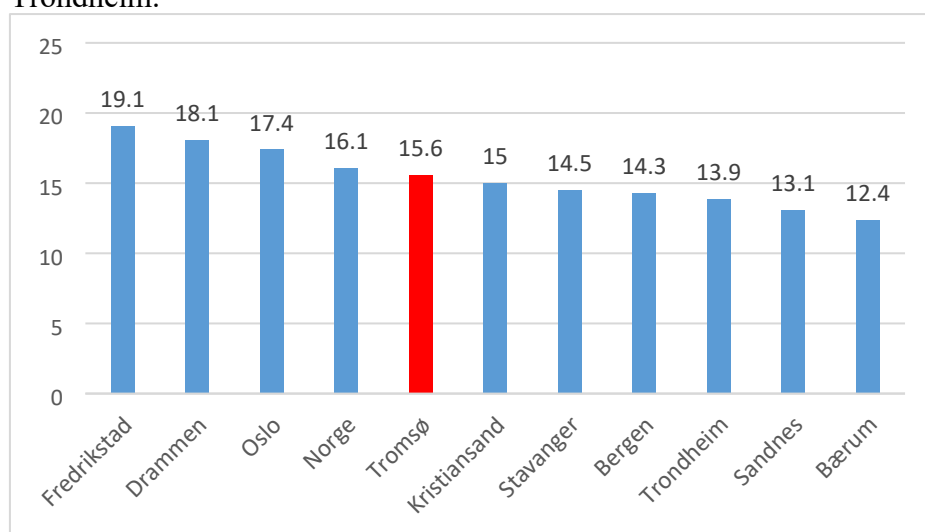
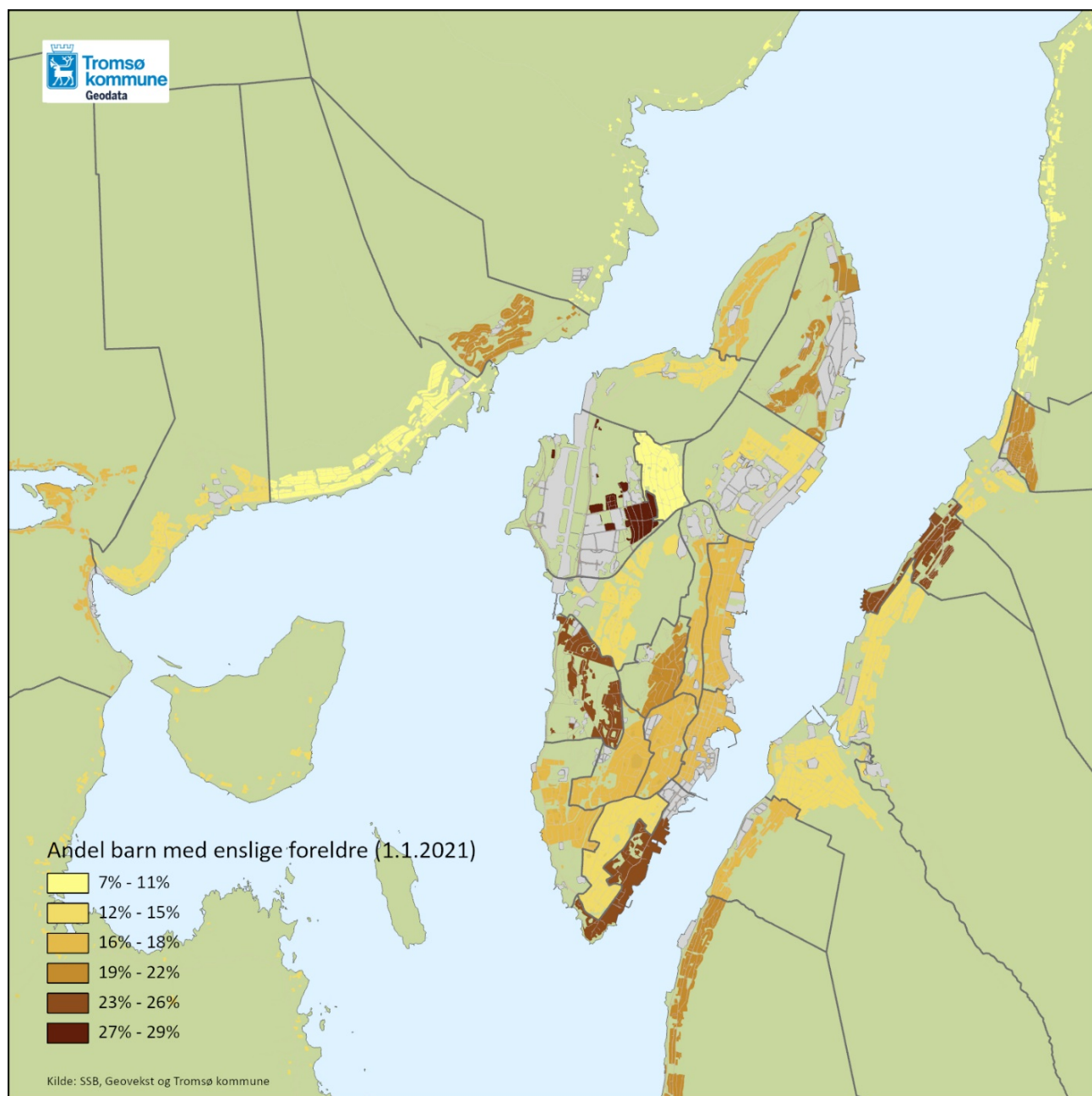
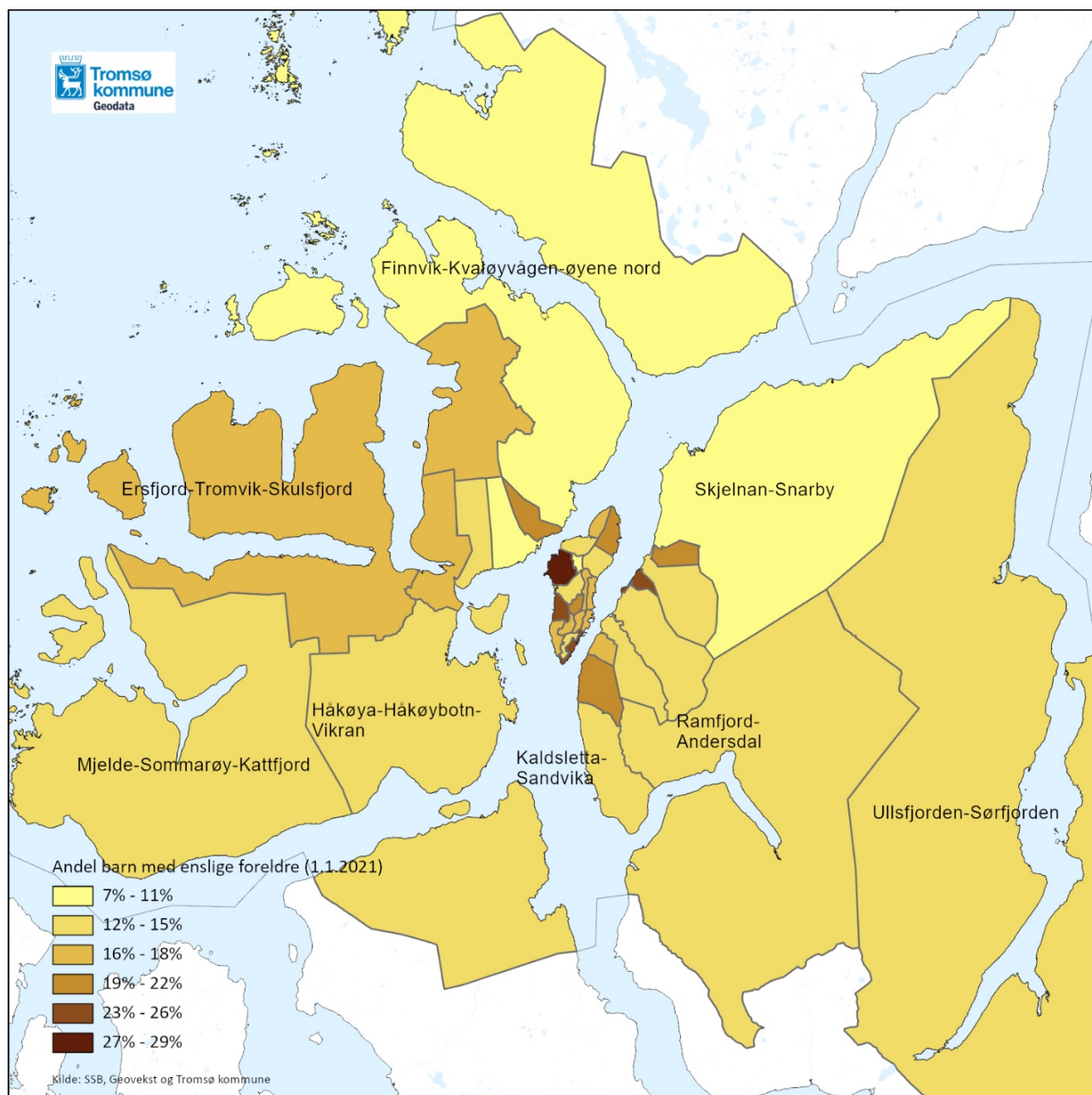

Diagram 11 Andel barn med enslige foreldre i større byer og samlet for Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 11 Andel barn med enslige foreldre

Kart 12 Andel barn med enslige foreldre, distrikt

3.1.5 Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre

Per 1.1. 2023 var det registrert at det bor personer fra 139 land i Tromsø. Innvandrerbefolkningen var på 12775 personer. Da er både innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre tatt med. Det er flest med bakgrunn fra Polen, Tyskland, Russland, Sverige og Syria. Innvandringen fra Ukraina har økt mest siste år, med en økning på 398 personer. Innvandrerbefolkningens andel av den totale befolkningen i Tromsø kommune er 16,4 prosent i 2023.

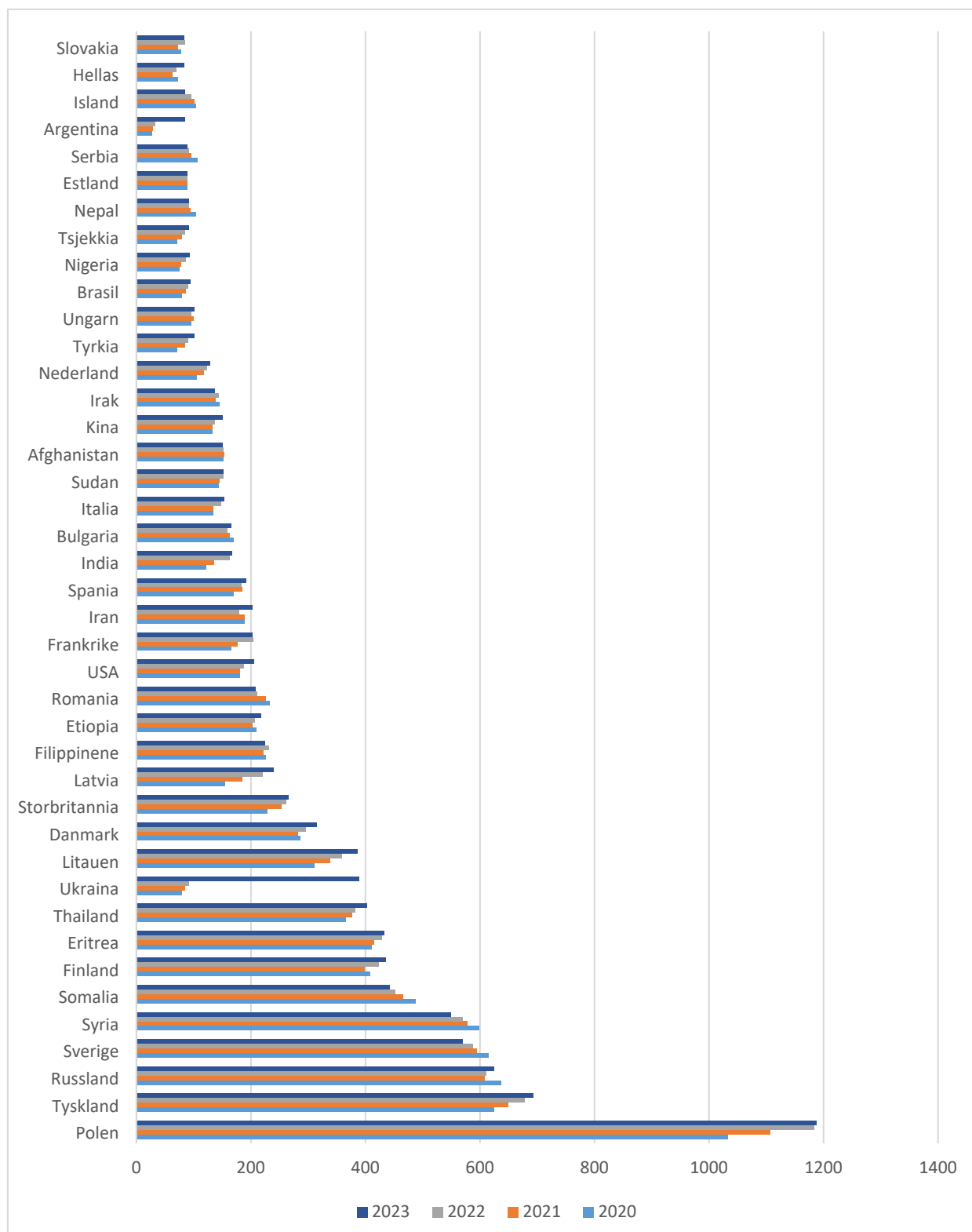

Diagram 12 Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre etter landbakgrunn, 2020-2023. De 41 landene med høyest antall er vist i diagrammet. Kilde: SSB

Ikke-vestlige innvandrere

I levekårssammenheng har en først og fremst vært opptatt av innvandrere fra det som er kalt ikke-vestlige land. De har generelt større levekårsutfordringer enn befolkningen for øvrig.¹² Dette datasettet omfatter innvandrere med bakgrunn fra Øst-Europa (inklusive land fra Øst-Europa som nå er med i EU), Asia, Afrika og Latin-Amerika. I sum utgjør det 8119 personer. Andelen i Tromsø kommune har økt fra 4,4 prosent i 2011 til 10,6 prosent i 2021. Soner med høyest andel er Sentrum (24,1), Gimle (22,7) og Stakkevollveien (22,7), mens andelen i distriktssonene er lav og lavest i Ullsfjorden-Sørfjorden med en andel på kun 2,6 prosent.

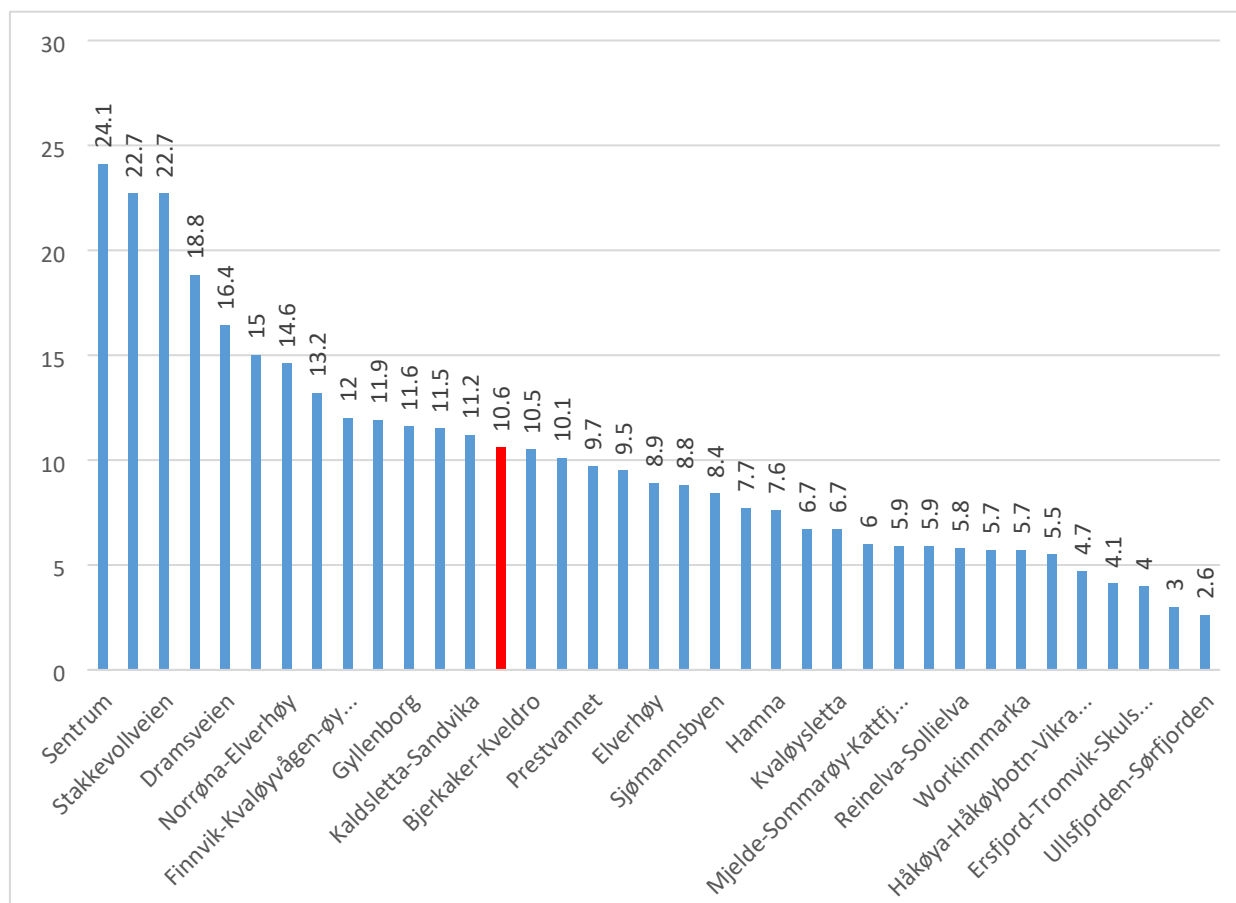

Diagram 13 Andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Øst-Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika, 2021. Kilde: SSB

I forhold til større byer i Norge har Tromsø kommune den laveste andelen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Øst-Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika.

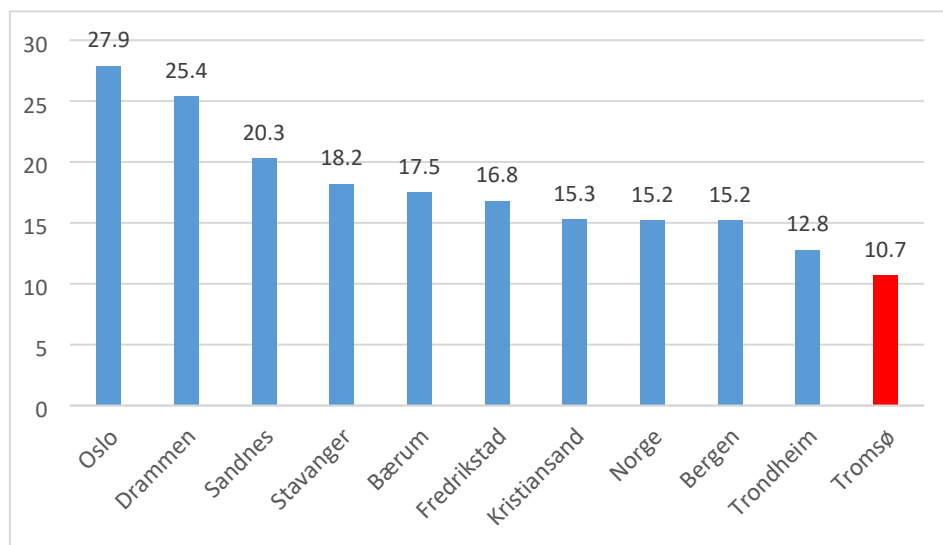
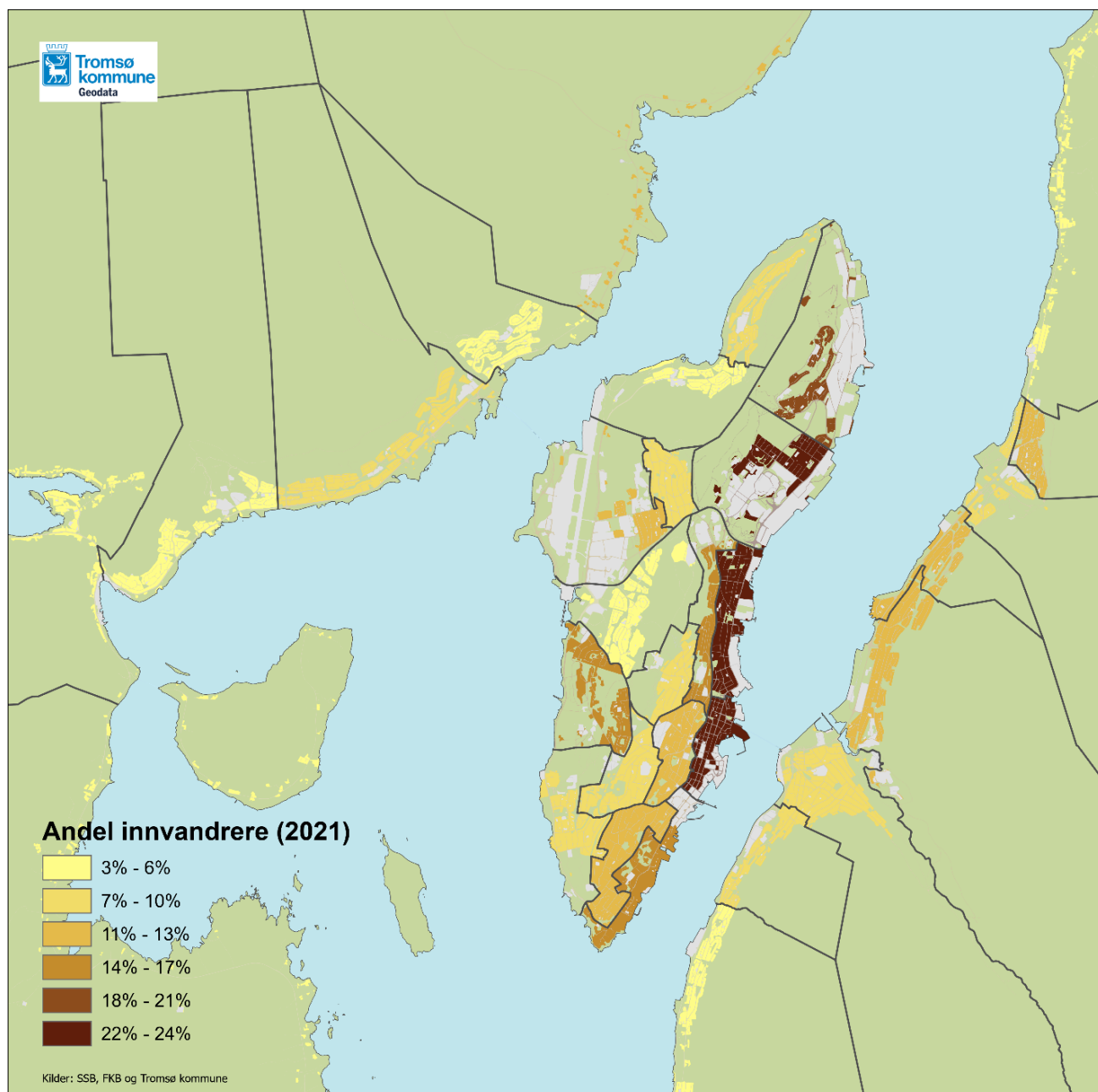
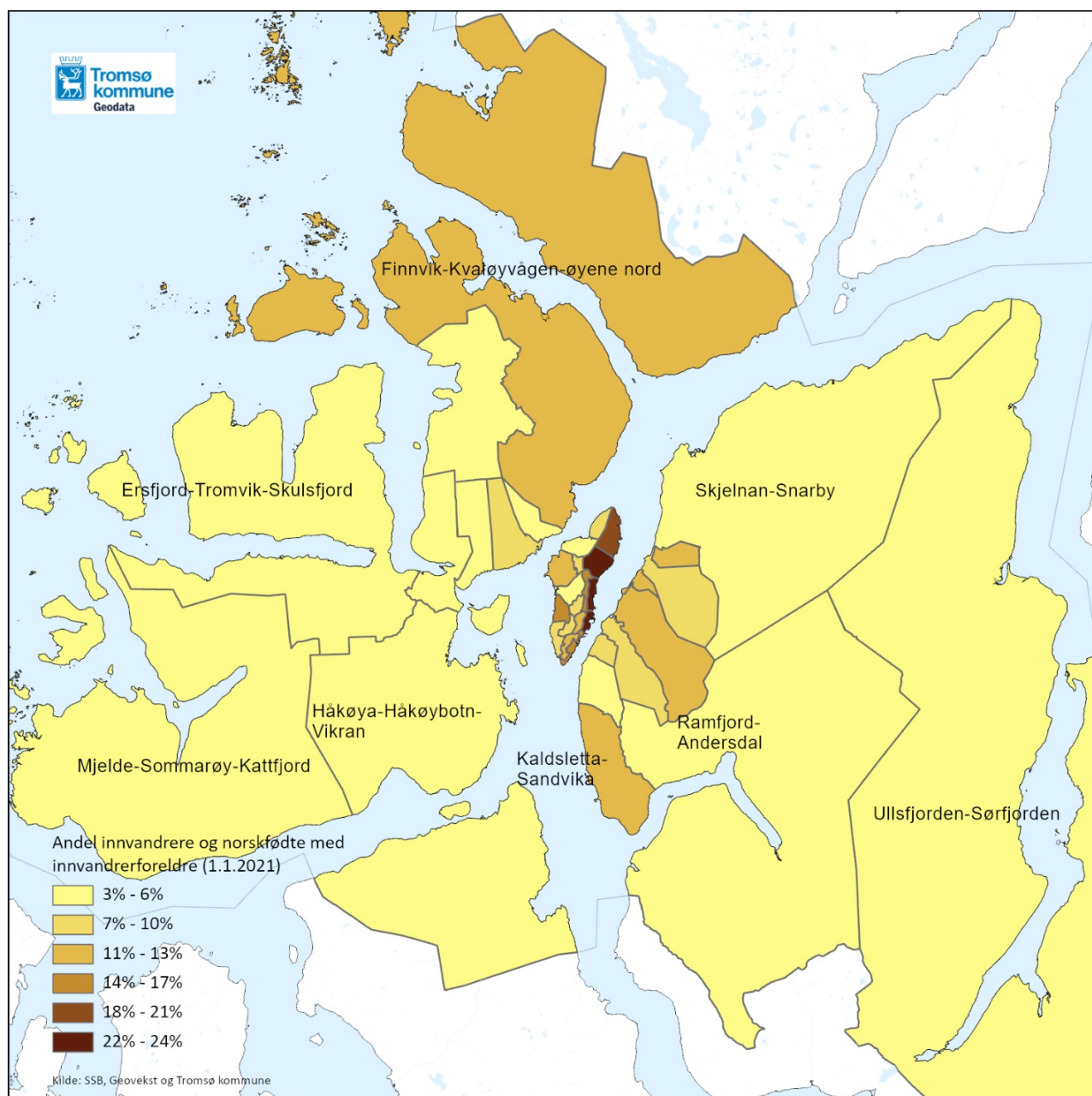

Diagram 14 Andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i større byer og samlet for Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 13 Andel innvandrere

Kart 14 Andel innvandrere, distrikt

3.2 Flytting

3.2.1 Innledning

En betydelig del av befolkningen i Tromsø kommune skifter bostedsadresse hvert år. Det er både interne flyttinger, ved at personer skifter bostedsadresse innen kommunen, og eksterne flyttinger over kommunegrensen (til/fra andre kommuner eller utlandet). De siste fem årene har Tromsø hatt et gjennomsnittlig årlig innflyttingsoverskudd på kun 69 personer, mens det i den forutgående femårsperioden var et årlig gjennomsnitt på 558 personer. Den høye innflyttingen fra utlandet har bidratt til svært mye av innflyttingsoverskuddet i Tromsø. Mange år har Tromsø kommune innenlands nettoutflytting. Det er spesielt stor utflytting til Oslo, Akershus området.

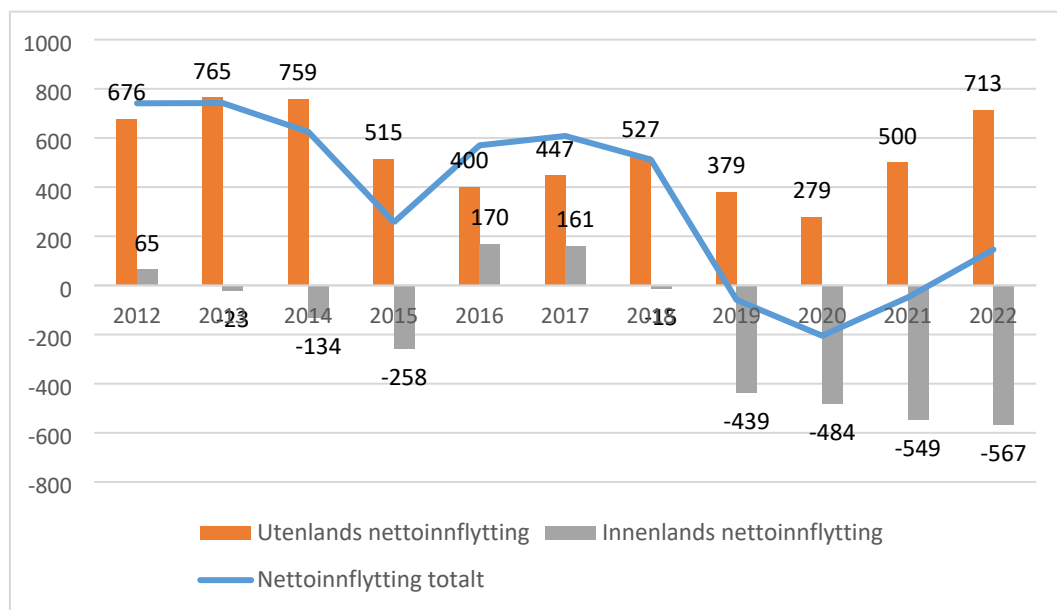

Diagram 15 Nettoinnflytting til Tromsø fordelt på innenlands og utenlands flytting. Kilde: SSB

Diagrammet under viser at de største flyttebevegelsene over kommunegrensen skjer blant unge voksne i aldersgruppene 20-34 år. De eldste flytter i liten grad. Innflyttingsoverskuddet er størst for personer mellom 15 og 29 år. Det er flere småbarnsfamilier som flytter ut enn inn til kommunen.

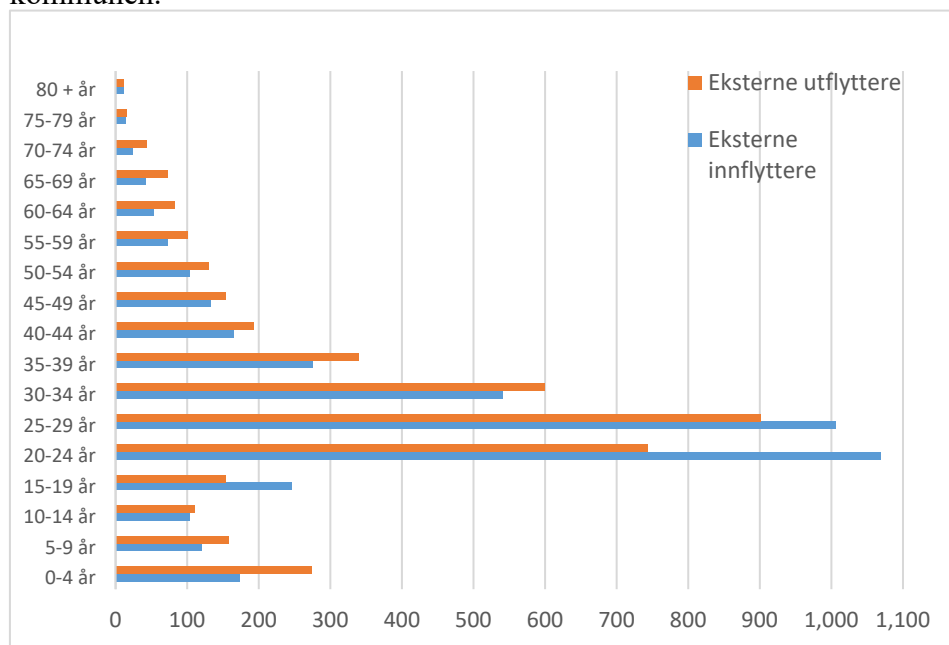

Diagram 16 Gjennomsnittlig årlig ekstern flytting etter aldersgrupper for årene 2018-2022. Kilde: Kompas SSB

I Tromsø er det store flyttebevegelser også innad i kommunen. Det har vært mellom 8000-9000 personer på flytting i årlig gjennomsnitt de siste årene. De som flytter hyppigst er unge voksne.

3.2.2 Utflyttinger

Kartet viser hyppighet av utflyttinger i forhold til middelfolkemengden¹³ i 2020. Høyest andel utflytting er det i sone Dramsveien (27,9), Gimle (26,8) og Sentrum (25,6). De fire sonene med minst utflytting ligger i distriktene. Sentrumsnære soner har i de tidligere levekårsundersøkelsene hatt høy utflyttingshyppighet, og i 2017 var Sentrum sone høyest.

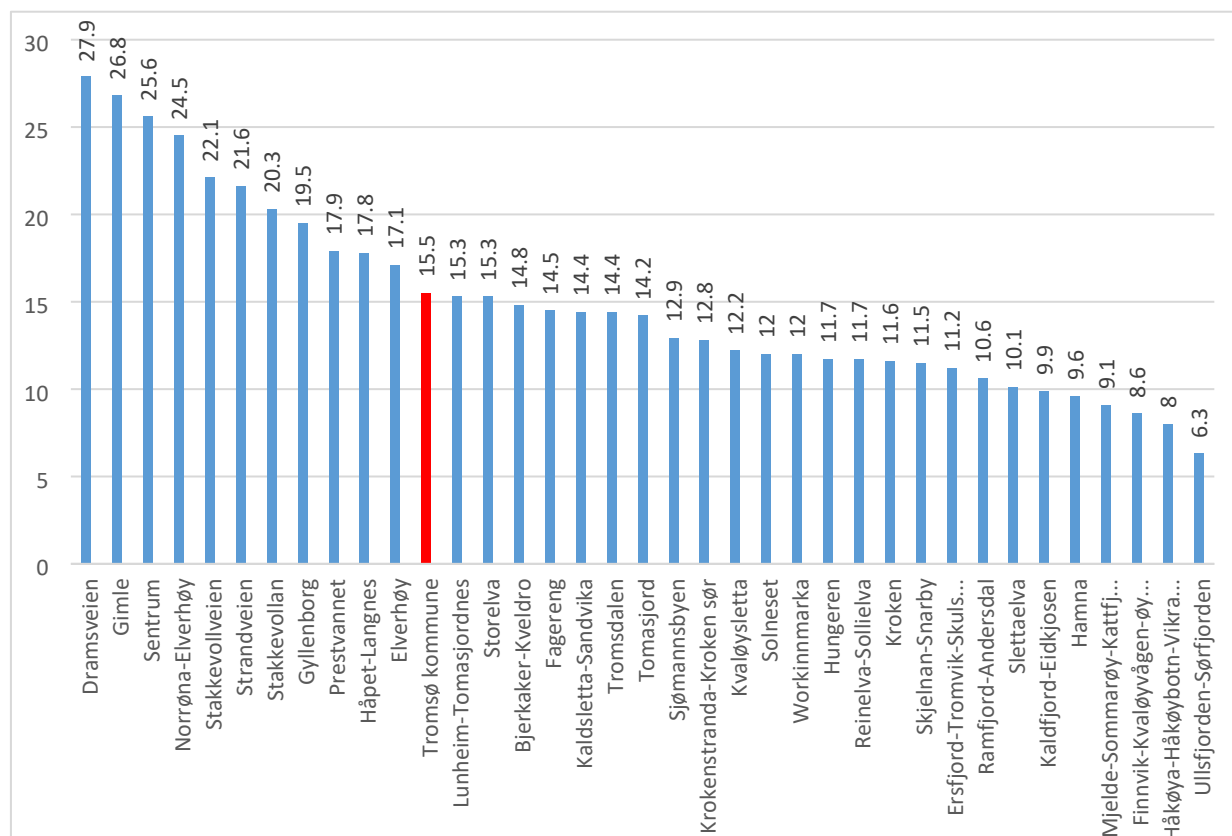

Diagram 17 Andel utflyttinger av personer i løpet av 2020. Kilde: SSB

Høy utflytting kan indikere at levekårssonen har kvaliteter som oppfattes som dårlige og/eller at boligene anses som midlertidige trinn i boligkarrieren. Det kan også bety at sonen har høy andel av boliger som gir større gjennomtrekk (små boliger, leieboliger). Tromsø kommune er litt over landsnivå på andel utflyttinger i 2020 i forhold til middelfolkemengden og nesten likt med Stavanger. Bærum og Oslo ligger høyest med en andel på henholdsvis 6,4 og 6,3 prosent.

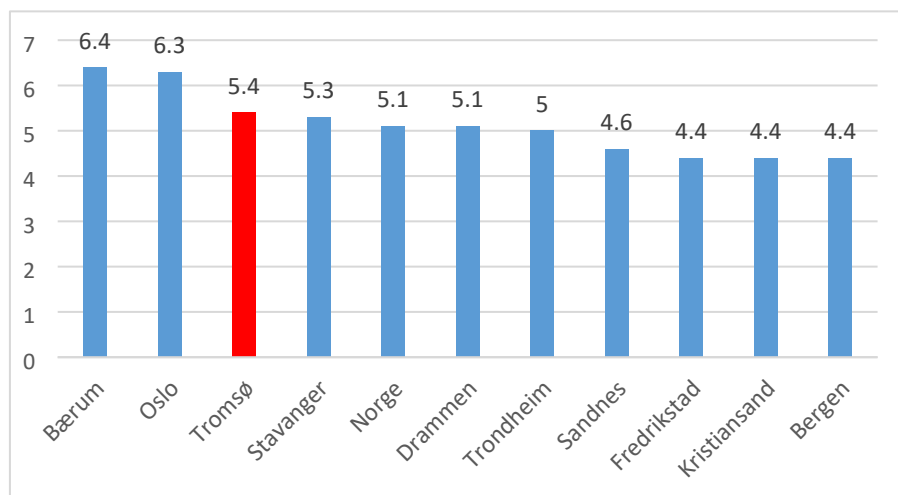
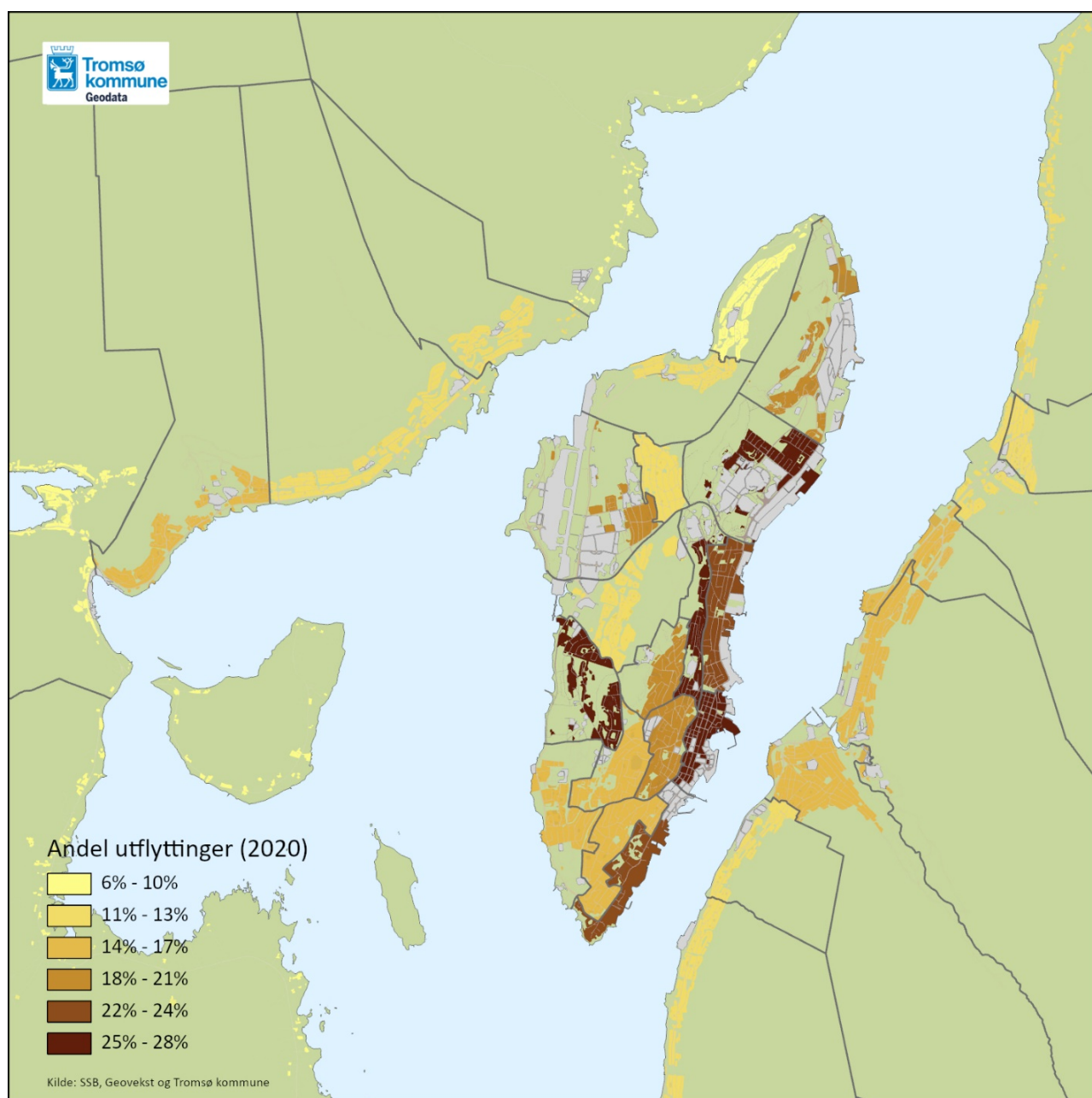
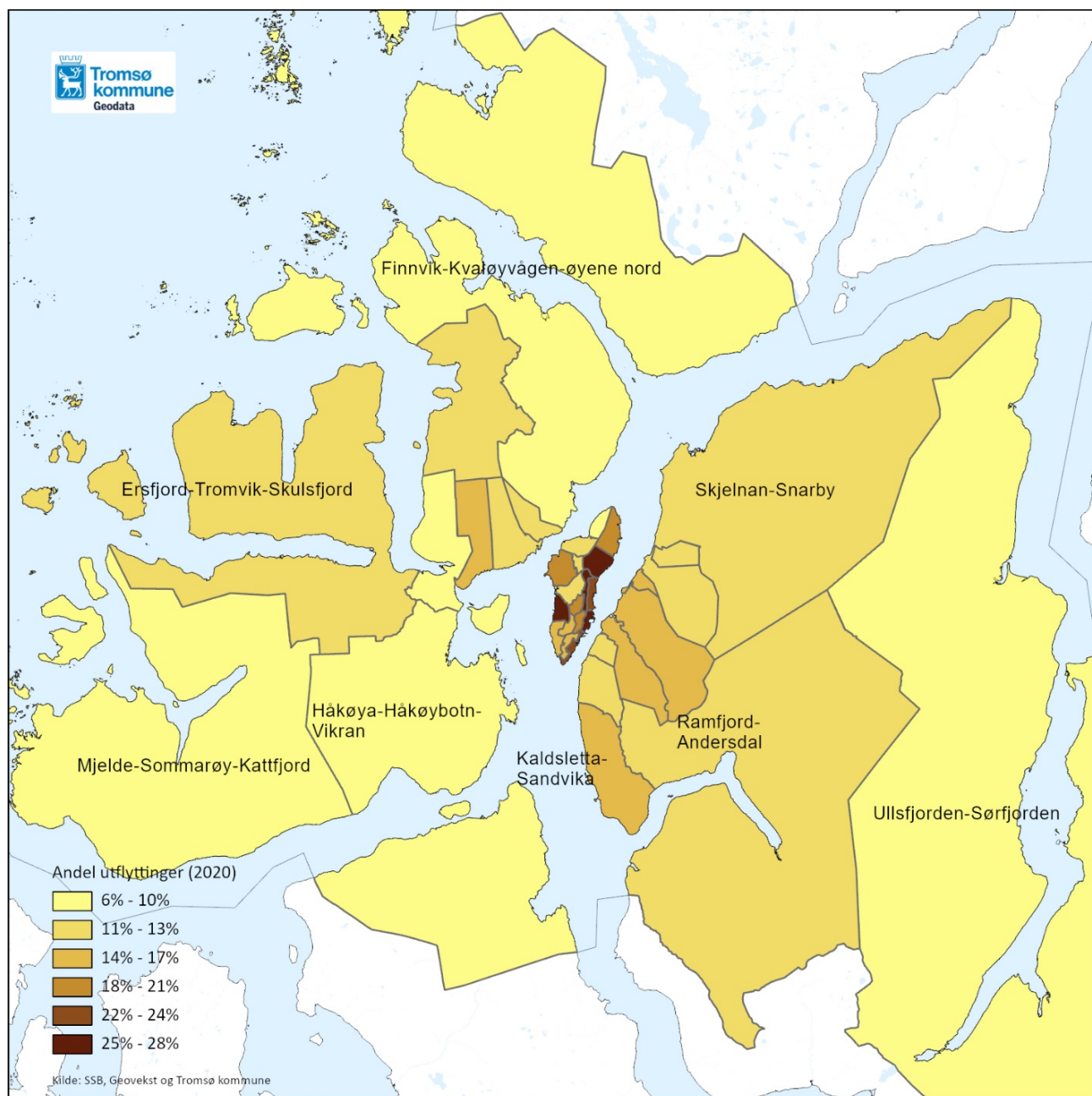

Diagram 18 Andel utflyttinger i prosent av middelfolkemengden 2020 i større byer og i Norge. Kilde: SSB

Kart 15 Andel utflyttinger

Kart 16 Andel utflyttinger, distrikt

3.2.3 Barneutflyttinger

For å få frem familieflyttinger er det valgt å se på utflyttinger for barn 0-5 år i prosent av alle barn i samme alder i området. Tallene viser data fra 2020. Den største andelen barneutflytting finner vi i sone Strandveien med hele 42,6 prosent, dernest Dramsveien og Norrøna-Elverhøy med henholdsvis 39,2 og 35,3 prosent.¹⁴ Den største stabiliteten i barnebosettingen finner vi i distriktsområdene, men barneandelen er samtidig lav i mange av områdene. Jf. tall i kapittel 3.1.2 om alderssammensetning. Tallene fra 2017 og 2010 viste at sone Sentrum hadde høyest andel barneutflyttinger.

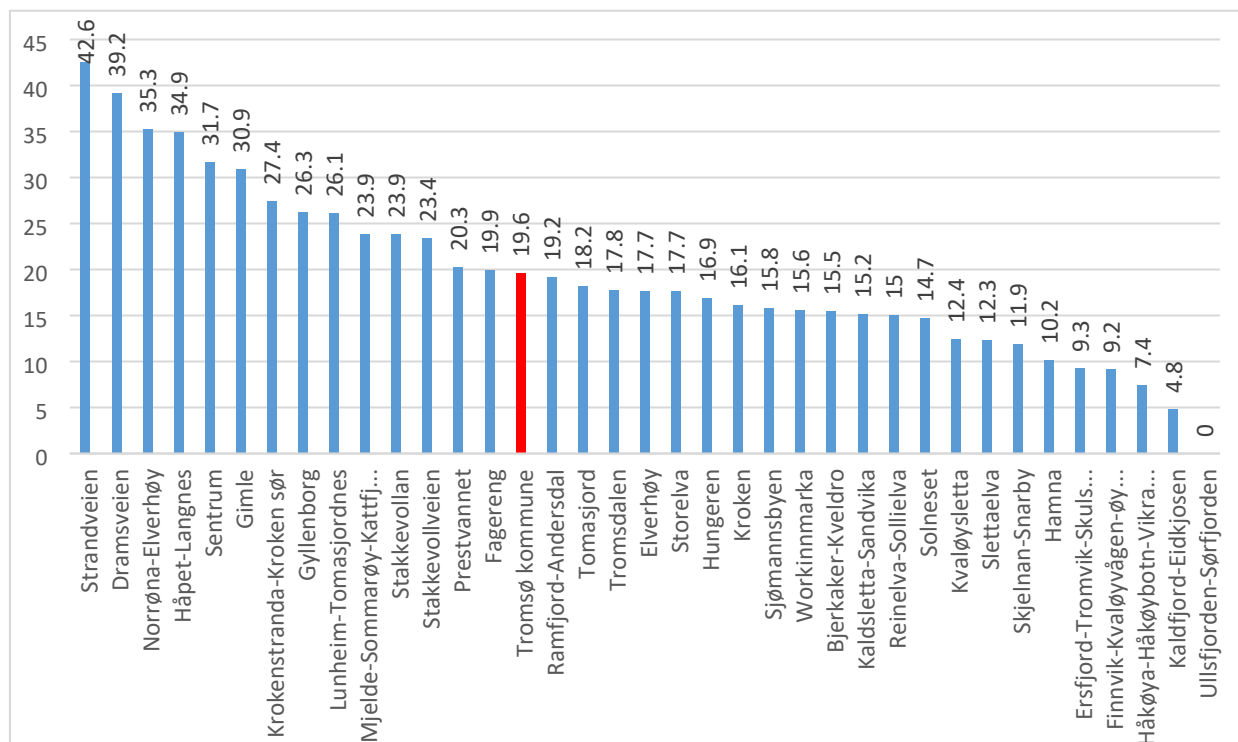

Diagram 19 Andel barneutflyttinger 0-5 år, 2020. Kilde: SSB

Tromsø ligger høyere enn andre større kommuner i andel barneutflyttinger, men lavere enn Oslo som hadde en andel på 9,3 prosent i 2020.

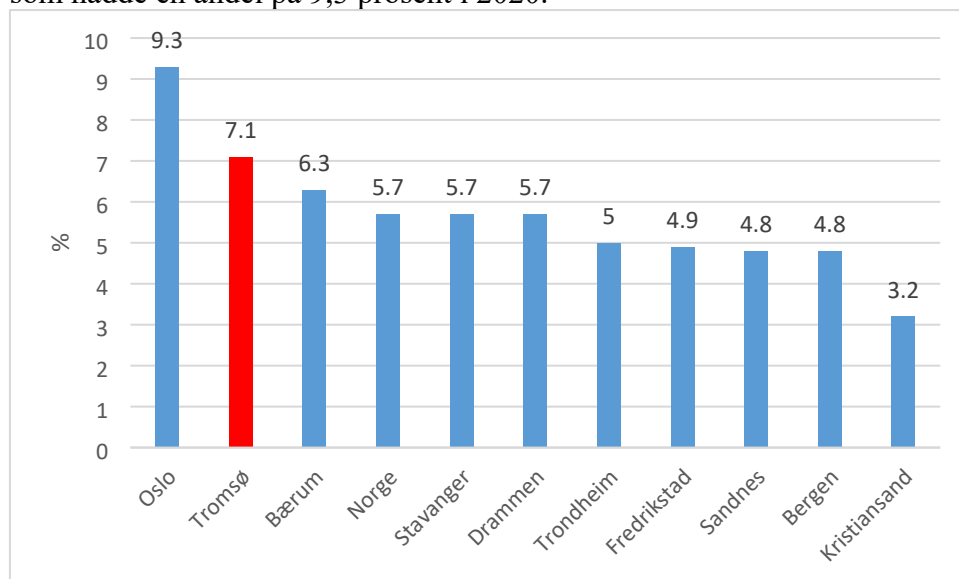
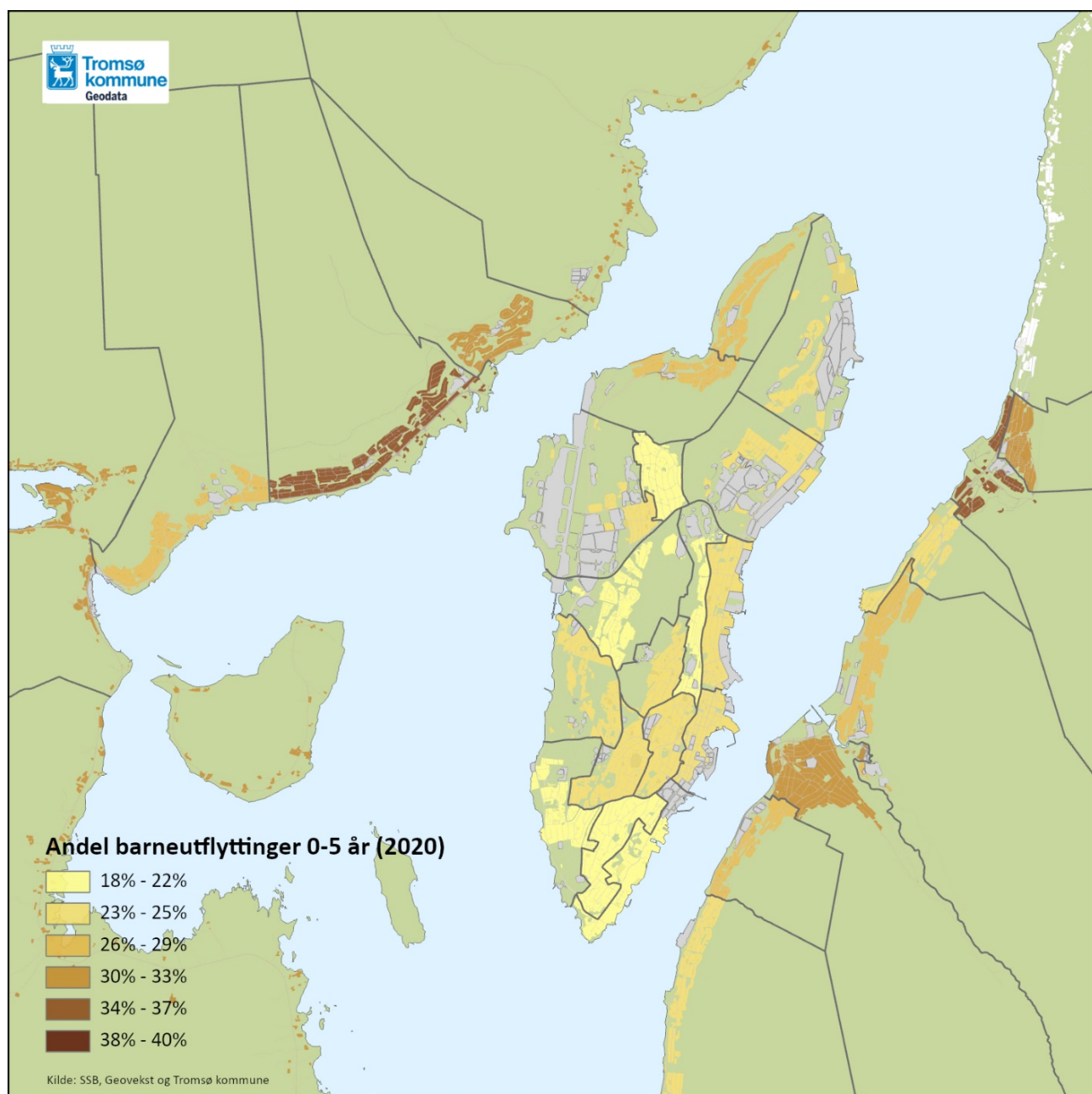
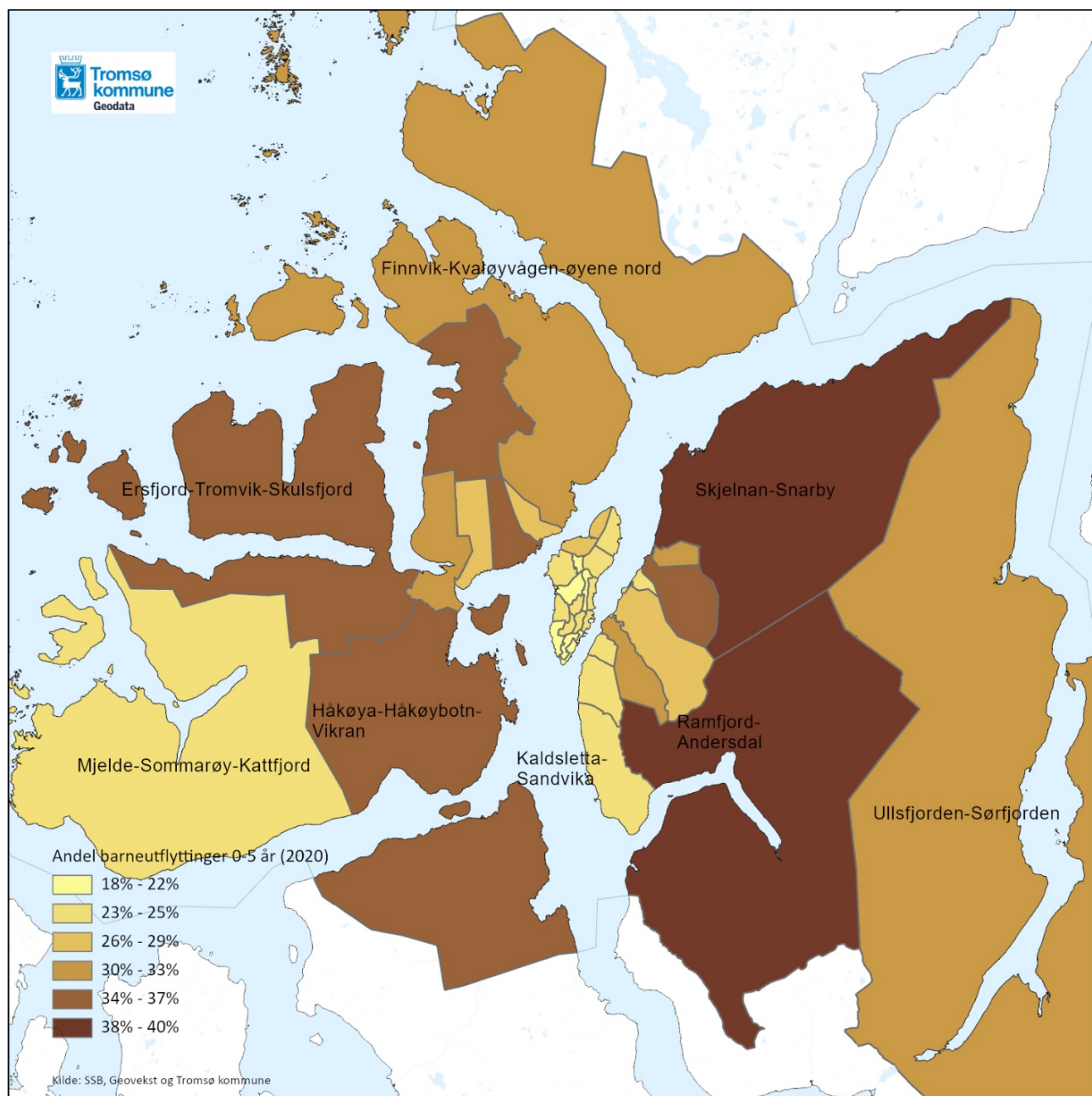

Diagram 20 Andel barneutflyttinger 0-5 år i større byer og i Norge i 2020. Kilde: SSB

Kart 17 Andel barneutflyttinger

Kart 18 Andel barneutflyttinger, distrikt

3.3 Utdanning

I Norge har andelen personer med universitets- og høyskoleutdanning økt med 7,4 prosent de siste ti siste årene. Tromsø ligger litt over landsutviklingen ved at andelen universitets- og høyskoleutdannede har økt med 8,8 prosent. Det betyr en økning fra 36,2 prosent i 2013 til 45 prosent i 2022. Diagrammet under viser trenden med at langt flere tar høyere utdanning slik at andelen med kun grunnskolenivå går ned. Tromsø har en større andel med universitetsutdanning enn landet som helhet.

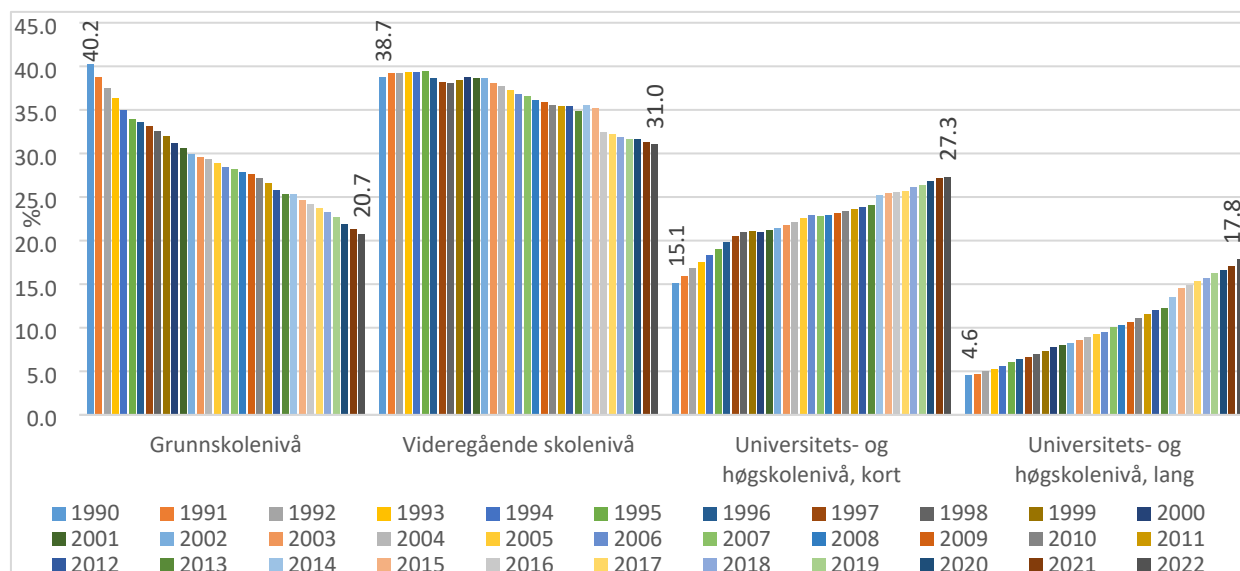

Diagram 21 Prosentvis fordeling på utdanningsnivå for personer 16 år og over i Tromsø, 1990-2022. (Fagskolenivå og uoppgitt/ikke fullført utdanning er ikke tatt med.) Kilde: SSB

Universitets- og høyskolenivå-kort omfatter høyere utdanning til og med fire år, mens lang omfatter utdanninger på mer enn fire år, samt forskerutdanning.

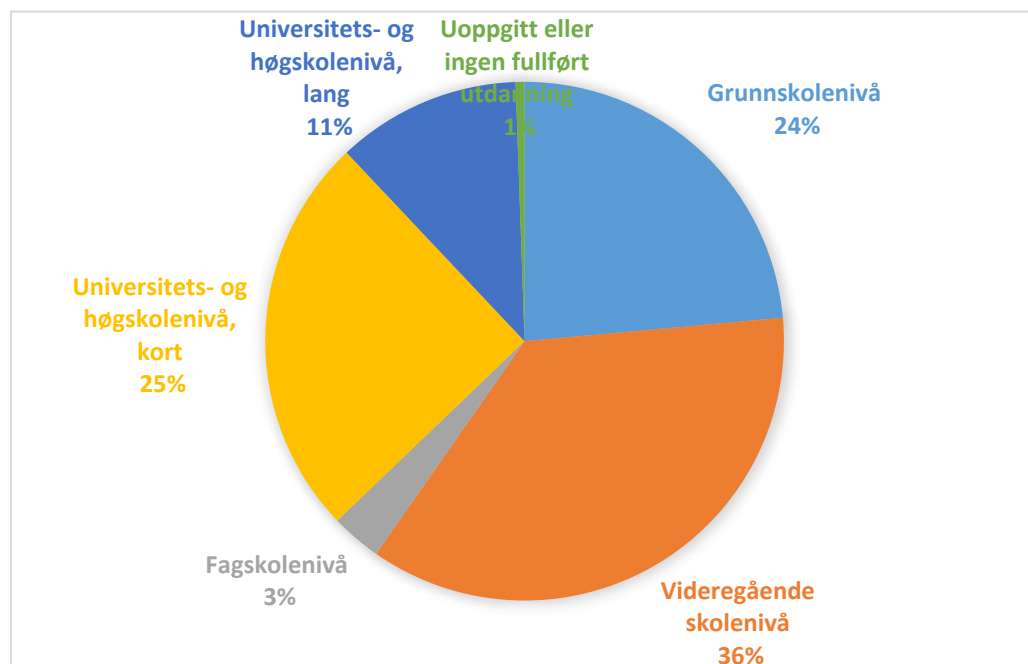

Diagram 22 Prosentvis fordeling på utdanningsnivå i Norge i 2022. Kilde: SSB

3.3.1 Lavt utdanningsnivå – aldersgruppen 30-39 år

Statistikken omfatter bosatte personer 30-39 år per 1.1.2021 og deres utdanningsnivå per 1.10.2020. Det vises utdanningsnivå sett i forhold til befolkningen i aldersgruppen 30-39 år i sonen. Det er valgt å trekke frem unge voksne da de kan ha større problemer som følge av lav utdanning. Lav utdanning er her brukt for personer med kun grunnskoleutdanning.

Fire distriktssoner har lavest utdanningsnivå med andeler på mellom 28,4 og 30,4 prosent. Tromsø kommune samlet har en andel på 17 prosent, mens hele landet har en andel på 19,7prosent. Andelen med kun grunnskoleutdanning var lavere i Tromsø i 2010 (14,1 prosent) og i 2016 (16,5 prosent).

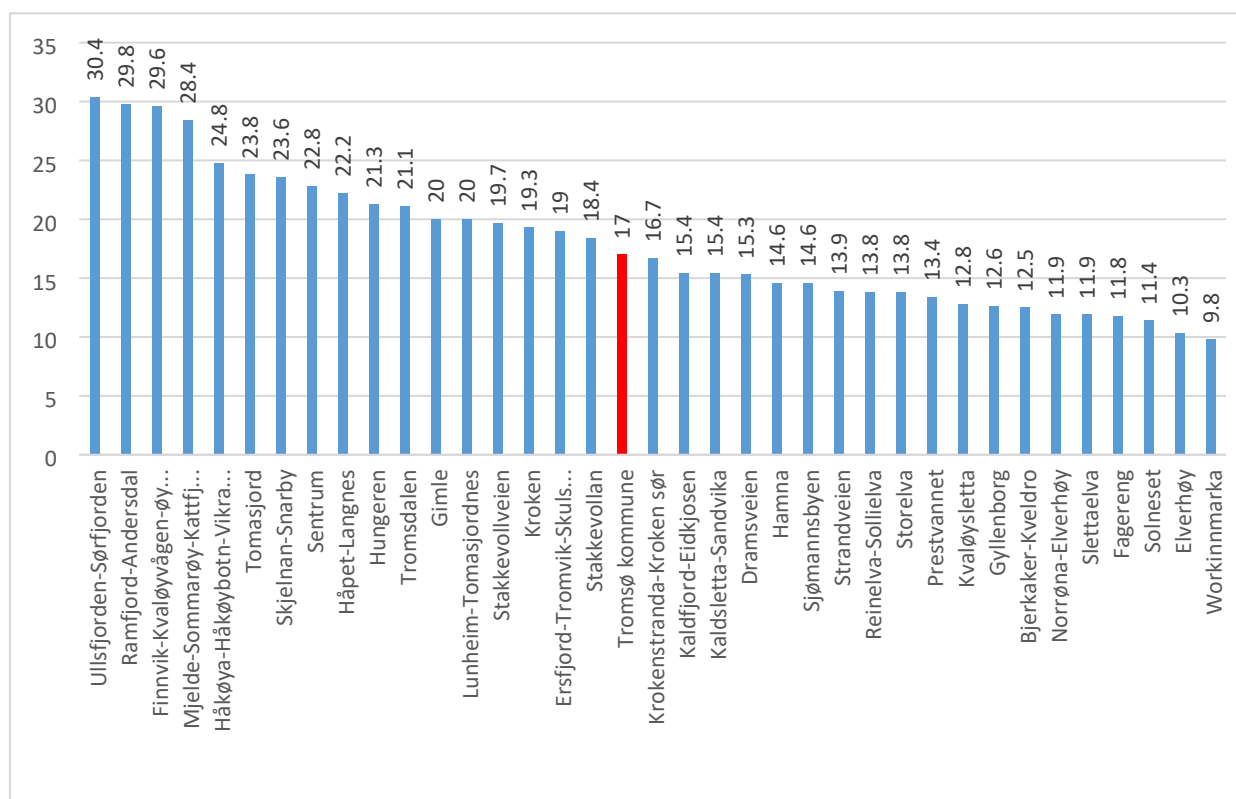

Diagram 23 Andel personer 30-39 år med lav utdanning (grunnskoleutdanning), 2020. Kilde: SSB

Diagrammet under viser at Tromsø er «midt i laget» i forhold til andre større byer når det gjelder andel personer 30-39 år med lav utdanning (grunnskoleutdanning).

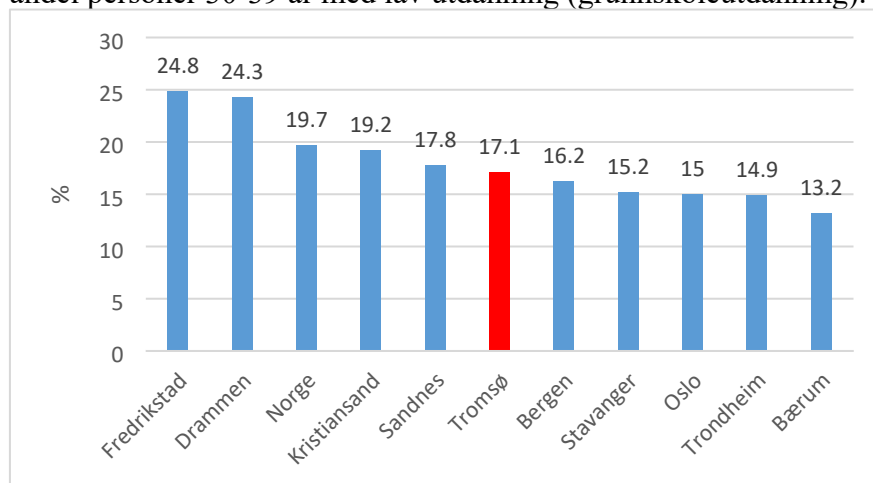
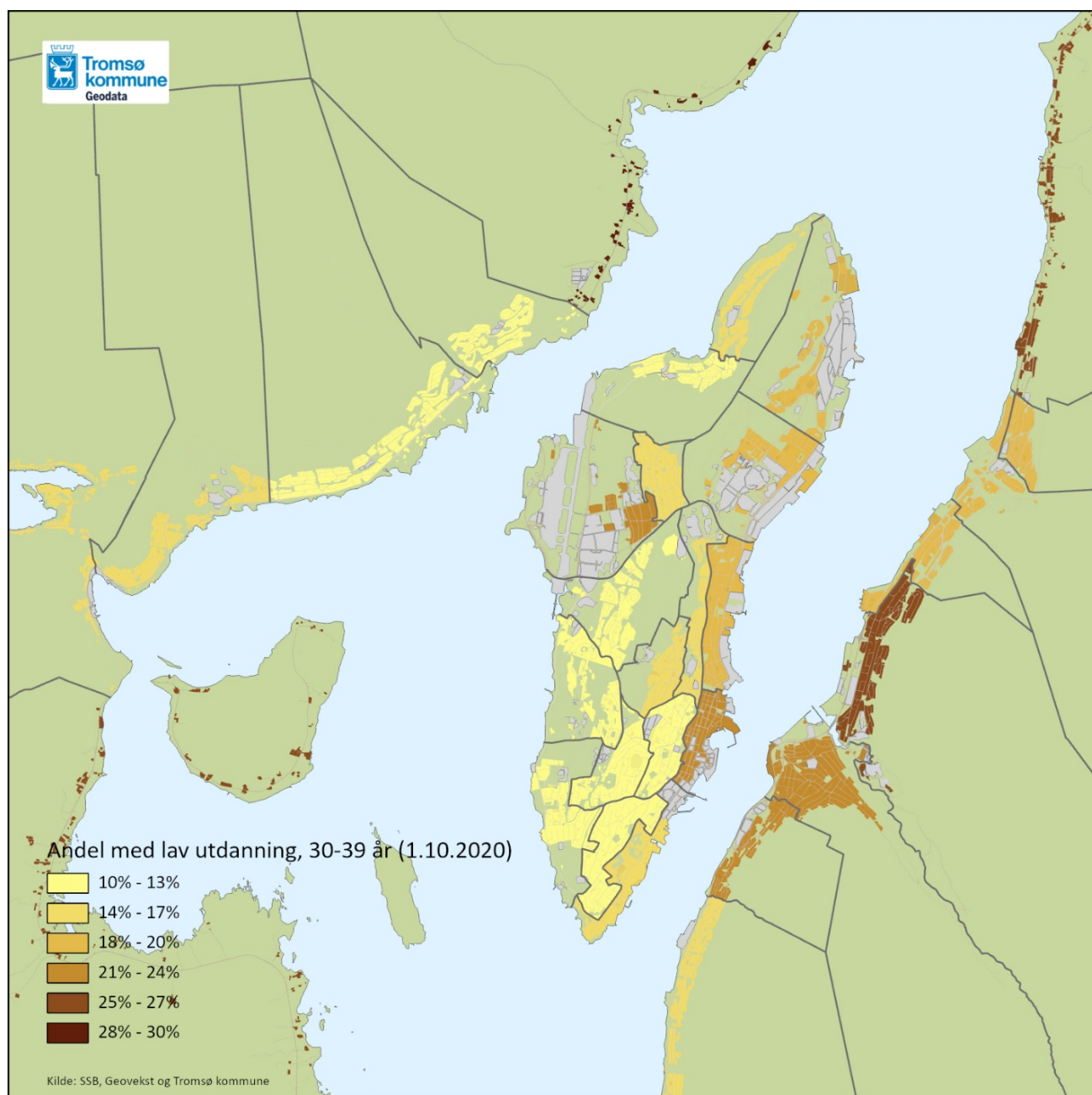
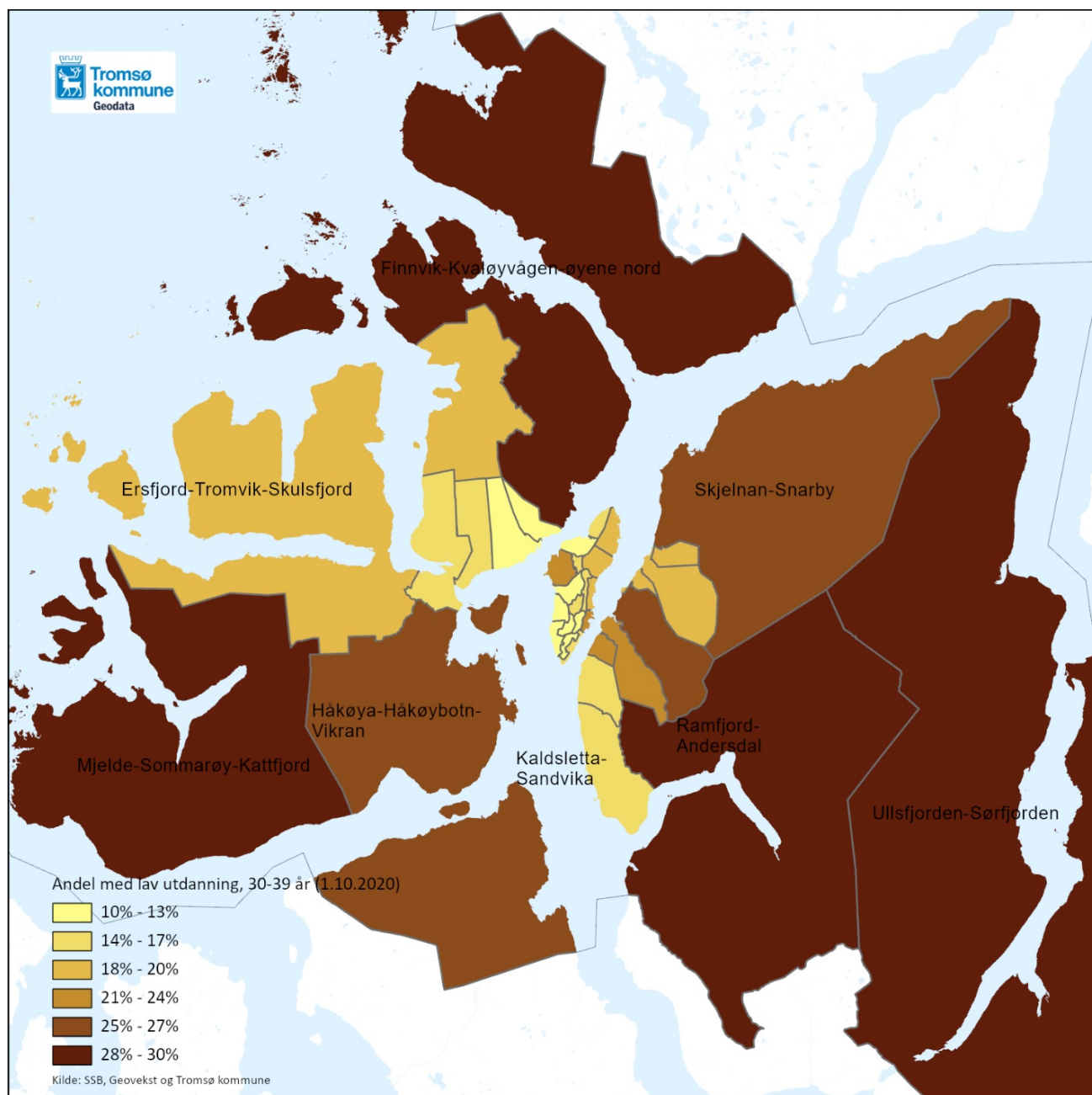

Diagram 24 Andel personer 30-39 år med lav utdanning dvs. grunnskoleutdanning i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 19 Andel med lav utdanning

Kart 20 Andel med lav utdanning, distrikt

3.3.2 Høyt utdanningsnivå - aldersgruppen 30-39 år

Statistikken omfatter bosatte personer 1.1.2021 i aldersgruppen 30-39 år og deres utdanningsnivå per 1.10.2020. Høyt utdanningsnivå er her målt i forhold de som har universitets- og høyskole som høyeste fullførte utdanning. Levekårssonene Workinnmarka, Norrøna-Elverhøy og Fagereng har størst andel med høyt utdanningsnivå, henholdsvis 72,9, 72,8 og 71,3 prosent. I Tromsø kommune samlet er det 57,7 prosents andel, mens det for hele Norge er 49,9 prosent for denne aldersgruppen. Andelen med høy utdanning i Tromsø i aldersgruppen 30-39 år har gått opp med 3,5 prosent fra 2010.

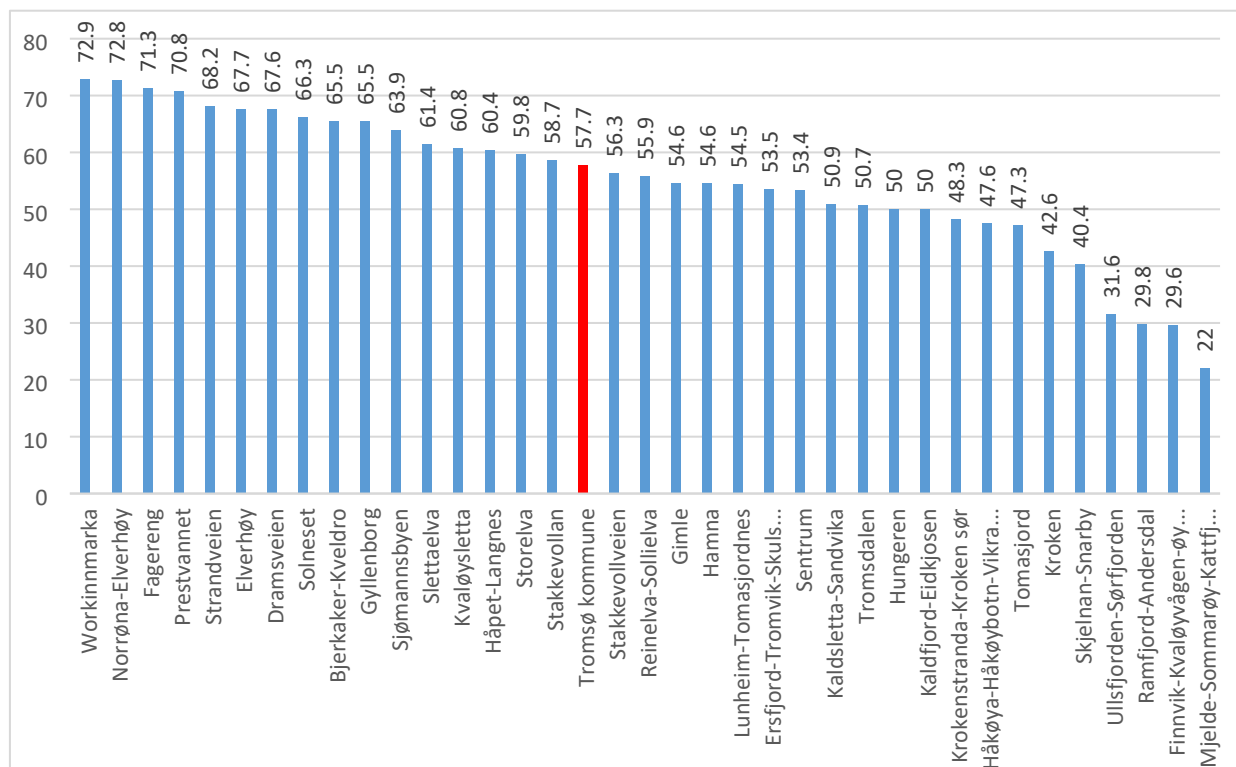

Diagram 25 Andelen i alderen 30-39 år med høy utdanning, 2020. Kilde: SSB

Tromsø kommune ligger «midt i laget» når det gjelder andel med høy utdanning i alderen 30-39 år sammenlignet med større byer i Norge og nær åtte prosent mer enn for landet som helhet.

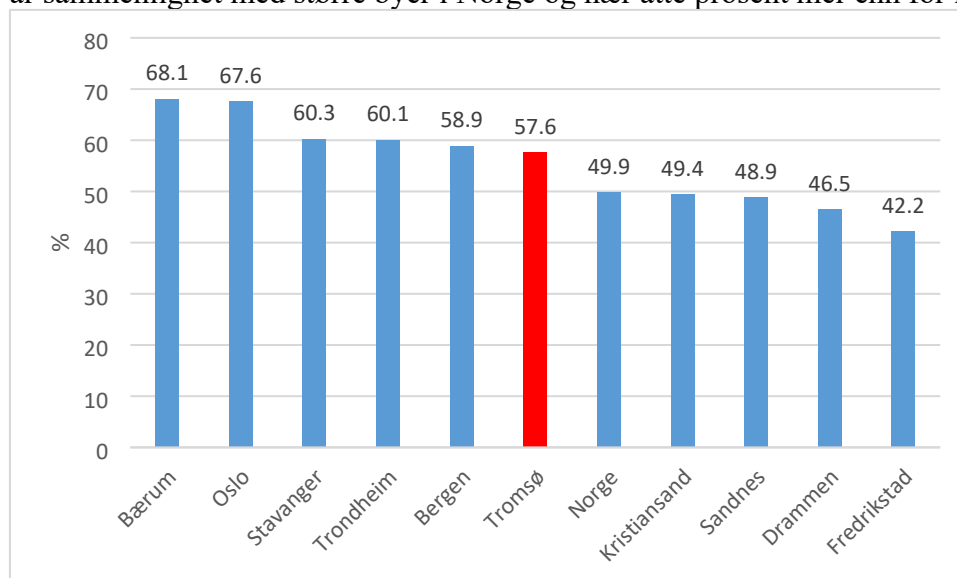
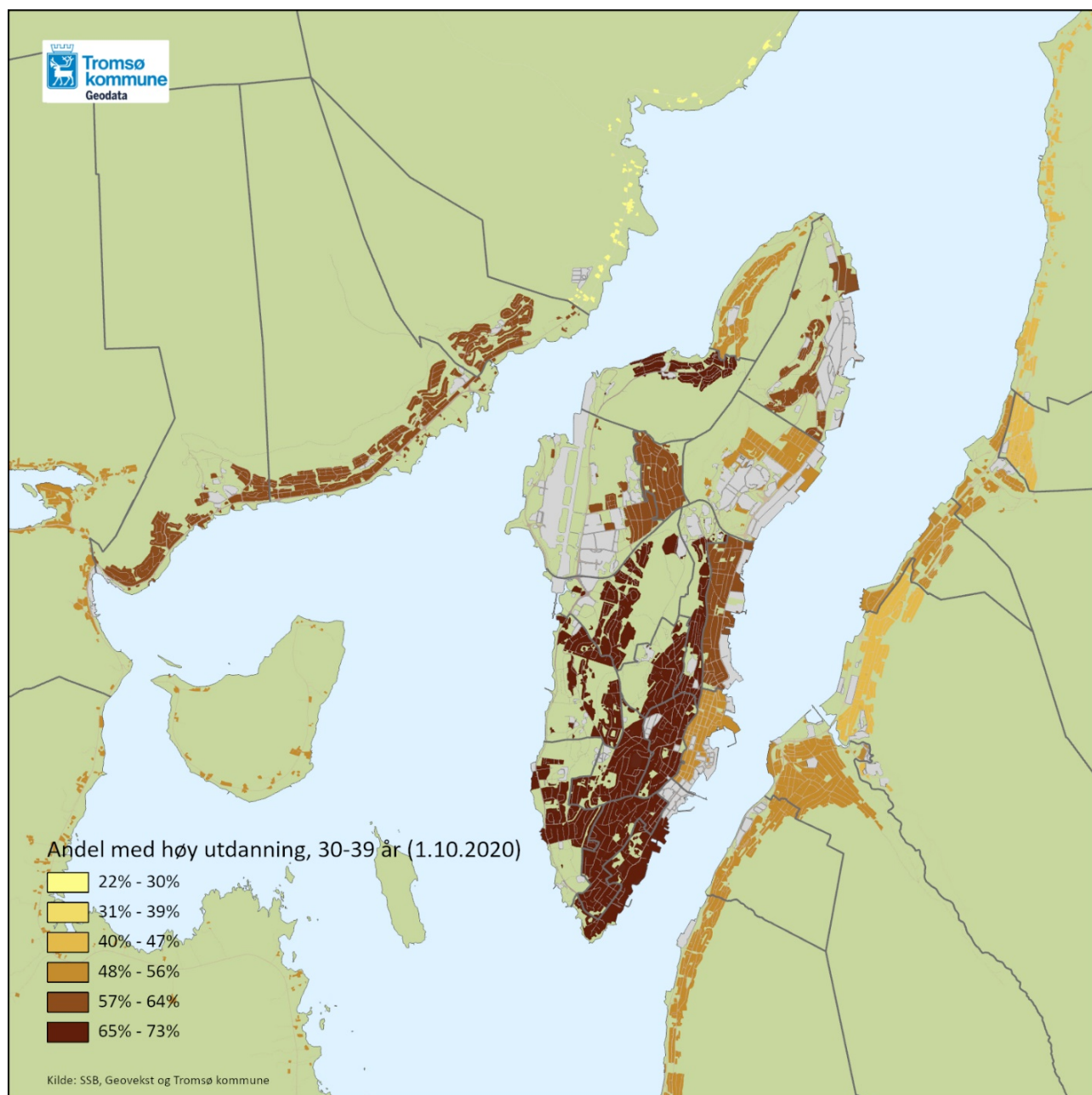
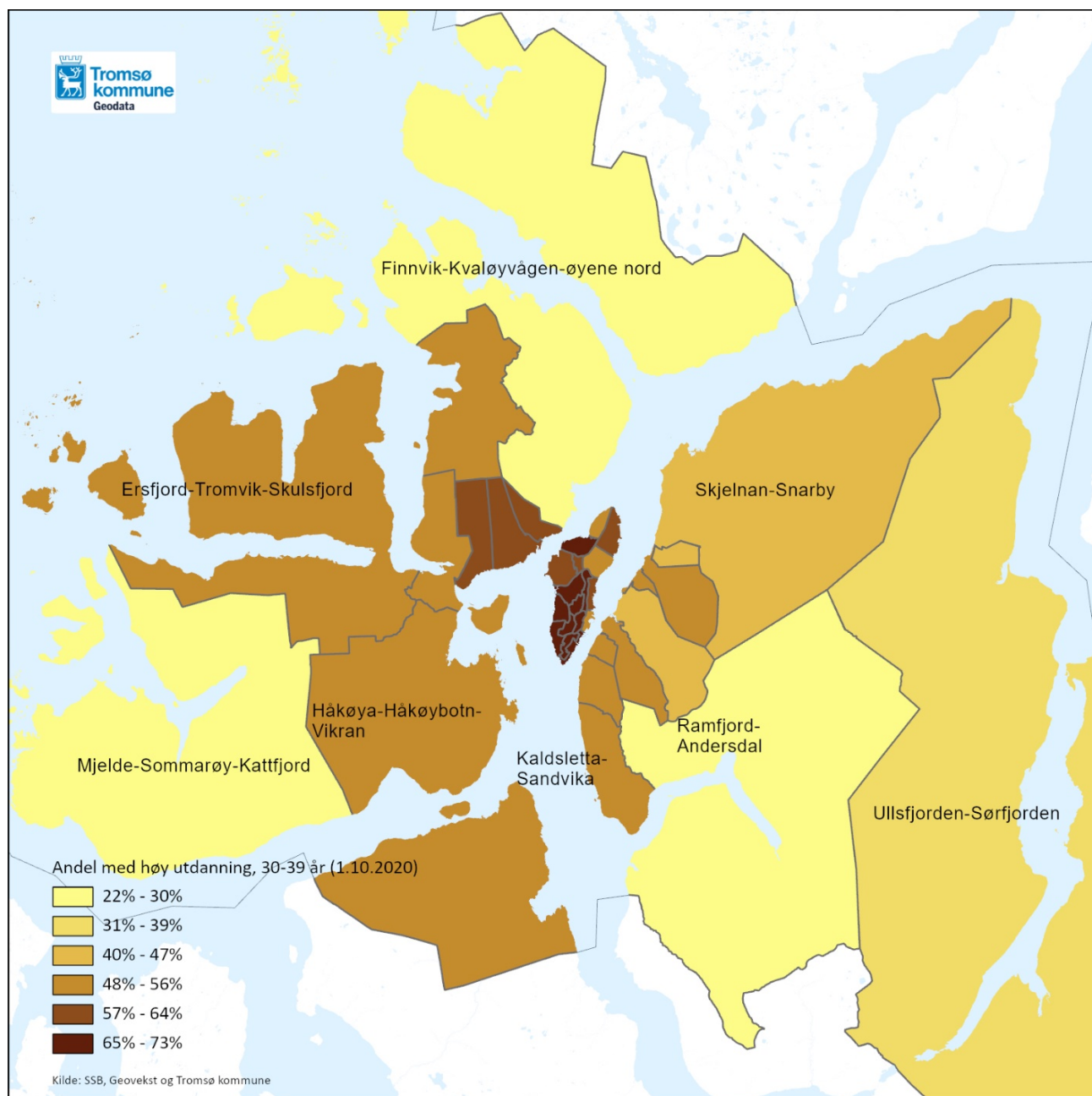

Diagram 26 Andel i alderen 30-39 år med høy utdanning i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 21 Andel med høy utdanning

Kart 22 Andel med høy utdanning, distrikt

3.3.3 Frafall i videregående utdanning (ikke oppnådd kompetanse)

Denne indikatoren viser personer 21-29 år per 1.1.2021 som har startet i videregående utdanning uten å fullføre i løpet av fem år. De har da ikke oppnådd yrkes- eller studiekompetanse. Fullføring er oppdatert per 1.10.2020. Andelen er beregnet ut fra alle personer som startet i videregående opplæring.

Det er tre levekårssoner i distriktene som har høyest andel som ikke har oppnådd kompetanse; Skjelnan-Snarby, Ramfjord-Andersdal og Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord. Andelen ikke fullført er i disse tre sonene over 35 prosent mens andelen i hele kommunen er på vel 25 prosent.

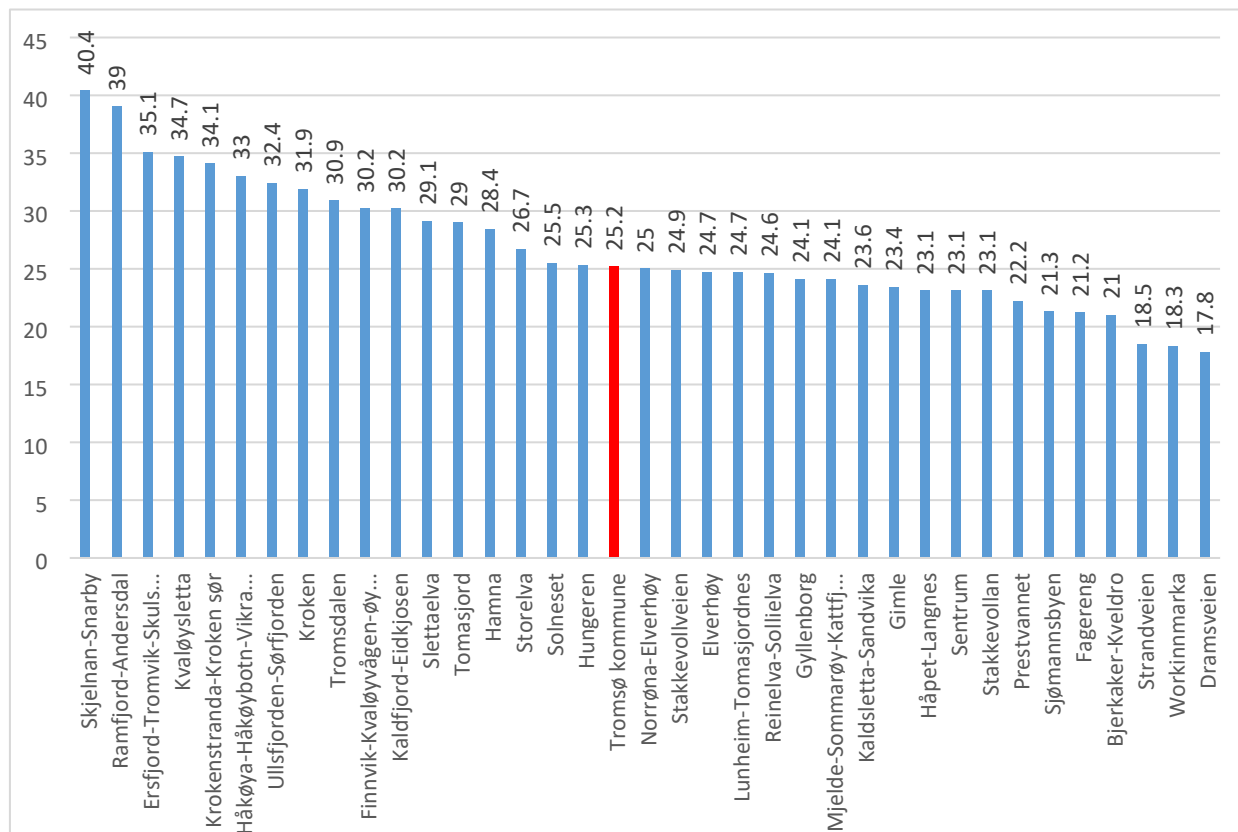

Diagram 27 Frafall i videregående utdanning for personer 21-29 år som ikke har fullført utdanning i løpet av fem år, 2021. Kilde: SSB

I Norge har andelen som ikke har oppnådd kompetanse gått ned fra 29,5 prosent i 2016 til 26,9 prosent i 2020. Tromsø har også fått en forbedring fra en andel på 30,4 til 25,2 i samme periode.

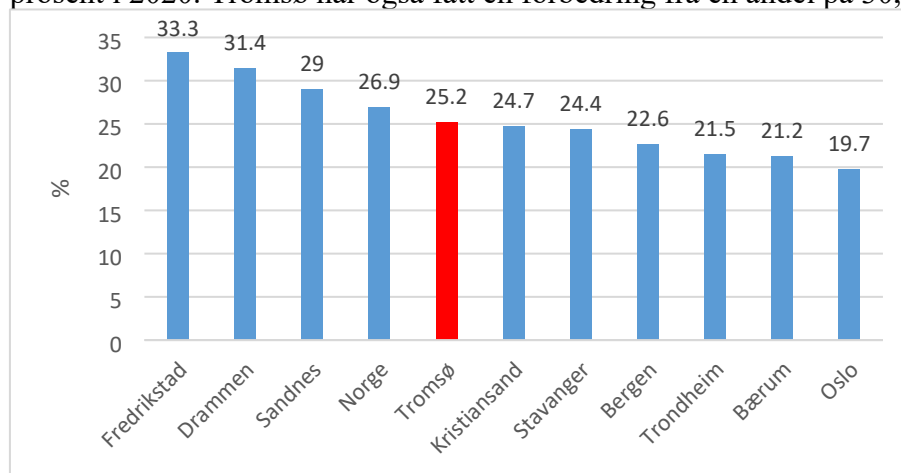
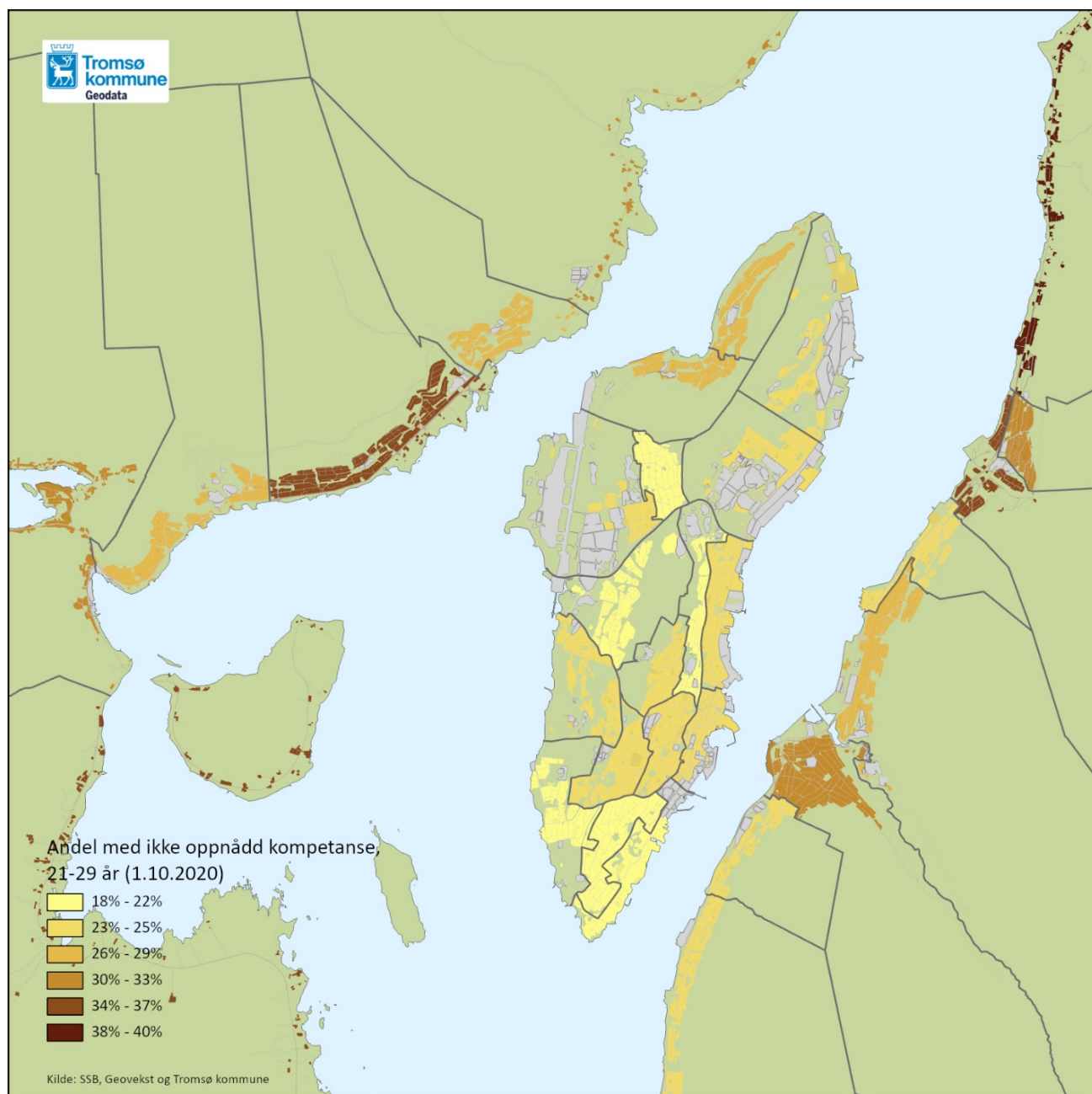
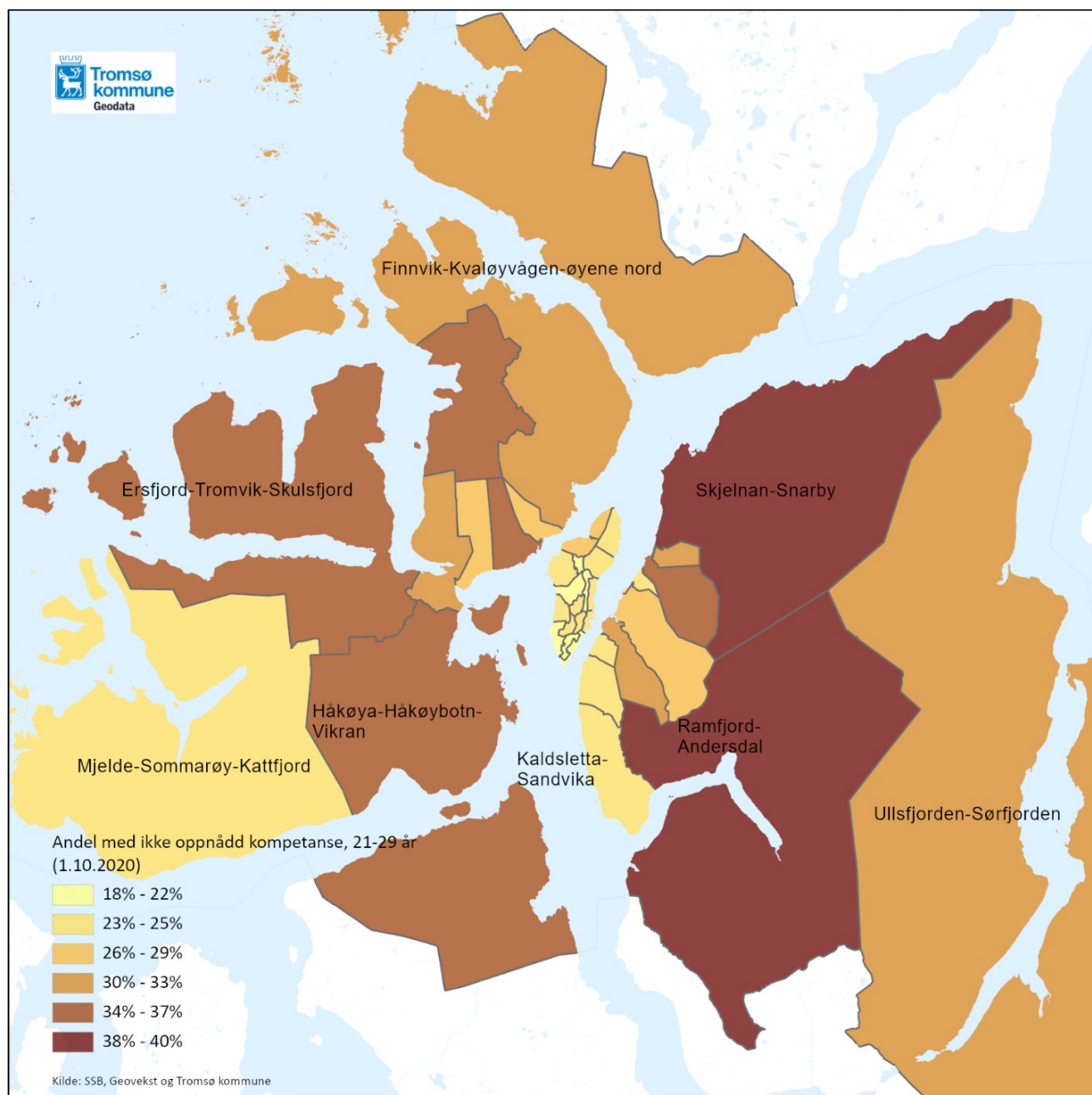

Diagram 28 Ikke oppnådd kompetanse i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 23 Andel med ikke oppnådd kompetanse 21-29 år

Kart 24 Andel med ikke oppnådd kompetanse 21-29 år, distrikt

3.4 Inntekt og gjeld

Inntekt viser mest om levekår fordi det er en indikator som påvirker tilgangen til mange andre arenaer, som f.eks. deltakelse på boligmarkedet. Norge har en forholdsvis jevn inntektsfordeling sammenlignet med de fleste andre land. Inntektsbegrepet som benyttes som mål på de økonomiske ressursene er inntekt *etter* skatt.

Inntektsbegrepet omfatter summen av alle yrkesinntekter (lønn- og næringsinntekter), kapitalinntekter og diverse overføringer (f.eks. pensjoner, barnetrygd, sosialhjelp). Til fratrekk kommer utlignet skatt og negative overføringer (pensjonspremier i arbeidsforhold og betalt barnebidrag). For bedre å sammenligne den økonomiske velferden til husholdninger er det brukt forbruksvekter. Det er f.eks. tatt hensyn til stordriftsfordeler som finnes når flere bor sammen. Studenthusholdninger er ikke tatt med, siden studielån ikke inngår i inntektsbegrepet.

Det er gjort et valg med hensyn til å bruke medianinntekt og ikke gjennomsnittsinntekt i hver sone for å unngå kunstig høye tall på grunn av enkeltpersoner med høy inntekt. SSB forklarer medianinntekt til det inntektsbeløpet som deler en fordeling i to like store grupper, etter at inntekten er sortert stigende (eller synkende). Det vil være like mange personer med inntekt over som under medianinntekten. Dvs. at 50 % har høyere og 50 % lavere enn medianen. I beregninger på sonenivå er det inntekten for befolkningen i kommunen som brukes som sammenligning.

Median inntekt etter skatt for per forbruksenhet i Tromsø var per 31.12.2020 på 416.600 kr, en økning på nær 50.000 kroner siden 2016. For hele Norge var medianinntekten 404.400. Lavinntekt på sonenivå er sett i forhold til kommunens samlede medianinntekt.

Det er to ulike mål på lavinntekt.

1. EU-50 (tidligere OECDs lavinnteksdefinisjon) tar utgangspunkt i det beløpet som tilsvarer 50 prosent av medianinntekten. (Beregnet til 208.300 kroner i 2020 for Tromsø.)
2. EU-60 setter lavinntektsgrensen noe høyere dvs. til 60 prosent av medianinntekten. (Beregnet til 249.960 kroner i 2020 for Tromsø.) Ved å velge dette nivået kommer det med grupper som ligger i grenselandet for lavinntekt.

3.4.1 Lav inntekt etter EU-50

Denne lavinntektsdefinisjon på 50 prosent av medianinntekten gir et bilde av Tromsø der en andel på 4,8 prosent av husholdningene var under lavinntektsgrensen i 2020. På landbasis var andelen 5,5 prosent. Det er positivt at Tromsø har en lavere andel enn landsgjennomsnittet, men utfordrende for de 3717 personene i lavinntektshusholdninger som er berørt. I 2009 var andelen fire prosent og i 2016 fem prosent.

I Norrøna-Elverhøy er 11,6 prosent av befolkningen i husholdninger under denne lavinntektsgrensen. Dernest kommer Sentrum (10,8), Gimle (10,2) og Håpet-Langnes (9,9). Åtte kretser har mindre enn tre prosent under denne lavinntektsgrensen.

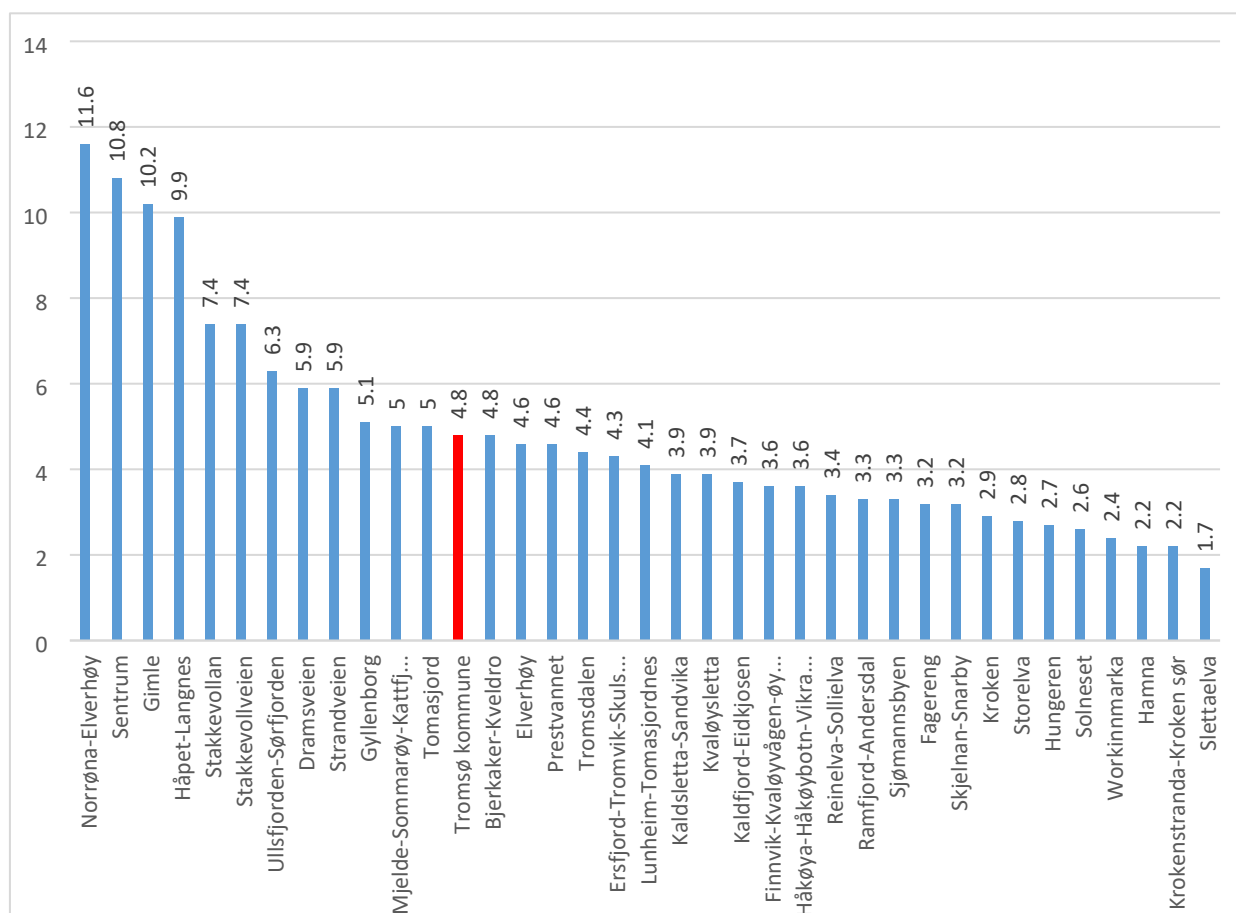

Diagram 29 Andel lavinntektshusholdninger målt etter skala EU-50, 2020. Kilde: SSB

Tromsø har en lavere andel personer i lavinntektshusholdninger målt etter EU-50 enn større byer i Norge.

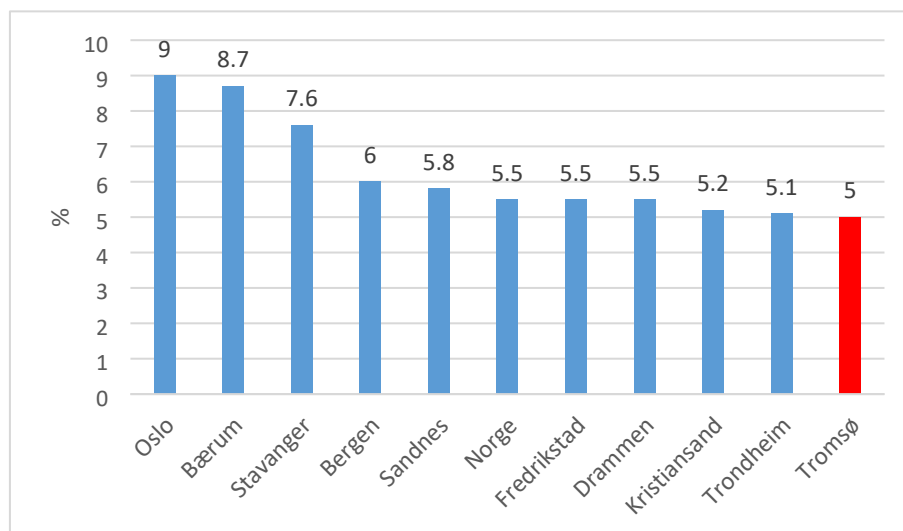
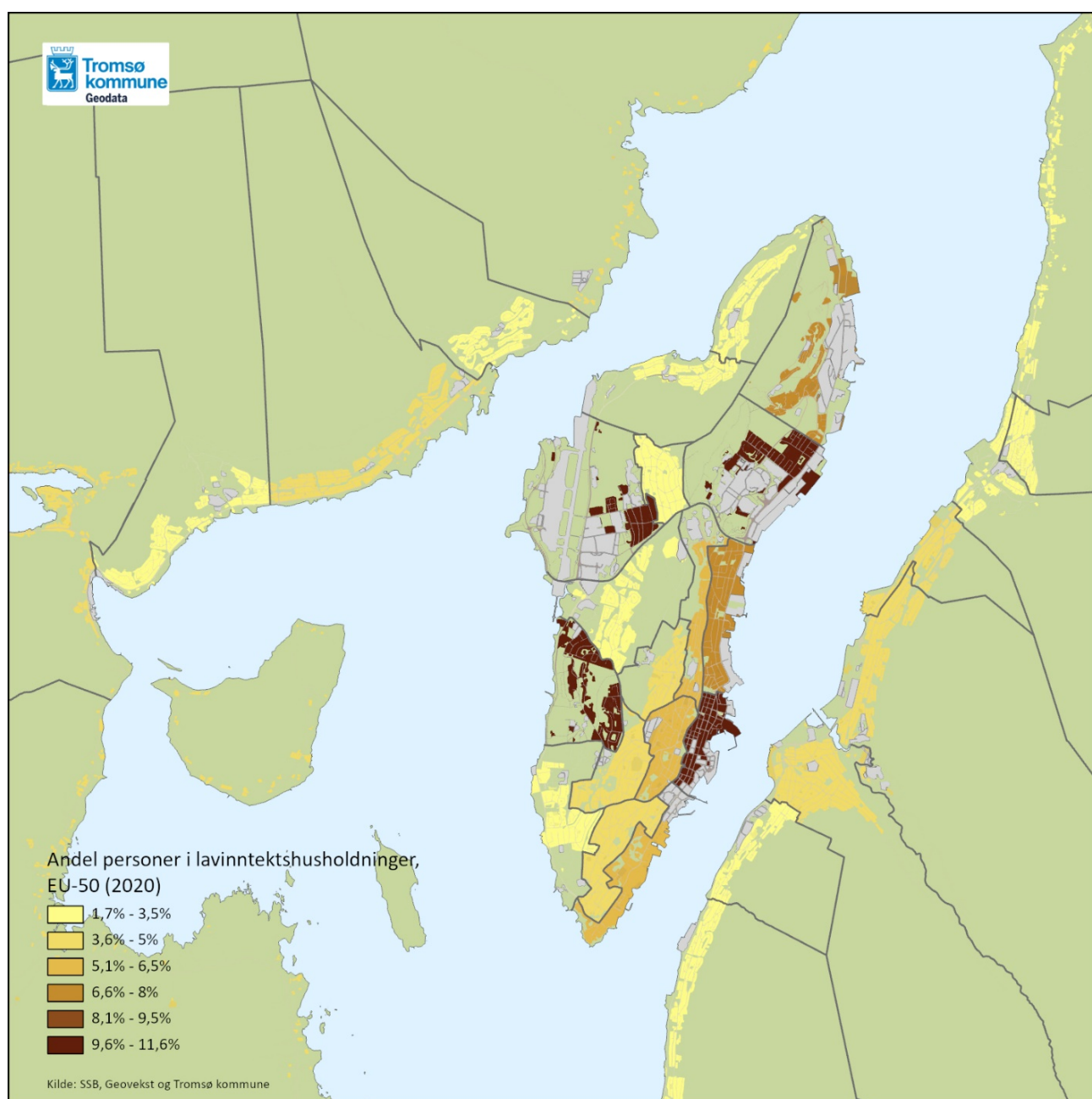
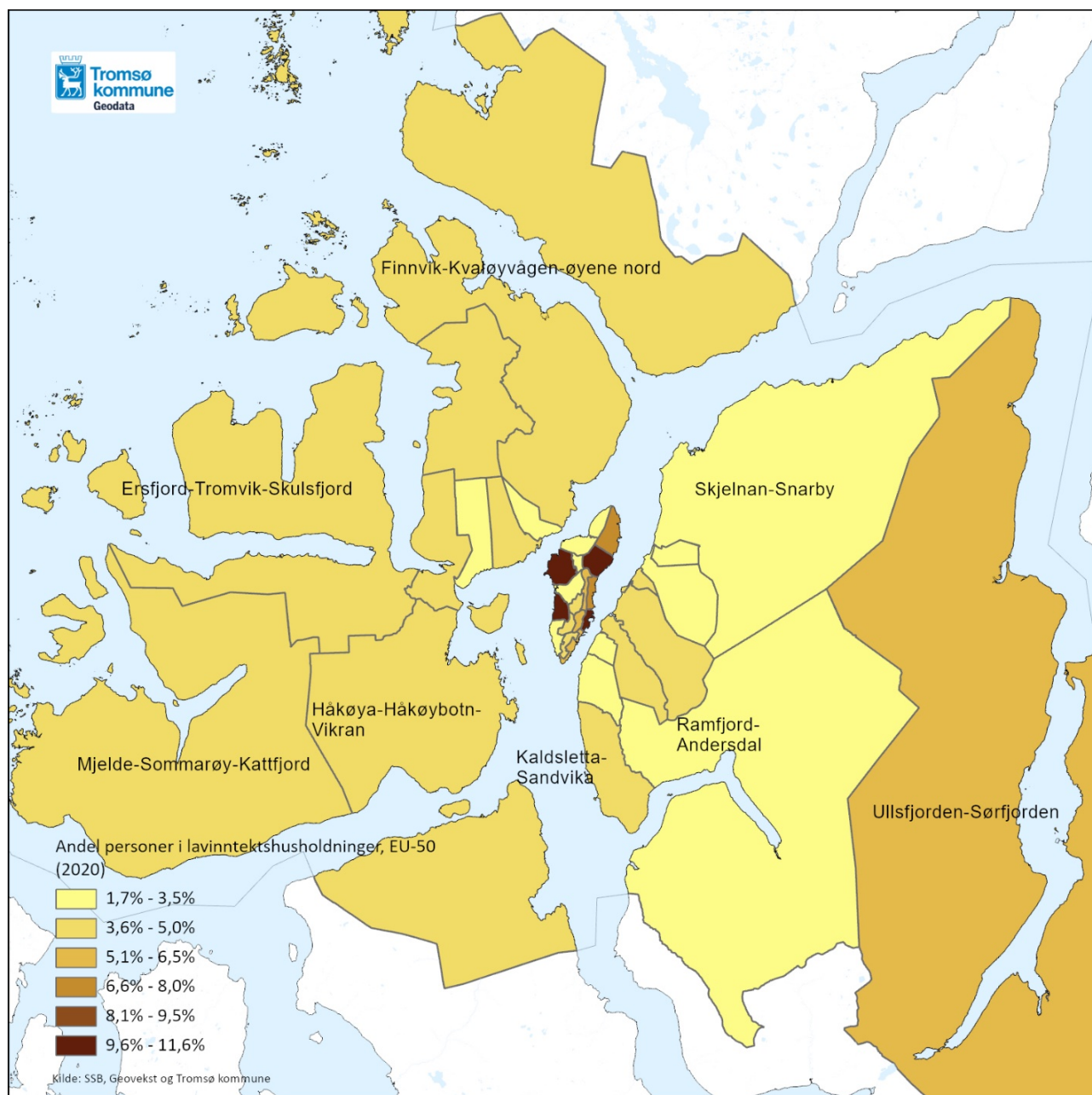

Diagram 30 Lavinntektshusholdninger etter mål EU-50 i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 25 Andel personer i lavinntektshusholdninger, EU-50

Kart 26 Andel personer i lavinntektshusholdninger EU-50, distrikt

3.4.2 Lav inntekt etter EU-60

EUs lavinntektsdefinisjon på 60 prosent av medianinntekten gir et bilde av Tromsø der en andel på 9,7 prosent er under lavinntektsgrensen. Det utgjør 7451 personer i lavinntektshusholdninger. Landet sett under ett har en andel på 11 prosent. Forskjellen mellom landsnivå og Tromsø kommune er størst med denne målemetoden. I 2009 var andelen 8,7 prosent og i 2016 9,8 prosent.

I Sentrum levekårsone er 20,1 prosent av befolkningen i husholdninger under denne lavinntektsgrensen. Dernest kommer Håpet-Elverhøy (17,8) og Norrøna-Elverhøy (16,9 %). Fem soner har under seks prosents andel under denne lavinntektsgrensen.

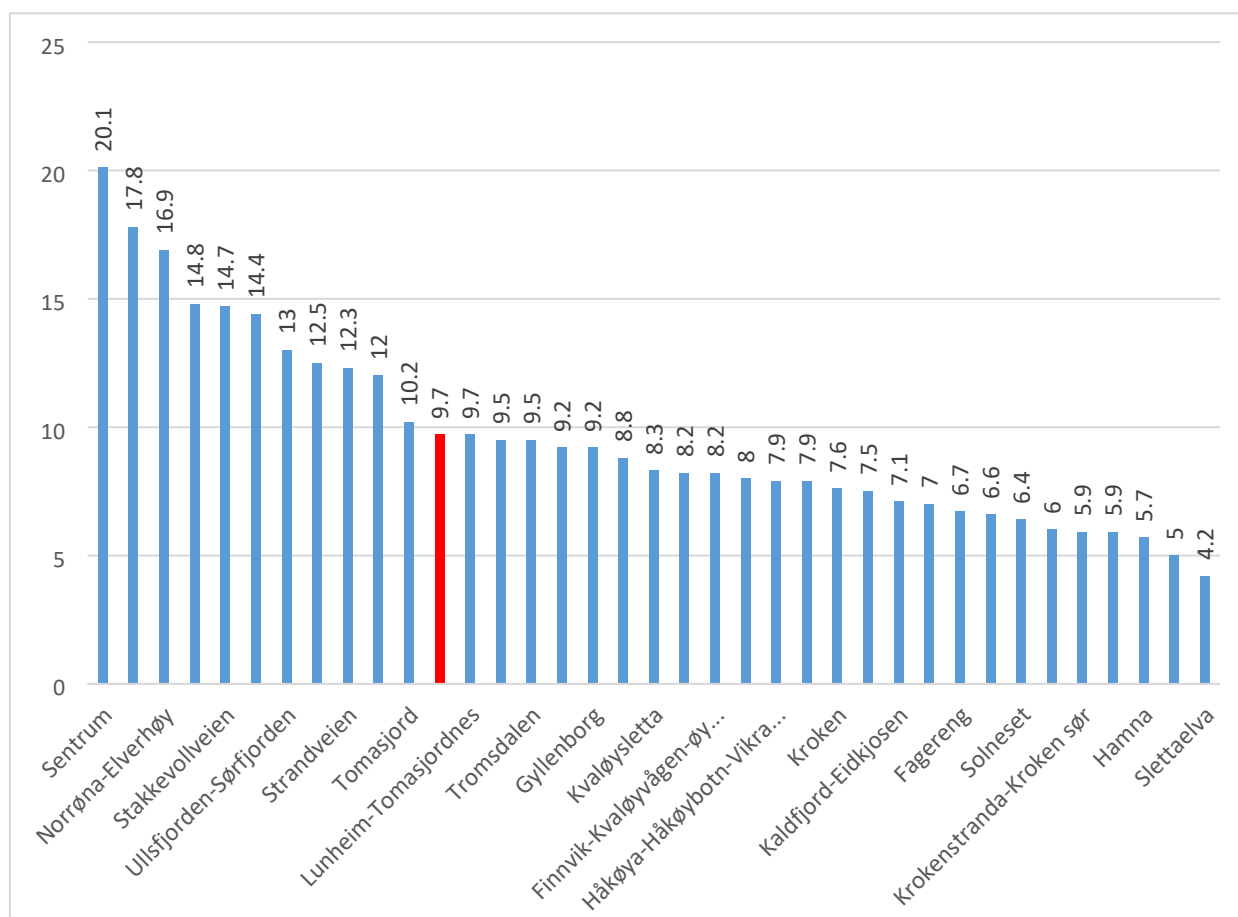

Diagram 31 Andel personer i lavinntektshusholdninger målte etter skala EU-60, 2020. Kilde: SSB

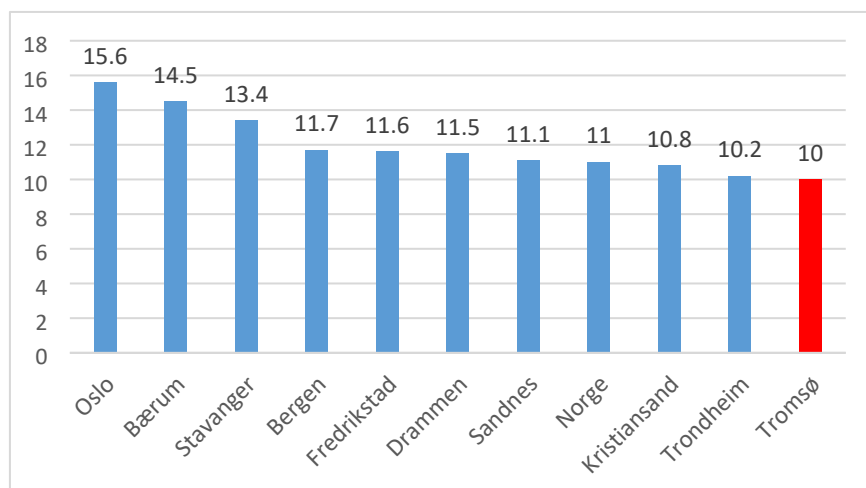
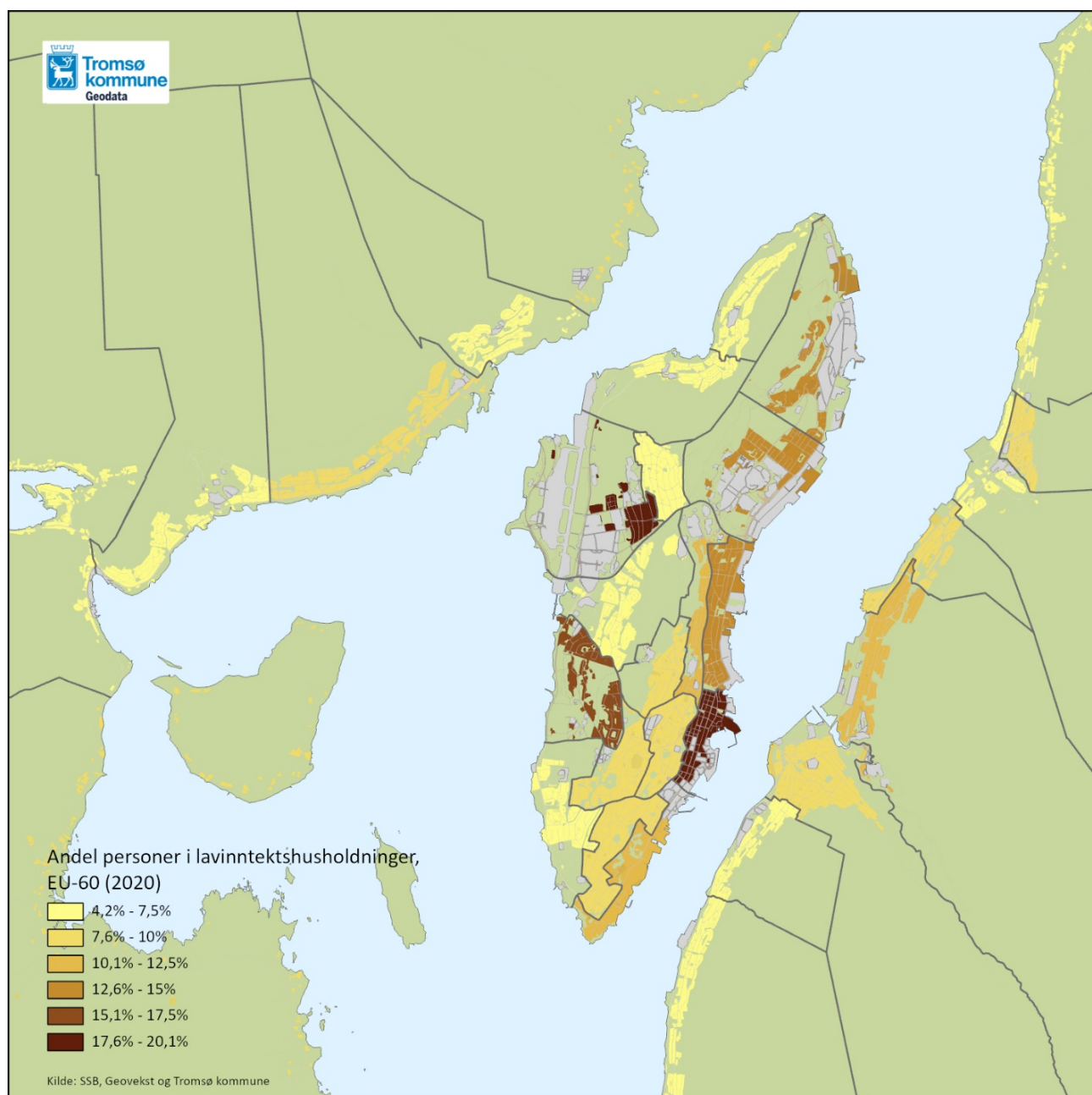
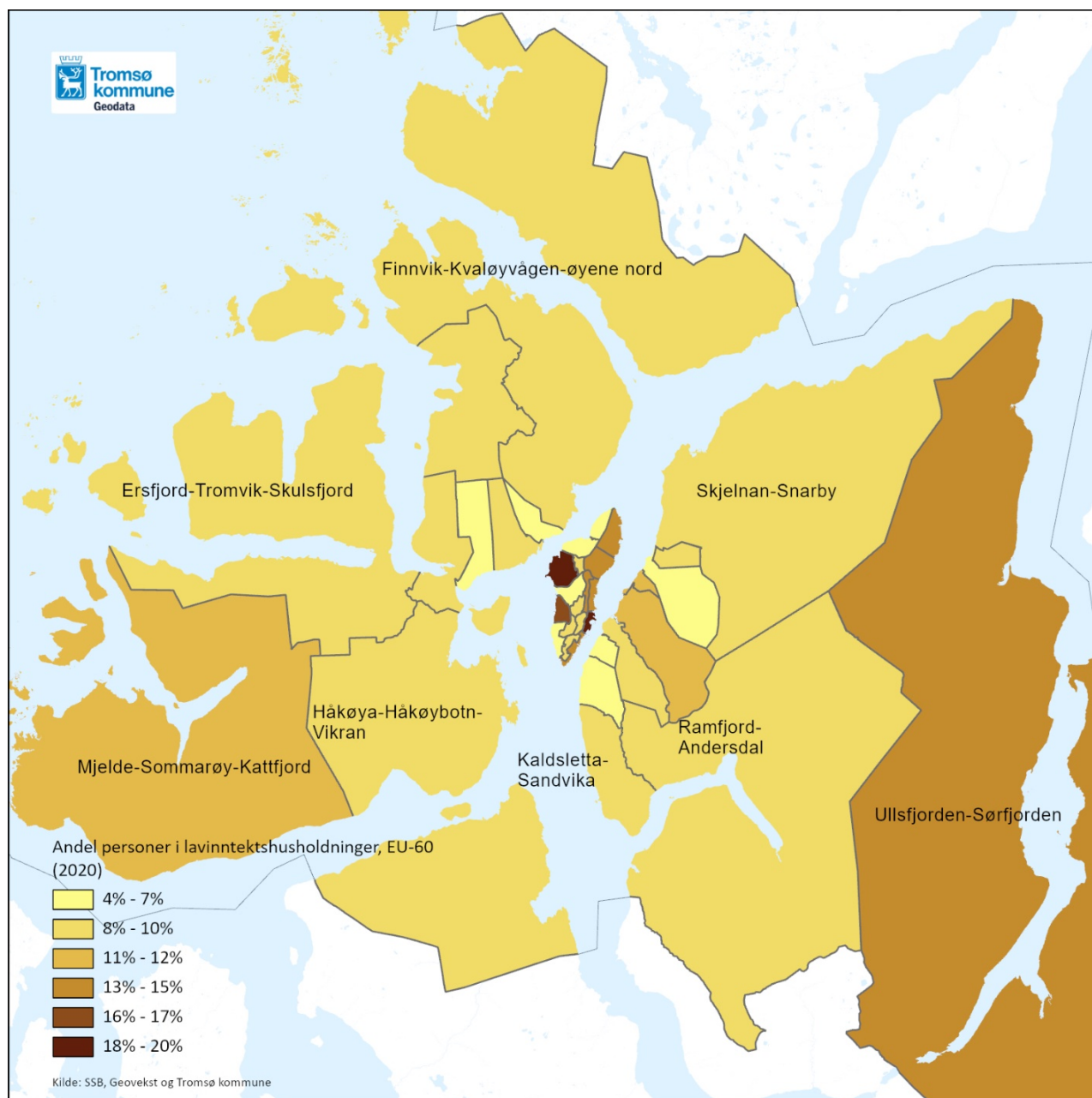

Diagram 32 Lavinntektshusholdninger etter mål EU-60 i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 27 Andel personer i lavinntektshusholdninger, EU-60

Kart 28 Andel personer i lavinntektshusholdninger EU-60, distrikt

3.4.3 Barn 0-17 år i lavinntektshusholdninger (EU-60)

Det er mange soner som ikke kan oppgi data etter EU-50 pga. få observasjoner, så her vises derfor kun fattigdomsmålet etter EU-60. (Se forklaring i kapitlene 3.4.2 og 3.4.3) Det rettes mye oppmerksomhet til bekjempelse av barnefattigdom fra nasjonalt hold fordi det er en risikofaktor i barn og unges oppvekst.

I 2020 var det ni prosent av barna i Tromsø som bodde i husholdninger under lavinntektsgrensen EU-60. Det utgjør 1372 barn i alderen 0-17 år. For hele Norge var det en andel på 12,2 prosent. I Sentrum og Håpet-Langnes levekårssoner var det henholdsvis 33,3 og 27,4 prosent under lavinntektsgrensen. I fire soner var andelen lavere enn fem prosent. I 2016 var andelen i Tromsø 8,3 prosent, så vi ser en økning på 0,7 prosent fram til 2020.

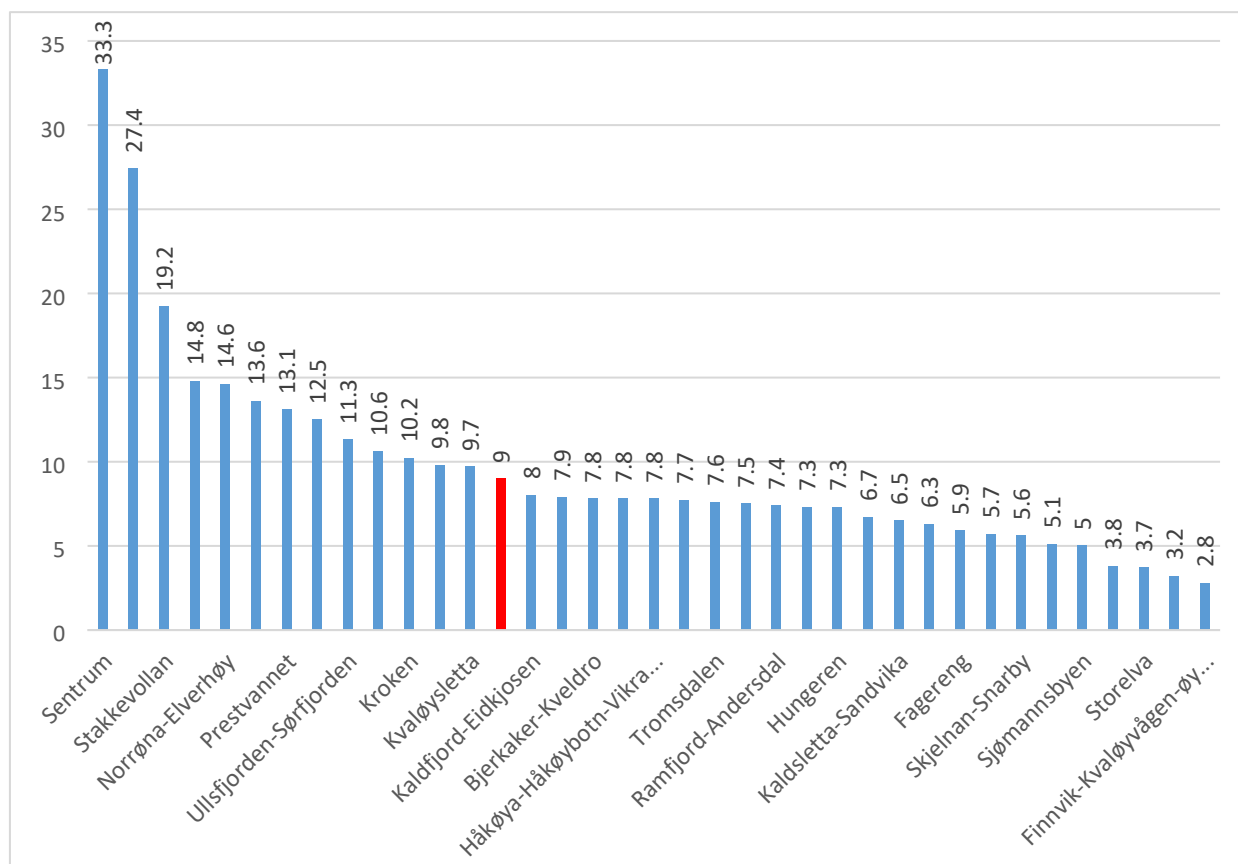

Diagram 33 Andel barn i lavinntektshusholdninger etter skala EU-60, 2020. Kilde: SSB

Tromsø kommune har lavere andel barn i lavinntektshusholdninger enn i de større byene.

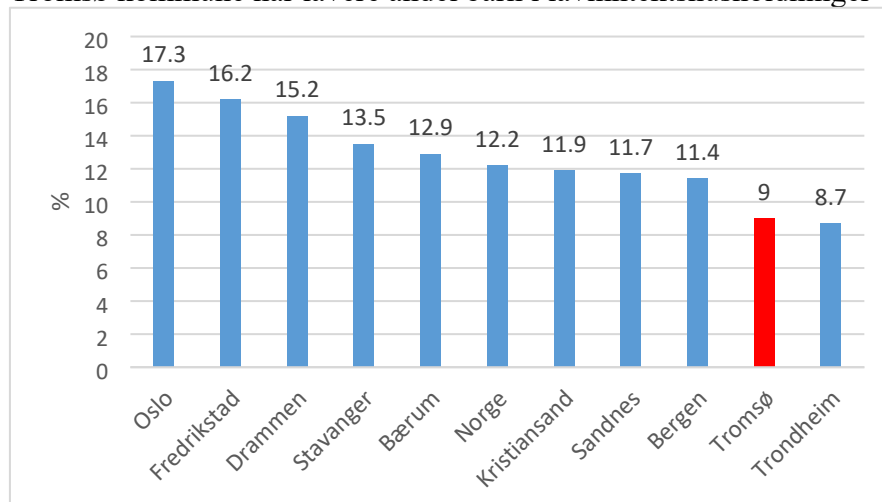
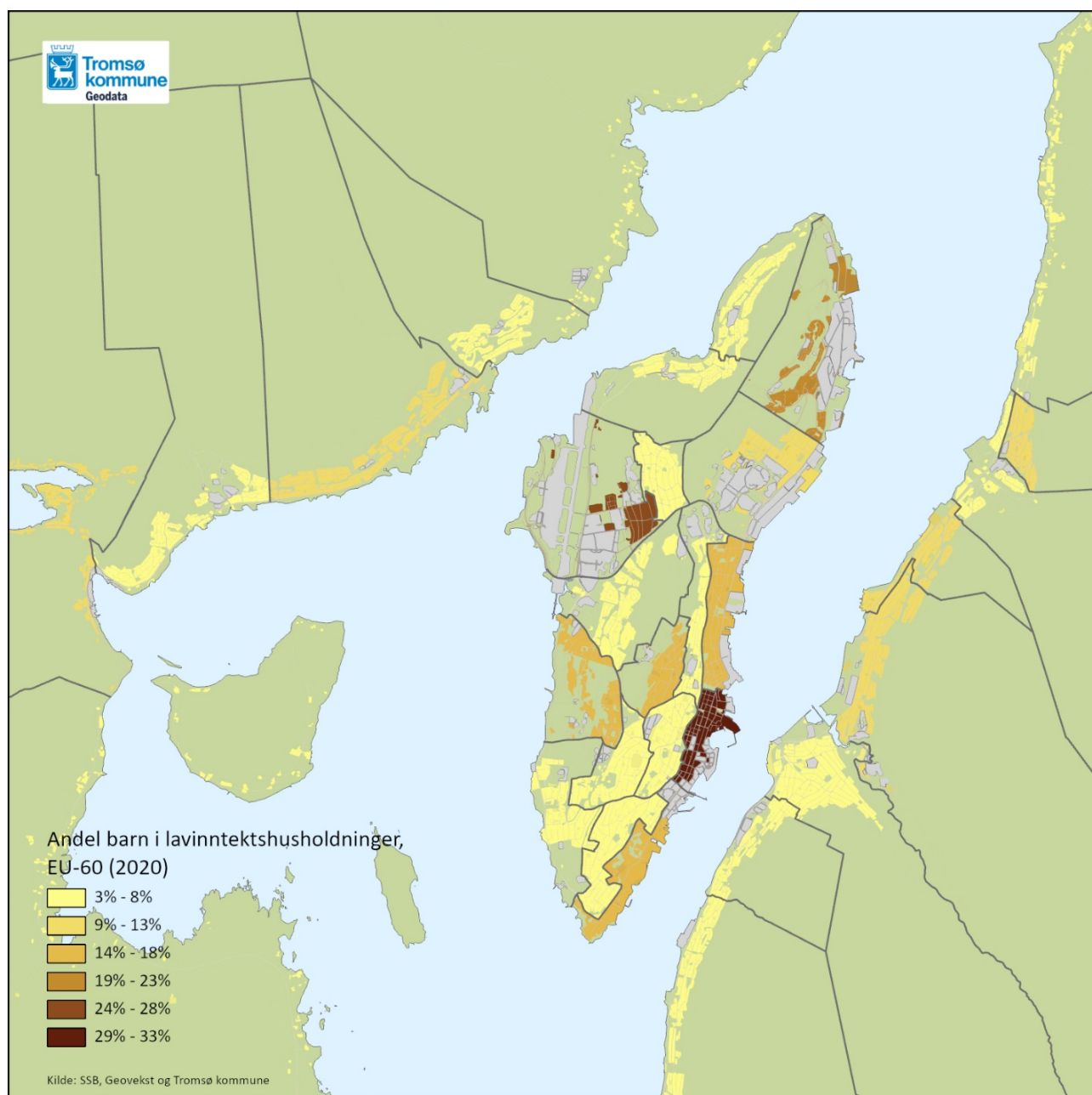
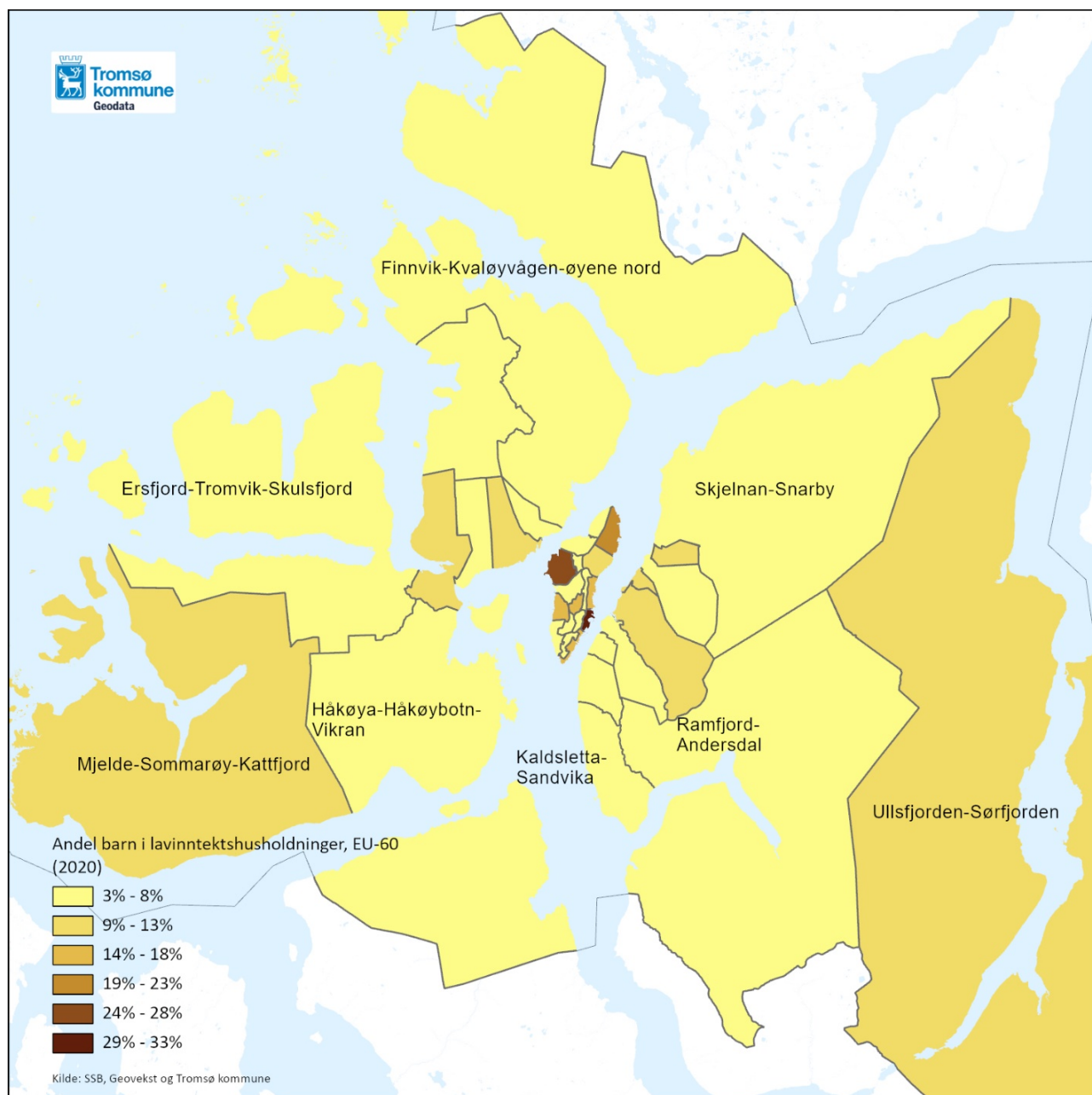

Diagram 34 Barn i lavinntektshusholdninger EU-60 i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 29 Andel barn i lavinntektshusholdninger, EU-60

Kart 30 Andel barn i lavinntektshusholdninger EU-60, distrikt

3.4.4 Inntekt

Kartene viser median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala) for alle personer faktisk bosatt i kommunen per 31.12.2020, og tilhørende privathusholdninger (institusjonsbeboere og fosterbarn er ikke inkludert). Medianinntekten er den som tidligere nevnt deler tallmaterialet i sonen i to like deler når tallene er ordnet etter størrelse.¹⁵

Det er fire soner som har medianinntekt over 450.000 kroner: Workinnmarka, Slettaelva, Sjømannsbyen og Elverhøy. De fire sonene med lavest medianinntekt hadde det også i 2016. Sentrum er sonen med lavest medianinntekt. For hele Tromsø er medianinntekten 416.600, mens den for Norge er 412.600.

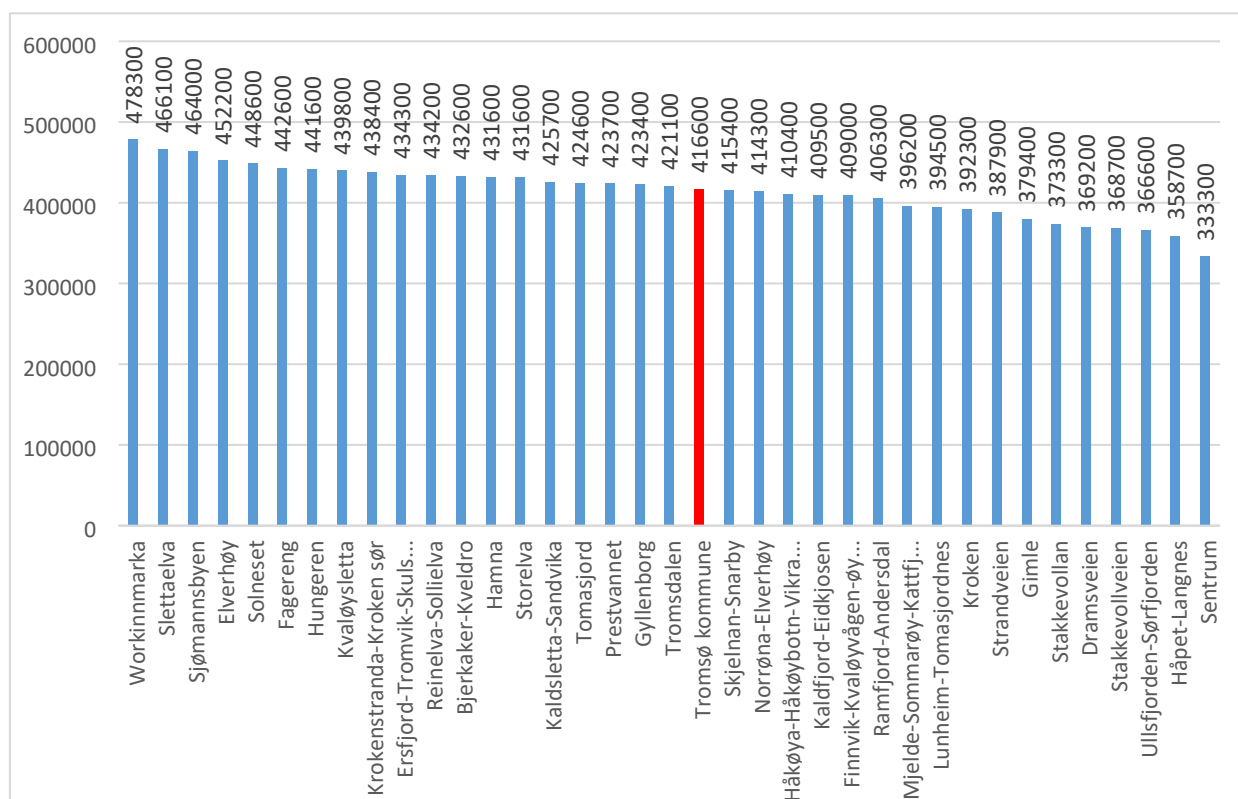

Diagram 35 Median inntekt etter skatt, 2020. Kilde: SSB

Tromsø kommune ligger litt over landsgjennomsnittet i median inntekt etter skatt, slik det også var i 2016.

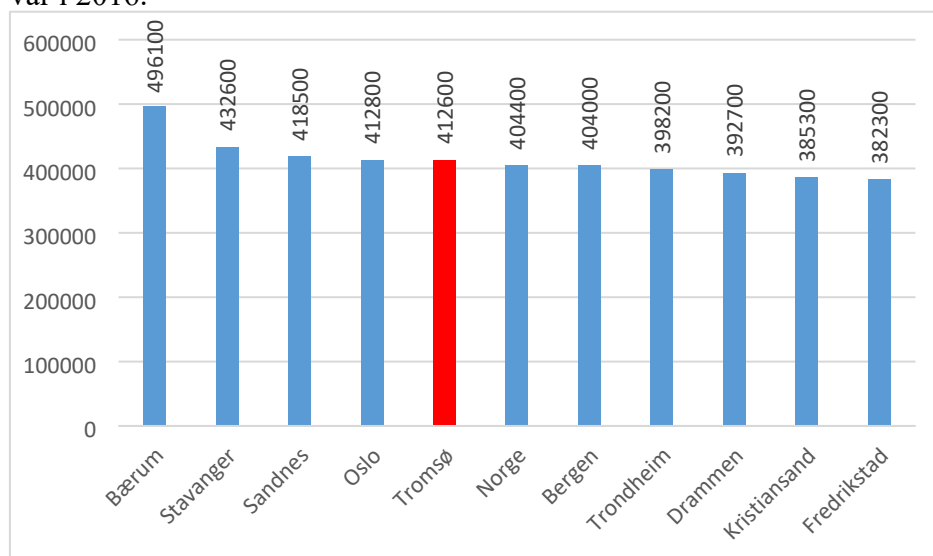
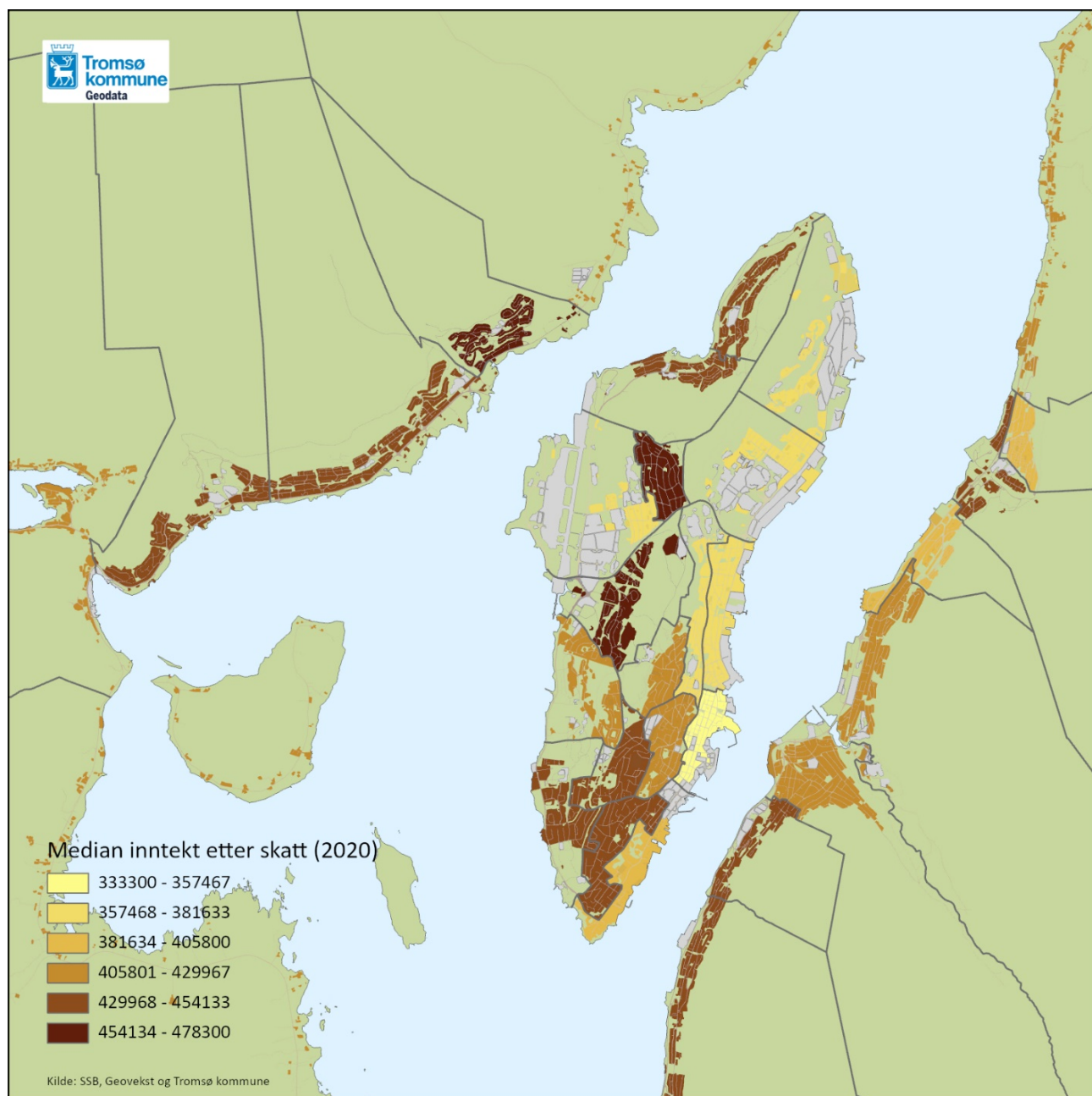
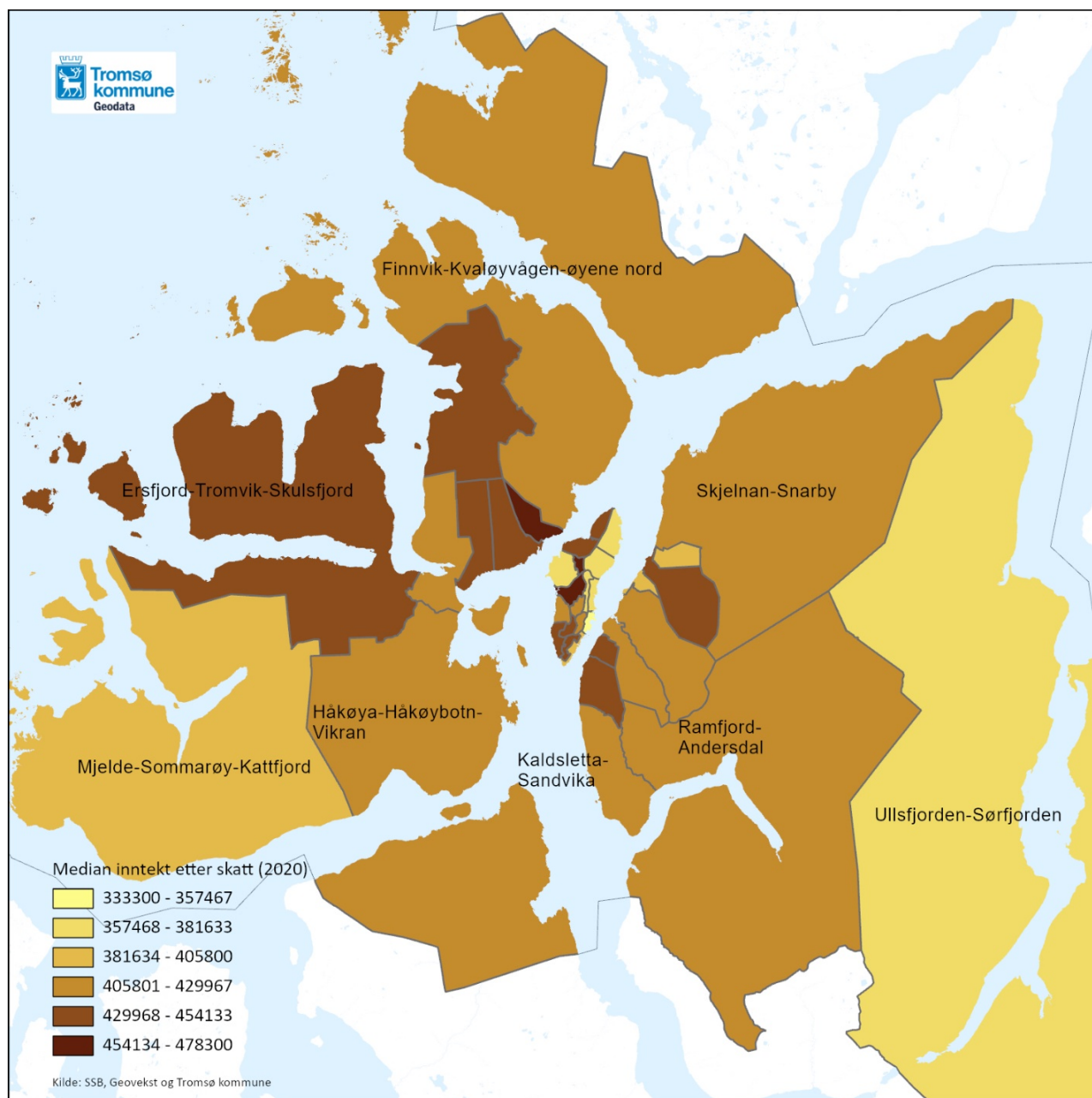

Diagram 36 Median inntekt etter skatt i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 31 Median inntekt etter skatt

Kart 32 Median inntekt etter skatt, distrikt

3.4.5 Gjeld

Denne indikatoren viser personer i husholdninger med en samlet gjeld som er over tre ganger større enn samlet inntekt før skatt. Antallet vises som andel av folkemengden i sonen per 31.12.2020. Gjeldsbyrden blant norske husholdninger har økt sterkt de siste årene. For kommunen som helhet var det 28,4 prosent av folkemengden som har høy gjeld i 2020, mens den for Norge samlet var 22,8 prosent. Det var 21.855 personer i husholdninger med høy gjeld. Gjeldsbelastningen er størst i levekårssonene Strandeveien, Reinelva-Sollielva, Storelva og Lunheim-Tomasjordnes der mellom 33 og nær 38 prosent har høy gjeldsbyrde. Lavest gjeldsbyrde er det i tre distriktssoner. Andelen med høy gjeld var 17,2 prosent i 2009 og 26,1 prosent i 2016. Økt andel med høy gjeld gir sårbarhet både for husholdningene og samfunnet.

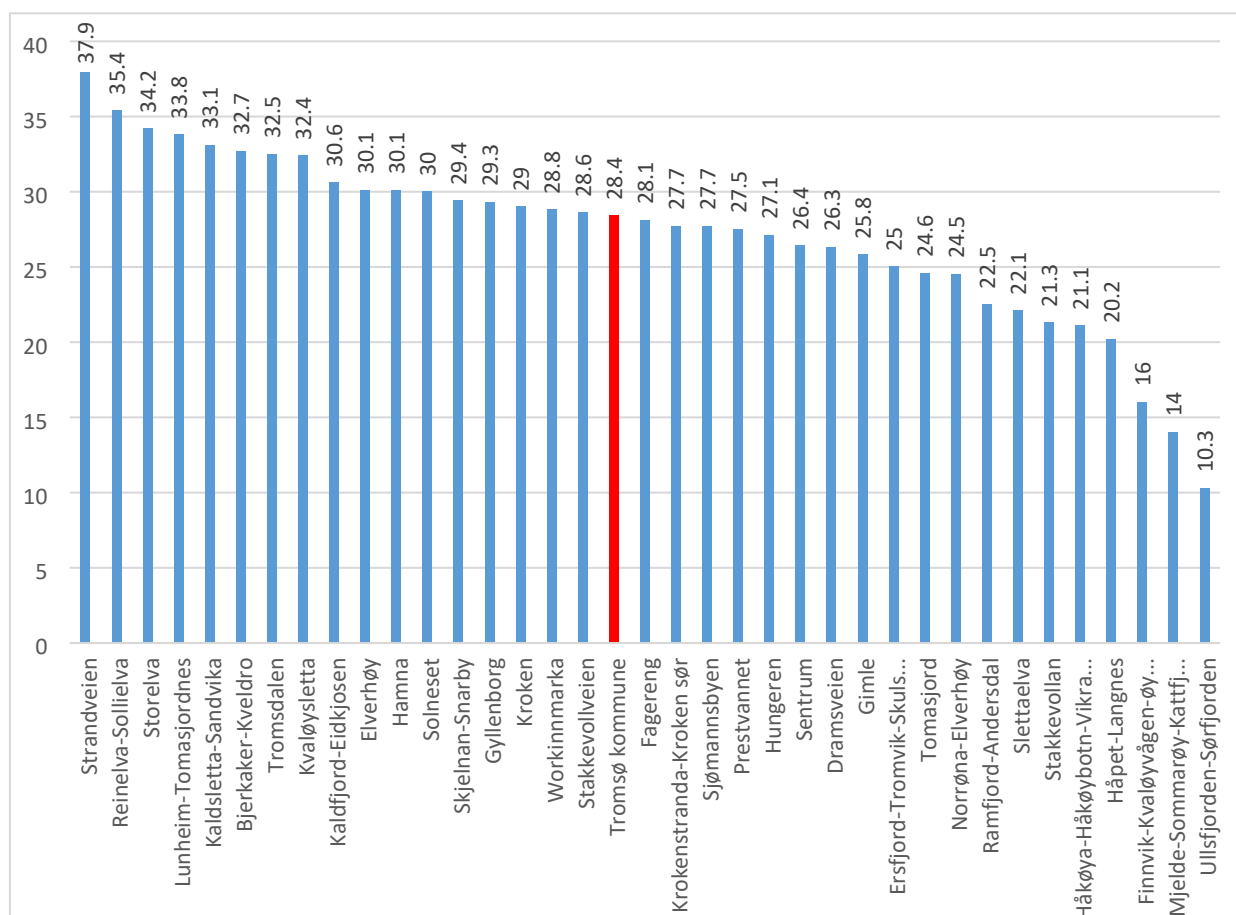

Diagram 37 Andel med gjeld over tre ganger samlet inntekt, 2020. Kilde: SSB

Av de større byene i Norge er det bare Oslo som har større andel personer med gjeld over tre ganger samlet inntekt enn Tromsø.

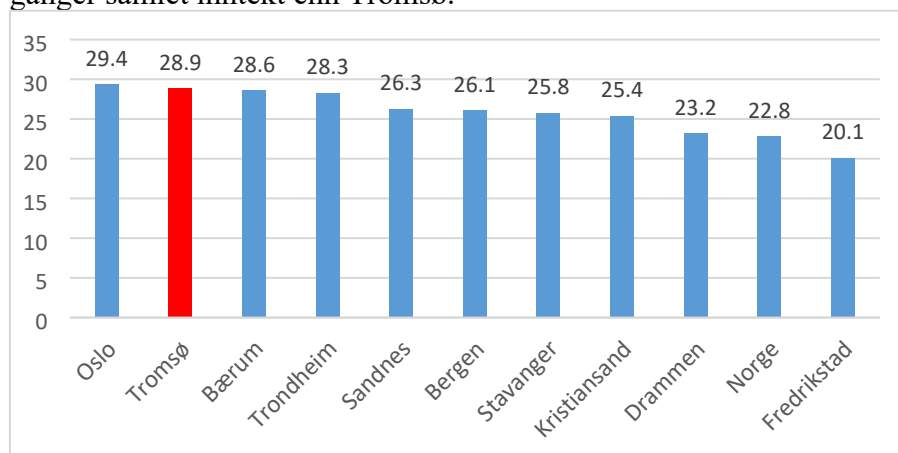
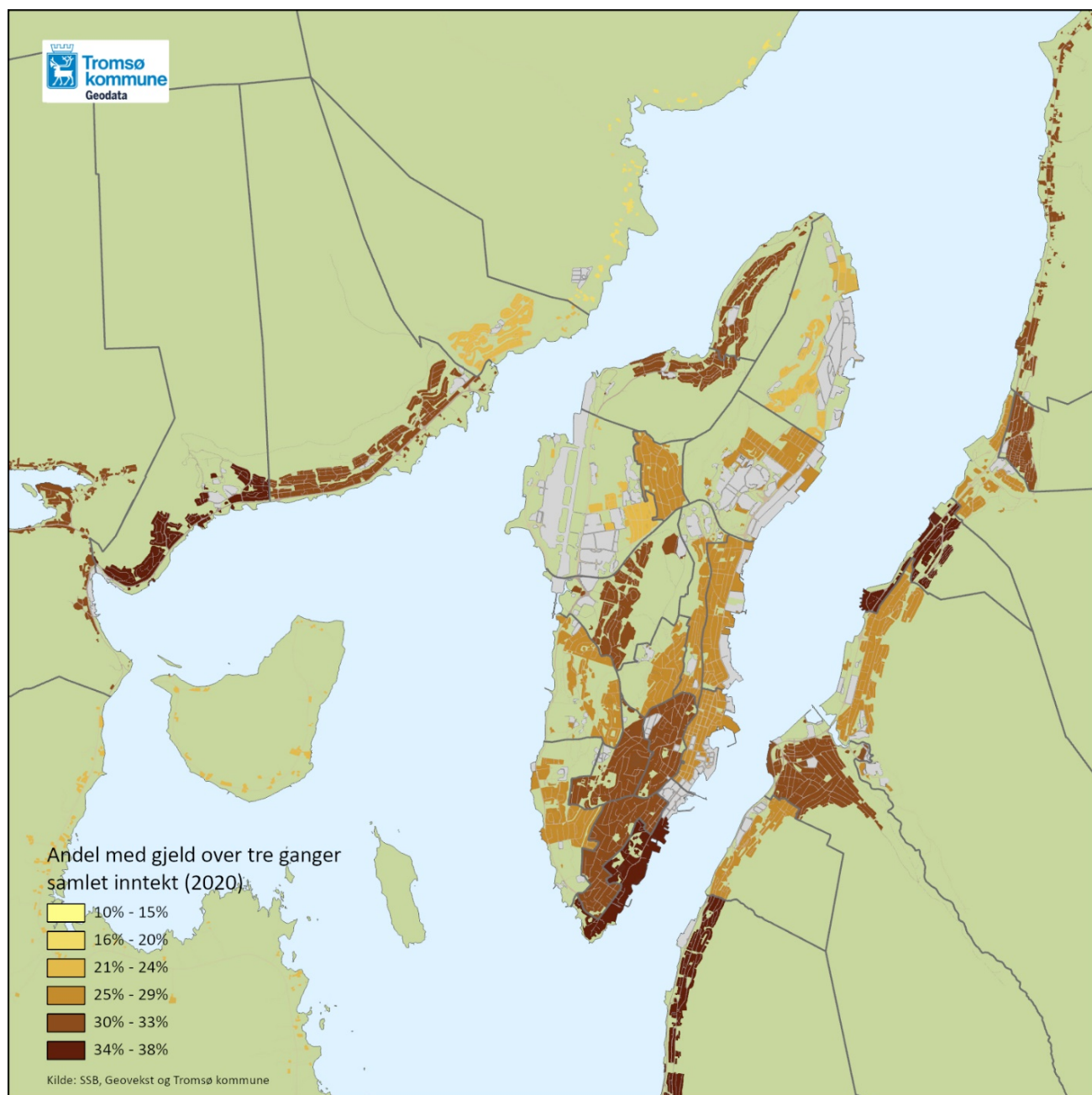
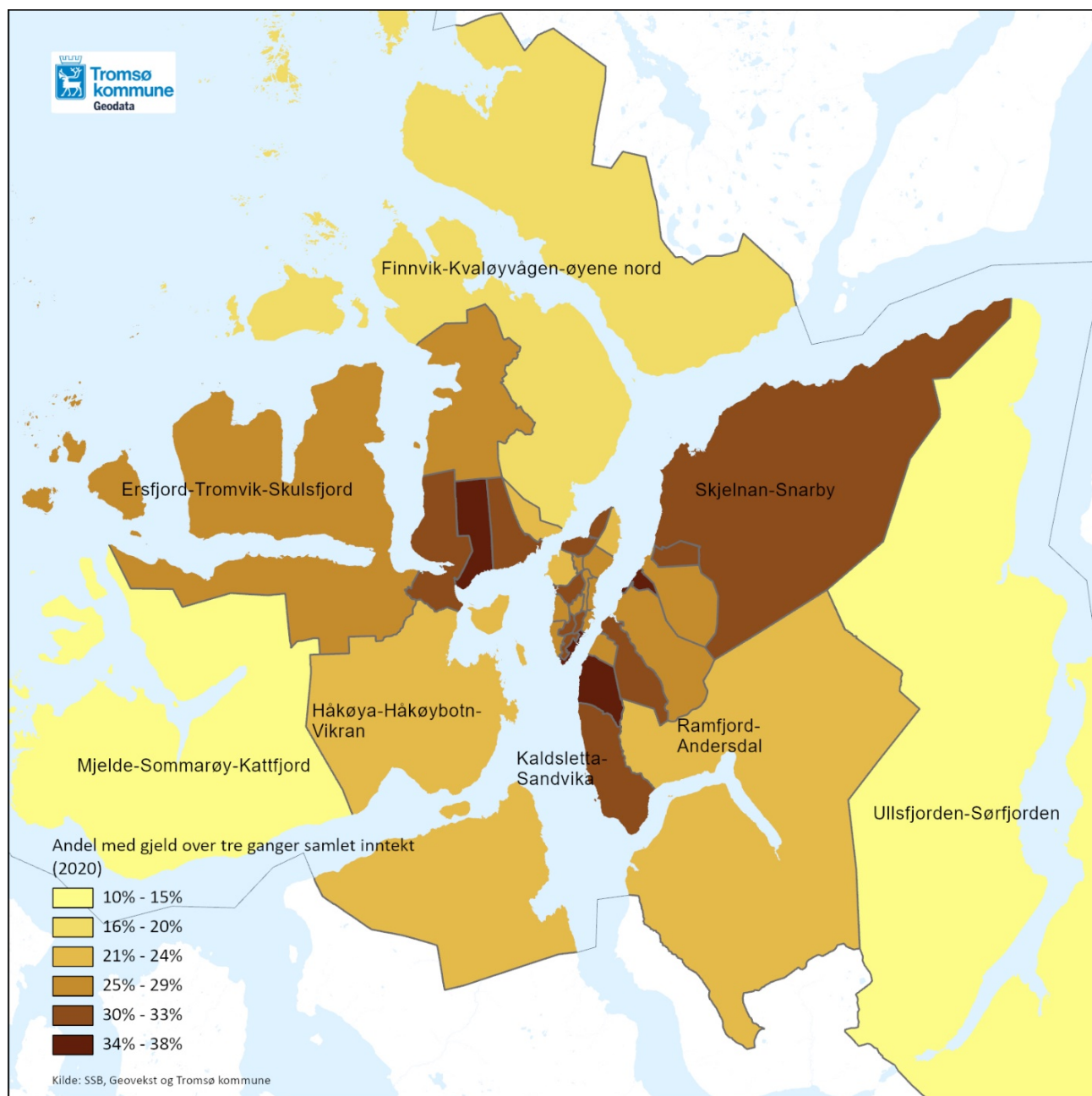

Diagram 38 Andel personer med gjeld over tre ganger samlet inntekt i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 33 Andel med gjeld over tre ganger samlet inntekt

Kart 34 Andel med gjeld over tre ganger samlet inntekt, distrikt

3.5 Sosiale og helsemessige forhold

3.5.1 Arbeidsledighet

Tallene viser registrerte arbeidsledige 15-74 år sett i forhold til folkemengden 15-74 år per november 2020. Antall ledige bygger på data fra NAV og omfatter både helt ledige, personer på tiltak og personer med nedsatt arbeidsevne. Utenlandske personer som er på korttidsopphold i Norge er også medregnet. Disse tallene er forskjellig fra arbeidskraftundersøkelsen (AKU), som også inkluderer ledige som ikke registrerer seg hos NAV (f.eks. ungdommer som ikke har krav på dagpenger).

På registreringstidspunktet var ledigheten i hele landet på 2,7 prosent, mens den i Tromsø var to prosent. Antallet ledige var 1182 personer. Arbeidsledigheten var størst i sonene Sentrum og Mjelde-Sommarøy-Kattfjord på henholdsvis 4,3 og 3,5 prosent. I åtte av sonene var arbeidsledigheten lavere enn 1,5 prosent. Arbeidsledigheten var lav også i 2010 (2,2) og i 2016 (1,3).

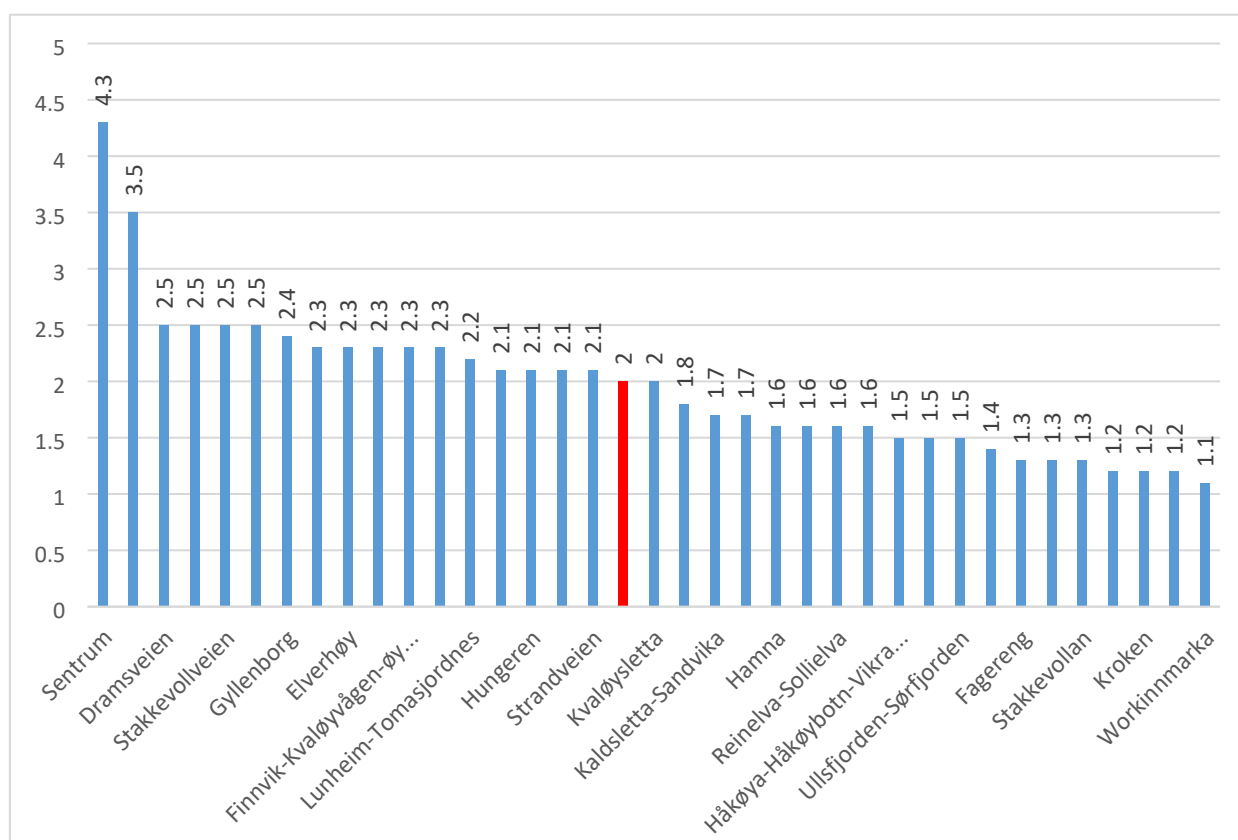

Diagram 39 Registrert arbeidsledighet 16-74 år, 2020. Kilde: SSB

Tromsø kommune har lav arbeidsledighet sammenlignet med større byer og Norge.

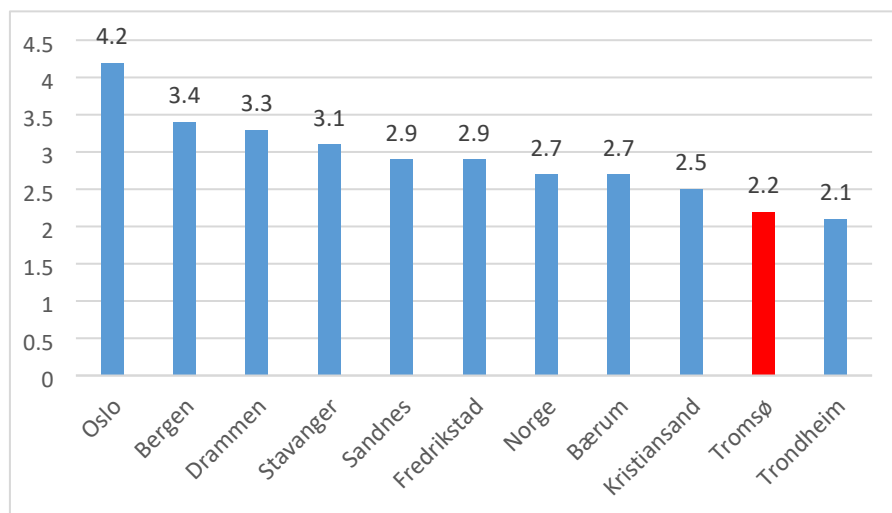
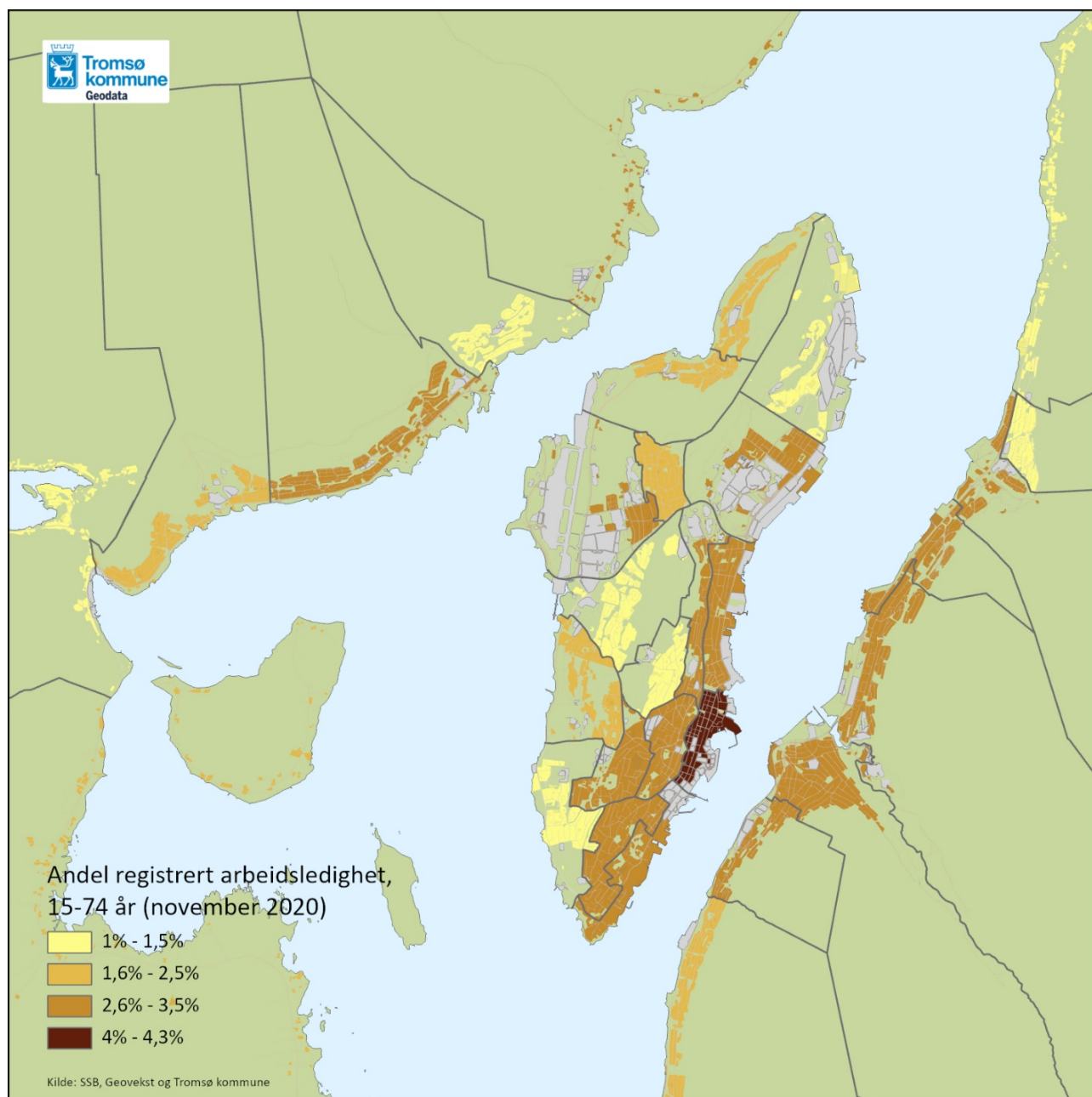
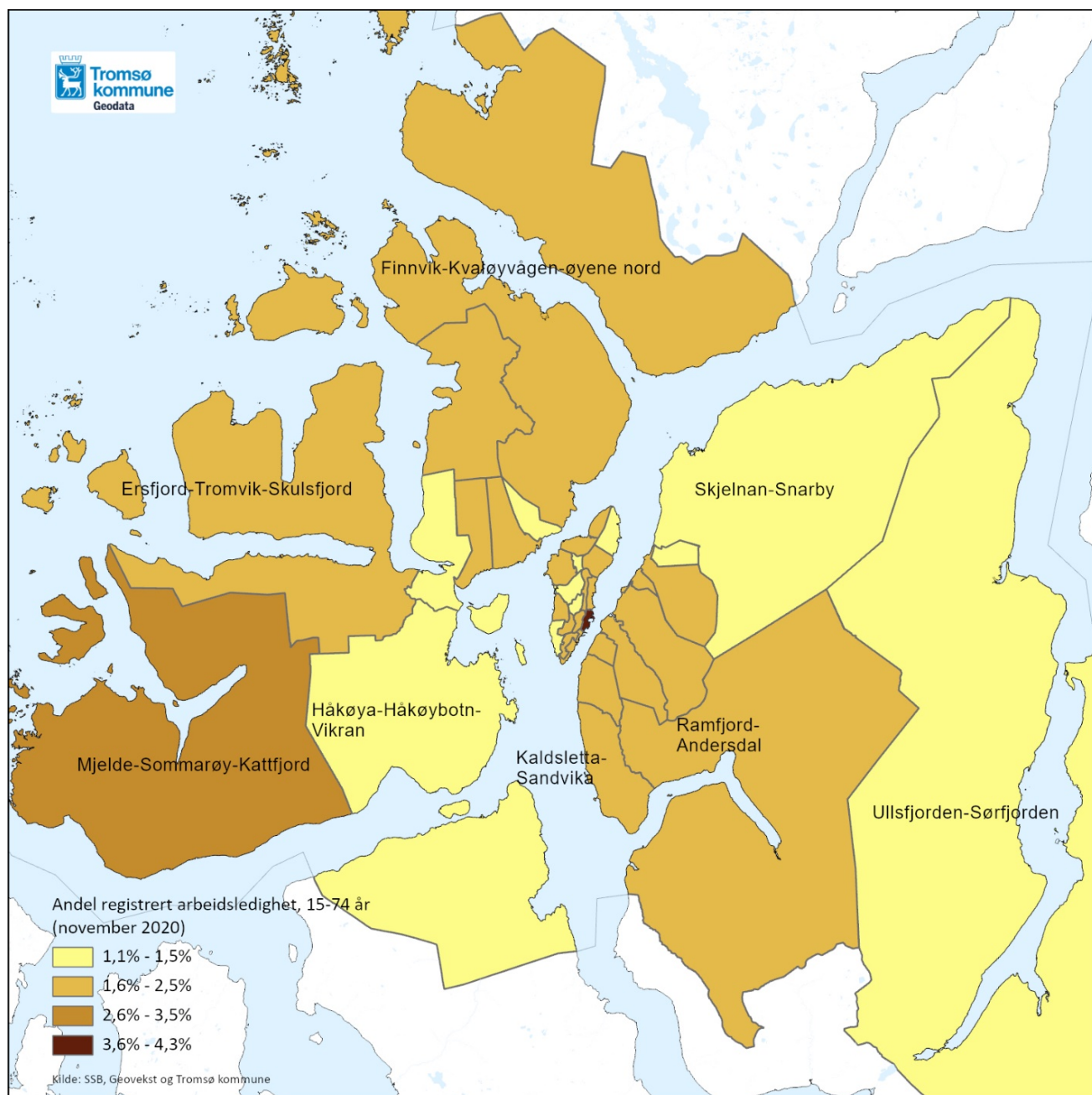

Diagram 40 Registrert arbeidsledighet i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 35 Andel registrert arbeidsledighet

Kart 36 Andel registrert arbeidsledighet, distrikt

Ungdomsledighet

Ungdomsledighet ser på unge i alderen 15-29 år som er registrert som helt ledige hos NAV per november 2020. Snittet for ungdomsledigheten i Tromsø var 2,3 prosent per november 2020, mens den for hele landet var 3,1 prosent. Antallet ungdomsledige i Tromsø var 394 personer. Ledigheten er størst i områdene Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord, Hungeren og Sentrum. Ti soner har ungdomsledighet på to prosent eller mindre. For fire soner kan det ikke oppgis data på grunn av manglende/få dataforekomster (Mjelde-Sommarøy-Kattfjord, Prestvannet, Ramfjord-Andersdal og Ullsfjorden-Sørfjorden). Ungdomsledigheten i Tromsø har økt med 0,7 prosent siden 2016.

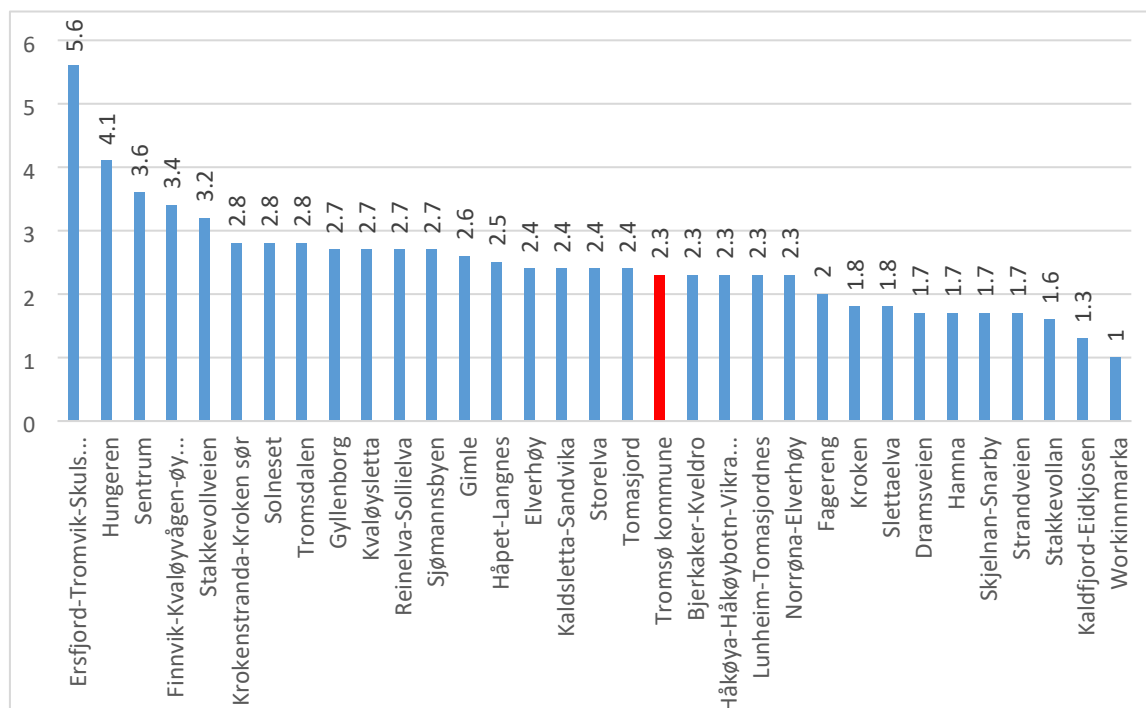

Diagram 41 Registrert ungdomsledighet 15-29 år per november 2020. Kilde: SSB

Tromsø kommune har lav ungdomsledighet sammenlignet med andre store byer og Norge.

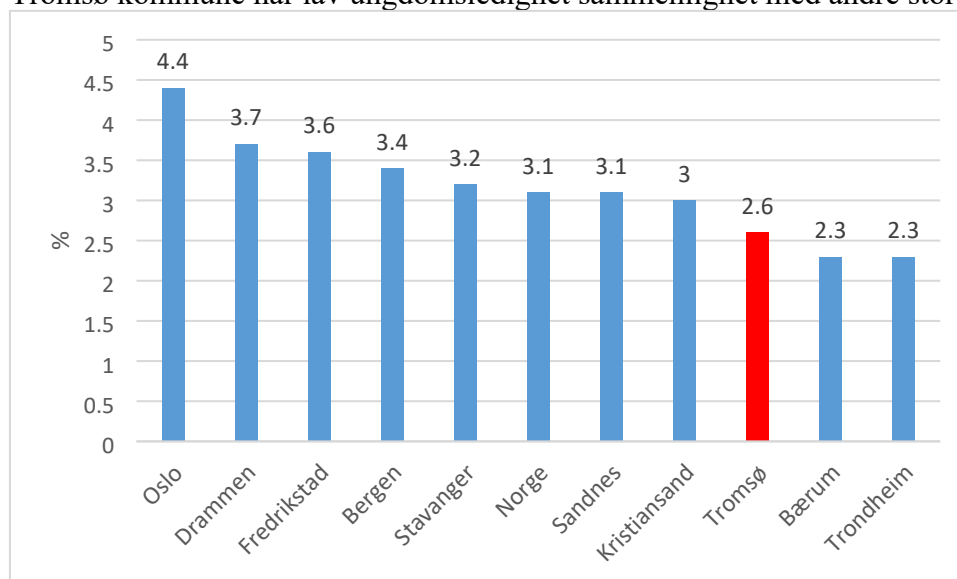
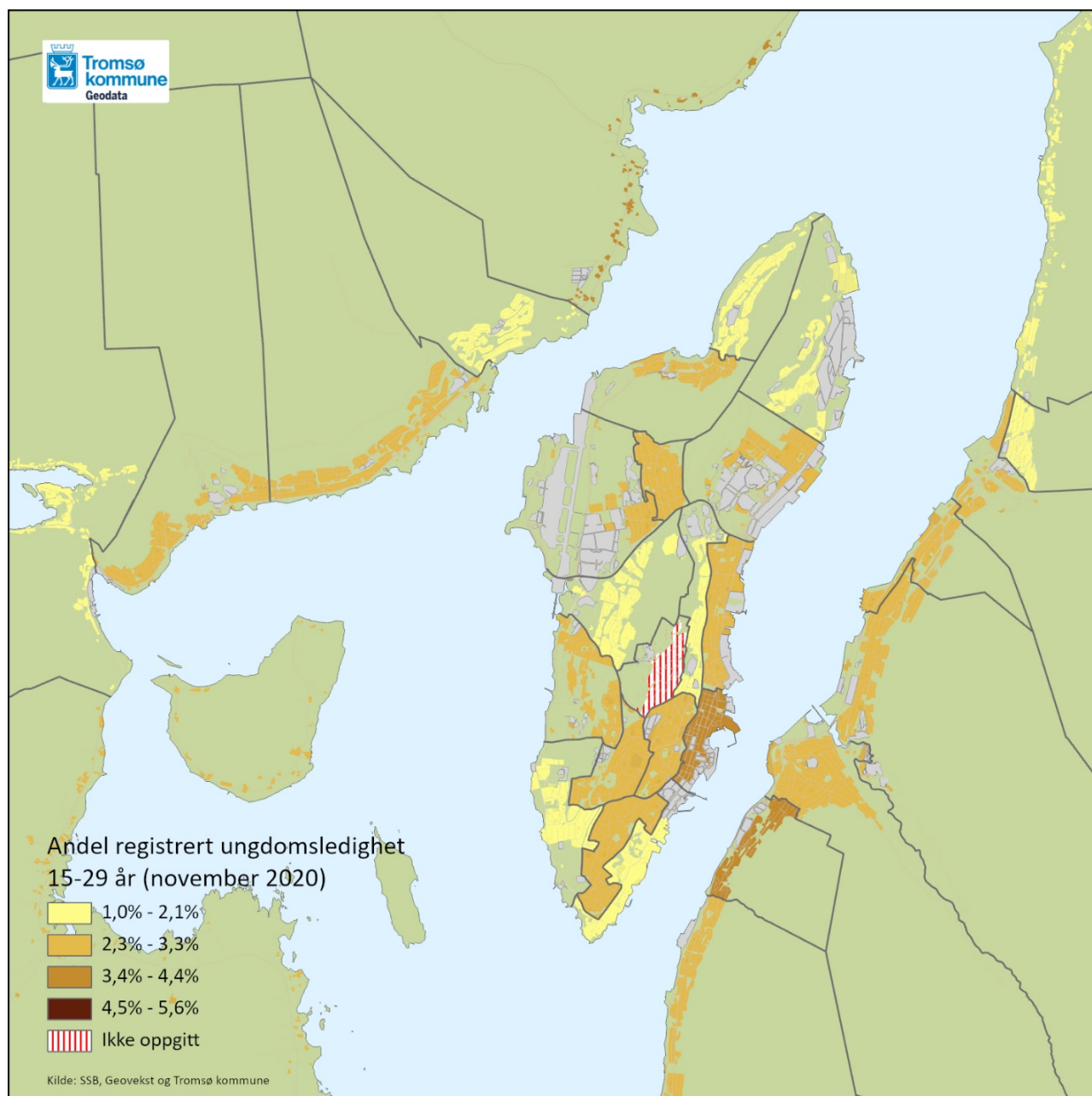
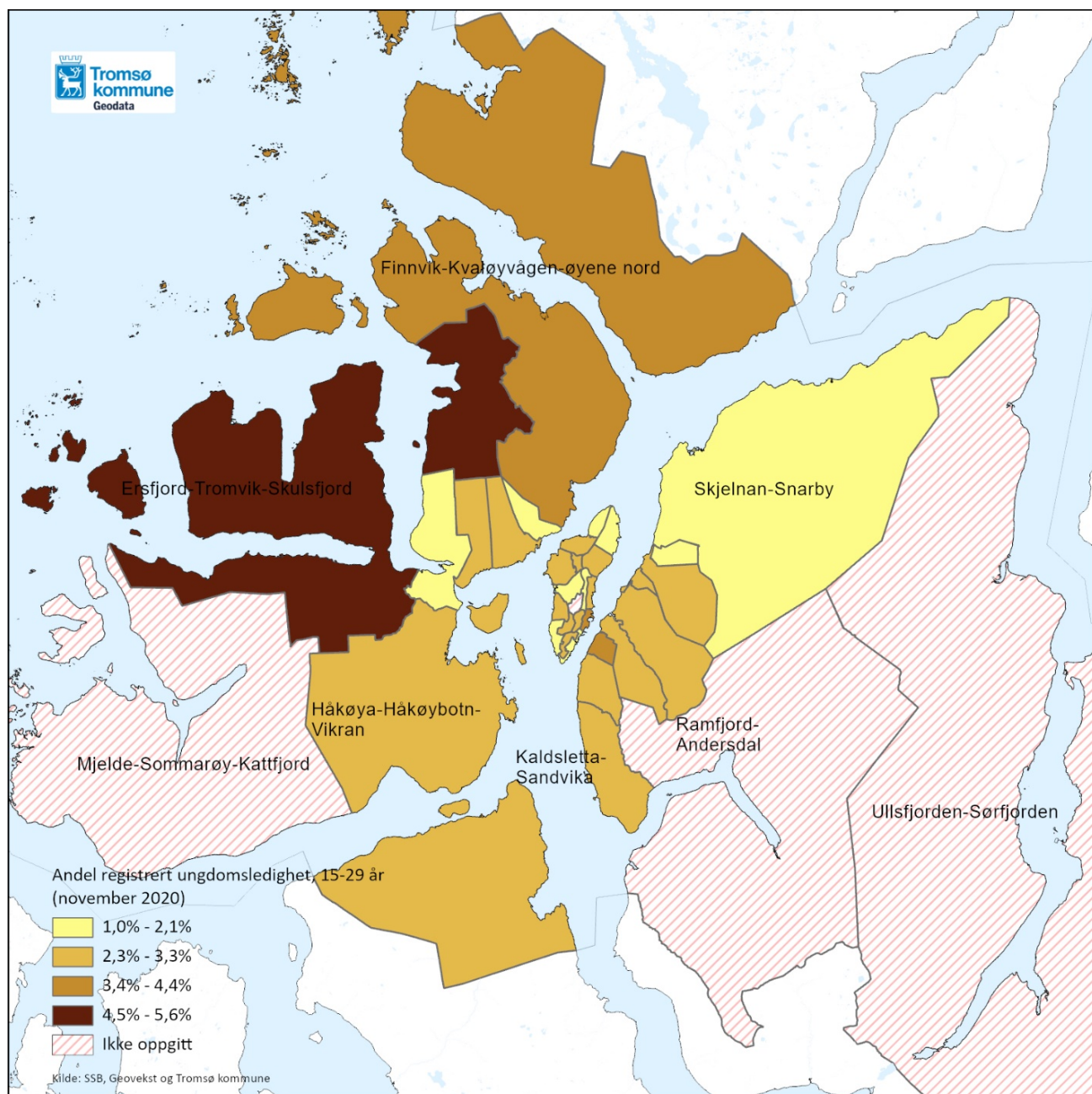

Diagram 42 Registrert ungdomsledighet 15-29 år, 2020. Kilde: SSB

Kart 37 Andel registrert ungdomsledighet

Kart 38 Andel registrert ungdomsledighet, distrikt

3.5.2 Sosialhjelp

Denne indikatoren viser andel personer 16 år og over som har fått sosialhjelp i løpet av 2020 – sett i forhold til total folkemengde 16 år og over per 31.12.2020. Økonomisk sosialhjelp går til personer som ikke er i stand til selv å sørge for livsoppholdet sitt. Dersom en person har mottatt sosialhjelp i mer enn en kommune, er vedkommende bare telt en gang.

Tromsøbefolkningen hadde en andel sosialhjelpsmottakere på 2,4 prosent, mens den for hele landet var på 2,8 prosent. Antallet sosialhjelpsmottakere var 1490 personer. Sentrum har størst andel på 4,7 prosent, dernest Stakkevollveien med en andel på 4,6 prosent. 17 områder har en andel på to prosent eller mindre. Andelen sosialhjelpsmottakere var 2,9 prosent både i 2010 og 2016, så det har vært en nedgang til 2020.

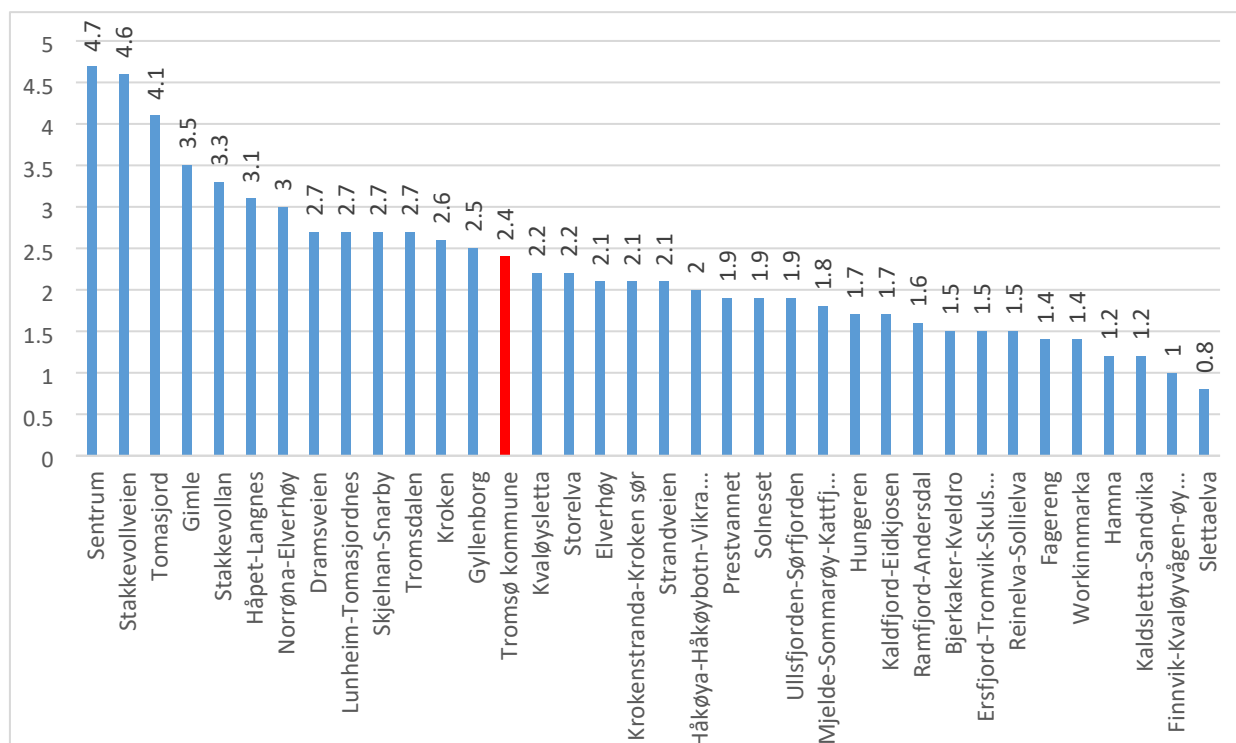
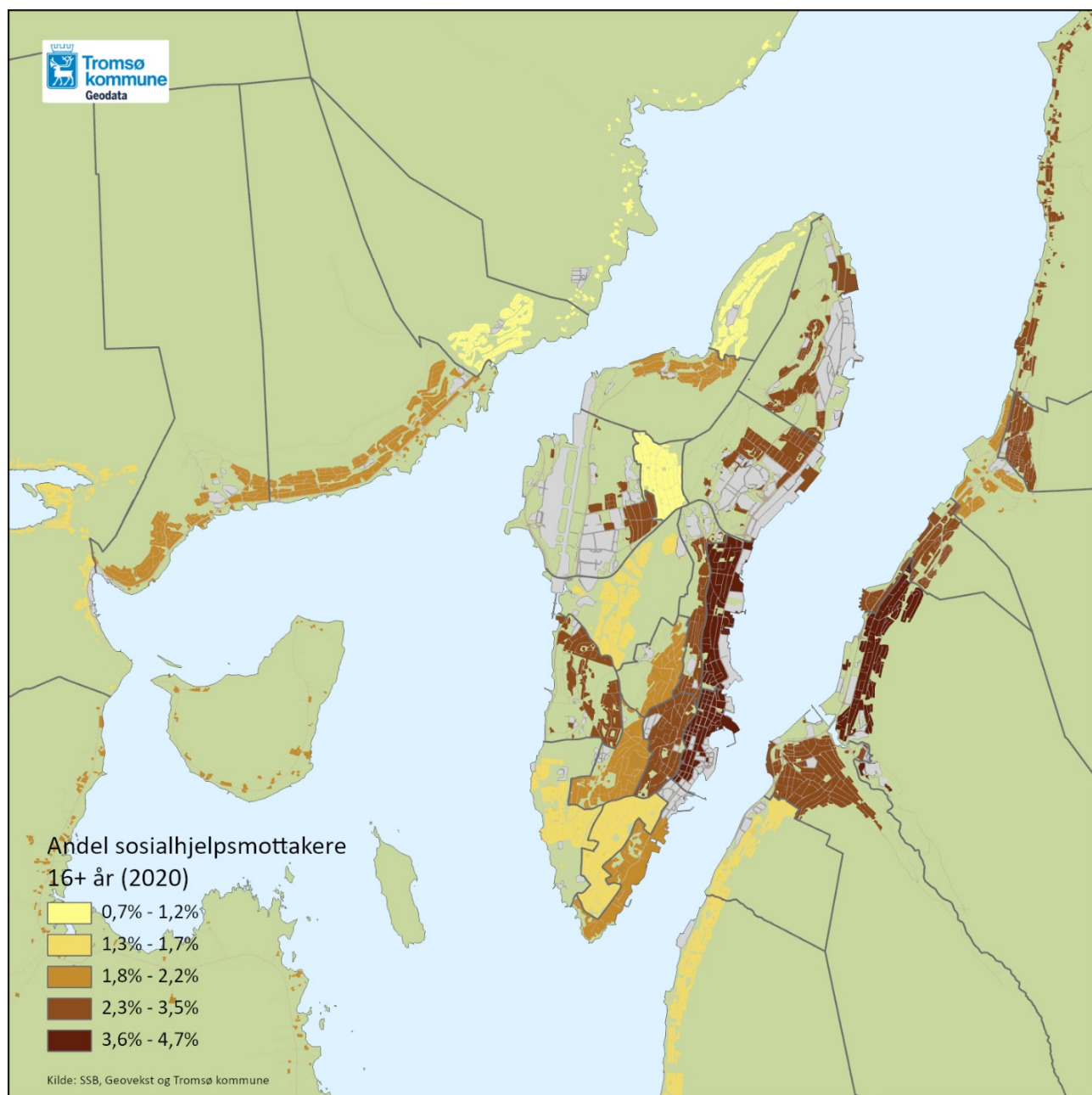

Diagram 43 Andel sosialhjelpsmottakere 16 år over, 2020. Kilde: SSB

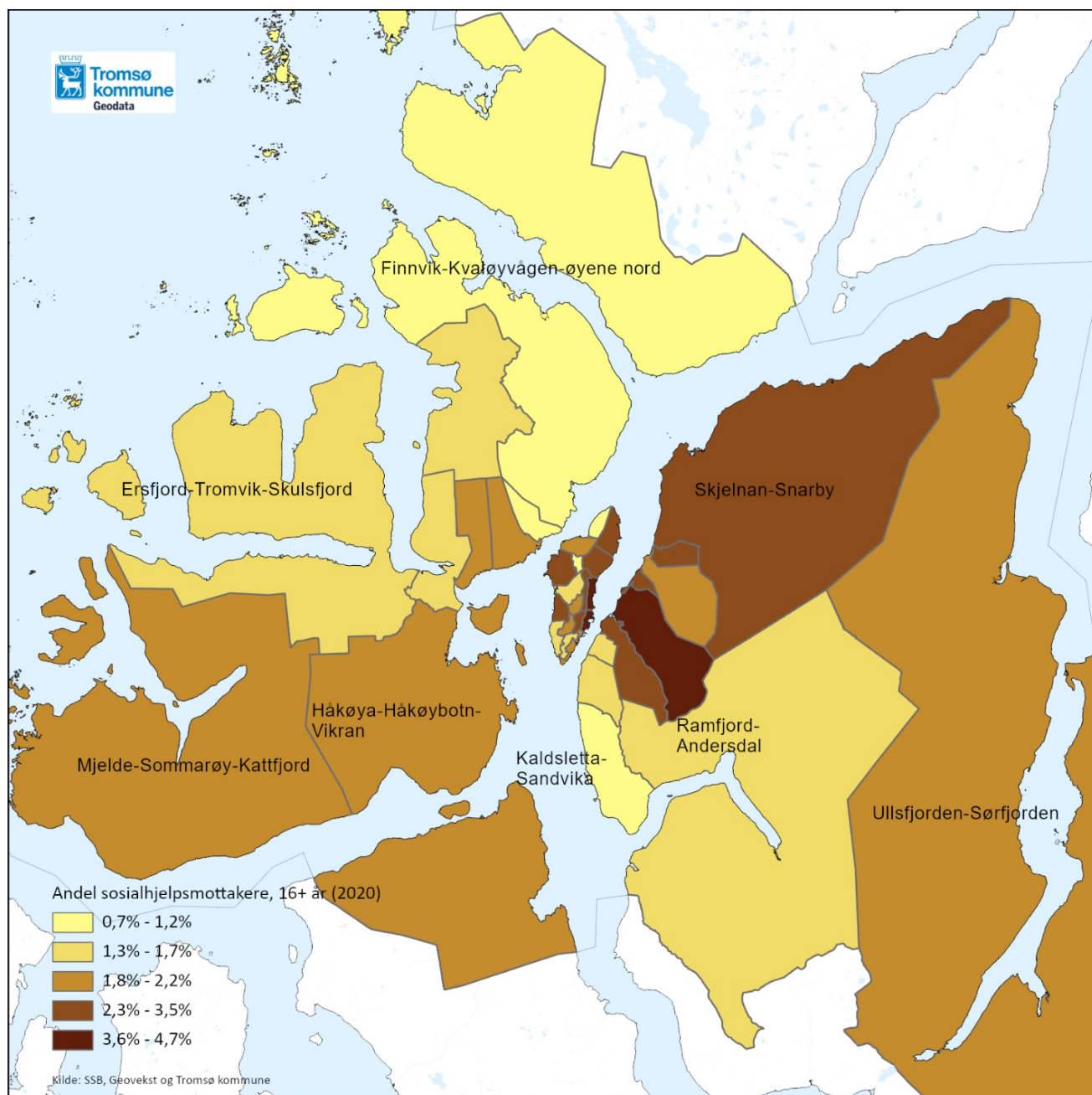
Tromsø kommune har lav andel sosialhjelpsmottakere i forhold til de større byene og Norge.

Diagram 44 Andel sosialhjelpsmottakere 16 år og over i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 39 Andel sosialhjelpsmottakere

Kart 40 Andel sosialhjelpsmottakere, distrikt

3.5.3 Arbeidsavklaringspenger

Indikatoren viser andel personer 18-66 år som har mottatt arbeidsavklaringspenger i løpet av 2020. Arbeidsavklaringspenger skal sikre inntekt for personer som i perioder på grunn av sykdom eller skade har behov for bistand fra NAV for å komme i arbeid.

Andelen med arbeidsavklaringspenger var 4,1 prosent i Tromsø, mens den på landsbasis var 3,7 prosent. Det er fire distriktssoner som har høyest andel som mottar arbeidsavklaringspenger. Dernest kommer sonene Krokenstranda-Kroken sør og Tomasjord. Andelen på arbeidsavklaringspenger var høyere i 2016, med 5,2 prosent.

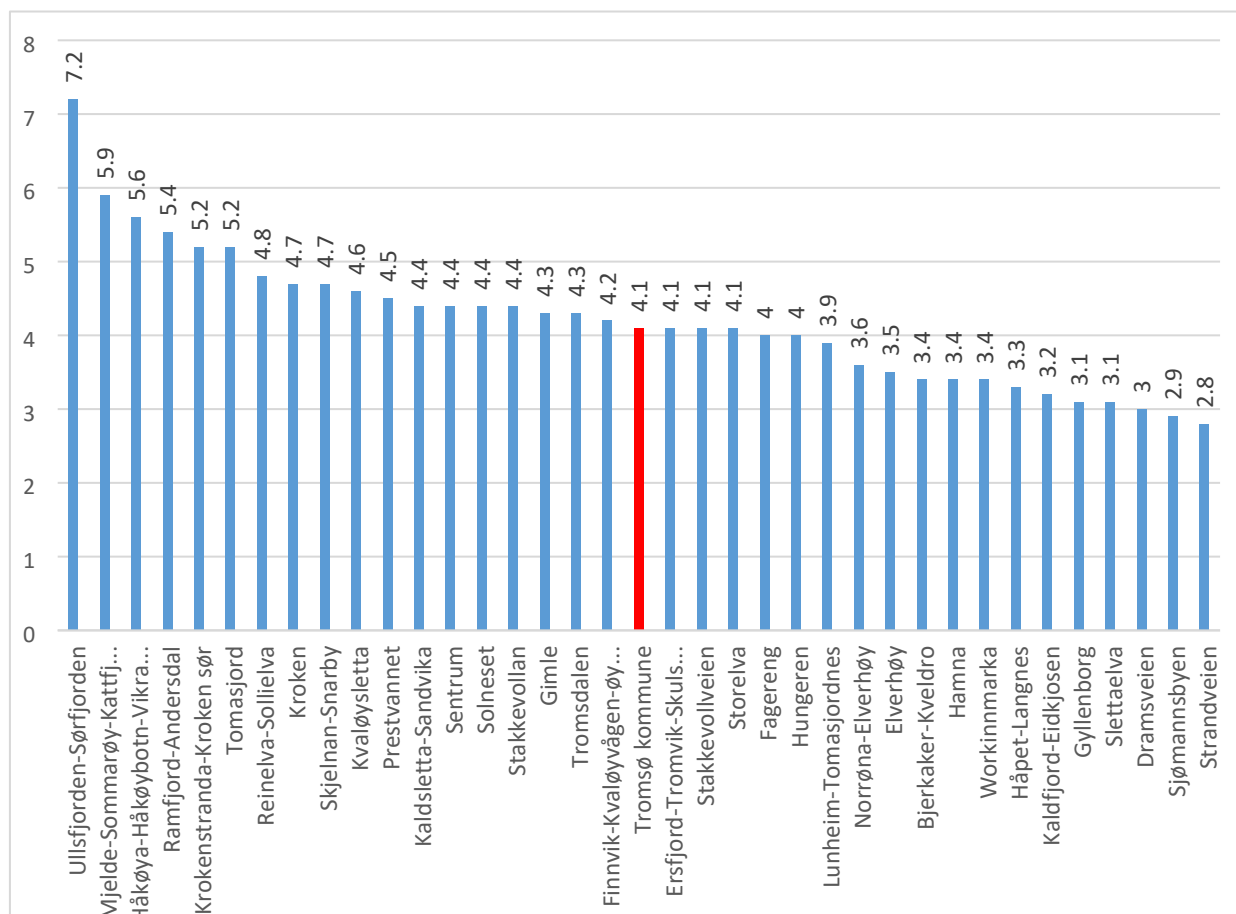

Diagram 45 Andel 18-66 år med arbeidsavklaringspenger, 2020. Kilde: SSB

Av større byer er Norge blant de fire kommunene med høyest andel på arbeidsavklaringspenger i 2020.

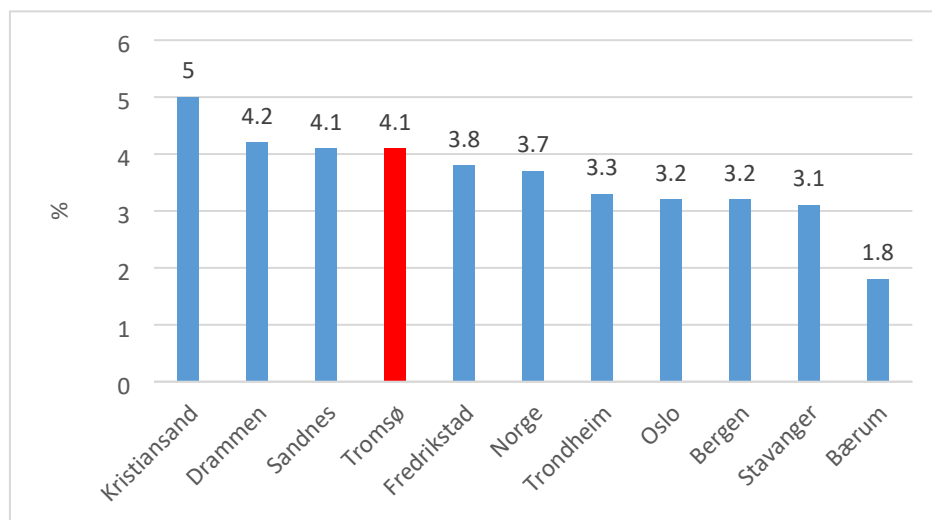
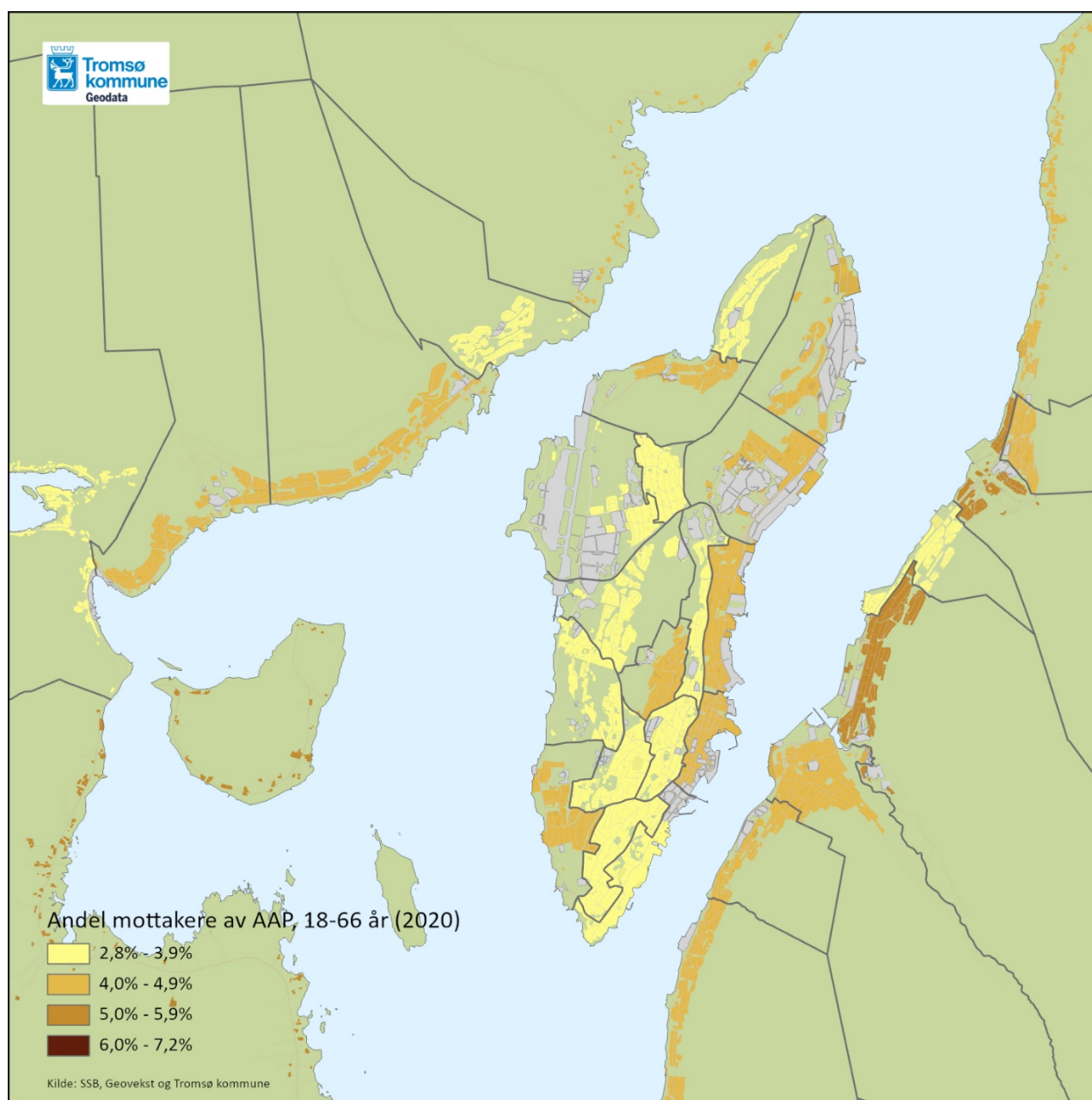
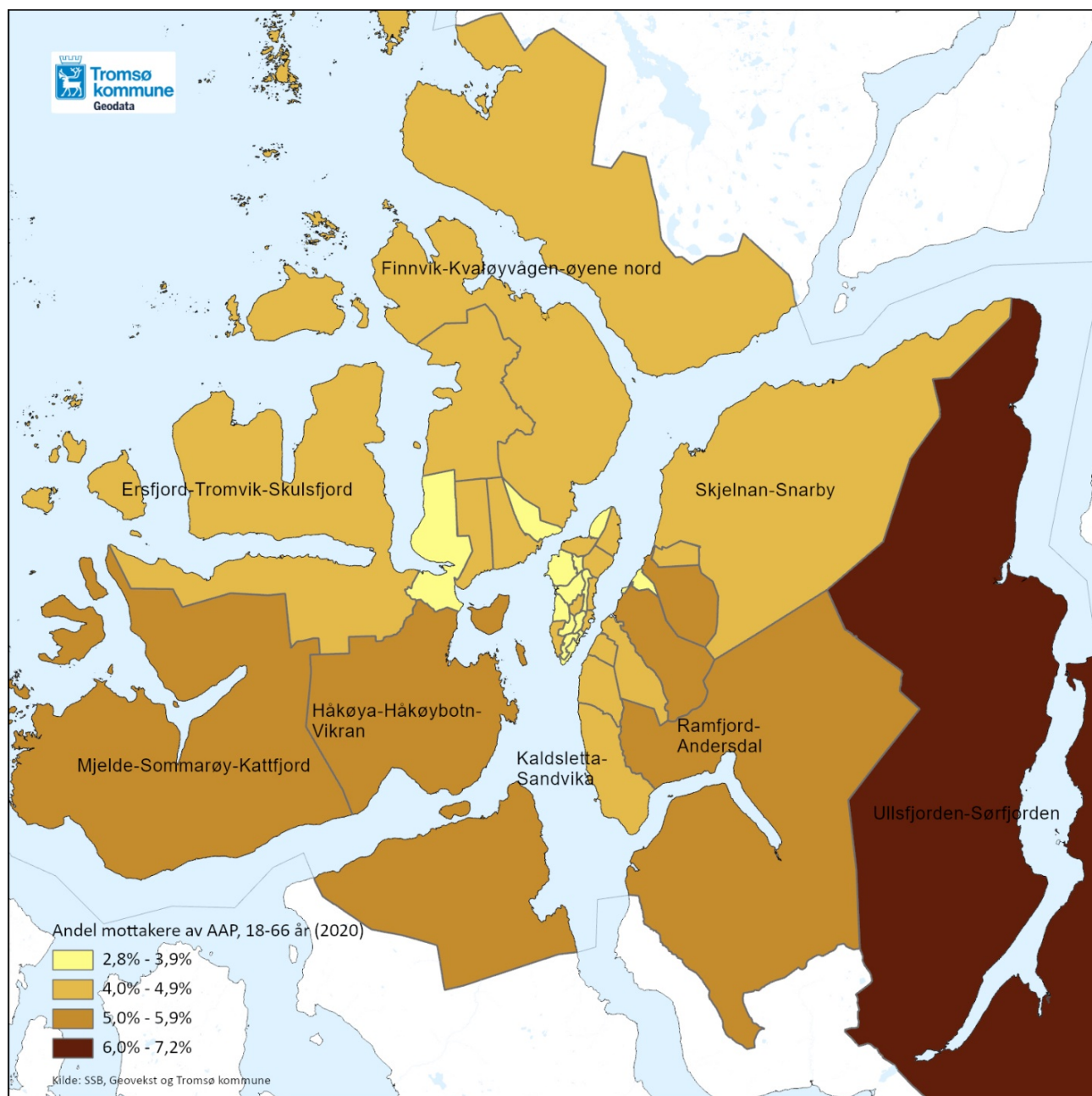

Diagram 46 Andel med arbeidsavklaringspenger i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 41 Andel mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP)

Kart 42 Andel mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP), distrikt

3.5.4 Unge med uførepensjon

Denne indikatoren viser andel unge med uførepensjon 18-44 år sett i forhold til folkemengden i samme aldersgruppe. Tallene er fra 31.12.2020. Uførepensjon skal sikre inntekt til livsopphold for den som har fått inntektsevnen varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte. Personer som bor på institusjon er med i statistikkgrunnlaget.

Andelen unge uførepensjonister i hele Tromsø var på måletidspunktet 2,7 prosent, mens det på landsbasis var 4,2 prosent. Andelen er størst på Håpet-Langnes og Ramfjord-Andersdal med henholdsvis 6,3 og 5,9 prosent. I 14 soner er andelen to prosent eller mindre. Andelen uførepensjonister var på omtrent samme nivå i 2011 (2,6 prosent), mens det var kun 1,9 prosent i 2016.

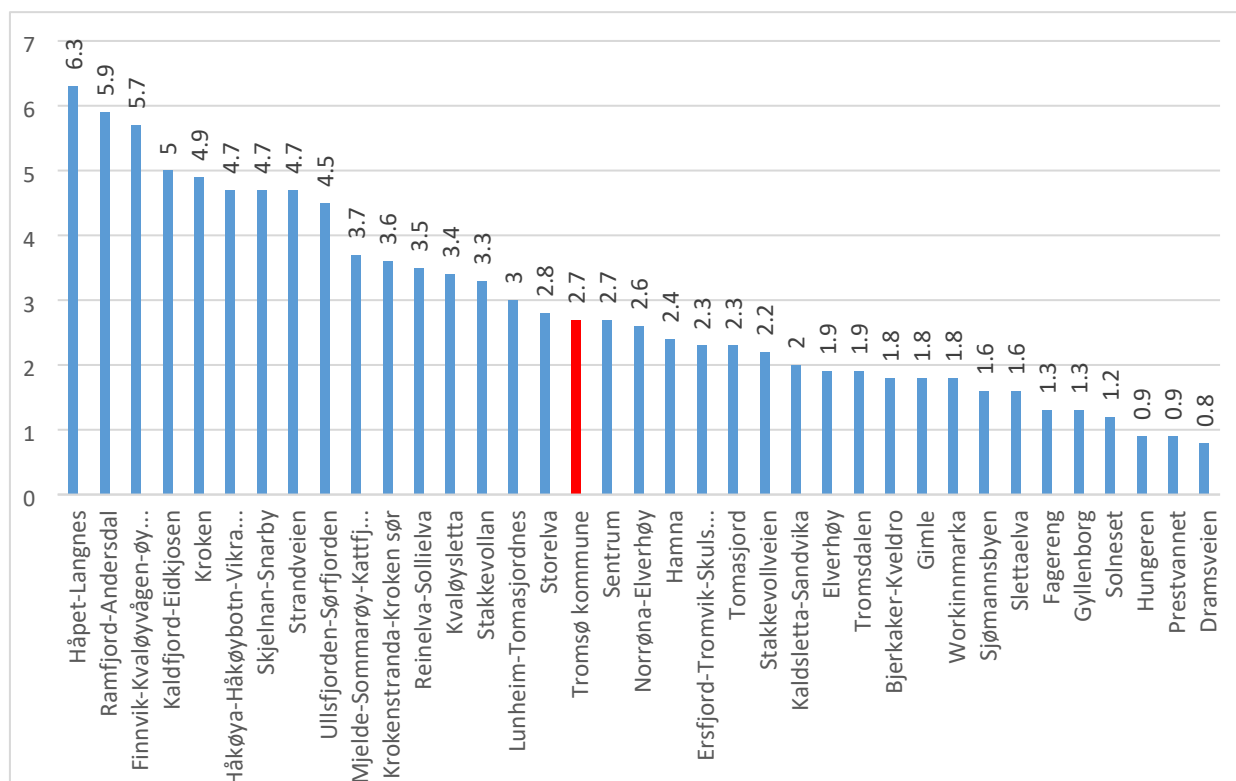

Diagram 47 Andelen unge uførepensjonister 18-44 år, 2020. Kilde: SSB

I forhold til større byer og i Norge har Tromsø kommune en forholdsvis lav andel uførepensjonister.

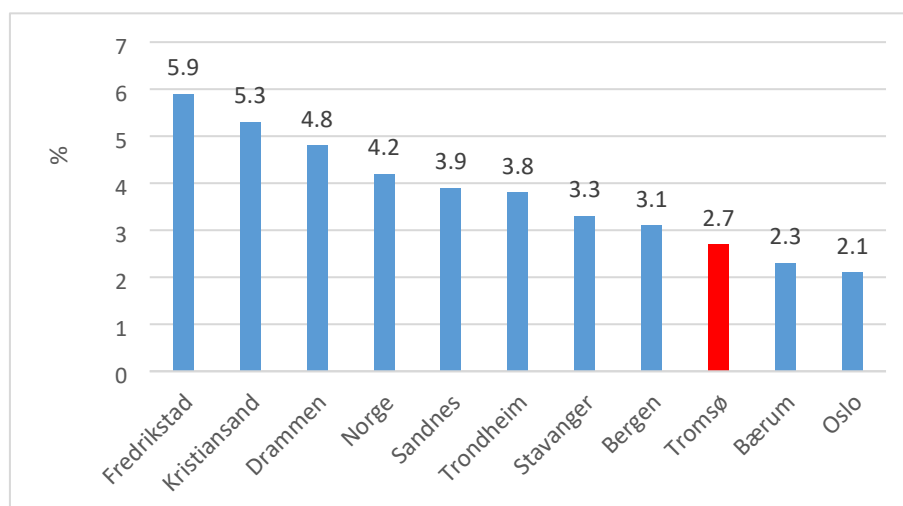
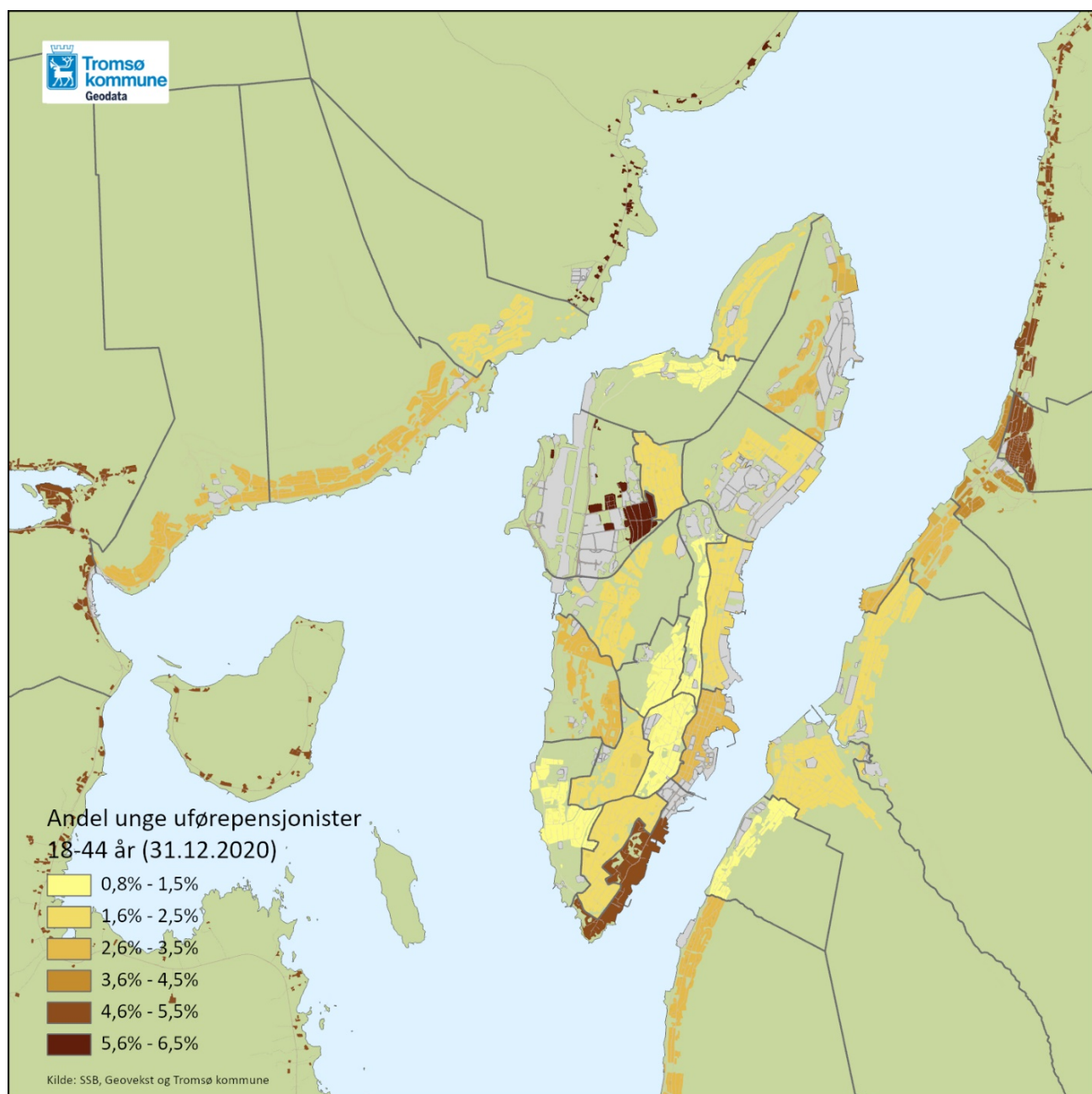
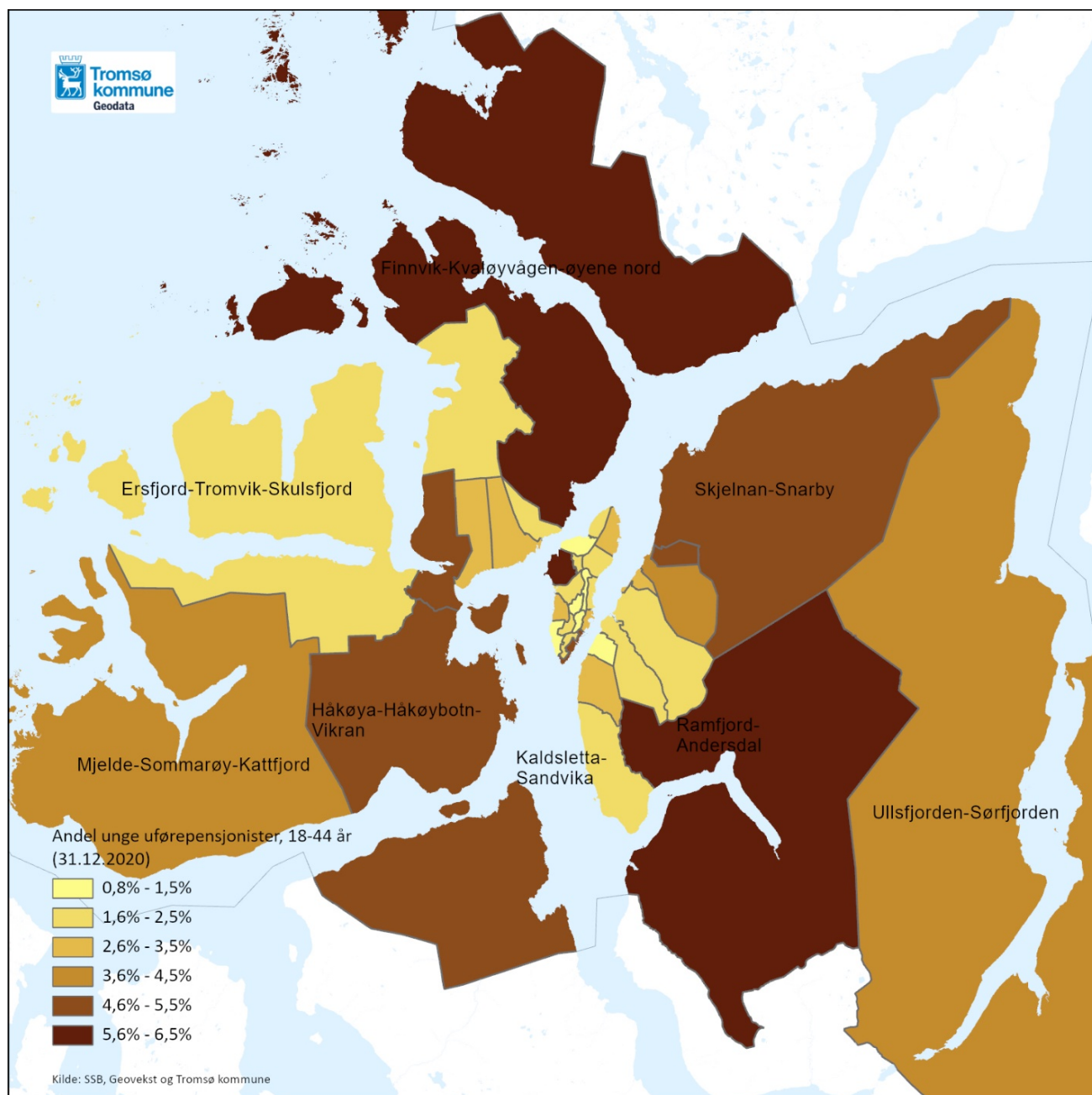

Diagram 48 Andelen unge uførepensjonister 18-44 år i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 43 Andel unge uførepensjonister 18-44 år

Kart 44 Andel unge uførepensjonister 18-44 år, distrikt

3.5.5 Barnevernstiltak

Denne indikatoren viser antall barn 0-17 år med barnevernstiltak i løpet av året, sett i forhold til antall barn i aldersgruppen 31.12.2020. Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge, som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

¹⁶ Barn med barnevernstiltak er her tatt med i den kommunen de var registrert bosatt i per 31.12.

Andel barn med barnevernstiltak i Tromsø var 2,7 prosent i 2020, mens det på landsbasis var 4 prosent. Antallet barn i Tromsø med barnevernstiltak var på 413. Høyest andelen på mellom 6,2 og 5 prosent var det i sonene Kaldfjord-Eidkjosen, Lunheim-Tomasjordnes og Ramfjord-Andersdal. Åtte soner har en andel på to prosent eller lavere.

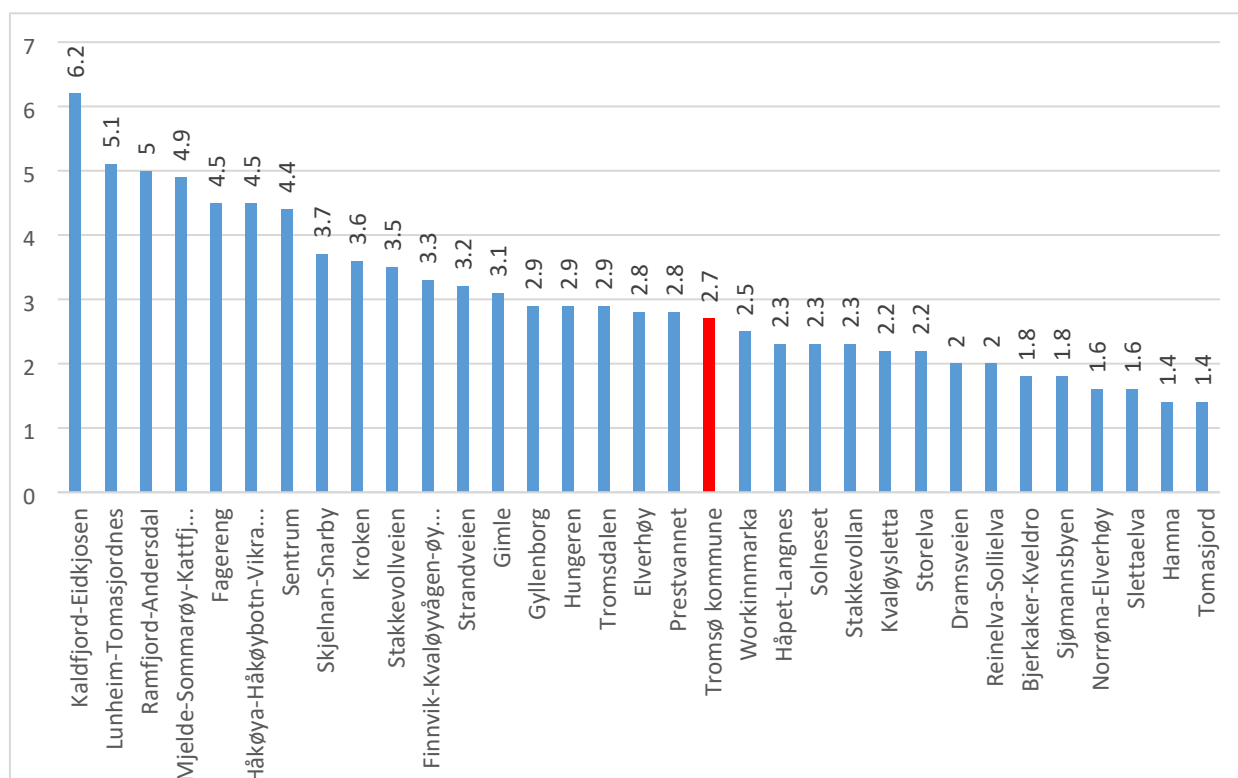

Diagram 49 Andel barn med barnevernstiltak, 2020. Kilde: SSB

I forhold til de større byene og Norge sett under ett så har Tromsø en lav andel barn med barnevernstiltak.

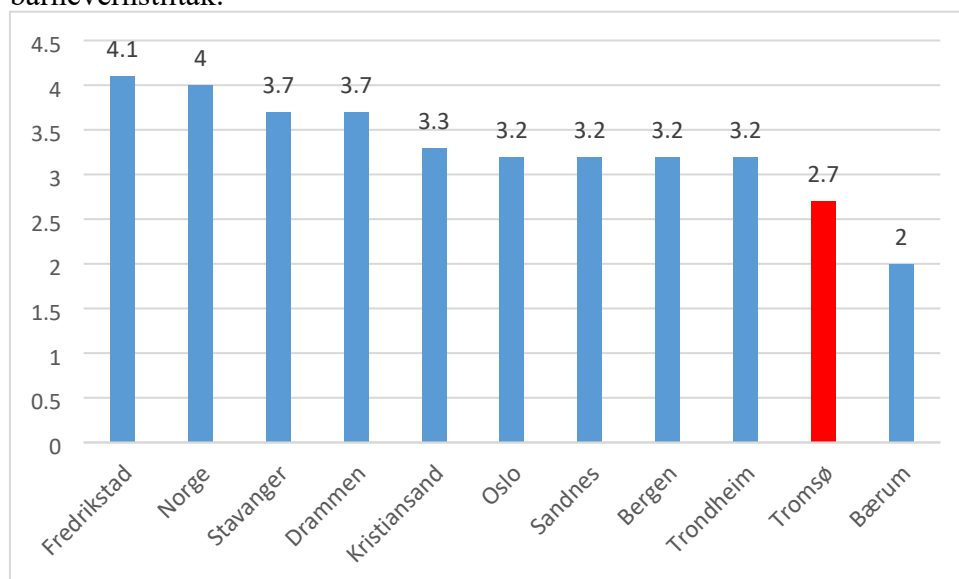
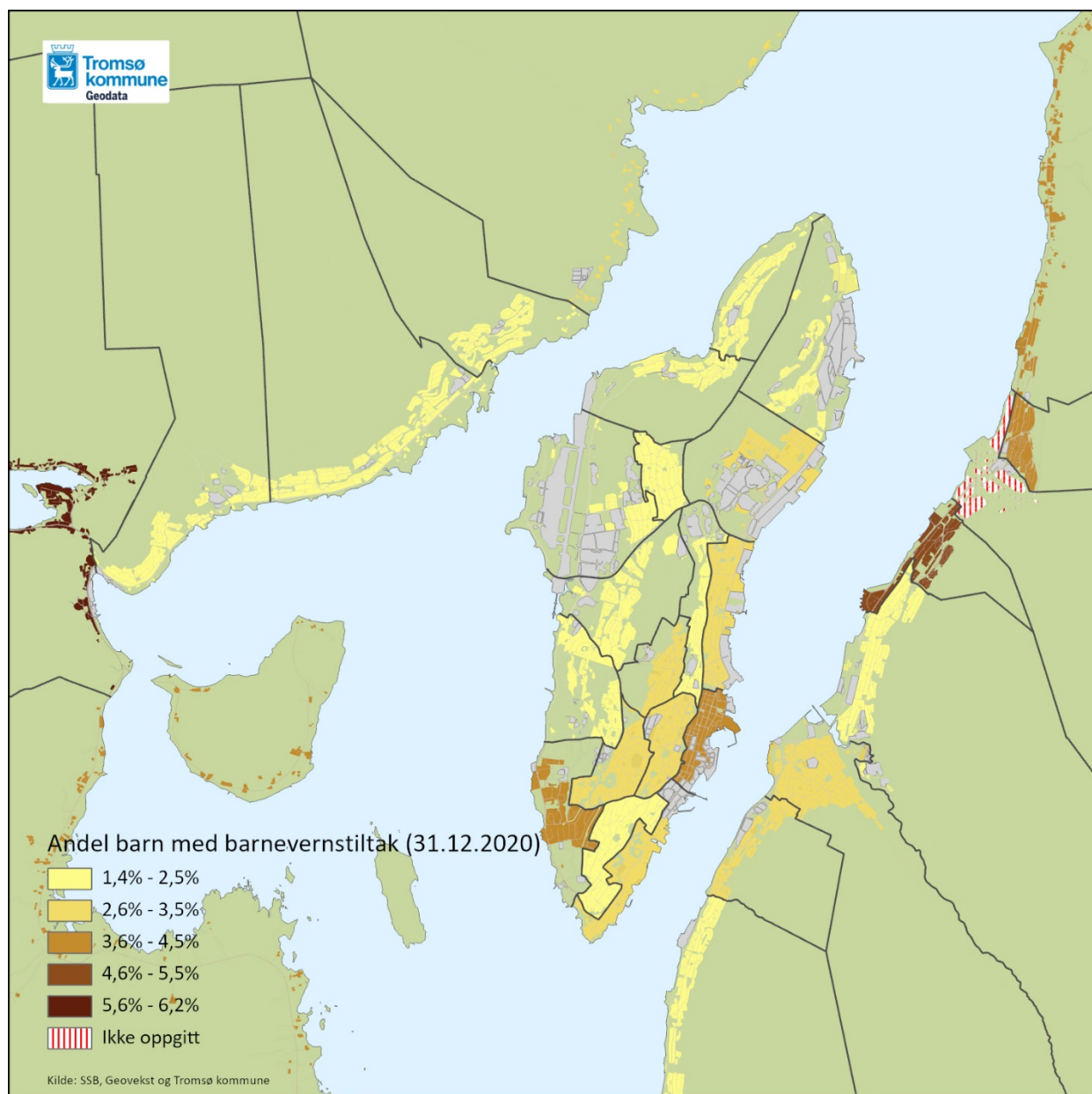
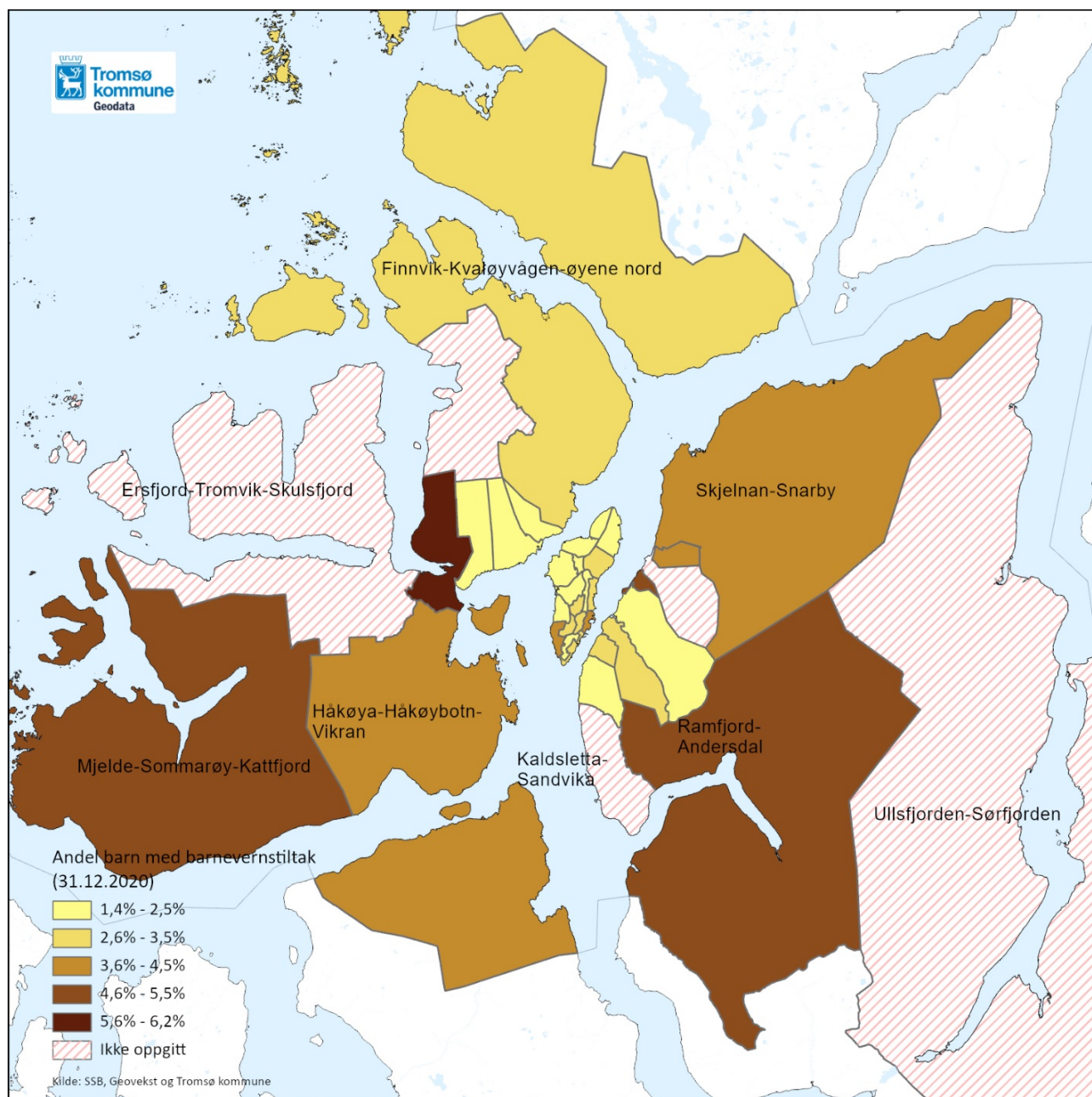

Diagram 50 Andelen barn med barnevernstiltak i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB

Kart 45 Andel barn med barnevernstiltak

Kart 46 Andel barn med barnevernstiltak, distrikt

4. Demokrati – valgdeltakelse

At kommunen har engasjerte og informerte innbyggere som bidrar til å forme kommunesamfunnet gjennom høy valgdeltakelse, medvirkning og samskaping, er en uttalt målsetting i kommuneplanens samfunnsdel. Dette kapittelet gir en oversikt over valgdeltakelsen i Tromsø kommune ved kommunestyrevalget 2023 fordelt på stemmekretser. Det er også tatt med informasjon over deltakelse i tidligere kommunevalg og sammenligning med øvrige storbyer for 2023.

Valgdeltakelsen i Tromsø kommune som helhet var på 63,6 prosent. Som tabellene og kartene viser er det forskjeller i valgdeltakelse mellom de ulike stemmekretsene. Årsakene til disse forskjellene kan henge sammen med flere ulike faktorer.

Grunnlaget for tallene er de innrapporterte opplysningene fra det elektroniske valg-administrasjonssystemet EVA. Det vil si at det er informasjon om hele den stemmeberettigede befolkningen i kommunen som presenteres. I 2023 var det 61.514 stemmeberettigede i kommunen. Ved lokalvalg er det flere som har stemmerett enn ved Stortingsvalg, fordi også utenlandske statsborgere over 18 år og med en viss botid i Norge har stemmerett.

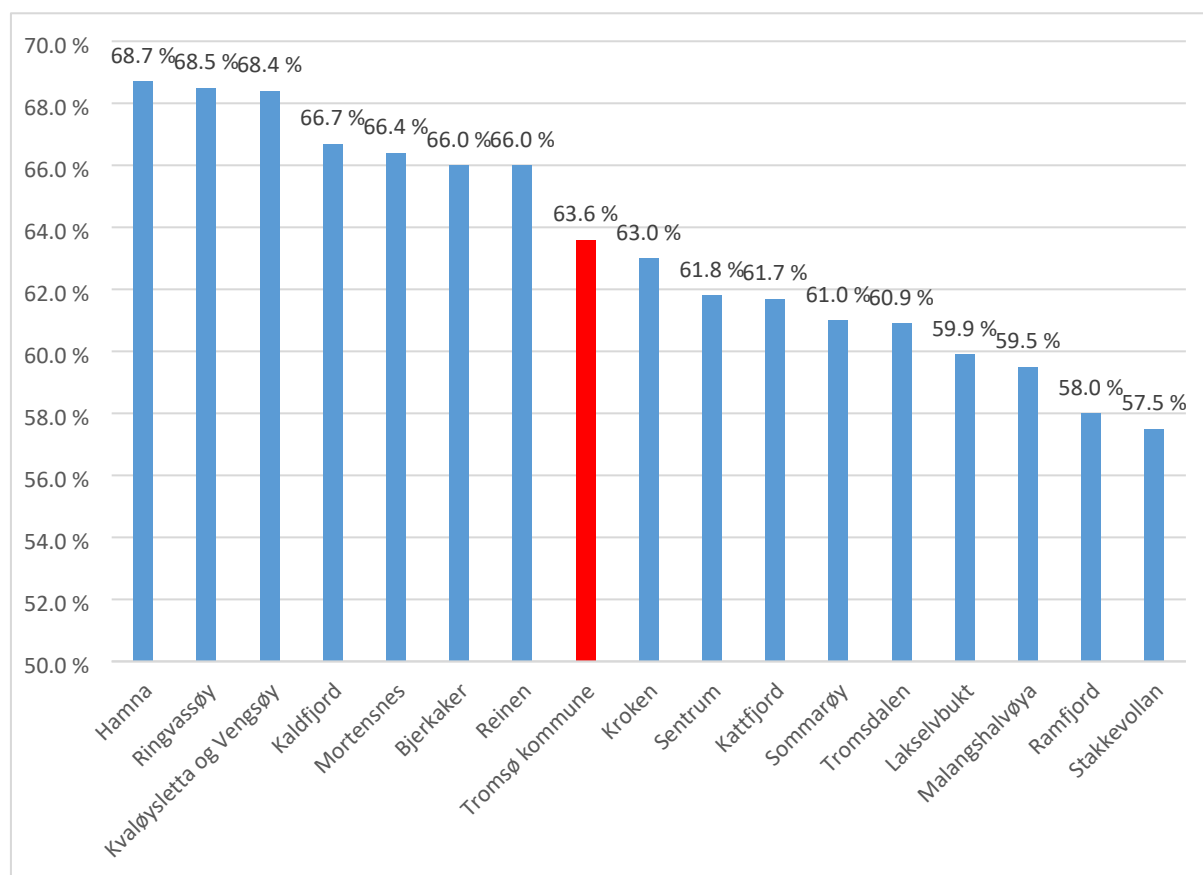

Diagram 51 Prosentvis valgdeltakelse for kommunestyrevalget i 2023 fordelt på stemmekretser

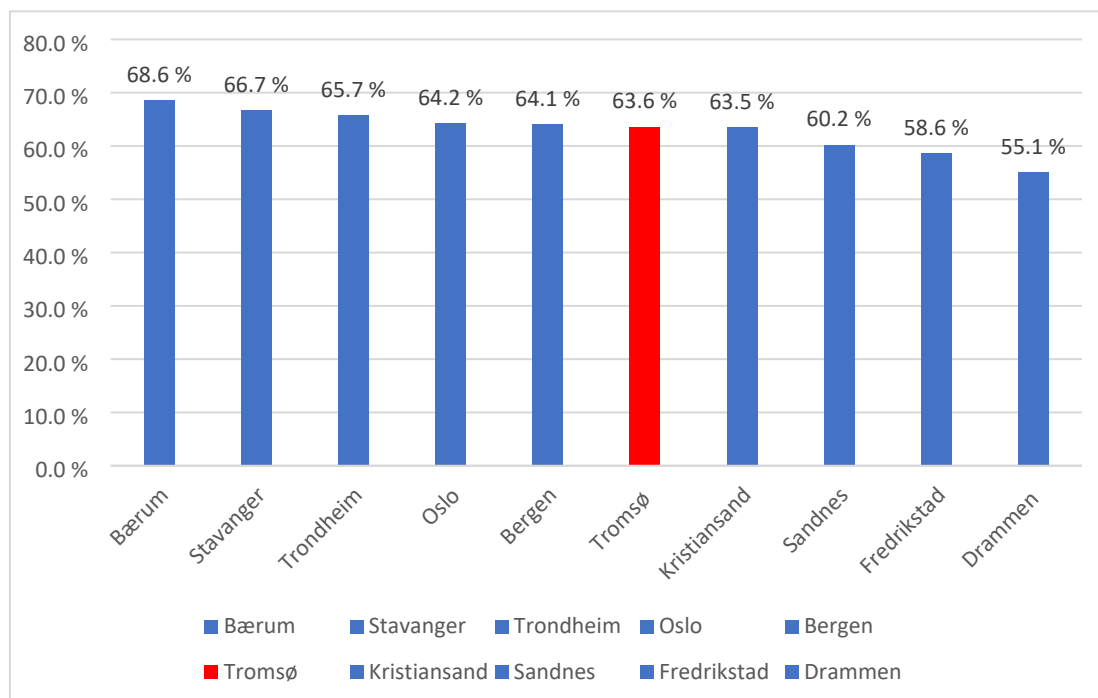

Diagram 52 Fremmøteprosent for kommunestyrevalget 2023 i større byer i Norge

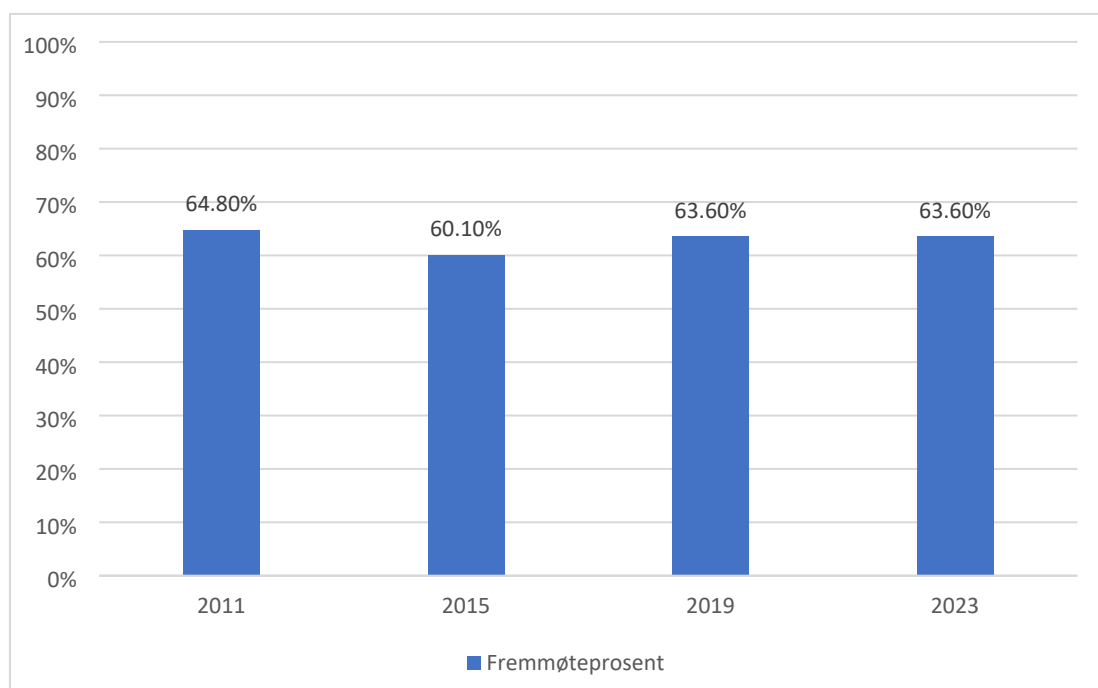
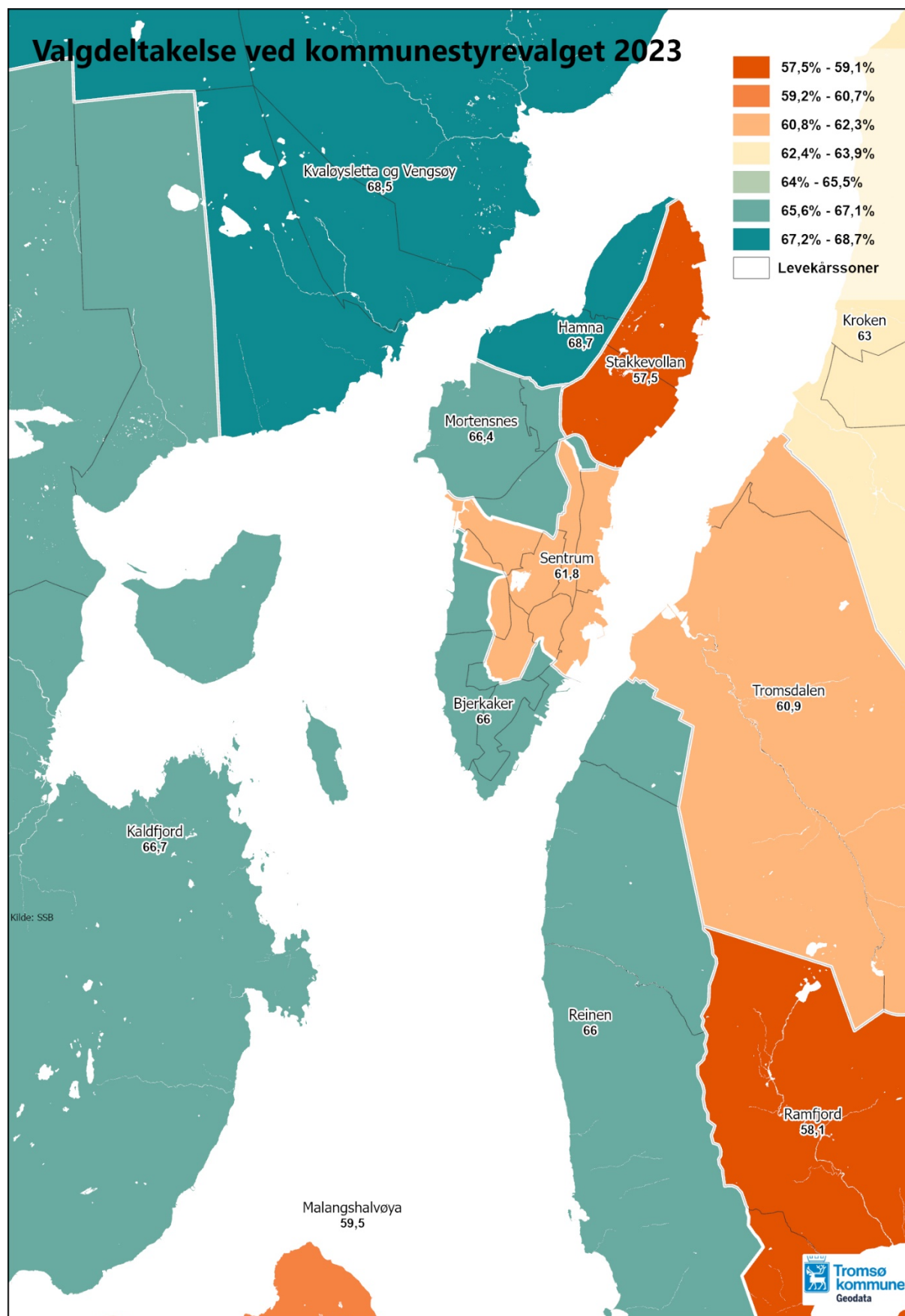
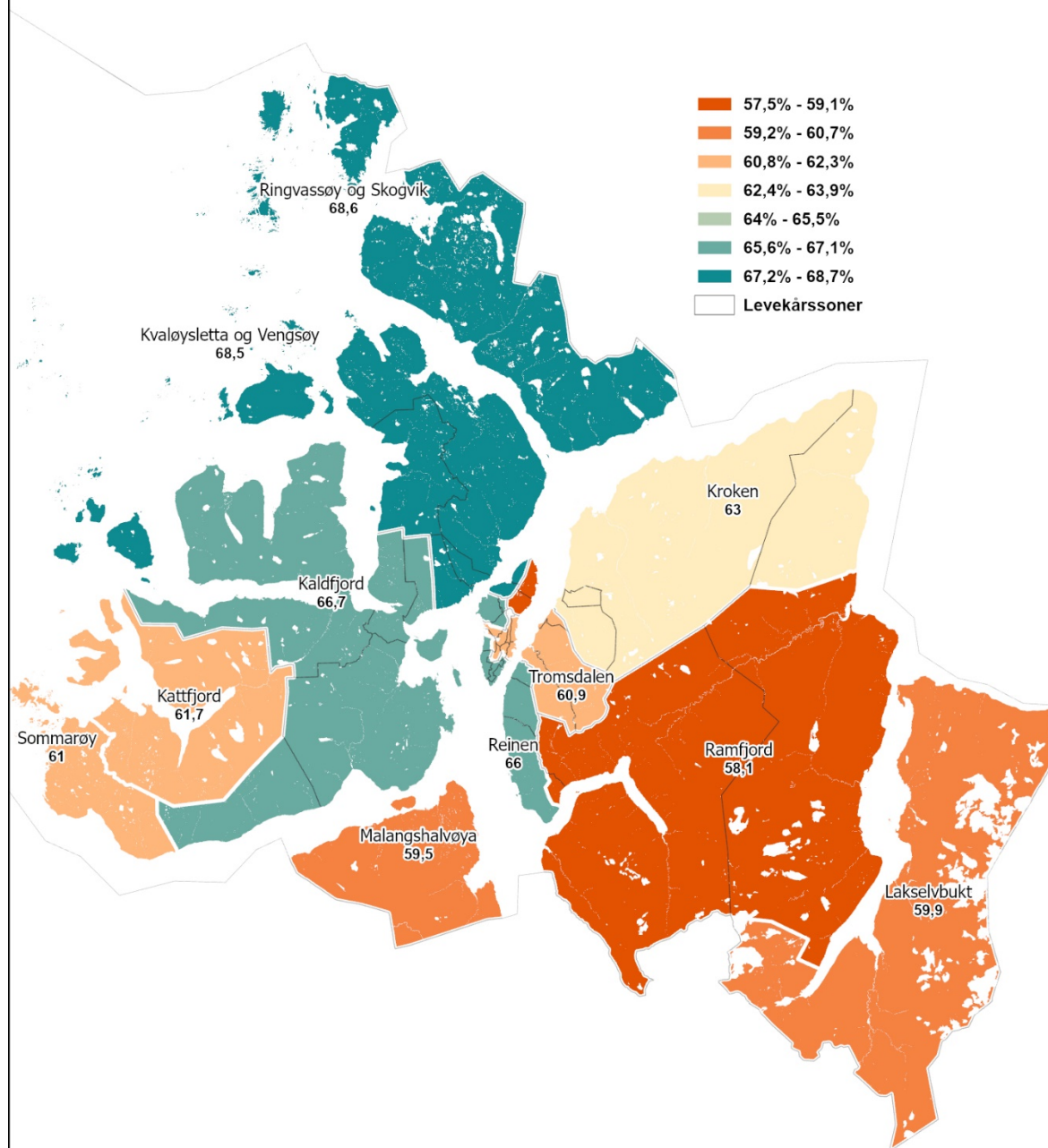

Diagram 53 Fremmøteprosent ved tidligere kommunestyrevalg i Tromsø kommune

Kart 47 Prosentvis valgdeltakelse for kommunestyrevalget 2023 fordelt på stemmekretser

Valgdeltakelse ved kommunestyrevalget 2023

Kart 48 Prosentvis valgdeltakelse for kommunestyrevalget i 2023 fordelt på stemmekretser, distrikt

5. Bolig

«En god bolig er viktig for livskvaliteten og livsutfoldelsen vår. Det er et nødvendig utgangspunkt for å delta aktivt i arbeidsliv, ta skolegang og ha sosialt samvær»¹⁷

Boligpolitikken i Norge har vært at flest mulig skal eie sin bolig. Boligen en person bor i, hvor den ligger og bomiljøet rundt boligen påvirker en rekke viktige sider ved folks hverdag. Det viser bl.a. rapport fra Institutt for samfunnsforskning (ISF).¹⁸ Boligbehovet endres over livsløpet, en ung enslig person har et annet behov enn en barnefamilie eller funksjonshemmede. Det finnes ikke tilgjengelig data på levekårssonenivå som kan gi indikatorer på boligstandard.

5.1 Prisutvikling

Gjennomsnittlig kvadratmeterprisen for selveierboliger økt med rundt syv prosent for blokkleiligheter og henholdsvis fire og 5,2 prosent for småhus og eneboliger fra 2021 til 2022.

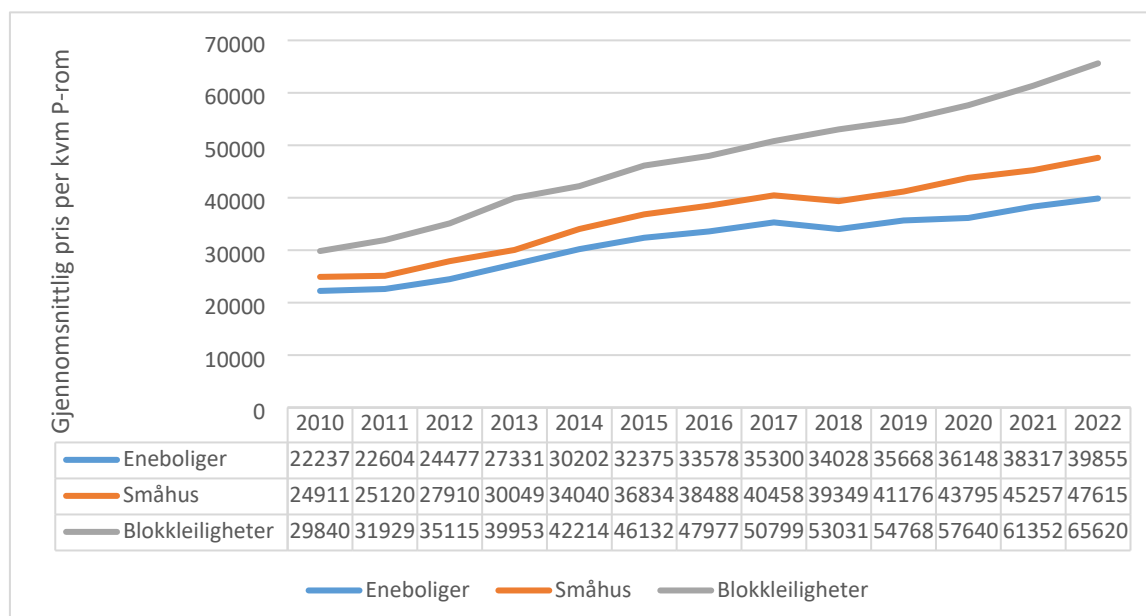

Diagram 54 Gjennomsnittlig kvadratmeterpris for primære rom (P-rom) for selveierboliger i Tromsø 2010-2022. Kilde: SSB

Prisnivået på boliger i Tromsø i 2022 ligger på omtrent samme nivå som Trondheim, men under Oslo.

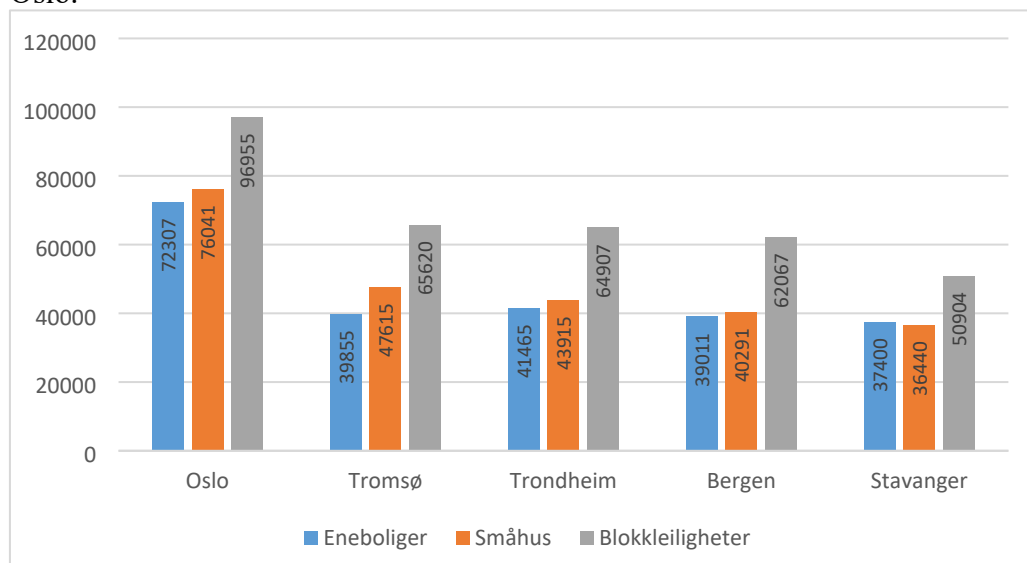

Diagram 55 Gjennomsnittlig kvadratmeterpris for primære rom for selveierboliger i større byer i Norge i 2022. Kilde: SSB

5.2 Leieforhold og utleiepris

Denne statistikken viser husholdninger som leier bolig sett i forhold til antall registrerte privathusholdninger 1.1.2021. Boliger er hentet fra register over husholdninger og boliger, og omfatter alle privathusholdninger per 1.1.2021. Til samme privathusholdning regnes personer som ifølge folkeregisteret er bosatt i samme privatbolig. Opplysninger om husholdningenes eierstatus og type eierskap for boliger frem kommer gjennom samordning av husholdnings- og boligdata. Når minst en av beboerne står som eier av boligen regnes husholdningen som eiet (selveier).

I Tromsø bor 29,1 prosent av husholdningene i leide boliger, noe som utgjør 10906 personer. Størst andel er det i sonene Dramsveien og Sentrum der 50,5 prosent av husholdningene bor i leid bolig. Leieandelen i 2017 var på 31,7 prosent, så det har vært en svak nedgang til 2021.

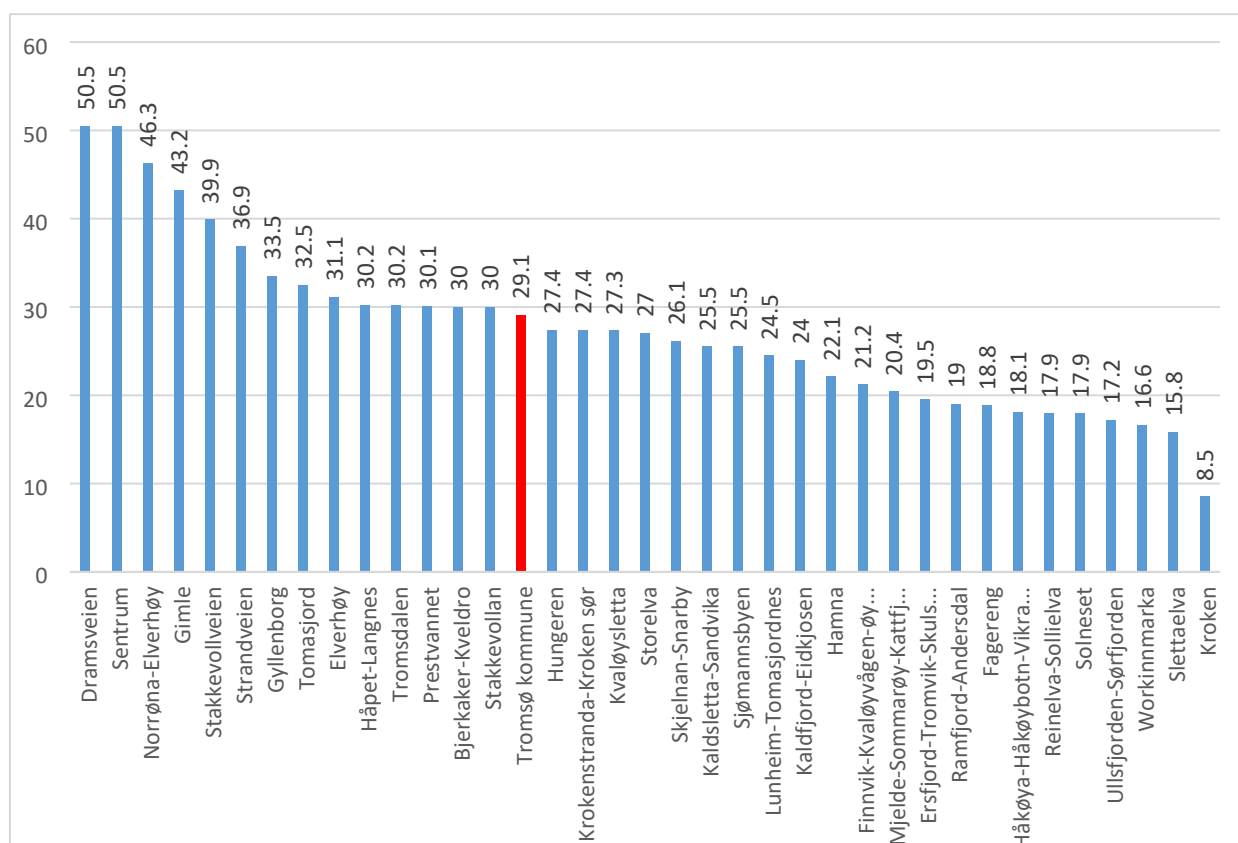

Diagram 56 Andel leide boliger, 2021. Kilde: SSB

SSB sin leieprisindeks viser en beregnet prisøkning fra 2015 til 2022 på mellom 27 og 33 prosent. De største boligene har økt mest i leiepris. Leieprisenivået er noenlunde likt sentrale deler av Trondheim, Bergen og Akershusområdet med nærliggende Oslo kommuner. Sentrale deler av Oslo ligger høyere i pris.

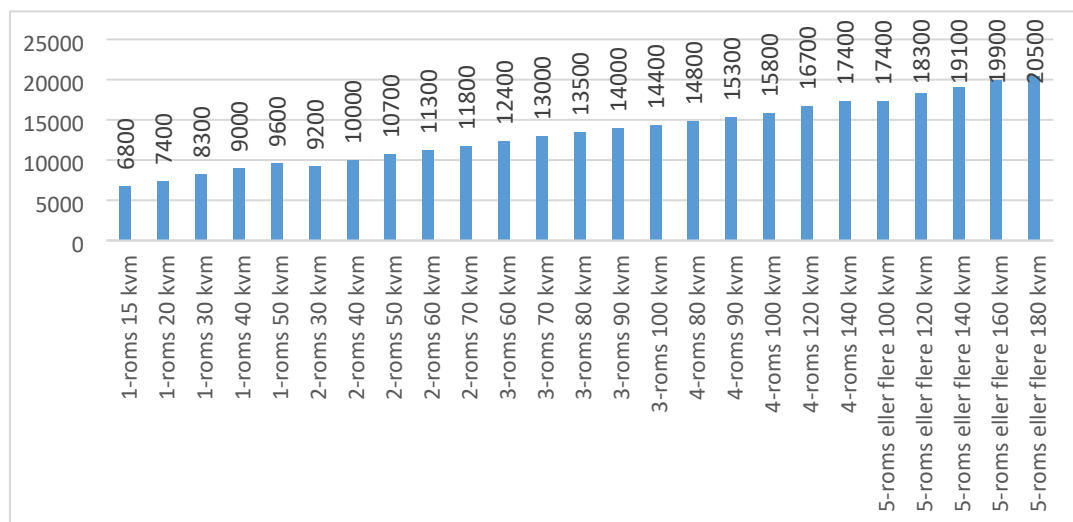

Diagram 57 Beregnet månedlig leie i Tromsø etter antall rom og bruksareal, 2022. Kilde: SSB

Den største andelen utleiery i Tromsø i 2022 er privatpersoner, dernest private gårdeiere og slekt/venner/arbeidsgivere.

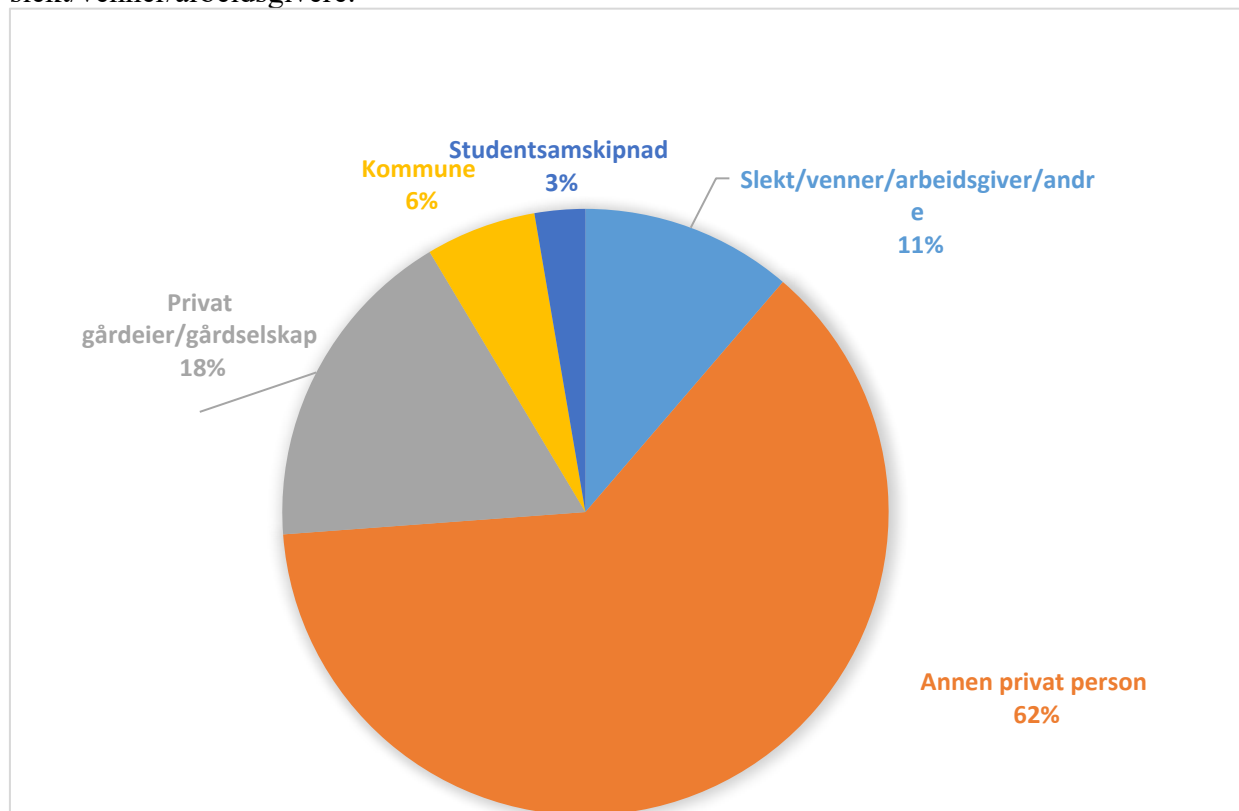
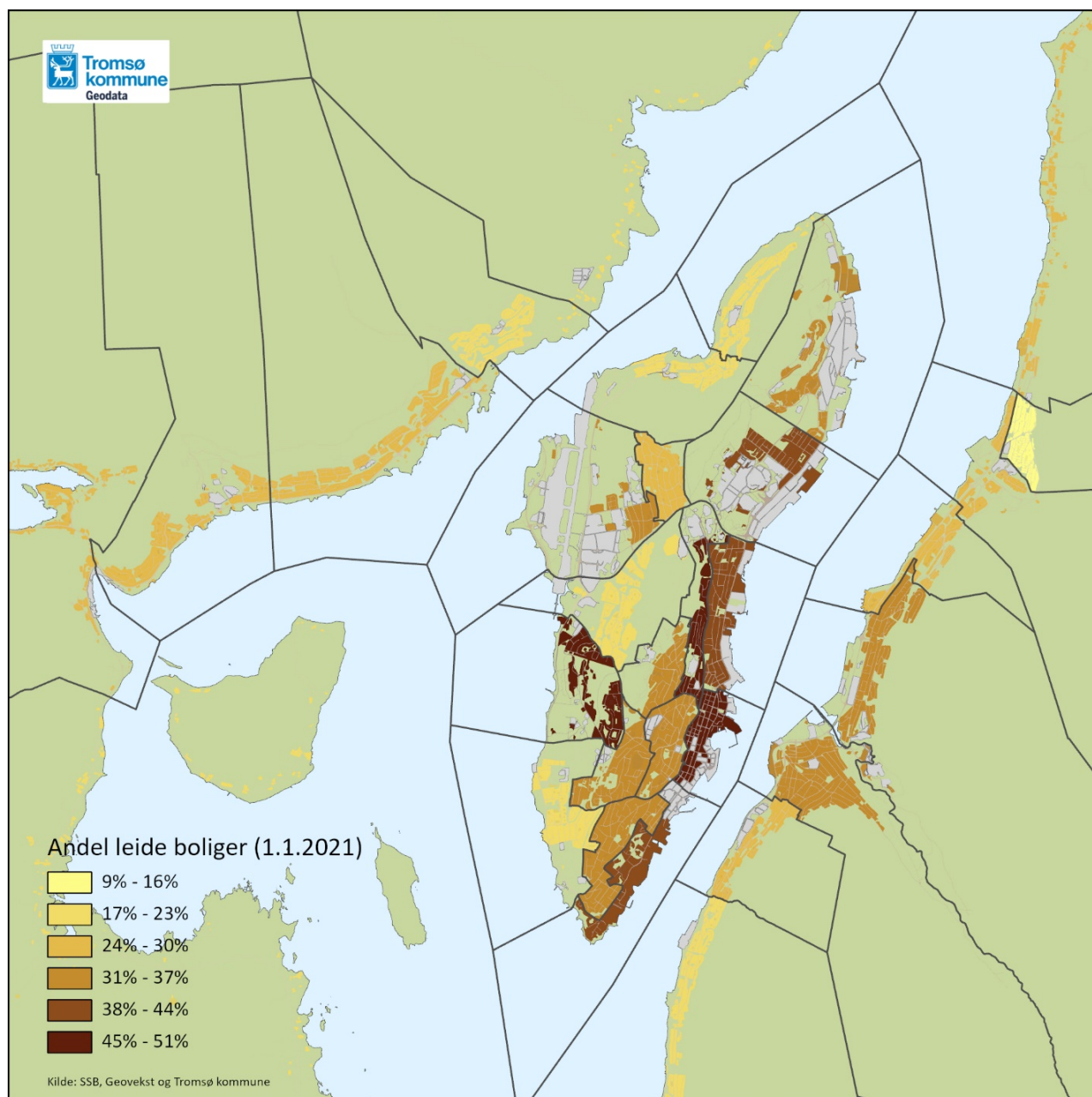

Diagram 58 Prosentvis fordeling av utleiery i Tromsø etter kategori, 2022. Kilde: SSB Leiemarkedsundersøkelsen

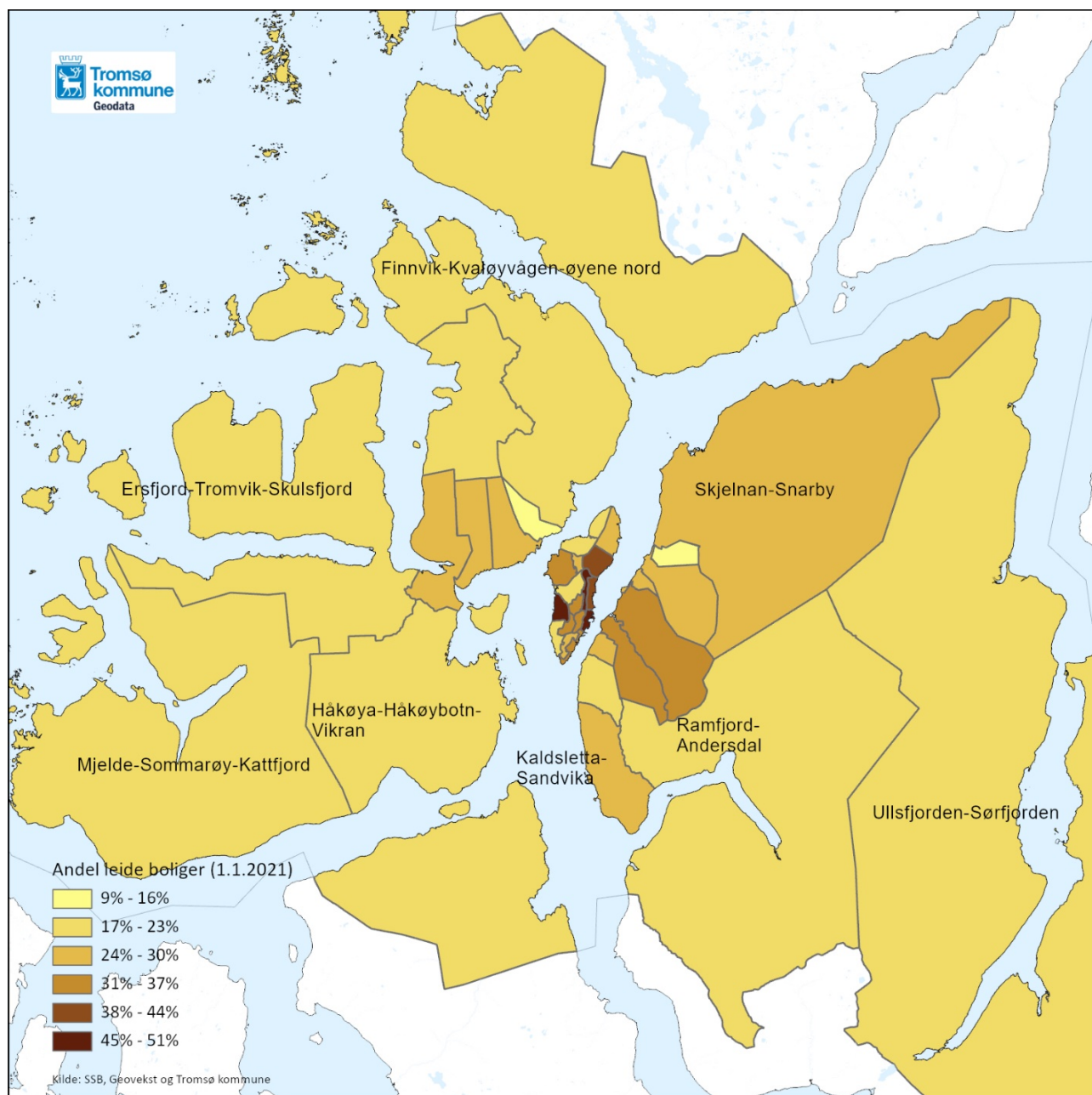
Kommunchelsa statistikkbank viser at Tromsø i 2021 hadde en høyere andel enn landet for øvrig av personer som bor trangt¹⁹ både blant unge 0-17 år og for de som er 45 år og over.

	0-17 år	45 år +
Hele landet	18,5	3,3
Tromsø	22,2	4,4

Tabell 2 Trangboddhet, 2021. Kilde: Folkehelseinstituttet

Kart 49 Andel leide boliger

Kart 50 Andel leide boliger, distrikt

5.3 Boligtyper

Eneboligandelen har gått ned fra 43 prosent i 2010 til 38 prosent i 2023. Andelen boligblokk har økt fra 22,4 til 28,4 prosent i samme periode.

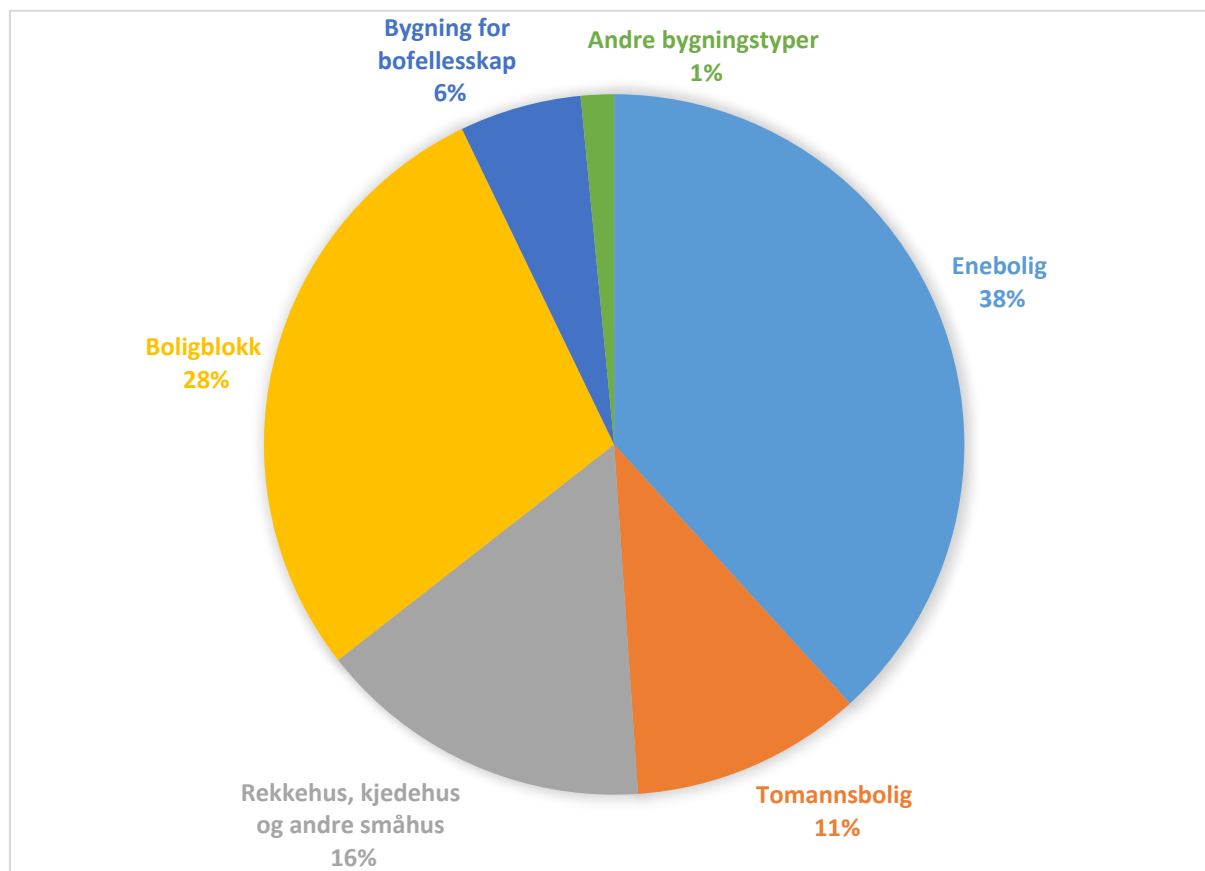

Diagram 59 Boligtypefordeling i prosent, 2023. Kilde: SSB

Siden 2015 er det antall boliger 60-99 kvm som det er bygd mest av.

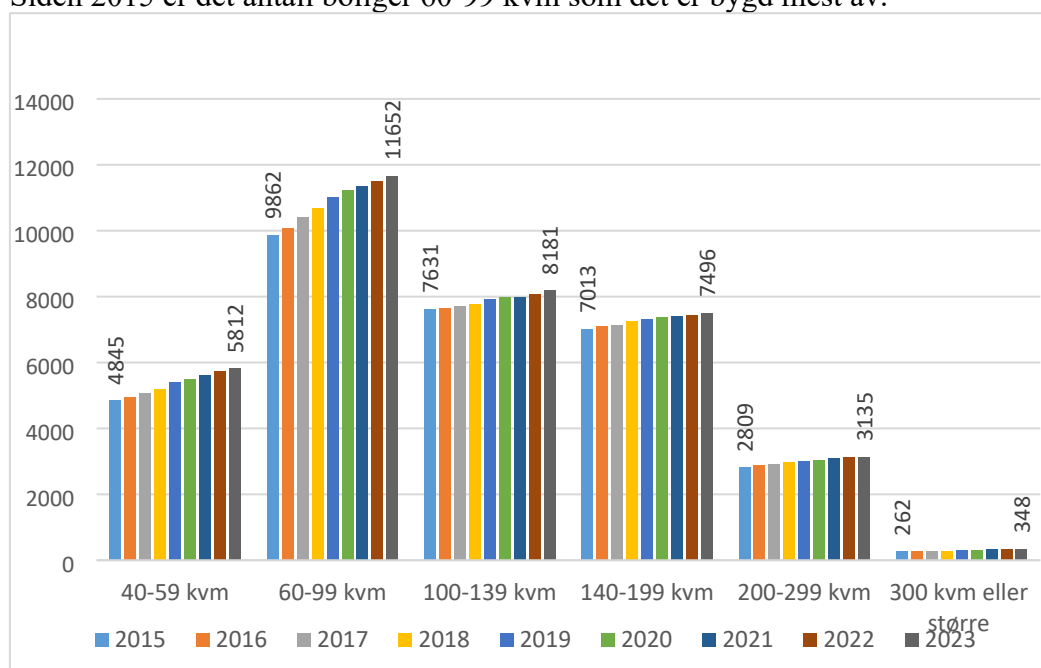

Diagram 60 Boliger i Tromsø etter bruksareal. Kilde: SSB

I levekårssonene i distriktene er eneboligandelen størst (88-95 prosent), mens enkelte av levekårssonene i nye områder mot Tromsøsundet, som kretsene Lunheim-Tomasjordnes og Strandveien har en blokkandel på henholdsvis 71,2 og 82,4 prosent.

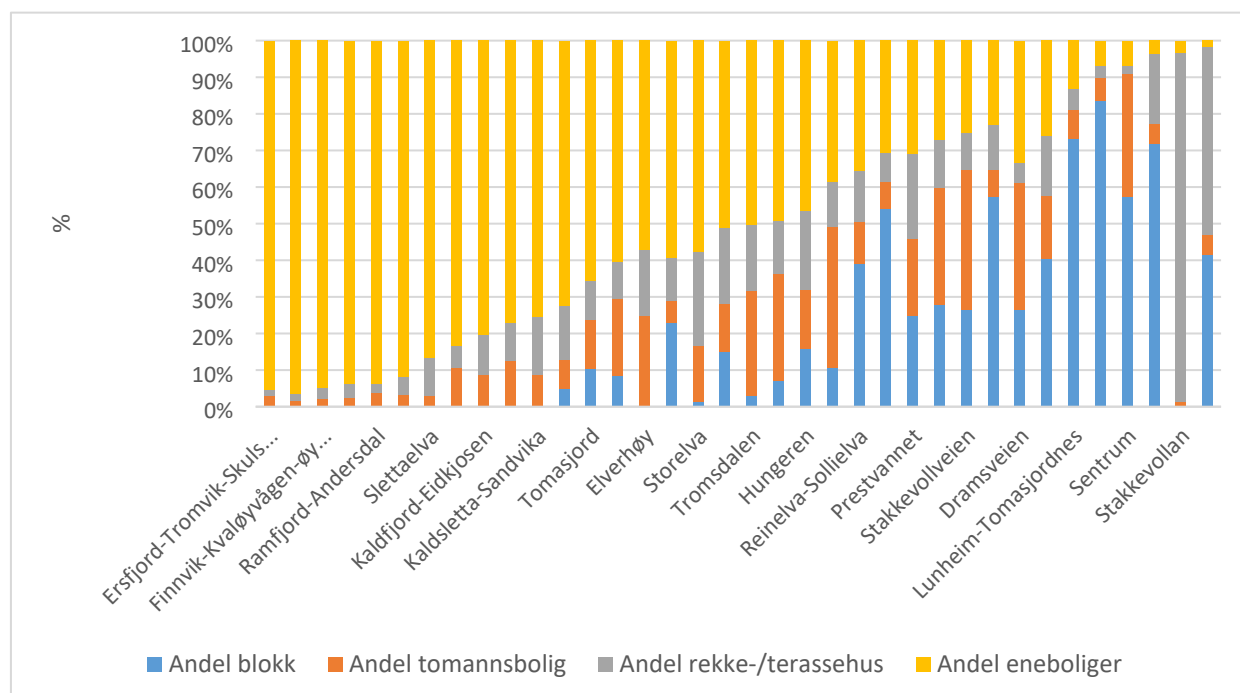

Diagram 61 Boligmassen etter boligtyper, andel i prosent 2021. Kilde: Kompas SSB

5.4.1 Enebolig

Av kretsene i byområdet er det to soner på Kvaløya (Slettaelva og Kaldfjord-Eidkjosen) som utpeker seg som områder med høyest andel eneboliger, henholdsvis 86 og 79 prosent. Lavest andel eneboliger er det i kretsene Kroken, Stakkevollan og Håpet-Langnes, med andeler på under tre prosent.

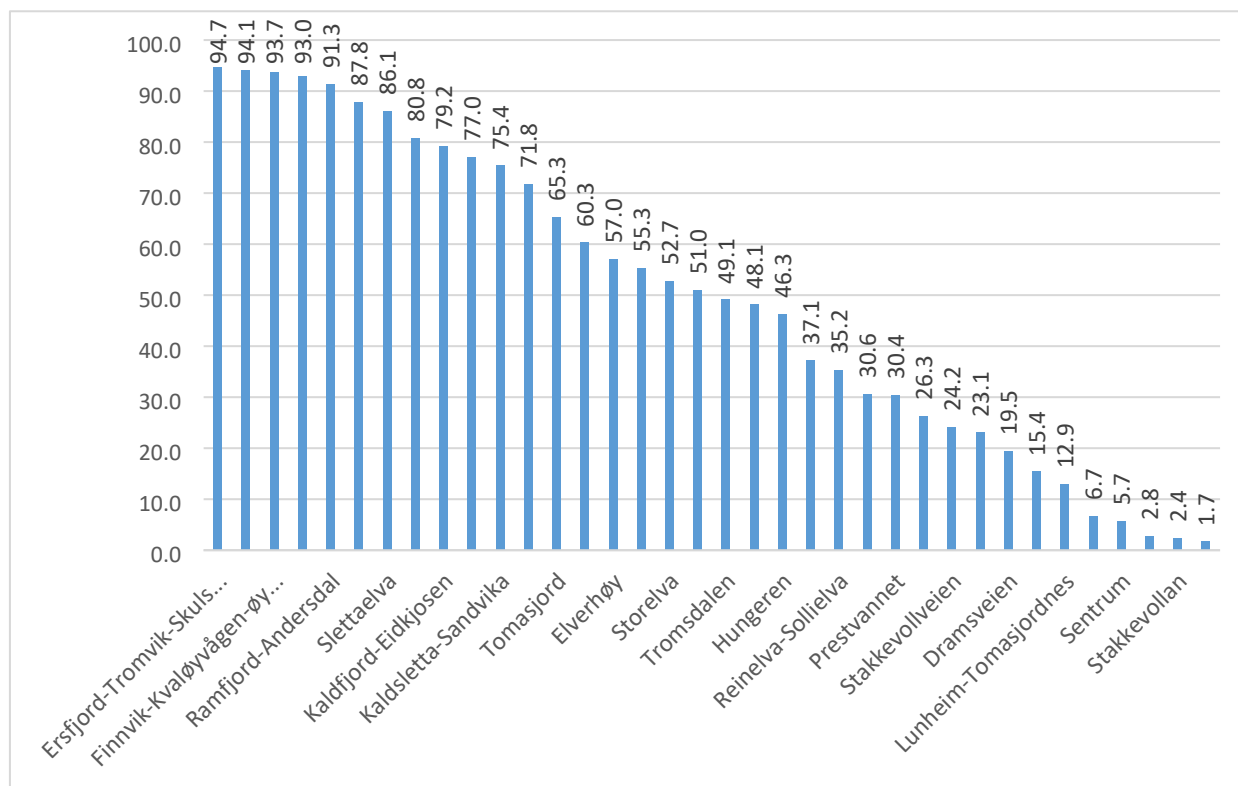
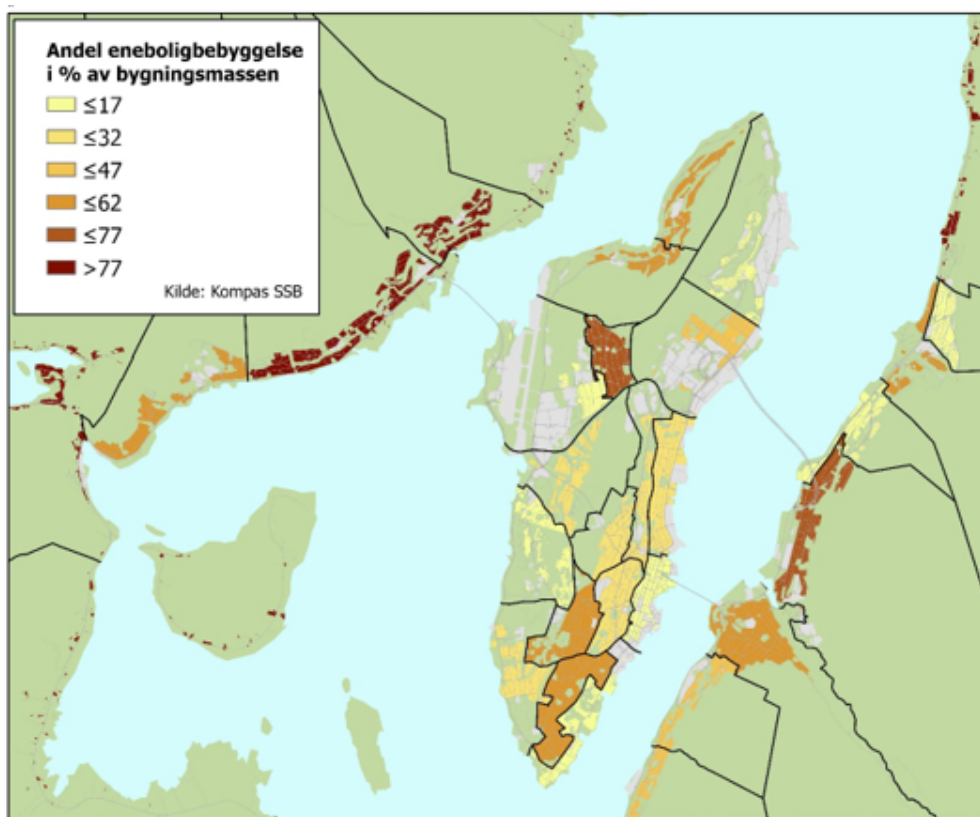

Diagram 62 Andel eneboliger, 2021. Kilde: Kompas SSB

Kart 51 Andel eneboligbebyggelse, 2021

5.4.2 Rekkehus m.v.

Under betegnelsen rekkehus er følgende boligtyper med: Hus i kjede, rekkehus, terrassehus og vertikaldelt tomannsbolig. Stakkevollan og Kroken er kommunens mest utpregede rekkehusområder, men andeler på henholdsvis 71 og 52 prosent.

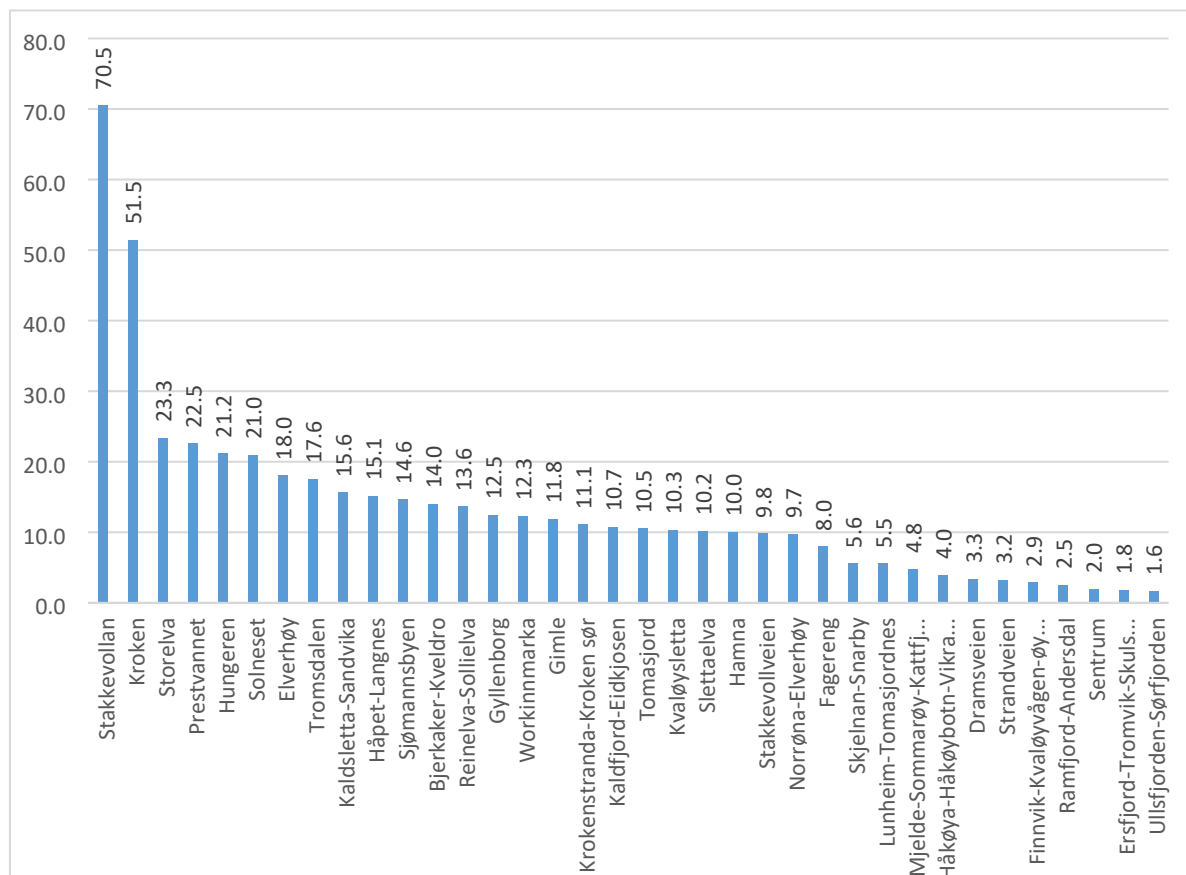
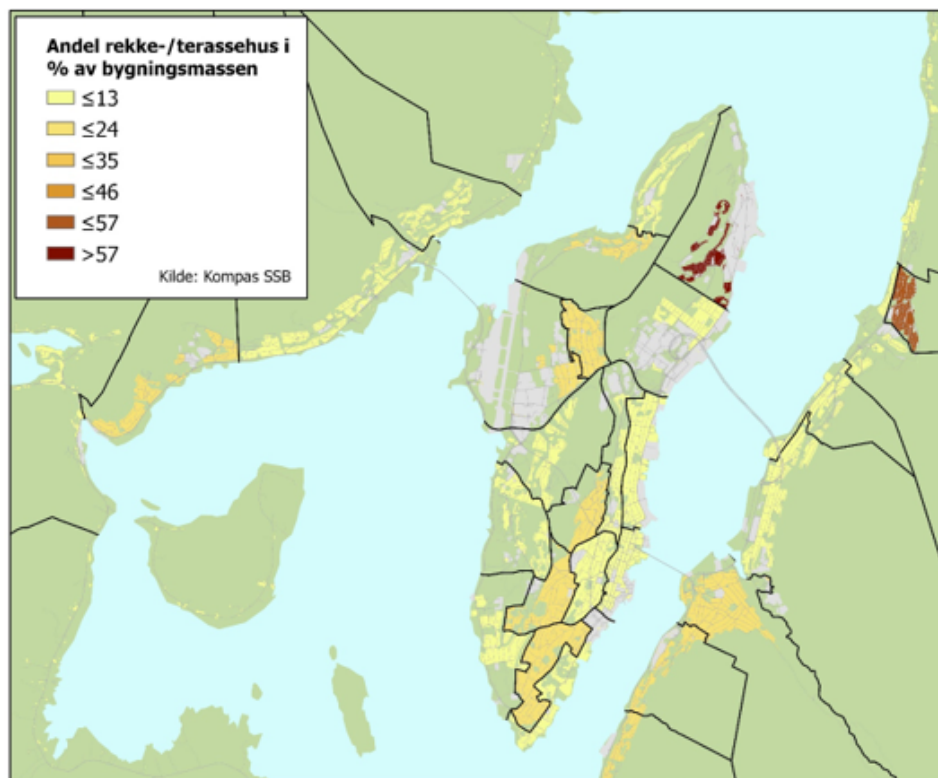

Diagram 63 Andel rekkehus, 2021. Kilde: Kompas SSB

Kart 52 Andel rekke-/terassehus, 2021

5.4.3 Horisontaldelt tomannsbolig

Det er en høy andel horisontaldelte tomannsboliger i de sentrumsnære områdene i byen. Det gjelder eksempelvis Stakkevollveien og Gimle med en andel på 37 prosent. Under betegnelsen horisontaldelt tomannsbolig hører også boligbygg med mindre enn tre etasjer.

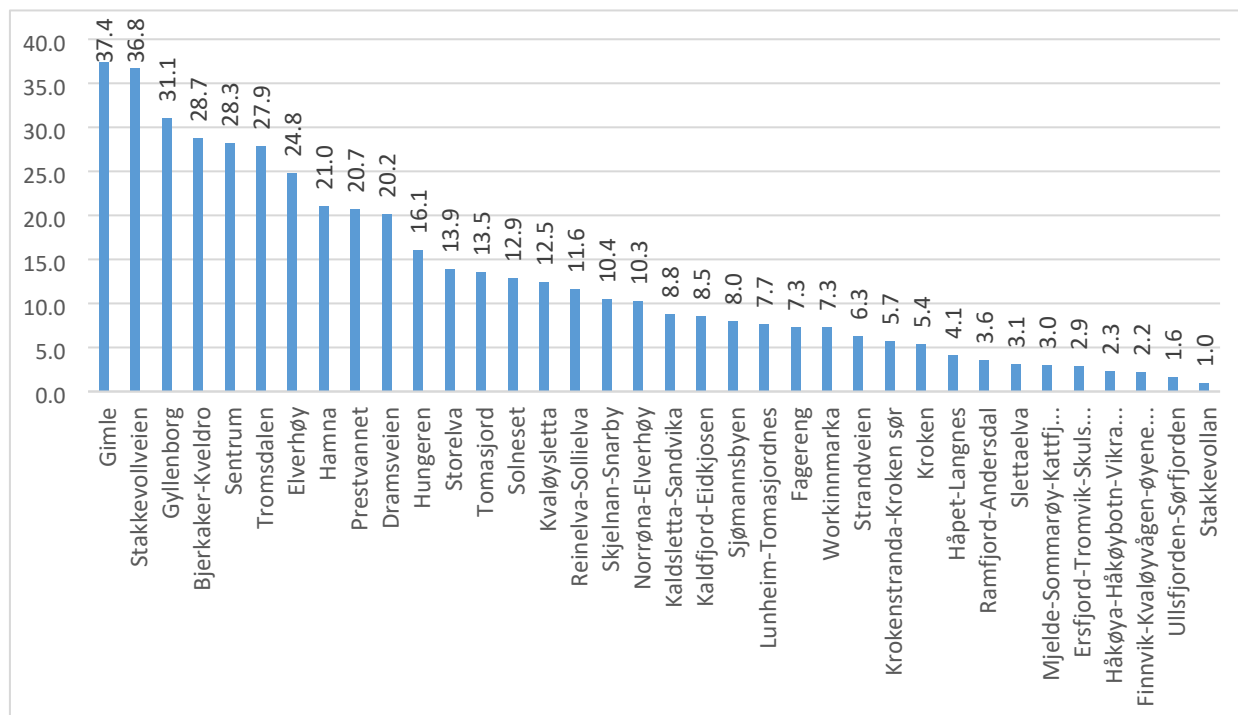
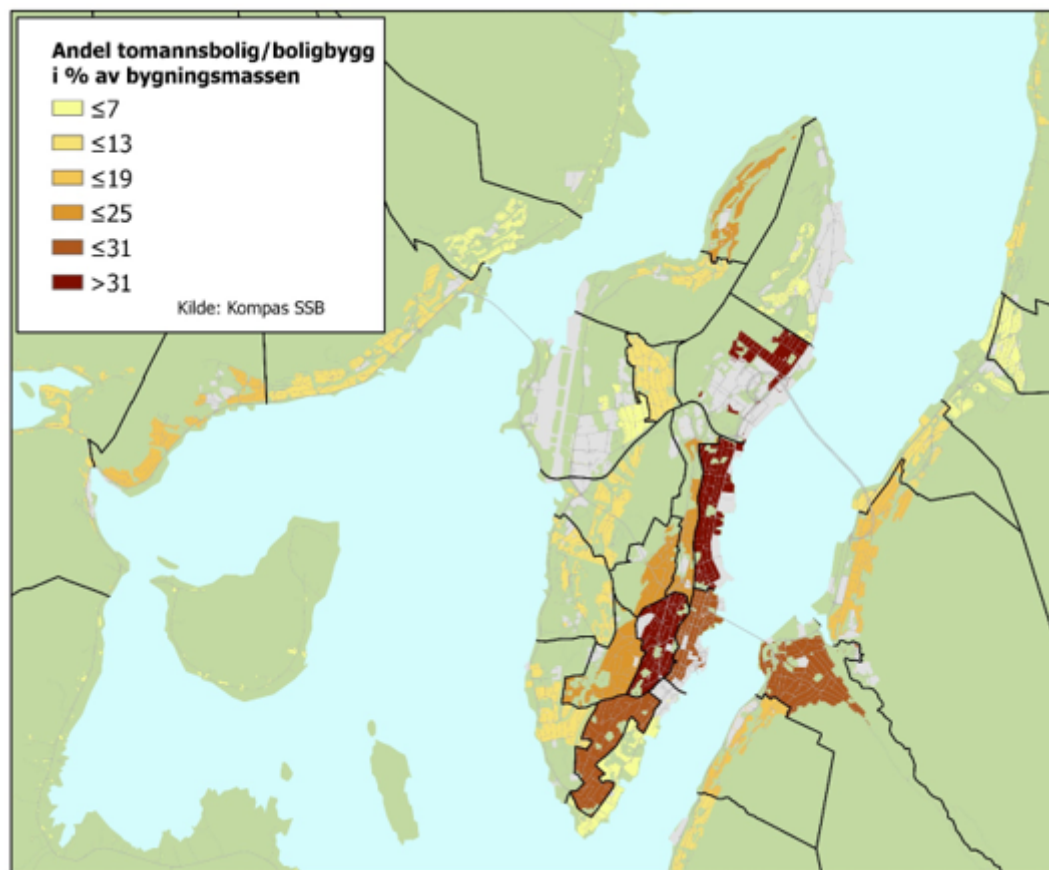

Diagram 64 Andel horisontaldelt tomannsbolig, 2021. Kilde: Kompas SSB

Kart 53 Andel horisontaldelt tomannsbolig, 2021

5.4.4 Blokk

Blokkbebyggelsen i Tromsø er sterkest konsentrert i de nye utbyggingsområdene Strandveien med en andel på 79 prosent og Lunheim-Tomasjordnes med en andel på 72 prosent. Rund 54-57 prosents andel blokk finnes på Fagereng og Håpet-Langnes. Det er ikke blokkbebyggelse i 13 av levekårssonene.

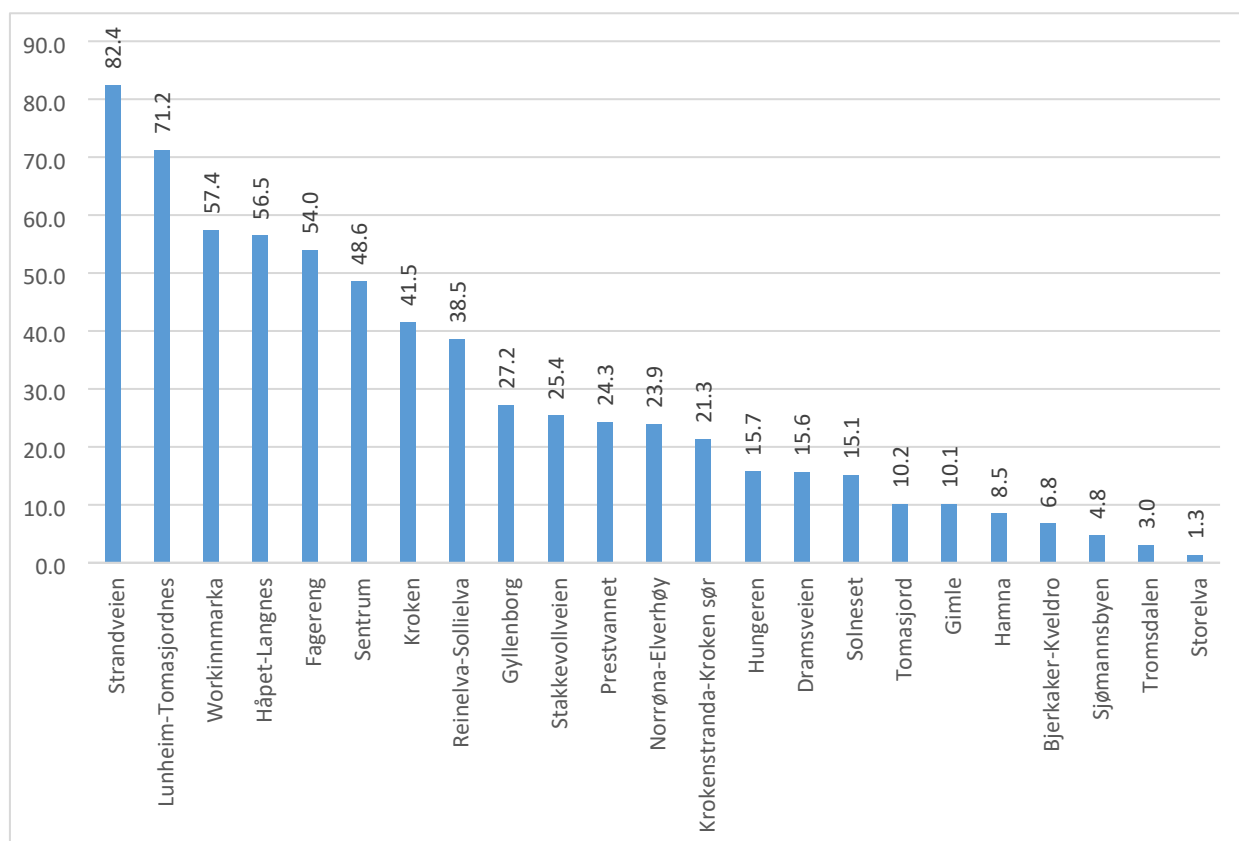
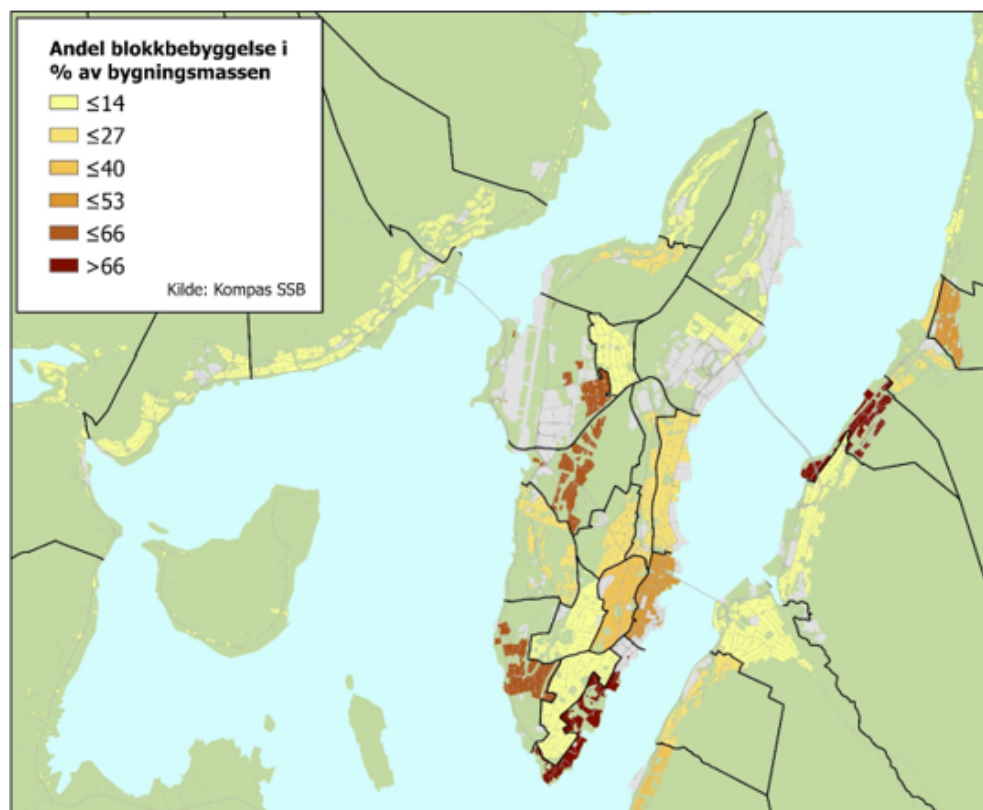

Diagram 65 Andel blokkbebyggelse, 2021. Kilde: Kompas SSB

Kart 54 Andel blokkbebyggelse, 2021

6. Samlet presentasjon av åtte indikatorer

I Folkehelseoversikt 2023 ble det i kapittel 3. «Levekår og sosiale helseforskjeller» presentert viktige funn fra Tromsøundersøkelsen om sosioøkonomiske forskjeller. Dette kapitlet viser på en utfyllende måte forholdet med sosioøkonomiske nivåer og sosiale helseforskjeller. Levekårsutfordringene som er presentert i dette kunnskapsgrunnlaget kan bidra til forståelse av de sosioøkonomiske ulikhetene.

Bilde 1 Folkehelseoversikt 2023 ble vedtatt i kommunestyret i juni 2023

For å illustrere levekårsutfordringene ble det laget en tabell som viser åtte utvalgte faktorer og hvordan sonene scorer innenfor disse, målt i forhold til personer i sonene. Mør rød farge indikerer størst utfordringer, mørk blå farge minst og lys farge middels utfordringer.

		Helse		Inntekt		Sosiale forhold		Utdanning	
		Mottakere av AAP, 18-66 år	Uførepensjonister, 18-44 år	Barn i lavinntektsusholdninger, EU-60	Median inntekt etter skatt per forbruker	Barn med barnevernstiltak	Registrert arbeidsledighet, 15-74 år	Lav utdanning, 30-39 år	Ikke oppnådd kompetanse, 21-29 år
Levekårssoner byområde									
Byområde	Bjerkaker-Kveldro	3,4	1,8	7,8	432600	1,8	2,3	12,5	21
	Dramsveien	3	0,8	7,3	369200	2	2,5	15,3	17,8
	Elverhøy	3,5	1,9	7,5	452200	2,8	2,3	10,3	24,7
	Fagereng	4	1,3	5,9	442600	4,5	1,3	11,8	21,2
	Gimle	4,3	1,8	7,9	379400	3,1	2,1	20	23,4
	Gyllenberg	3,1	1,3	5,7	423400	2,9	2,4	12,6	24,1
	Hamna	3,4	2,4	6,3	431600	1,4	1,6	14,6	28,4
	Hungeren	4	0,9	7,3	441600	2,9	2,1	21,3	25,3
	Håpet-Langnes	3,3	6,3	27,4	358700	2,3	2,1	22,2	23,1
	Kaldfjord-Eidkjosen	3,2	5	8	409500	6,2	1,2	15,4	30,2
	Kaldsletta-Sandvika	4,4	2	6,5	425700	:	1,7	15,4	23,6
	Kroken	4,7	4,9	10,2	392300	3,6	1,2	19,3	31,9
	Krokenstranda	5,2	3,6	6,7	438400	:	2,5	16,7	34,1
	Kvaløysletta	4,6	3,4	9,7	439800	2,2	2	12,8	34,7
	Lunheim-Tomasjordnes	3,9	3	10,6	394500	5,1	2,2	20	24,7
	Norrøna-Elverhøy	3,6	2,6	14,6	414300	1,6	1,8	11,9	25
	Prestvannet	4,5	0,9	13,1	423700	2,8	1,2	13,4	22,2
	Reinelva-Sollielva	4,8	3,5	5,1	434200	2	1,6	13,8	24,6
	Sentrum	4,4	2,7	33,3	333300	4,4	4,3	22,8	23,1
	Sjømannsbyen	2,9	1,6	5	464000	1,8	1,5	14,6	21,3
	Slettaelva	3,1	1,6	3,8	466100	1,6	1,4	11,9	29,1
	Solneset	4,4	1,2	7,7	448600	2,3	1,6	11,4	25,5
	Stakkevollan	4,4	3,3	19,2	373300	2,3	1,3	18,4	23,1
	Stakkevollveien	4,1	2,2	13,6	368700	3,5	2,5	19,7	24,9
	Storelva	4,1	2,8	3,7	431600	2,2	1,7	13,8	26,7
	Strandveien	2,8	4,7	14,8	387900	3,2	2,1	13,9	18,5
	Tomasjord	5,2	2,3	12,5	424600	1,4	2,3	23,8	29
	Tromsdalen	4,3	1,9	7,6	421100	2,9	2,5	21,1	30,9
	Workinnmarka	3,4	1,8	3,2	478300	2,5	1,1	9,8	18,3
Distrikt	Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord	4,1	2,3	7,8	434300	:	2,3	19	35,1
	Finnvik-Kvaløyvågen-øyene no	4,2	5,7	2,8	409000	3,3	2,3	29,6	30,2
	Håkøya-Håkøybotn-Vikran	5,6	4,7	7,8	410400	4,5	1,5	24,8	33
	Mjelde-Sommarøy-Kattfjord	5,9	3,7	9,8	396200	4,9	3,5	28,4	24,1
	Ullsfjorden-Sørfjorden	7,2	4,5	11,3	366600	:	1,5	30,4	32,4
	Ramfjord-Andersdal	5,4	5,9	7,4	406300	5	1,6	29,8	39
	Skjelnan-Snarby	4,7	4,7	5,6	415400	3,7	1,3	23,6	40,4

Tabell 3 Samletabell med presentasjon av åtte indikatorer for levekårssonene. Kilde: SSB

Tabellen illustrerer hvilke utfordringer som mest vanlig i de ulike sonene. I Folkehelseoversikten ble det oppsummert slik (side 22): «Levekårssonene Sentrum, Strandveien, Stakkevollveien og Lunheim-Tomasjordnes er preget av lav inntekt og høy gjeldsandel sammenlignet med andre deler av kommunen. De samme områdene har også høy flytteandel og stor andel aleneboende. Høye boligpriser i Tromsø bidrar til utfordringene.

Levekårssonene Mjelde-Sommarøy-Kattfjord, Lunheim-Tomasjordnes, Håpet-Langnes, Sentrum og Ramfjord-Andersdal har høyere andel arbeidsledighet og innbyggere som mottar barnevernstjenester, sosialhjelp, arbeidsavklaringspenger og unge uførepensjonister.

Levekårssonene Ullsfjord-Sørfjorden, Finnvik-Kvaløyvåg, Skjelnan-Snarby og Kroken har en høy andel innbyggere som har gjennomført kun grunnskoleutdanning. De har også mange som startet på videregående opplæring, men som ikke gjennomførte i løpet av fem år. Frafall i videregående skole er blant annet høyest blant unge som har foreldre med lav utdanning. Man

skal være ekstra oppmerksom på forhold mellom utdanning, barns mestring og tilegnelse av ferdigheter i områder der det er mange levekårsutfordringer.

Levekårene i Tromsø kommune er generelt gode, men kan forbedres. Funnene gir ikke grunnlag for å karakterisere områder som gode eller dårlige å bo i, men vi vet i at befolkning (over 40 år) som bor i områder med lavere sosioøkonomisk nivå har tendens å ha negativ helseatferd og større statistisk risiko for uhelse og hjerte- og karsykdom.»

Vedlegg 1. Folkehelseprofil 2023

Hele folkehelseprofilen for Tromsø kommune, og øvrige kommuner i Norge finnes på <https://www.fhi.no/hn/helse/folkehelseprofil/>. Her er også nærmere forklaring på enkelte av faktorene.

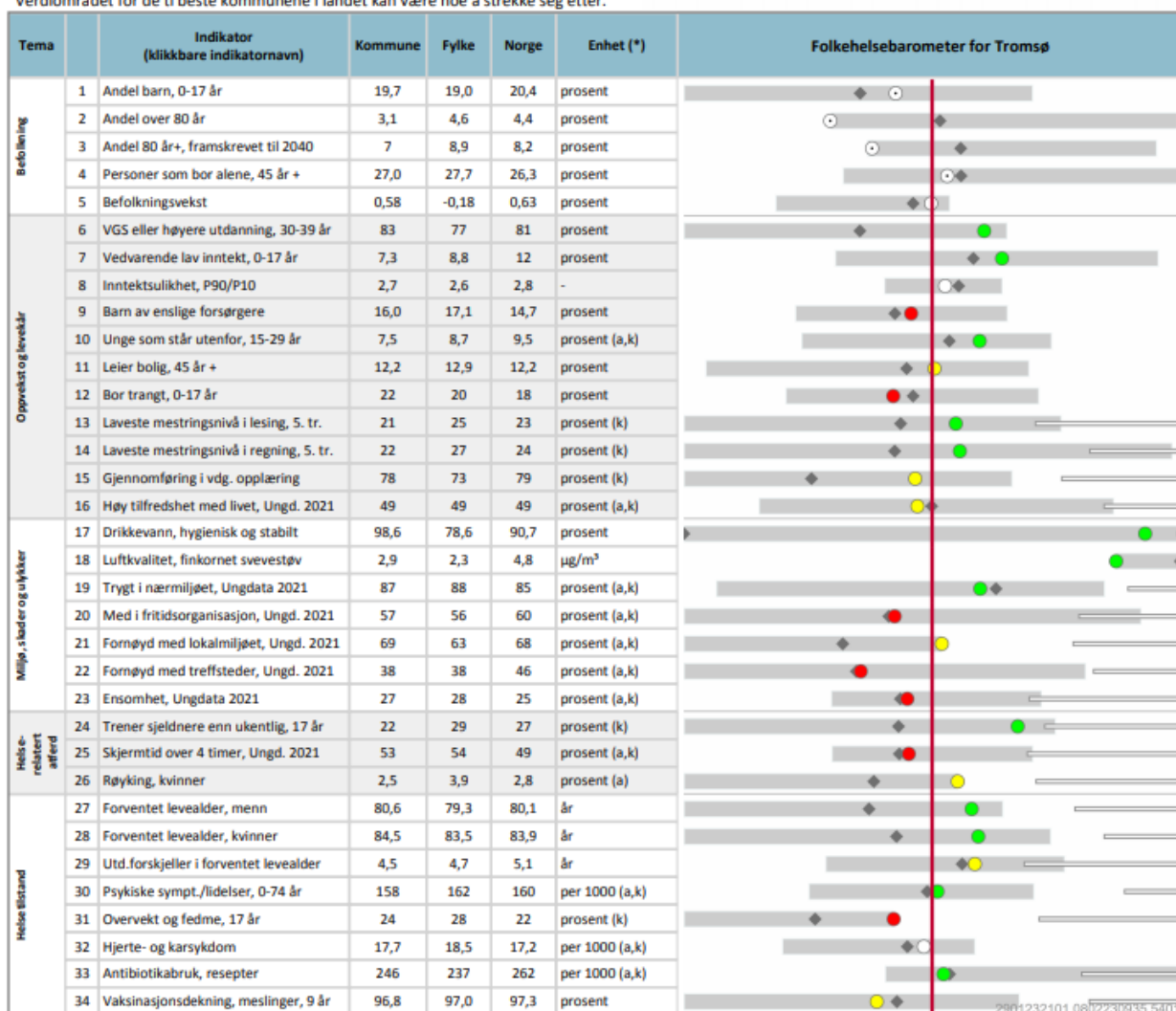
FOLKEHELSEPROFIL 2023

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I KommuneHelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ◆ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Figur 1 Folkehelseprofil for Tromsø 2023. Kilde: Folkehelseinstituttet (FHI)

Vedlegg 2. Oppvekstprofil 2023

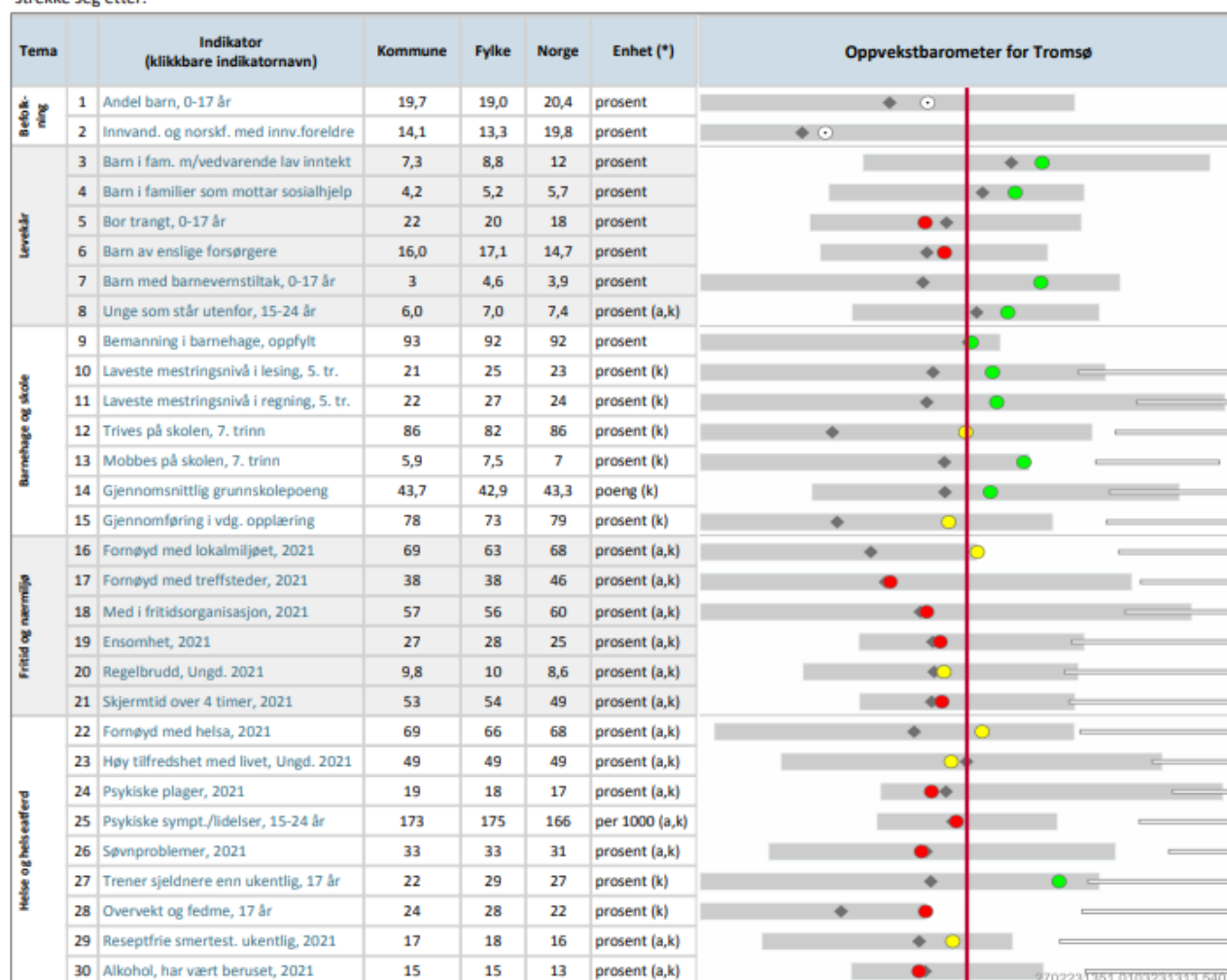
Hele oppvekstprofilen for Tromsø kommune, og øvrige kommuner i Norge finnes på <https://www.fhi.no/hn/helse/folkehelseprofil/>. Her er også nærmere forklaring på enkelte av faktorene.

Oppvekstbarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenlignes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I [Kommunehelse statistikkbank](#) finnes flere indikatorer og utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en utfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ▬ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Figur 2 Oppvekstprofil for Tromsø 2023. Kilde: FHI

Vedlegg 3. Dokumentasjon fra SSB til levekårsindikatorene

1. Barneandel

Personer 3-12 år per 1.1.2021 / Folkemengde per 1.1.2021

Omfatter bosatte personer i aldersgruppen 3-12 år. Folkemengde per 1.1.2021 er klassifisert etter grunnkrets- og kommuneinndelingen per 1.1.2021.

Datakilde: Det sentrale folkeregister (DSF) - bosatte per 1.1.2021. Mer opplysninger om statistikken: [Folkemengde per 1. januar](#).

2. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre

Antall innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Øst-Europa (inkl. land fra tidligere Øst-Europa som nå er medlem av EU), Asia, Afrika og Latin-Amerika) per 1.1.2021 / Folkemengde per 1.1.2021

Innvandrere er personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre. Norskfødte med innvandrerforeldre er personer som er født i Norge av to foreldre som er født i utlandet, og som i tillegg har fire besteforeldre som er født i utlandet.

Personer tilordnes landbakgrunn slik, [jf. variabeldefinisjonen på ssb.no](#): For personer født i utlandet, er dette (med noen få unntak) eget fødeland. For personer født i Norge er det foreldrenes fødeland. I de tilfeller der foreldrene har ulikt fødeland, er det morens fødeland som blir valgt. Hvis ikke personen selv eller noen av foreldrene er utenlandsfødt, hentes landbakgrunn fra de første utenlandsfødte en treffer på i rekkefølgen mormor, morfar, farmor eller farfar.

Datakilde: DSF – bosatte per 1.1.2021, SSB – innvandrerstatistikk. Mer opplysninger om statistikken: [Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre](#). Om landgrupperingen som er brukt.

3. Barneutflyttinger

Utflytting av personer 0-5 år i løpet av 2020 / Middelfolkemengde 0-5 år i 2020

Les mer under I4.

4. Utflyttinger

Utflytting av personer i løpet av 2020 / Middelfolkemengde i 2020

På kommunenivå regnes utflytting som flytting for en person fra en norsk kommune til en annen norsk kommune, eller til utlandet. På sonenivå regnes utflytting som flytting for en person fra én sone til en annen sone i samme kommune, og flyttinger til andre kommuner, og til utlandet.

Flyttinger innenfor samme sone er utelatt. Dersom en person flytter flere ganger i det samme kalenderåret, teller hver gang som en flytting. Middelfolkemengde er gjennomsnitt av folkemengden ved begynnelsen og utgangen av året. Siden indikatoren også omfatter flytting mellom soner i kommunen, samsvarer tallene ikke med publisert statistikk.

Datakilder: DSF – registrerte flyttinger, samt bosatte per 1.1.2020 og 1.1.2021. Mer opplysninger om statistikken: [Flyttinger](#).

5. Barn med enslige foreldre

Barn 0-17 år som bor med bare mor eller bare far per 1.1.2021 / Barn 0-17 år per 1.1.2021

Barn er personer som er (registrert) bosatt sammen med minst én av foreldrene (biologiske- eller adoptivforeldre), og som ikke er i samliv og/eller har egne barn. Barn omfatter biologiske barn og adoptivbarn, men ikke fosterbarn. Statistikken er i hovedsak laget ut fra hvor personene var registrert bosatt 1. januar (formelt bosted).

Datakilder: DSF – bosatte per 1.1.2021, SSB – familie- og husholdningsstatistikk. Mer opplysninger om statistikken: [Familier og husholdninger](#).

7. Aleneboende

Antall aleneboende per 1.1.2021 / Alle privathusholdninger per 1.1.2021

En privathusholdning består av alle personer som er bosatt i samme privatbolig. Aleneboere er personer som er bosatt alene i en privathusholdning. Statistikken er i hovedsak laget ut fra hvor personene var registrert bosatt 1. januar (formelt bosted).

Erfaringsmessig vil statistikk som er basert på register og formelt bosted, i gjennomsnitt gi noe større husholdninger, færre aleneboende og færre samboerpar enn statistikk som er basert på intervjuundersøkelser og faktisk bosted. Registerstatistikk av den typen som presenteres her, har den fordel at den kan brytes ned på lavt geografisk nivå.

Datakilder: DSF, Matrikkelen, SSB – familie- og husholdningsstatistikk. Mer opplysninger om statistikken: [Familier og husholdninger](#).

9. Lav utdanning, 30-39 år

Personer 30-39 år med grunnskoleutdanning per 1.10.20 / Personer 30-39 år med oppgitt utdanning per 1.10.20

Statistikken omfatter bosatte personer 30-39 år per 1.1.2021 og deres utdanningsnivå per 1.10.2020. Tallene avviker fra tilsvarende publiserte tall på grunn av at indikatoren bruker grunnkretsinformasjon om bosatte på et annet tidspunkt (1.1.2021, mens publisert statistikk angir bosatte per 1.10.). I likhet med publisert statistikk “Befolkningens utdanningsnivå” brukes det imputerte verdier for utdanningsnivå for innvandrere vi mangler opplysninger om.

Datakilder: DSF – bosatte per 1.1.2021, Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). Mer opplysninger om statistikken: [Befolkningens utdanningsnivå](#).

10. Lav utdanning, 16+ år

Personer 16+ år med grunnskoleutdanning per 1.10.20/ Personer 16+ år med oppgitt utdanning per 1.10.20

Statistikken omfatter bosatte personer over 16 år per 1.1.2021 og deres utdanningsnivå per 1.10.2020. Tallene avviker fra tilsvarende publiserte tall på grunn av at indikatoren bruker grunnkretsinformasjon om bosatte på et annet tidspunkt (1.1.2021, mens publisert statistikk angir bosatte per 1.10.). I likhet med publisert statistikk “Befolkningens utdanningsnivå” brukes det imputerte verdier for utdanningsnivå for innvandrere vi mangler opplysninger om.

Datakilder: DSF – bosatte per 1.1.2021, Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). Mer opplysninger om statistikken: [Befolkningens utdanningsnivå](#).

11. Høy utdanning, 30-39 år

Personer 30-39 år med høyere utdanning per 1.10.20/ Personer 30-39 år med oppgitt utdanning per 1.10.20

Statistikken omfatter bosatte personer 30-39 år per 1.1.2021 og deres utdanningsnivå per 1.10.2020. Tallene avviker fra tilsvarende publiserte tall på grunn av at indikatoren bruker grunnkretsinformasjon om bosatte på et annet tidspunkt (1.1.2021, mens publisert statistikk angir bosatte per 1.10.). I likhet med publisert statistikk "Befolkningens utdanningsnivå" brukes det imputerte verdier for utdanningsnivå for innvandrere vi mangler opplysninger om.

Datakilder: DSF – bosatte per 1.1.2021, Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). Mer opplysninger om statistikken: [Befolkningens utdanningsnivå](#).

12. Høy utdanning, 16+ år

Personer 16+ år med høyere utdanning per 1.10.20/ Personer 16+ år med oppgitt utdanning per 1.10.20

Statistikken omfatter bosatte personer over 16 år per 1.1.2021 og deres utdanningsnivå per 1.10.2020. Tallene avviker fra tilsvarende publiserte tall på grunn av at indikatoren bruker grunnkretsinformasjon om bosatte på et annet tidspunkt (1.1.2021, mens publisert statistikk angir bosatte per 1.10.). I likhet med publisert statistikk "Befolkningens utdanningsnivå" brukes det imputerte verdier for utdanningsnivå for innvandrere vi mangler opplysninger om.

Datakilder: DSF – bosatte per 1.1.2021, Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). Mer opplysninger om statistikken: [Befolkningens utdanningsnivå](#).

13. Ikke oppnådd kompetanse i løpet av 5 år, 21-29 år

Personer 21-29 år som ikke har oppnådd yrkes- eller studiekompetanse i løpet av 5 år per 1.10.20 / Personer 21-29 år som begynte på videregående utdanning per 1.10.20

Statistikken omfatter bosatte personer 21-29 år per 1.1.2021 som har startet i videregående utdanning, uten å fullføre i løpet av 5 år. Fullføring er oppdatert per 1.oktober 2020. Tilsvarende tall er ikke publisert av SSB. Publisert statistikk følger bestemte kull over en fem-årsperiode, mens denne indikatoren omfatter alle personer som har startet videregående opplæring og ikke fullført i løpet av fem år, uavhengig av når de startet.

Datakilder: DSF – bosatte per 1.1.2021, Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB).

14. Median inntekt etter skatt per forbruksenhet, EU-skala

Median inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala) for alle personer faktisk bosatt i kommunen per 31.12.2020, og tilhørende privathusholdninger (institusjonsbeboere og fosterbarn er ikke inkludert).

15. Personer i lavinntektshusholdninger, EU-50

Antall personer i husholdninger med lavinntekt, EU-50, 2020 / Folkemengde per 31.12.2020

Les mer under I18.

16. Personer i lavinntektshusholdninger, EU-60

Antall personer i husholdninger med lavinntekt, EU-60, 2020 / Folkemengde per 31.12.2020

Les mer under I18.

17. Barn i lavinntektshusholdninger, EU-50¹

Antall barn i husholdninger med lavinntekt, EU-50, 2020/ Barn 0-17 år per 31.12.2020

Les mer under I18.

18. Barn i lavinntektshusholdninger, EU-60

Antall barn i husholdninger med lavinntekt, EU-60, 2020 / Barn 0-17 år per 31.12.2020

Inntektsstatistikken for husholdninger omfatter alle personer i privathusholdninger som er registrert bosatt i landet ved utgangen av året. Statistikken er laget ut fra personenes faktiske bostedskommune per 31.12.2020. I levekårsindikatorene er likevel personene plassert i folkeregistrert bostedskommune, også for inntektsindikatorene.

Inntektsbegrepet som benyttes som mål på de økonomiske ressursene er *inntekt etter skatt*. Dette begrepet omfatter summen av alle yrkesinntekter (lønn- og næringsinntekter), kapitalinntekter (blant annet renteinntekter og avkastning på diverse verdipapirer) og diverse overføringer (for eksempel ulike pensjoner, barnetrygd, bostøtte, statlig kontantstøtte¹ og sosialhjelp). Til fratrekk kommer utlignet skatt og negative overføringer (pensjonspremier i arbeidsforhold og betalt barnebidrag).

For å kunne sammenligne den økonomiske velferden til husholdninger av ulik type og størrelse er det vanlig å "justere" inntekten ved hjelp av såkalte ekvivalensskalaer eller forbruksvekter. En ekvivalensskala prøver å ta hensyn til de stordriftsfordeler som finnes når flere bor sammen. Den gir uttrykk for hvor stor inntekt en husholdning på for eksempel fire personer må ha, for å ha samme levestandard eller økonomiske velferd som en enslig person.

I denne statistikken benyttes den såkalte EU-skalaen. Ifølge denne skalaen skal første voksne ha vekt lik 1, neste voksne vekt lik 0,5, mens hvert barn får vekt lik 0,3. I for eksempel en husholdning bestående av fire medlemmer (to voksne og to barn) vil sum forbruksenheter utgjøre $(1 + 0,5 + 0,3 + 0,3) = 2,1$ forbruksenheter. Dette betyr at en slik husholdning med to voksne og to barn må ha en inntekt som er 2,1 ganger større enn en enslig for å ha samme velferdsnivå ved bruk av EU-skalaen.

Lavinntektsgrensen er vanligvis definert ut fra det generelle inntektsnivået i landet, hvor man tar utgangspunkt i medianinntekten (per forbruksenhet) for hele befolkningen. I beregning av levekårsindikatorer på sonenivå brukes *den regionale inntektsfordelingen*, det vil si at lavinntektsgrensen tar utgangspunkt i medianinntekten (per forbruksenhet) for befolkningen i kommunen. Medianinntekten er det inntektsbeløpet som deler en gruppe i to like store halvdel, etter at inntekten er sortert stigende (eller synkende). Det vil altså være like mange personer i kommunen med en inntekt over som under medianinntekten.

Personer med en inntekt under ulike avstander til medianinntekten defineres som å tilhøre lavinnteksgruppen. Lavinntektsgrensen settes ofte til 50 eller 60 prosent av medianinntekten. I denne statistikken er det gitt tall for både 50 og 60 prosent av medianinntekten for alle personer i kommunen (unntatt studenter), etter at husholdningsinntektene er regnet om til forbruksenheter ved hjelp av EU-skalaen. Alle personer med en inntekt per forbruksenhet lavere enn dette, regnes da som tilhørende lavinnteksgruppen.

I utgangspunktet er det mest vanlig å benytte 60 % av medianinntekten som en lavinntektsgrense. Personer med inntekter under denne grensen defineres i EU som å være «at-risk-of poverty». Imidlertid så har økningen i median husholdningsinntekt i Norge vært sterk de siste årene. Dette kan tale for at en avgrensing på 60 % av medianen i mindre grad enn tidligere kan oppfattes som en typisk «lavinntektsgrense». Av den grunn kan det være hensiktsmessig også å benytte 50 % av medianen som en lavinntektsgrense, for bedre å avgrense gruppen med de laveste inntektene.

Ofte utelukkes personer i studenthusholdninger når man måler andelen personer med lavinntekt. Årsaken er at studielån ikke inngår i det inntektsbegrepet (inntekt etter skatt) som benyttes. En studenthusholdning er i denne statistikken definert som husholdninger der hovedinntektstaker verken er yrkestilknyttet eller trygdemottaker, og husholdningen mottar studielån.

¹ Kommunal kontantstøtte, for de kommunene som har en slik ordning, inngår ikke i inntektsbegrepet.

Statistikken bruker kommunemedian, og avviker derfor fra publiserte tall som bruker landsmedianen.

Datakilde: Befolknings register – bosatte per 31.12.2020, SSB - Inntektsstatistikk

Temaside: [Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger.](#)

19. Gjeld

Personer i husholdninger med samlet gjeld over tre ganger samlet inntekt før skatt per 31.12.2020 / Folkemengde per 31.12.2020

Datakilde: SSB - Inntektsstatistikk

20. Arbeidsavklaringspenger

Personer 18-66 år som mottar arbeidsavklaringspenger per utgangen av desember 2020 / Hele befolkningen per 31.12.2020

Indikatoren viser andel personer 18-66 år som har mottatt arbeidsavklaringspenger i desember 2020. Arbeidsavklaringspenger skal sikre inntekt for personer som i perioder på grunn av sykdom eller skade har behov for bistand fra NAV for å komme i arbeid. Bistanden kan bestå av arbeidsrettede tiltak, medisinsk behandling eller annen oppfølging fra NAV.

Denne indikatoren for 2014 og 2016 omfatter også mottakere av arbeidsavklaringspenger per utgangen av desember i henholdsvis 2014 og 2016.

Datakilde: DSF – bosatte per 31.12.2020, SSB – inntektsstatistikk.

Mer opplysninger om statistikken: [Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger.](#)

21. Registrert arbeidsledighet

Registrerte arbeidsledige 15-74 år per november 2020/ Folkemengde 15-74 år per 31.12.2020

Les mer under I22.

22. Registrert ungdomsledighet

Registrerte arbeidsledige 15-29 år per november 2020/ Folkemengde 15-29 år per 31.12.2020

Registrerte arbeidsledige etter grunnkrets og aldersfordeling 15-29 år og 15-74 år pr november 2020.

Antall helt ledige bygger på data fra NAVs saksbehandlersystem, ARENA. Registeret omfatter bl.a. personer registrerte som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak (tidligere kalt personer i ordinære arbeidsmarkedstiltak), samt personer med nedsatt arbeidsevne.

Arbeidssøkeropplysningene blir registrert lokalt hos NAV, og SSB får månedlig tilsendt filuttak fra ARENA, som danner tallgrunnlaget for de tilsendte tabellene.

Statistikken omfatter alle personer som står registrert i NAVs saksbehandlersystem som helt arbeidsledig med status som bosatt i Norge. Men dette inkluderer også personer som identifiseres med såkalte D-nr i stedet for fødselsnummer, dvs. utenlandske personer som er på korttidsopphold i Norge. Opplysninger om bostedskommune hentes fra Det sentrale personregisteret, med unntak av personene med D-nr. Siden disse ikke er registrert med noe fast bosted i Personregisteret, hentes bostedsdata i stedet fra ARENA i den grad det er oppgitt.

Referansetidspunktet er siste mandag i november.

Helt arbeidsledige er arbeidsføre personer som søker inntektsgivende arbeid ved NAV og ellers er disponible for det arbeidet som søkes. I tillegg må vedkommende ha vært uten inntektsgivende arbeid de siste to ukene.

De registrerte arbeidsledige ved NAV kontorene må ikke forveksles med ledighetsbegrepet i AKU.

Tallene fra AKU inkluderer også arbeidsledige som ikke registrerer seg hos NAV (gjelder særlig ungdommer og andre uten krav på dagpenger), og noen av dem som går på ordinære arbeidsmarkedstiltak (opplæringskurs).

På den annen side blir en del av de registrerte arbeidsledige ikke klassifisert som arbeidsledige i AKU, på grunnlag av spørsmål om søking etter arbeid og tilgjengelighet for arbeidsmarkedet. Særlig gjelder dette eldre personer med lange ledighetsperioder.

Alder: I tabeller under avslutta tidsserier i Statistikkbanken er alder målt ved utgangen av året. I nye tabeller der alder er inkludert er aldersdefinisjonen endret til å gjelde pr. den 16. i referansemåneden. Dette er gjort for å få mer konsistens mellom NAVs tall og SSBs tall på registrerte arbeidsledige etter alder. Leveransen til kommunene vil derfor fra statistikkåret 2014 ha aldersdefinisjon pr. den 16. i referansemåneden.

SSB publiserer ikke registrerte ledighetstall på grunnkrets nivå. Det kan likevel forsvares å utlevere slik statistikk når grunnkretsene aggregeres til større grupperinger (soner). Tallene er imidlertid usikre og det tas forbehold om kvaliteten på statistikken på så lavt nivå. Dette må tas hensyn til ved bruk av tallene.

Brudd i tallene på registrerte ledige

I 2020 gjennomførte NAV flere endringer i regler og rutiner som har ført til brudd i tidsserien for registrerte ledige. For det første ble regelverket for arbeidsavklaringspenger endret. En kan nå motta arbeidsavklaringspenger i inntil 6 måneder som arbeidsledig, mot tidligere 3 måneder. I juli startet NAV med SMS-påminnelser til arbeidsledige om å sende meldekort dersom de fortsatt var arbeidssøkere. I november tok NAV i bruk en ny løsning for registrering av arbeidssøkere som er mindre omfattende enn tidligere løsning, noe som fører til at det går kortere tid fra arbeidssøkerne registrer seg til de kommer inn i registeret og statistikken til NAV.

På grunn av disse endringene er tall for registrerte ledige ikke direkte sammenlignbare mellom 2020 og 2019 (før og etter innføringen). SSB kan derfor ikke kommentere endringstall.

Tall og nærmere beskrivelse hentet fra NAV's artikkel (linken under) i Om Statistikken:

Endringene gir en økning i antallet helt ledige som ellers ikke ville vært der og brudd i statistikken. Samlet brudd på grunn av ny registreringsløsning er estimert til 6 prosent flere helt ledige. Effekten av bruddet er estimert tilbake til 2005 og NAV har brukt det til å lage brudd- og sesongjusterte tidsserier for beholdning arbeidssøkere. Justeringen er utført ved å prekorrigere tidligere publiserte tall og deretter sesongjustere. Bruddet skjedde gradvis i november, desember 2020 og januar 2019 ifølge NAV. Bruddene var ulikt fordelt i fylkene, se NAV's Om Statistikken via linken under for oversiktstabell fordelt på fylkene.

For mer informasjon om bruddet, se NAV sin uttalelse:

<https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kontakt-nav/presse/pressemeldinger/63-500-helt-ledige-i-desember>

Se også NAV's Om Statistikken om bruddet:

<https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Statistikk/Arbeidssøkere+og+stilinger+-+statistikk/Relatert+informasjon/om-statistikken-arbeidss%C3%B8kere?kap=5>

For generell dokumentasjon av Registrerte arbeidsledige og Arbeidsledige fra AKU (Arbeidskraftsundersøkelsen) viser vi til «Om Statistikken» på nettsidene www.ssb.no/regledig/ og www.ssb.no/aku/.

22. Sosialhjelpsmottakere

Sosialhjelpsmottakere 16+ år i løpet av 2020 / Folkemengde 16+ år per 31.12.2020

Statistikken viser sosialhjelpsmottakere på 16 år og over per kommune i løpet av kalenderåret. Dersom en person har mottatt sosialhjelp i mer enn én kommune, er vedkommende bare telt med en gang.

Datakilde: KOSTRA.

Mer opplysninger om statistikken: [Økonomisk sosialhjelp](#).

24. Unge uførepensjonister

Mottakere av uførepensjon, 18-44 år per utgangen av desember 2020 / Folkemengde 18-44 år per 31.12.2020

Statistikken omfatter personer i alderen 18-44 år (også de som bor på institusjon), som mottok uføretrygd per utgangen av desember 2020.

Datakilde: NAV, DSF – bosatte per 31.12.2020. Mer

opplysninger om statistikken i SSB: [Uføre](#).

Mer opplysninger om statistikk publisert i NAV: [Uføretrygd](#).

25. Overgangsstønad, kvinner 16-39 år

Kvinnelige mottakere 16-39 år per utgangen av desember 2020 / Folkemengde, kvinner 16-39 år per 31.12.2020

Indikatoren omfatter kvinner i alderen 16-39 år som mottok overgangsstønad per utgangen av desember 2020. SSB publiserer ikke egen statistikk om overgangsstønad.

Datakilde: NAV, DSF – bosatte per 31.12.2020

Mer opplysninger om statistikkpublisert i NAV: under Stønad til enslig mor eller far

<https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Statistikk/Familie+-+statistikk/Enslig+mor+eller+far>

26. Barnevern

Antall barn 0-17 år med barnevernstiltak i løpet av 2020 / Barn 0-17 år per 31.12.2020

Statistikken omfatter personer 0-17 år som har hatt barneverntiltak i løpet av 2020. For personer som er innrapportert med ugyldige fødselsnummer, er bosted satt til uoppgitt kommune/soner.

Merk at barn med barnevernstiltak er plassert i den kommunen de var registrert bosatt per 31.12., i motsetning til den publiserte barnevernsstatistikken, som bruker den kommunen som rapporterer. Det kan gi noen små forskjeller i antall barn med tiltak på kommunenivå.

Datakilder: KOSTRA, DSF – bosatte per 31.12.2020, SSB – barnevernsstatistikk. Mer opplysninger om statistikken: [Barnevern](#).

27. Leide boliger

Husholdninger som leier bolig per 1.1.2021 / Alle husholdninger per 1.1.2021

Boliger er hentet fra register over husholdninger og boliger og omfatter alle privathusholdninger per 1.1.2021. Til samme privathusholdning regnes personer som ifølge folkeregisteret er bosatt i samme privatbolig.

Opplysninger om husholdningens eierstatus og type eierskap for boliger framkommer gjennom samordning av husholdnings- og boligdata. Når minst en av beboerne står som eier av boligen, regnes husholdningen som eier av boligen (selveier). Når minst en av beboerne står som eier gjennom boligaksjeselskap eller eier av boret, regnes boligen som eiet gjennom borettslag/aksjeselskap. Om ingen av disse kravene er oppfylt regnes husholdningen å ha et leieforhold til boligen.

Datakilder: DSF – bosatte per 1.1.2021, Matrikkelen, SSB - boforholdsstatistikk Mer opplysninger om statistikken: [Boforhold](#).

[Undertrykking av små forekomster ved utlevering av statistikk](#)

Av personvern hensyn og hensyn til datakvalitet, undertrykkes små forekomster i tallene. Grenseverdiene for undertrykking er forekomster under 3 for indikatorer om folkemengde, utdanning, arbeidsavklaringspenger og ledighet (I1-I13, I20-I22), for ledighetsindikatorene I21 og I22 kan det i tillegg stilles ekstra krav til størrelsen på leveårssonene. Grense for indikatorer om sosiale forhold (I23-I27) er 4, og grensen for inntektsindikatorer (I15-I19) er verdier under 11 forekomster.

Dersom kun ett tall undertrykkes det nødvendig å undertrykke ytterligere ett tall i samme rad/kolonne. Hvis kun uoppgitt har små tall innenfor en indikator, undertrykkes ikke denne. Rangering av soner er ikke gjort fordi det ikke kan gis mer informasjon om verdien av en indikator enn at den er liten og derfor undertrykket.

Diagram, kartoversikt m.v.

Diagram

Diagram 1 Befolkningsendring i levekårssonene 2019-2023. Kilde: Kompas SSB	8
Diagram 2 Befolkningspyramide for Tromsø etter alder og kjønn, 2023. Kilde: SSB	9
Diagram 3 Befolkningspyramide for Tromsø etter alder og kjønn, beregnet for 2050 etter SSB sitt hovedalternativ. Kilde: SSB	9
Diagram 4 Barneandel 3-12 år i levekårssonene, 2021. Kilde: SSB	10
Diagram 5 Barneandel 3-12 år i større kommuner og samlet for Norge. Kilde: SSB	10
Diagram 6 Andel 20-34 år i levekårssonene i 2021. Kilde: Kompas SSB	13
Diagram 7 Andel 65+ år i levekårssonene i 2021. Kilde: Kompas SSB	16
Diagram 8 Andel aleneboende i levekårssonene, 2021. Kilde: SSB	19
Diagram 9 Andel aleneboende i større byer og samlet for Norge i 2020. Kilde: SSB	19
Diagram 10 Andel barn med enslige foreldre i levekårssonene, 2021. Kilde: SSB	22
Diagram 11 Andel barn med enslige foreldre i større byer og samlet for Norge, 2020. Kilde: SSB	22
Diagram 12 Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre etter landbakgrunn, 2020-2023. De 41 landende med høyest antall er vist i diagrammet. Kilde: SSB	25
Diagram 13 Andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Øst-Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika, 2021. Kilde: SSB	26
Diagram 14 Andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i større byer og samlet for Norge, 2020. Kilde: SSB	27
Diagram 15 Nettoinnflytting til Tromsø fordelt på innenlands og utenlands flytting. Kilde: SSB	29
Diagram 16 Gjennomsnittlig årlig ekstern flytting etter aldersgrupper for årene 2018-2022. Kilde: Kompas SSB	29
Diagram 17 Andel utflyttinger av personer i løpet av 2020. Kilde: SSB	30
Diagram 18 Andel utflyttinger i prosent av middelfolkemengden 2020 i større byer og i Norge. Kilde: SSB	31
Diagram 19 Andel barneutflyttinger 0-5 år, 2020. Kilde: SSB	33
Diagram 20 Andel barneutflyttinger 0-5 år i større byer og i Norge i 2020. Kilde: SSB	33
Diagram 21 Prosentvis fordeling på utdanningsnivå for personer 16 år og over i Tromsø, 1990-2022. (Fagskolenivå og uoppgitt/ikke fullført utdanning er ikke tatt med.) Kilde: SSB	36
Diagram 22 Prosentvis fordeling på utdanningsnivå i Norge i 2022. Kilde: SSB	36
Diagram 23 Andel personer 30-39 år med lav utdanning (grunnskoleutdanning), 2020. Kilde: SSB	37
Diagram 24 Andel personer 30-39 år med lav utdanning dvs. grunnskoleutdanning i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	37
Diagram 25 Andelen i alderen 30-39 år med høy utdanning, 2020. Kilde: SSB	40
Diagram 26 Andel i alderen 30-39 år med høy utdanning i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	40
Diagram 27 Frafall i videregående utdanning for personer 21-29 år som ikke har fullført utdanning i løpet av fem år, 2021. Kilde: SSB	43
Diagram 28 Ikke oppnådd kompetanse i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	43
Diagram 29 Andel lavinntektshusholdninger målt etter skala EU-50, 2020. Kilde: SSB	47
Diagram 30 Lavinntektshusholdninger etter mål EU-50 i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	48
Diagram 31 Andel personer i lavinntektshusholdninger målte etter skala EU-60, 2020. Kilde: SSB	50
Diagram 32 Lavinntektshusholdninger etter mål EU-60 i store byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	50
Diagram 33 Andel barn i lavinntektshusholdninger etter skala EU-60, 2020. Kilde: SSB	53

Diagram 34 Barn i lavinntektshusholdninger EU-60 i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	53
Diagram 35 Median inntekt etter skatt, 2020. Kilde: SSB	56
Diagram 36 Median inntekt etter skatt i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	56
Diagram 37 Andel med gjeld over tre ganger samlet inntekt, 2020. Kilde: SSB	59
Diagram 38 Andel personer med gjeld over tre ganger samlet inntekt i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	59
Diagram 39 Registrert arbeidsledighet 16-74 år, 2020. Kilde: SSB	62
Diagram 40 Registrert arbeidsledighet i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	63
Diagram 41 Registrert ungdomsledighet 15-29 år per november 2020. Kilde: SSB	65
Diagram 42 Registrert ungdomsledighet 15-29 år, 2020. Kilde: SSB	65
Diagram 43 Andel sosialhjelpsmottakere 16 år over, 2020. Kilde: SSB	68
Diagram 44 Andel sosialhjelpsmottakere 16 år og over i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	68
Diagram 45 Andel 18-66 år med arbeidsavklaringspenger, 2020. Kilde: SSB	71
Diagram 46 Andel med arbeidsavklaringspenger i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	72
Diagram 47 Andelen unge uførepensjonister 18-44 år, 2020. Kilde: SSB	74
Diagram 48 Andelen unge uførepensjonister 18-44 år i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	74
Diagram 49 Andel barn med barnevernstiltak, 2020. Kilde: SSB	77
Diagram 50 Andelen barn med barnevernstiltak i større byer og i Norge, 2020. Kilde: SSB	77
Diagram 51 Prosentvis valgdeltakelse for kommunestyrevalget i 2023 fordelt på stemmekretser	80
Diagram 52 Fremmøteprosent for kommunestyrevalget 2023 i større byer i Norge	81
Diagram 53 Fremmøteprosent ved tidligere kommunestyrevalg i Tromsø kommune	81
Diagram 54 Gjennomsnittlig kvadratmeterpris for primære rom (P-rom) for selveierboliger i Tromsø 2010-2022. Kilde: SSB	84
Diagram 55 Gjennomsnittlig kvadratmeterpris for primære rom for selveierboliger i større byer i Norge i 2022. Kilde: SSB	84
Diagram 56 Andel leide boliger, 2021. Kilde: SSB	85
Diagram 57 Beregnet månedlig leie i Tromsø etter antall rom og bruksareal, 2022. Kilde: SSB	86
Diagram 58 Prosentvis fordeling av utleiery i Tromsø etter kategori, 2022. Kilde: SSB	86
Diagram 59 Boligtypefordeling i prosent, 2023. Kilde: SSB	89
Diagram 60 Boliger i Tromsø etter bruksareal. Kilde: SSB	89
Diagram 61 Boligmassen etter boligtyper, andel i prosent 2021. Kilde: Kompas SSB	90
Diagram 62 Andel eneboliger, 2021. Kilde: Kompas SSB	91
Diagram 63 Andel rekkehus, 2021. Kilde: Kompas SSB	92
Diagram 64 Andel horisontaldelt tomannsbolig, 2021. Kilde: Kompas SSB	93
Diagram 65 Andel blokkbebyggelse, 2021. Kilde: Kompas SSB	94

Kart

Kart 1 Inndeling av levekårssoner i distriktene i Tromsø kommune	6
Kart 2 Inndeling av levekårssoner byområdet i Tromsø kommune	6
Kart 3 Barneandel 3-12 år	11
Kart 4 Barneandel 3-12 år, distrikt	12
Kart 5 Andel unge voksne 20-34 år	14
Kart 6 Andel unge voksne 20-34 år, distrikt	15
Kart 7 Andel eldre 65 år og over	17
Kart 8 Andel eldre 65 år og over, distrikt	18
Kart 9 Andel aleneboende	20
Kart 10 Andel aleneboende, distrikt	21
Kart 11 Andel barn med enslige foreldre	23

Kart 12 Andel barn med enslige foreldre, distrikt	24
Kart 13 Andel innvandrere	27
Kart 14 Andel innvandrere, distrikt	28
Kart 15 Andel utflyttinger	31
Kart 16 Andel utflyttinger, distrikt	32
Kart 17 Andel barneutflyttinger.....	34
Kart 18 Andel barneutflyttinger, distrikt	35
Kart 19 Andel med lav utdanning.....	38
Kart 20 Andel med lav utdanning, distrikt	39
Kart 21 Andel med høy utdanning.....	41
Kart 22 Andel med høy utdanning, distrikt	42
Kart 23 Andel med ikke oppnådd kompetanse 21-29 år	44
Kart 24 Andel med ikke oppnådd kompetanse 21-29 år, distrikt	45
Kart 25 Andel personer i lavinntektshusholdninger, EU-50	48
Kart 26 Andel personer i lavinntektshusholdninger EU-50, distrikt	49
Kart 27 Andel personer i lavinntektshusholdninger, EU-60	51
Kart 28 Andel personer i lavinntektshusholdninger EU-60, distrikt	52
Kart 29 Andel barn i lavinntektshusholdninger, EU-60	54
Kart 30 Andel barn i lavinntektshusholdninger EU-60, distrikt.....	55
Kart 31 Median inntekt etter skatt	57
Kart 32 Median inntekt etter skatt, distrikt.....	58
Kart 33 Andel med gjeld over tre ganger samlet inntekt.....	60
Kart 34 Andel med gjeld over tre ganger samlet inntekt, distrikt	61
Kart 35 Andel registrert arbeidsledighet.....	63
Kart 36 Andel registrert arbeidsledighet, distrikt	64
Kart 37 Andel registrert ungdomsledighet	66
Kart 38 Andel registrert ungdomsledighet, distrikt	67
Kart 39 Andel sosialhjelpsmottakere.....	69
Kart 40 Andel sosialhjelpsmottakere, distrikt	70
Kart 41 Andel mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP).....	72
Kart 42 Andel mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP), distrikt.....	73
Kart 43 Andel unge uførepensjonister 18-44 år	75
Kart 44 Andel unge uførepensjonister 18-44 år, distrikt	76
Kart 45 Andel barn med barnevernstiltak.....	78
Kart 46 Andel barn med barnevernstiltak, distrikt	79
Kart 47 Prosentvis valgdeltakelse for kommunestyrevalget 2023 fordelt på stemmekretser.....	82
Kart 48 Prosentvis valgdeltakelse for kommunestyrevalget i 2023 fordelt på stemmekretser, distrikt	83
Kart 49 Andel leide boliger	87
Kart 50 Andel leide boliger, distrikt.....	88
Kart 51 Andel eneboligbebyggelse, 2021	91
Kart 52 Andel rekke-/terassehus, 2021	92
Kart 53 Andel horisontaldelt tomannsbolig, 2021	93
Kart 54 Andel blokkbebyggelse, 2021	94

Tabell

Tabell 1. Folketallet i levekårssonene. Kilde: Kompas SSB	5
Tabell 2 Trangboddhet, 2021. Kilde: Folkehelseinstituttet	86
Tabell 3 Samletabell med presentasjon av åtte indikatorer for levekårssonene. Kilde: SSB	96

Sluttnoter og referanser

¹ <https://www.fhi.no/he/folkehelse/folkehelseprofil/>

² UiT Norges arktiske universitet, Det helsevitenskapelige fakultet, Institutt for samfunnsmedisin: «Folkehelse rapport: Den sjuende Tromsøundersøkelsen 2015-2016.» Septentrio Reports nr. 6 (2019).

³ Folkehelseoversikt 2023. Kommunestyremøte 21.6.2023, sak 84.

⁴ Meld. St. 15 (2022-2023) «Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar.» Tilrådingen fra Helse- og omsorgsdepartementet 31. mars 2023 ble godkjent i statsråd samme dag.

⁵ Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023-2027. Vedteke ved kongeleg resolusjon 20. juni 2023.

⁶ Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i kommunestyret i juli 2020, sak 76

⁷ Handlingsprogram 2023-2026, vedtatt i kommunestyret 14.12.2023, sak 163

⁸ SSB rapport 2016/32: «Opphopning av dårlige levekår. En analyse av Levekårsundersøkelsen EU-SILC 2013».

⁹ Jf. SSB hovedalternativet fra framskrivingene i 2020.

¹⁰ Kilde: NAV, <https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Statistikk/Pensjon+-+statistikk/Alderspensjon>

¹¹ Kilde: SSB Befolkningsframskrivninger for kommunene 2022. Side 15.

¹² NIBR rapport 2018:8: «Accumulation of welfare problems among immigrants in Norway».

¹³ Middelfolkemengden er gjennomsnitt av folkemengden ved begynnelsen og utgangen av året.

¹⁴ Studenter er ikke pliktig til å melde flytting fra hjemstedskommune til bostedskommune. Studenter med barn melder oftest flytting til folkeregisteret, slik at studentboligområder med familieboliger derav kan få registrert høyere flyttehyppighet.

¹⁵ I beregningen er forbruksvekter beregnet etter EU-skala der første voksne i husholdningen har vekten 1, andre voksne vekten 0,5 hver, mens hvert barn får vekten 0,3.

¹⁶ Jf. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets nettside om barnevern.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/tema/barnevern.html>

¹⁷ https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/fagtema/bolig_nabolag/id2901717/.

¹⁸ Rapport 2019:1 – Institutt for samfunnsforskning: «Boligens betydning for annen velferd – en gjennomgang av nasjonal og internasjonal forskning. Rapport 2019:2 – Institutt for samfunnsforskning: «Boforhold og velferd.»

¹⁹ Folkehelseinstituttet definerer det å bo trangt slik: 1. Antall rom i boligen er mindre enn antall personer eller en person bor på ett rom. 2. Antall kvadratmeter (p-areal) er under 25 kvm per person. I tilfeller hvor det mangler opplysninger om antall rom eller p-areal vil husholdninger regnes som trangbodde dersom en av de to betingelsene er oppfylt.